הארץ

1.20 ש"ח יום א' י"ג בטבת תשמ"ח, 3 בינואר 1988 VOL.68/20875 JANUARY 3 1988

אנו מוכרים תוכנה עילית
קום ניהולית
תוכנה לניהול מסחרי/תעשייתי על מגוון מחשבים
■ רב משתמשים (XA וסופר מיקרו) ■ חד משתמשים (PC) ■ תוכנה תפורה עפ"י מידה ■ תוכנות מדף.
קום תעשיות תוכנה
מרכז ארצי: ר"ג, אהליאב 8, טל. 03 7516434. חיפה והצפון: די.פי.סי. טל. 04-703723. ירושלים: קומפיוטיבית, טל. 02 227544.

מטוסי חיל האוויר הפציצו עמדות מחבלים ליד צידון

— מסרה סוכנות רויטר ● מסוקי קרב של צה"ל ירו אתמול אל מחבלים שתקפו את צד"ל בעת סריקות מחוץ לאיזור הביטחון

מאת מנחם הורוביץ ודן סגיר, סופרי "הארץ" וסוכנות רויטר

שני מטוסים או יותר של חיל האוויר הישראלי תקפו במוצאי שבת עמדות של פלסטינאים בקירבת מחנה הפליטים עין אל־חלוה. כך מסרו אמש עדי ראיה בצידון לסוכנות רויטר.

הם מסרו כי ההתקפה נמשכה כ־3 דקות, ולאחר מכן היתמר עשן שחור מאזור התקיפה.

כוח של צבא דרום לבנון פשט אתמול על כמה איזורים מחוץ לאיזור הביטחון בדרום־לבנון וביצע סריקות וחיפושים, בעיקר באיזור הכפר מידון שבגיזרה המרכזית. במהלך הסריקות נתקל כוח צד"ל במחבלים, אשר ירו פצצת אר־פי־ג'י

(סוף בעמוד 2)

מתפרע נעצר במהומה אל עמרי, ליד רמאללה, ביום שישי. (צילום: יהושע גל, י.פ.פ.א.)

שקט יחסי בשטחים; צפוי דילול כוחות הדרגתי ושחרור צעירים

רוב הפרות הסדר בסוף השבוע — ברצועת עזה ● מחנה ג'יבליה הוכרז שטח צבאי סגור בגלל הפרות סדר ביום ו' ● המסחר הושבת שלשום ברוב ערי הגדה, ואתמול — במזרח ירושלים וברמאללה ● המינהל הציב מכונות ריתוך בכיכרות הערים לאיים על הסוחרים

מאת אבירי גיר ואיתן רבין

סוף שבוע שקט יחסית היה בשטחים, פרט לכמה תקריות אלימות, בעיקר ברצועה. קריאת גורמים המזוהים עם "פתח" בשטחים לחולל מהומות לרגל יום השנה לייסוד הארגון, לא נענתה בדרך כלל, אך ההיענות לפניה להשבית את המסחר הקיפה את מרבית הערים הגדולות.

במערכת הביטחון מביעים שביעות רצון מן הרגיעה היחסית בימים האחרונים. סיכומי הימים האחרונים שם אומרים שצעדי הענישה וההרתעה הוכיחו את עצמם בשלב זה. עוד מסרו המקורות כי שר הביטחון והרמטכ"ל עקבו מקרוב אחרי ההתרחשויות.

אתמול ושלשום, חוף המגי־

(סוף בעמוד 7)

רוב לתקציב צפוי היום; פרס ממליץ לשרי העבודה: לתמוך

השיג בסוף השבוע שעבר ויתורים משר האוצר בעניין הקיצוץ תקציבי החינוך והבריאות ● נראה שנסים יוותר על אגרת הבריאות ● ביטול מס היסף יישאר בעינו ● רוב שרי העבודה — חוץ מנבון וארבלי־אלמוזלינו — יצביעו בעד התקציב בישיבה היום ● גם שרון הודיע שיתמוך, ותיתכן הצטרפות מודעי ● האוצר: נסים לא ויתר על קיצוץ של 755 מיליון; יהיו קיצוצים חלופיים

מאת דן סגיר

בפגישה של שרי המערך הבוקר, לפני ישיבת הממשלה שבה תעמוד הצעת תקציב המדינה להצבעה, ימליץ מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס לפני שרי מפלגתו להצביע בעד התקציב.

השינוי בעמדת פרס בא עקב דיון ממושך עם שר האוצר משה נסים ביום חמישי בלילה, בנושאים שמנעו את תמיכת המערך בתקציב: הקיצוץ בתקציבי הבריאות והחינוך. הסיכום שהושג בפגישה ויוצג הבוקר לפני שרי המערך הוגדר "התקדמות משמעותית" ו"צמצום הפער" בין הצדדים.

מקורות משרד האוצר מדגישים שהשר נסים לא ויתר על המסגרת הכוללת של התקציב, ובכלל זה קיצוץ מתוכנן של 755 מיליון ש"ח. הוויתורים שנעשו הם קיצוצים חלופיים בנושאים אחרים, ולא אלו שתיכנן האוצר.

ויתור בולט של האוצר היה, ככל הנראה, הנסיגה מהכוונה לגבות אגרת בריאות בסך 4 ש"ח באמצעות תשלום עבור ביקור אצל רופא מצד בעלי יכולת — אגרה שהיתה אמורה לספק מהציבור כ־40 מיליון ש"ח לשנה מתוך 65 המיליון שתוכננו לקיצוץ בתקציב הבריאות.

בסיכום שהושג בין פרס לנסים הועלו מספר הצעות חלופיות בסכומים המתוכננים לקיצוץ במערכת הבריאות והחינוך, אולם אלו אינם כוללים בשום מקרה את המשך מס היסף לשנה הקרובה. מס זה (על הכנסה של 48% — 52.8%) מתבטל השנה, ולפני שבוע העלו פרס ושרים אחרים מהמערך הצעה להמשיכו ובכך להכניס לקופת המדינה עוד 55 מיליון ש"ח. הצעה זו נדחתה ע"י שר האוצר וביטול המס עומד בעינו.

הסיכום החיובי בין פרס לנסים פתח את הדרך לפני תמיכה של שרי המערך בתקציב. אולם — לבטח אולי שרת הבריאות ושר החינוך — יצביעו, ככל הנראה, אף הם בעד ההצעה. קודם לכן, הודיע השר שרון על כוונתו להצביע בעד. שר אחר — מודעי — עשוי אף הוא לתמוך בהצעה. בצורה כזו, תתקבל הצעת תקציב המדינה לשנת 1988/89 ברוב גדול ביותר בממשלה, דבר שייחשב להישג אישי לשר נסים.

"ערפאת מקיים קשר באלחוט עם הצעירים המפגינים בעזה"

— אומר יועצו של ראש אש"ף ● "הפעם איננו מפעילים נשק; מטרתנו היא לגייס דעת הקהל נגד ישראל. שלב המיקלע יתחיל אחר כך"

בגדד (ע"ת). מגע המסר עם אש"ף להכביד את ההתקוממות האנטי־ישראליות בגדה המערבית וברצועת עזה — אמר ביום ה' יו"ר הארגון, יאסר ערפאת, בנאום שנשא במטבר צבאי של כוחות אש"ף בעיראק.

מקורות של אש"ף ציינו כי ערפאת רמז לכך, שכוחותיו עלולים להפעיל כלי נשק בקרבות עם החיילים הישראלים בשטחים הכבושים.

"אם הם יפעילו כלי נשק במהלך ההתקוממות באדמה הכבושה, הרי ההגנה הפלסטינית [illegible] המלכת הקיומת עם כוחות הביטחון הציוני", אמר ערפאת.

מנהיג אש"ף הוסיף ואמר כי "ההתקוממות העממית הגדולה תחרוב ותלבש צורה של גלים נוספים, שהאויב לא יוכל לדכא על אף הצעדים הציבוריים".

כווית (ע"ת). יועצו של ערפאת, האני אלחסן, אמר לעיתון הכוויתי "אלסיאסה" כי המתרחש בגדה ובעזה אינו מקרי, שכן אש"ף עבר משלב של יצירת מאורעות לשלב של הכוונת מאורעות. הוא ציין כי ערפאת מקיים קשר אלחוטי עם הצעירים בעזה, "כדי לעודדם ולשמוע עצתם".

סופר "הארץ" לעניינים ערביים מוסיף: סגן ראש הממשלה ושר החוץ המצרי, ד"ר עסמת עבד אל־מג'יד, הצהיר כי שנת 1988 תהיה שנת העמקת היחסים המצריים־ערביים. בראיון לשבועון "אלאסבוע אל־ערבי", שהופיע אתמול בפריס, קבע ד"ר עבד אל־מג'יד עוד, כי הנפת 15 דגלים ערביים בשמי קאהיר מבטאת את המשך מדיניותה של מצרים בסוגיות הערביות והבטחונות הדדיים, לרבות הסכם הביטחון המשותף.

זעם בליכוד: פרס השתמש במונח "גדה" במקום יו"ש

מאת אילן שחורי

תרעומת קשה כלפי מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, היתה בסוף השבוע בליכוד על כי באיגרת ששלח לשר החוץ המצרי השתמש במונח הירדני "גדה מערבית", ולא ב"יהודה ושומרון" כנהוג במשרדי הממשלה.

(סוף בעמוד 2)

מיכה גולדמן יוזם סיפוח לפי קווי תוכנית אלון

אומר: זו לא התגרות

מאת אילן שחורי

חבר מרכז מפלגת העבודה, מיכה גולדמן, ראש מועצת כפר תבור, הגיש בימים האחרונים ליזום מהלך פנימי במפלגת העבודה כדי לקבל החלטה בעד סיפוח הגולן והבקע הישראלי בשטחי הגדה הכלולים בתוכ־

(סוף בעמוד 2)

מיכה גולדמן

חרדים בירושלים פיזרו מסמרים בכביש, וגורשו במים וגז מדמיע

קראו לאנשי משמר הגבול: "לכו לעזה"; השוטרים ענו: "בגללכם לא יצאנו שבועות הביתה"

(ח) בהפגנת שבת בירושלים, התקהלו כמה עשרות חרדים ברחוב בר־אילן, ופוזרו בסילונים וגז מדמיע.

בשעות אחר־הצהרים התאספו כמה עשרות חרדים, מרביתם ילדים, ברחוב בר־אילן.

בקבוק שנזרק לעבר ניידת משטרה, התנפץ על אחד מגלגלי הרכב. כשיצאו השוטרים לבושי אפודות לכיוון המתקהלים, ברחו החרדים.

השבת, בפעם הראשונה, פוזרו על כביש ברחוב בר־אילן מאות מסמרים כדי לחבל במכוניות העוברות.

מפקד המשטרה במקום קרא לקהל החרדים להתפזר והודיע כי המשטרה תשתמש בכוח. לאחר שלא נענו לאזהרותיו, הגיעו למקום שתי מכוניות להתזת מים, כמה עשרות שוטרי משמר־הגבול ויחידת פרשים של המשטרה, ושעה ארוכה פיזרו את המתגודדים לרחובות הסמוכים.

ויכוחים קולניים התפתחו בין חרדים ואנשי משמר הגבול. החרדים קראו לאנשי מג"ב "לכו לעזה", ושוטרי מג"ב השיבו להם "בגללכם לא יצאנו הביתה כבר שבועות".

עם רדת החשיכה התפזרו החרדים, והשקט חזר לרחוב.

המר ופרץ מעלים את "חוק ההסמכה"

הצעת החוק נועדה להקנות לראשי רשויות מקומיות סמכות לחוקק חוקי עזר בענייני השבת ולחייב סגירת בתי עינוגים בשבתות ● היוזמה לחוק — בעקבות פסה"ד של פרוקצ'יה

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

שר הדתות זבולון המר והשר יצחק פרץ יביאו היום על שולחן הממשלה את הצעת "חוק ההסמכה", שנועד להקנות לראשי רשויות מקומיות סמכות לחוקק חוקי עזר עירוניים בענייני השבת ולחייב סגירת בתי עינוגים בשבתות.

יוזמת החקיקה באה בעקבות פסק הדין של שופטת בימ"ש השלום בירושלים השופטת ד"ר איילה פרוקצ'יה, שקבעה כי אין — לפי חוקי העזר הקיימים — שום אפשרות לחייב את בעלי בתי הקולנוע שלא להקרין סרטים בלילות שבת.

סופר "הארץ" מוסיף כי המפד"ל איימה בשעתו, כי אם סיעות הליכוד והמערך לא יתמכו באישורו של החוק בכנסת — היא תפרוש מהקואליציה העירונית.

בסוף השבוע אמר השר יצחק פרץ בראיון לשבועון החרדי "יום השישי" כי החלטת המערך לתמוך ב"חוק ההסמכה" רק אם ישונו בו כמה סעיפים המתייחסים לפתיחת בתי עינוגים בשבת, היא גרועה יותר מפסק הדין של השופטת פרוקצ'יה.

רואה חשבון שבדק מחירי הסיגריות ממליץ: הוזלה ב־3%

מאת פתחיה שטרסלר

רואה חשבון חיצוני שנתבקש מטעם משרד התעשייה לבדוק את מחירי הסיגריות בא לידי מסקנה שיש להוריד את המחירים ב־3%.

קביעתו של רואה החשבון, ספי רוזלי, מתייחסת לנתוני דובק ל־1985. היום יגיש למשרד התעשייה את החלק השני של הדו"ח, המתייחס ל־86' ו־87'.

בספטמבר 86' ביקשה הנהלת "דובק" אישור להעלות את המחירים בכ־14%. משרד התעשייה מינה אז את רואה החשבון דוד גולדברג לבדוק את מחירי המונופול, וזה הגיע למסקנה שיש להוריד את המחירים ב־25%.

לאחר דין ודברים עם הנהלת דובק, החליט מנכ"ל המשרד יוסף בליזובסקי להוזיל את הסיגריות ב־15%.

בדובק לא ויתרו ופנו אל שר התעשייה. שרון השתכנע ולא חתם על צו להורדת המחירים. אז הוחלט למנות את ספי רוזלי לבדוק.

בן 14 עקב באופניים אחרי שודד ברחובות תל־אביב והביא ללכידתו

רועי רוסאנו הבחין בשודד שיצא מחנות תכשיטים ברחוב דיזנגוף ● לאחר מעקב ראה אותו עולה לאוטובוס ליד בנין העירייה ● מאמציו לשכנע את הנהג להתעכב נכשלו וגם המשטרה לא האמינה לו ● הנער התעקש — ולאחר מאמצים שיכנע שוטרת להזעיק ניידת ● השודד המופתע נלכד באוטובוס, הרחק ממקום הפשע ● המשטרה תיתן לנער צל"ש מיוחד

מאת ראובן שפירא, סופר "הארץ"

עקשנות ודבקות במטרה שגילה נער בן 14 מתל אביב, שניהל ביום שישי לפני הצהריים שעה ארוכה מבצע בילוש פרטי, אף שבמשטרה לא האמינו לו תחילה ולא מיהרו להגיש לו סיוע, הביאו ללכידת עבריין מוכר לאחר ששדד חנות תכשיטים.

הנער, רועי רוסאנו, עמל קשה לשכנע את השוטרים שהוא נמצא בעקבות השודד, שאותו עקב ברחובות תל אביב. בסופו של דבר לאחר שהשודד נלכד באוטובוס, הרחק ממקום הפשע, זכה הנער לתשבחות מקציני משטרה בכירים. הם שוקלים להעניק לו ציון לשבח מיוחד על אומץ ליבו.

רועי, תלמיד כתה ט' בבית הספר התיכון־עירוני ט"ו בתל אביב, אוהב לטייל ולרכב על אופניים. על שהתרחש ביום שישי לפני הצהריים, סיפר לסופר "הארץ":

"לא הלכתי לבית ספר, כי לא הרגשתי טוב. יצאתי מהבית באופניים שלי לקנות משהו. במפגש רחוב דיזנגוף שמעתי לפתע קריאות: 'גנב, גנב'. ראיתי אדם, כבן 25, יוצא בריצה מחנות תכשיטים. היה לו שיער שחור, קצוץ. הוא רץ לעברי, ונכנס לאחת החצרות. אני מכיר היטב את הסביבה. התחלתי לעקוב אחריו. הוא לא הבחין בי. עברנו רחובות וחצרות. הוא נע בדרך כלל במקביל לרחוב דיזנגוף.

כל הזמן הייתי כמה עשרות מטרים עד מאה מטרים מאחוריו. הוא הגיע עד לבנין עיריית תל אביב, וניסה לעצור שם מונית. המונית לא עצרה. האיש הלך אל מאחורי האנדרטה בכיכר העירייה, ושם הסתכל על הדברים שגנב. אחר־כך ראיתי אותו עולה לאוטובוס בקו 10 (לבת ים), שחנה בתחנה ליד בנין העירייה, והמתין לנוסעים. מטלפון ציבורי חייגתי למוקד המשטרה. הודעתי להם שאני נמצא בצומת הרחובות דוד המלך ואבן גבירול, ושאני נמצא בעקבותיו של השודד.

ביקשתי מהשוטרת שענתה לי שישלחו דחוף ניידת. בהתחלה היא לא התייחסה אלי כל־כך באמון, אבל בסוף אמרה שהיא שולחת ניידת. האוטובוס, ובו השודד, המתין לעליית נוסעים. לאחר כרבע שעה ניגשתי לצידו של הנהג, וקראתי לו

(סוף בעמוד 7)

רועי רוסאנו (צילום: עודי קרן)

מי ביוב של גוש דן הוזרמו לים תל־אביב

מאת חיים הנדוורקר

איגוד ערים דן לביוב הזרים אתמול את מי השפכים של תל אביב לים באיזור מנשיה. ההזרמה גרמה לזיהום חמור של הים.

יו"ר האיגוד, יצחק כסמי, אמר, כי חברת החשמל הודיעה שלא תוכל לספק ביום שבת חשמל לתחנה במנשיה המזרימה את שפכי תל אביב למתקני הטיהור בראשון לציון. לכן לא נותרה ברירה אלא להעביר את השפכים לים.

מדי יום עדיין מוזרמים לימה של תל אביב 25 אלף קוב שפכים, שאין המתקן בראשון לציון יכול להכילם.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: משה עמירב ("חרות") שדחה הצעה להיפגש עם ערפאת
על: נבצרותו של ערפאת להיפגש עם 12 חברי מפלגת העבודה (עמ' 2)

*

פסקיהלכה של הרב הראשי הספרדי בחיפה: אין להתקין מזוזות בתיאטרון חיפה — כי יש שם ניבול־פה וליכלוך (עמ' 5)

*

נהגי אמבולנסים: אנו נוסעים מהר להציל חיי אדם — והמשטרה קונסת אותנו (עמ' 5)

*

ב"סולתם" מתחדשת העבודה (עמ' 8)

*

2,380 מבין 3000 המועמדים לפיטורים מהלביא כבר עזבו או הסכימו לפרוש (עמ' 8)

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים
WORDMILL 4.5
להזמנת דיסקט הדגמה 02-699311

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית עד בהיר עם עליה נוספת בטמפרטורות.
● ירושלים: 13־7.
● תל־אביב: 22־14.
● חיפה: 18־13.
● באר־שבע: 22־12.
הגולן 12־8, טבריה 20־13, השומרון 16־19, נתב"ג 22־14, יריחו 22־14, אילת 26־16.

שערי הדולר

	שער הדולר	השער בש"ח
יציג	1.5386	—
טפעים	1.8288	—
שחור	1.6600	—

שער הסל

יציג	1.7180 —

בגליון זה עמודים

ערך את העמוד משה ריינפלד

חדש

הבינלאומי פותח לך היום שער לכל מטבע שתבחר לעתיד

"FORWARD" today

DM £ FF ש"ח SF$

הבנק הבינלאומי מאפשר לך עתה גמישות רבה יותר בעסקות עתידיות בכל המטבעות המקובלים בעולם, בעסקות הFORWARD. מהיום תוכל להבטיח את כספך בשערי מטבעות הדולר, שטרלינג, מרק, פרנק שוויצרי, ין, פרנק צרפתי ועוד מטבעות רבים.

אם ברצונך לקנות או למכור מט"ח בעתיד או לשמור על ערך השקעותיך במט"ח, תקבל מיידית מידע על השער העתידי של המטבע בו אתה מעוניין לצורך העסקה שלך למועד הנוח לך (בין חודשיים ל־6 חודשים) ובו ביום* תוכל לבצע העיסקה.

* רק ביום בו מתפרסם שער יציג.
* ביצוע כל עסקה לפי שיקול דעת הבנק וכפוף לבטחונות.
* סכום מינימלי לעסקה 10,000 $.
* הבנק רשאי להפסיק תוכנית זו בכל עת.

פרטים נוספים בסניפים.

אני מעביר עסקים לבינלאומי

הבנק הבינלאומי הראשון

טמיר כהן (יעקבסון)

هكذا عن الأصل

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

פרס: חוסיין תקוות הפלשתינאים

שר החוץ, שמעון פרס, נפגש בסוף השבוע עם אוסקר לה פונטיין, מראשי המפלגה הסוציאל־דמוקרטית במערב גרמניה. במהלך הפגישה חלק פרס בזמנאות למלך חוסיין: "עלינו להחליט מי הוא הפרטנר שלנו לפתרון הבעיה הפלש־תינאית, חוסיין או ערפאת. אני, חד־משמעית, בעד חוסיין כי איתו אפשר להגיע להסכם והוא פרו־מערבי, ואילו ערפאת הוא פרו־סובייטי".

פרס הוסיף כי חוסיין נושא עמו יותר תקווה עבור הפלש־תינאים מאשר ערפאת "השקוע בבלל ובקיצוניות".

ג. ארם

התחיה פוזלת אל המערך

"אם אכן יחזור הקו הלאומי אל מפלגת העבודה, אין זה מן הנמנע שבעתיד תימצא שפה משותפת בין התחיה למפלגת העבודה", הצהיר יו"ר תנועת התחיה, יובל נאמן, לאחר של־דבריו ניכרים במפלגת העבודה סימני התפכחות, שבכאו את ביטויים בדבריהם של יו"ר הכנסת, שלמה הלל ואחרים.

בימים אלה אין התחיה מוותרת על מופעי ראווה: מחר תיערך ברחוב יפת ביפו, שבו היו התפרעויות ב"יום השלום", תהלוכת לפידים בסיסמה "הל־ויה לקו הירוק". התהלוכה תצא מכיכר השעון רחובה, לכיוון רחוב יפת. הצועדים ישאו ארון ובתוכו מפה של "מוקדי התבערה".

אילן שחורי

עזרן במקום רביב

מהיום יחליף חנן עזרן את דן רביב ככתב לענייני מפ־לגות של הטלוויזיה. לפני שלושה חודשים ביקש רביב לעזוב את תפקידו, לאחר שישה עשר שנים, לסירוגין, בבריכה הפוליטית העכורה. עם הילופין, יחזור רביב למהדורת חדשות הלילה ויקבל תחומי טיפול נוספים. בהתקרב מערכת הבחירות, יחזור ויתגבר רביב גם את הסיקור הפוליטי.

מינויו של עזרן, שנעשה כמעט במחתרת, עורר כצפוי תסיסה ודיונים פוליטיים ב־מחלקת החדשות. על המינוי הוליט מנהל מחלקת החדשות בטלוויזיה, יאיר שטרן, על דעתם של חיים יבין ויעקב אחימאיר.

לילי גליל

הטלפון החסוי של הרב יעקובוביץ

איך מראיינים את הרב הראשי של יהודי בריטניה, הרב עמנואל יעקובוביץ, שראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר הוליכה לצרפו לבית הלורדים הבריטי?

לסופרת, לא צריכה להיות בעיה לטלפן אל הרב. אך כשנ־תבקש בנו של הרב, שמואל, המתגורר בירושלים, למסור את מספר הטלפון של אביו, סירב נמרצות. רק לאחר מסכת שי־בנועם נאות לסידור מיוחד: העיתונאי יבוא לביתו שבשכונת סנהדריה ומשם תתבצע שיחת הטלפון ללונדון.

המספר חויג והשיחה הת־בצעה. לא לפני שיעקובוביץ הבן ביקש ביישום רב מן המרואיין להכות כיפה לראשו בעת הראיון עם כבוד הרב הראשי.

ג. ארם

פרס ק.צטניק יוענק היום

פרס ק.צטניק לספרות ה־שואה יוענק היום למרטין גי־לברט ולד"ר יהודה קרמיש בטקס שיתקיים ב"יד ושם". הפרס ע"ש ק.צטניק נועד להקים יד ושם לדמותי היהודים אשר הובלו למשרפות. גילברט, סופר וחוקר מאנגליה, חיבר כמה ספרים הקשורים בשואה, כמו ספר עדויות, "הגסיסה הסו־פית", "אטלס השואה" ועוד. קרמיש, חוקר שואה והסטוריון, עבד שנים רבות בארכיון "יד ושם".

במעמד הטקס יועלה לראי־שונה סיפור הגבורה של הניסיון לפוצץ את המשרפות באושוויץ, שבעקבותיו ניתלו ארבע אסי־רות יהודיות מן העיר בנדין בפולין, שהבריחו את חומר הנפץ. בימים אלה מלאו 43 שנים לשחרור מחנה ההשמדה אושוויץ.

הסופר יחיאל דינור, ק.צ־טניק, שעל שמו הפרס, הוציא עתה ספר חדש: "הצופן: אל דמע". דינור התאשפז לא מכבר בבית־חולים בהולנד, שם ביקש לקבל טיפול מיוחד בסם ההזיות אל.אס.די. במשך שנה ימים, טיפול שיחזור את תודעתו, הזורה מחולטת, לימי אושוויץ. לאחר כמה ימים לא עמד בכך יותר והפסיק. את שעבר שם הוא מתאר בספרו החדש.

עת"ם

מרטין גילברט: ספרי עדויות

באלדי אולייר הולך ל"אולימפיה"

סידרת הופעות ב"אולימפיה" בפאריס היא עדיין הצעה מרג־שת לכל אמן. הגיטריסט באי־לדי אולייר, שהוזמן על ידי הזמר המלחין הספרדי מאנק־איבנז להופיע לצידו ב"אולימ־פיה", לא היסס להיענות והוא רואה בכך פתח לקריירה באי־רופה.

ערב צאתו לצרפת ערכו לכבודו חברים חגיגה עליזה במסעדה "אביבית", הרבה מי־תרים חברו שם יחד לנגינה.

בעריכת עירית רוזנבלום

אחמד חסן עותמאן, אחד משלושת המחבלים שנלכדו בשבוע שעבר בבקעה:

"ניסיתי לחמוק לפני פריצת הגדר אבל איש הקשר איים עלי באקדחו"

טוען כי מפקדי "החזית לשיחרור פלשתין" בבגדד גייסו אותו למשימה לאחר כמה ימי אימונים בלבד, והוא אפילו לא ידע להשתמש בנשק וברימונים שניתנו לו

(ע.) אחמד חסן עותמאן, אחד משו־לושת המחבלים, שנלכדו אחרי קרב עם כוחות צה"ל סמוך לגדר המערכת בצפון בקעת הירדן בליל ה־25 בדצמבר, טען ביום ששי בפ־גישה עם עיתונאים, כי שולחיו, מפקדי "החזית לשיחרור פלשתין", גייסו אותו למשימה הזאת לאחר כמה ימי אימונים בלבד ואפילו לא ידע להשתמש באמצעי הלחימה שנמסרו לו.

לדבריו, הוא לא היה שלם עם עצמו ואף ניסה לחמוק מביצוע המשימה ממש שעה קלה לפני פריצת גדר המערכת שעל הירדן. אולם איש הקשר שליווה את שלושת המחבלים מרבת עמון עד לגדר המערכת שלף אקדח ואיים להרגו ואף אילץ אותו, לדבריו, לחצות את הירדן ולהיכנס עם שני עמיתיו המחבלים לתוך הכביש המרכזי בצד הישראלי של בקעת הירדן.

המחבל סיפר כי יצא אל הלא־נודע עם זעם בלב נוכח התנהגותם המשפילה של מפקדיו. כל התנגדותו שאין הוא יודע להשתמש בנשק וברימוני היד שנמסרו לו לא הועילו לו. הוא קרא לעם הפלשתיני שאסור לו להאמין לסיסמאות המזוייפות של ארגוני המחבלים למיניהם, ובי־מיוחד אש"ף, שכאילו הם מסוגלים להקים מדינה פלשתינית באמצעות מעשי טירור.

עותמאן, בן 25, סיפר כי נולד בכפר עוורתא ליד שכם. ב־1967 עקר עם משפחתו לעיר הירדנית הצפונית אירביד. הוא שירת בצבא ירדן כמורה לילדי קצינים אך לטענתו לא עבר קורס טירונות. לאחר סיום שירותו הצבאי, למד שנ־תיים במכללה למלונאות ברבת עמון ועבד כפקיד קבלה במלון בבירת ירדן.

אולם נוכח משכורתו הנמוכה החליט לחפש עבודה בעיראק. הוא הוציא דרכון ירדני שבאמצעותו הגיע לבגדד בחודש מארס 1987. הוא נתקבל לעבודה כמלצר במסע־דון לילה והשתכר כ־300 דינר עיר־אקים. בעבודתו זו נהגו שני אנשים מארגון "החזית לשיחרור פלשתין" בראשות אחד המכונה "אבו אל־עבאס" לחזור אחריו, עד שפיתו אותו להתגייס לשורות הארגון בגלל "החיים הטובים והנוחים" שבמסגרתו.

"זה היה בראשית דצמבר השנה. התגייסתי במשרדי אבו אל־עבאס בבגדד ומשם נשלחתי לאימונים במחנה בעיר מוצול שבצפון עיראק. אבל התאמנתי עוד כמה ימים ועוד לפני שהגעתי לשלב האימון בנשק הוסעתי במכונית חזרה לבגדד ומשם במכונית נוסעים רגילה לירדן", סיפר.

ברבת עמון התקבלו הוא ושני עמיתיו האחרים ע"י איש קשר המכונה "ג'יהאד", שהסיע אותם עוד באותו יום לכפר בבקעת הירדן לא רחוק מהעיר אירביד. בכפר זה צייד את השלישיה בתת־מקלעי קלשניקוב וברימוני יד.

המחבל מספר כי "ג'יהאד" ידע לעקוף את כל המשמרות של צבא ירדן בדרך.

"צעדנו כ־600 מטר עד הירדן, חצינו את הנהר, וג'יהאד עצמו פרץ את גדר המערכת ותבע מאיתנו לחדור פנימה עד הכביש, ולתקוף שיירה צבאית בבקעה.

ג'יהאד הבטיח כי הוא ממתין לנו עד שנסיים את הפעולה, ואז יחזיר אותנו לרבת עמון ומשם כל אחד יוכל ללכת למשפחתו, ולכולנו היו משפחות בירדן. אולם לא הספקנו לצעוד בתוך שטח ישראל אלא כמה מטרים, ואז נתקלנו בכוח צה"ל. הקרב נמשך דקה וחצי. אני נפצעתי. שאר חברי נתפסו".

המחבל שיבח את הטיפול היפה שניתן לו מיד מרופאים צבאיים, לאחר שחדרו שני כדורים, האחד לכתפו והשני לזרועו. "גם הטיפול בי בבית הכלא הוא טוב", אמר.

בדיקות חשודים ברצועת עזה, ביום ששי. (צילום: ישראל סאן)

אלפי מפגינים בקהיר קראו לנתק היחסים עם ישראל ותקפו המשטרה

בהתנגשויות נפצעו 3 קציני משטרה, ו־20 מפגינים נעצרו ● המפגינים — מתפללים שיצאו מהמסגדים ● זו ההפגנה השלישית תוך 10 ימים במחאה על האירועים בשטחים ● תייר ישראלי שהיה במקום אמר: "עזבתי המהומות בבית והן רודפות אחרי עד כאן"

קהיר (ע"ר וע"צ). כוחות משטרה מצריים התעמתו שלשום עם כ־2000 מפגינים, שבצאתם מתפילה, מהמסגדים "אל אזהר" ו"אל חוסיין", קראו לנתק את היחסים בין מצרים לישראל.

ההפגנה נערכה לפי קריאת קנאים מוסלמים, כדי לגנות את הדיכוי של פלשתינים בשטחים. לדברי המשטרה, נפצעו 3 קציני משטרה, ו־20 מפגינים נעצרו. השוטרים הפעילו גז מדמיע לפיזור ההפגנה, לאחר שהמפגינים תקפום בסכינים.

קציני משטרה ביקשו להרגיע תיירים שהיו בסביבה והרחיקו אותם מזירת המהומות. תייר ישראלי שהיה בקרבת מקום אמר: "עזבתי את המהומות בבית ואלה רודפות אחרי עד לכאן".

שלשום הפעילה המשטרה את כוחה בפעם הראשונה כדי לפזר מפגינים, שמיחו על האירועים בשטחים.

בהודעת משרד־הפנים נאמר, כי שייך האפז סלאמה אחד הפעילים המוסלמים, והתיאולוג העיוור עומר עבדל רחמן נושאים באחריות למהו־מות, אשר לדברי "אל אהרם" התפשטו עד למרכז קהיר.

שר הפנים מזהיר

אנשים של יחידת משטרה מיוחדת לפיזור הפגנות שמרו בשבת על נקודות איסטרטגיות בקהיר, בשל חששות מפני התחדשות המהומות ביוזמת "האחים המוסלמים" ותנועות פונדמנטליסטיות אחרות.

השלטונות המצריים משתדלים להמעיט בערכה של ההפגנה — ראשונה מאז עשר שנים שנערכה מטעם פונדמנטליסטים במרכז קה־היר.

בגילוי דעת מטעם משרד הפנים המצרי נאמר "יסודות הדרושים בב־טיחון לנצל הכשפתמויות של בני אדם כדי להסית את העם... ניסו לערוך הפגנה הקוראת להת־קוממות".

שר הפנים זאקי באדר אמר בשבת כי הממשלה לא תסבול נסיונות לפגוע ביציבות המדינה.

"כוחות הבטחון יעמדו איתן, תוך שימוש בכוח, נגד כל נסיון בלתי אחראי לבריונות, באמתלה של תמיכה בפלשתינאים," הדגיש.

פלשתינאיות הפגינו ליד בנין שגרירות ישראל בוואשינגטון — ונעצרו

ואשינגטון (ע"צ). 13 פלש־תינאיות שהפגינו ליד שגרירות ישראל בוואשינגטון, נעצרו ביום ו', כך הודיעה המשטרה.

הפלשתינאיות התכוונו למחות נגד מעצרם של למעלה מ־1000 פלשתינים בשטחים הכבושים, בע־קבות המהומות שפרצו ברצועת עזה ובגדה המערבית וגם בחלק המזרחי של ירושלים.

13 הנשים הניפו כרזה עם הדרישה "שחררו את העצירים הפלשתינים". הן נעצרו לאחר שהתקרבו יותר מ־150 מטר לשגר־ירות הישראלית.

החוק האמריקאי אוסר על מפ־גינים להתקרב לשגרירויות זרות, ועליהם לשמור מרחק מינימלי של 150 מטר מהן.

למפגינות צפוי קנס של 50 דולר, או 30 ימי מאסר.

אמש בקונצרט / הרי גולומב

נצח... ונקיון

קונצרט ראשון בסידרה "מוזיקה אטרנה" במוזיאון תל־אביב

רעיון הסידרה הקאמרית החדשה "מוסיקה אטרנה" ("מוזיקה נצחית") שעורכים זאב ואראלה תלמי הוא יפה ורצוי: השמעת יצירות נדירות בהר־כבן או בביצוע מאת כמה מגדולי המלחינים. יפה היה גם הרעיון לפתוח ביצירתו הקסומה של מוצארט — אדאג'ו ורונדו להרמוניקת זכוכית (המבוצעת כיום, והערב, בצ'לסטה) וארבעה כלים, ק.617: אלא שברעיונות יפים לא די, וביצוע היצירה סבל מצלילים שגויים מעטים וחסרים (רבים מהם) בצ'לסטה, ועוד יותר — מליקויי כיוונון ומזיופים שבאו מכיוון כלי הקשת. גם האיזון האקוסטי פעל לרעת הצ'לסטה. יצירה זו מצטיינת בנוגה ושקיפותה, ובהעדר אלה — ניטלה נשמתה.

יפה ברוחו הרומנטית היה ביצועם של ברוס ויינשטיין (אבוב) וזאב תלמי (פסנתר) לשתי רומאנסות של שומן — ביצוע נרגש ורגיש, אך לא רגשני. בעיות נקיון קשות בויולה (רשף לבאות) ובצ'לו (אלהרד גונזאלס) היו הרסניות בביצוע הרביעיה המיוחסת בטעות לשוברט, שהשתתפו בה גם אראלה תלמי (חליל) ויהודה שרייר (גיטרה), שנגינתם השביעה רצון בדרך כלל. רק בפרק האיטי התייצב הביצוע על רמה גבוהה. זוהי יצירה קלושה, ומשועממת מדי, אשר רק ביצוע רהוט ואלגנטי היה יכול להצדיק את השמעתה.

השישיה לחליל, צ'לו ופסנתר של היידן זכתה לפירוש מקסים, בעיקר בידי הפסנתרן זאב תלמי, והוא לא נפגם בהרבה כשל ליקויים טכניים מעטים בשני הכלים האחרים.

הערב הסתיים בחמישה שירים של צ'ייקובסקי, שליווי הפסנתר שלהם עובד לחמישיית מיתרים. הזמרת אליעזרה אייב־ז'קב שרה אותם בקול חם, עשיר ובתנופה רבה. אך צליליה הנמוכים כוסו על־ידי המלווים, וזמרתה סבלה לעתים מעודף ויברציה ולקויי נקיון.

המוזיקה אמנם נצחית, אך קשה לה להגיע אל הנצח בלי נקיון.

אמש במופע / רפי קינן

כמו בפעם הראשונה

אהוד בנאי והפליטים (יוסי אלפנט: גיטרה והפקה מוסיקלית, גיל סמטנה: בס, גרשם זייה: כלי הקשה, ז'אן ז'אק גולדברג: תופים)

פה אחד הללו כל המומחים את תקליטם של אהוד בנאי ו"הפליטים", שיצא לאור לפני כמה חודשים. כמי שסבר אחרת, נכנסתי את עצמי בתקווה שאולי ייפקחו עיני לקיסמה של אותה הלהקה, אולי חשיפה ממושכת יותר לשירים תגלה בסופו של דבר את קיסמה גם לי. אמש היה ערב הבכורה של המופע שאחרי התקליט, וכמו בפעם הראשונה — גם בפעם הזאת לא אהבתי.

יתרונו של המופע על התקליט בנוכחותם של חברי הלהקה. נוכחות סימפטית מאוד, ובמיוחד מלבבת פשטותו של בנאי. אלא ששירתו, כמו בתקליט מוגבלת מאוד במנעד, בעוצמה, במיגוון התחושות שהיא מסוגלת להעביר.

כמו המנעד, גם הלחנים שטוחים — כמעט דבר אינו קורה. הפתעות וגרויים רגשיים כמעט אין. הטקסטים נדיבים באשר לכוונות, אבל דלים בכל הקשור לעושר הבעה ולצורה.

מה שנשאר (מלבד הסימפטיה) היא ההפקה המוסיקלית הטובה, וזה כמובן לא מספיק.

לפני בנאי והפליטים עלתה על הבמה שלישיה: נגן עוד ונגן כלי הקשה ערביים, ודרורה חבקין ליד הפסנתר. השיר הראשון שהמוסיקה שלו היתה מזרחית בעיקרה עורר ציפיות שנתבדו חיש מהר עם שורה של שירים אשכנזיים משעממים ביותר מבוצעים בתזמורת מביכה. יש אולי פוטנציאל אבל בינתיים זה הכל.

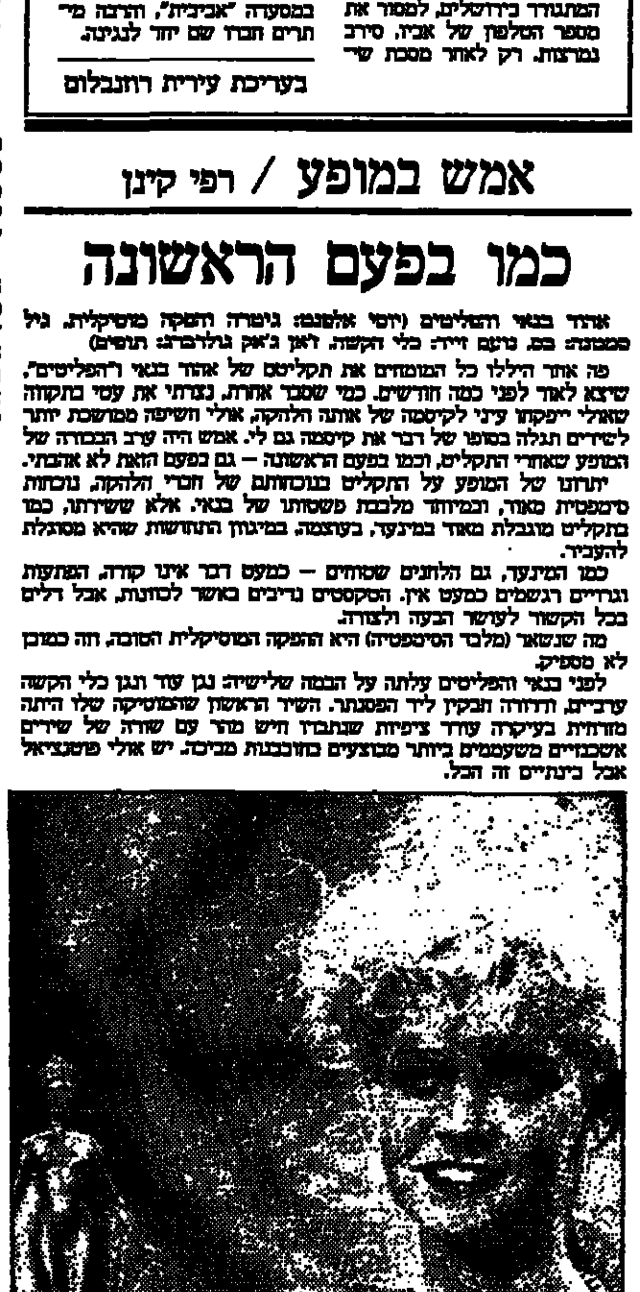

סילוי ברמן (21) היא מלכת היופי החדשה של צרפת לשנת 1988. סילוי נבחרה ערב השנה האזרחית החדשה. (תצלום א־פי)

שיחת היום / גדעון אלון

עם: משה עמירב (חרות) שדחה הצעה להיפגש עם ערפאת

על: נכונותו של ערפאת להיפגש עם 12 חברי מפלגת העבודה

אם ערפאת מוכן לרעיונות חדשים — מדוע שמיר ופרס אינם מוכנים לכך?

הרעיון שהעלה אריה הם וחבריו ממפלגת העבודה, לדון בכינון קונפדרציה משולשת בין ישראל, ירדן והשטחים, דומה להצעה שאתה העלית לפני חודשים ספורים?

זה לא רעיון חדש. גם בן גור־יון וז'בוטינסקי תמכו בו. אינני מוצא הבדלים משמעותיים בין הצעת אנשי מפלגת העבודה וה־הצעה שלי. יש הבדלים של ניואנסים. הדבר החשוב ביותר הוא שבכל ההצעות הללו יש ראייה חדשה של המציאות. הכרה בכך שאין אפשרות לפשרה טריטוריאלית ולסיפוח אלא רק לשותפות. ההצעות הללו מבשרות ניצנים של מחשבה חדשה בחברה הישר־אלית ובאש"ף, שאנשיו מתחילים להבין שאין להם שום סיכוי לקבל מדינה פלשתינאית ול־הביס את ישראל.

אתה לא מתקנא באריה הם וחבריו, שערפאת הביע נכונות להיפגש עמם?

הוא היה מוכן להיפגש גם איתי. אני החלטתי שלא לנסוע ולהיוועד עמו, כי אינני נציג מוסמך. לכן גם אינני חושב שלהם וחבריו יש מה לשבת עם ערפאת. הם יכולים לסכם איתו משהו? אנשים כשמיר ופרס הם שצריכים לבדוק את הכפפה, ולומר למנהיג אש"ף בוא נשב ונראה אם יש על מה לדבר. אם שמיר ופרס יבואו עם רעיונות חדשים הם ימצאו תהודה בצד השני, אבל אם ימשיכו לומר שמאז 1967 לא חל שום שינוי, או לעולם יישאר הסטאטוס־קוו. התיקווה של המזרח התיכון היא ברעיונות חדשים. אם ערפאת מוכן לרעיונות חדשים, מדוע שמיר ופרס אינם מוכנים לכך?

איך אתה מסביר את העובדה שדווקא אישים פוליטיים מהספסלים האחוריים מעלים את הרעיונות החדשים, ולא ההנהגה המרכזית?

אינני חושב שהעובדה שמישהו נמצא בהנהגה עושה אותו ליותר חכם מאשר מי שנמצא בשורות האחוריות. תמיד רעיונות חדשים הועלו על ידי אנשי הספסלים האחוריים. אבל הרעיונות הללו צריכים לחלחל, ואז הם "יתבשלו" עד שההנהגות הראשיות יקבלו אותם. אני משו־כנע שרעיון הקונפדרציה של הם וחבריו, ורעיון האוטונומיה המורחבת שאני העליתי, יהיו בעוד 10 שנים הבסיס למו"מ ואולי גם להסדר עם הפלש־תינאים, אך אז כבר יהיו מנהיגים אחרים. לא שמיר, לא פרס וגם לא ערפאת.

למעשה, אתה מאשים את מנהיגי הליכוד והעבודה במ־חשבה מיושנת ובהיעדר יוזמות.

העובדה שגם בליכוד וגם במערך שונאים להביא רעיונות חדשים מצביעה על פשיטת רגל של הגישות הקלאסיות של סי־פוח (בה דוגל הליכוד) ושל פשרה טריטוריאלית (בה מאמינים ראשי הליכוד), לכן צרי־כים אנשים צעירים למצוא רעיונות אחרים ופתרונות פונקציונאליים.

אני מבין, שלמרות היותך חבר תנועת החרות, אינך מקבל את הגישה שאין לדבר עם אש"ף כל עוד לא יכיר בישראל ויחדל מפעולות הטרור?

אני אגלה לך סקופ שעדיין לא ניתן לו פירסום. בקיץ הביא לי פייסל חוסייני, האישיות הבולטת של אש"ף בשטחים, הצעה קונקרטית, שנתבקשתי להעביר לראשי הליכוד. על פי ההצעה הביעו ראשי אש"ף נכונות לנהל מו"מ ישיר עם ישראל, בכפוף לכמה תנאים: אש"ף יודיע על הכרתו בישראל, יהיה מוכן להסדר ביניים של אוטונומיה, יוותר על תביעתו להקמת מדינה פלשתינאית בשטחים, וכן יהיה מוכן להתחייב להפסיק את כל פעולות הטרור נגד ישראל תוך שבוע ימים.

מה עלה בגורל ההצעה?

העברתי את ההצעה לראש הממשלה ולאישים אחרים בלי־כוד, אך היא לא נראתה להם. זה היה מאד טראגי בעיני, שאפילו לא היו מוכנים להתייחס אליה ברצינות. ייתכן שלא היה בהצעה כלום, וזה היה רק "תרגיל". אך לדעתי, חובתו של כל מנהיג פו־ליטי לבדוק כל סדק של אפשרות להסדר, ולא לפסול אותו על הסף.

שלטונות מצרים ברפיח הרסו 25 בתים למנוע הסתננויות

החלו להקים גדר כדי למנוע הברחות ● גם ישראל מקימה גדר

מאת איתן רבין

השלטונות המצריים הרסו בסוף השבוע 25 בתים של תושבים בעבר המצרי של הגבול החוצה את רפיח כדי להקים גדר בטחון שתמנע הסתננויות והברחות בגבול.

התושבים התנגדו להריסת הבתים והמיטו את המשטרה המצרית אך למרות זאת נהרסו בתיהם וכ־100 תושבים הועברו לבתים אחרים, תוך הבטחת פיצוי.

בסוף השבוע החלו המצרים למתוח גדר בגזרה של הגבול. גם ישראל הקימה באחרונה גדר מסוג זה.

חיל אוויר תקף

(סוף מעמוד 1)

ג'י, אש מרגמות ואש מנשק קל לעבר חיילי צד"ל. המחבלים הצ־ליחו להימלט מהאיזור. בכל אותה עת טסו — לפי מקורות בביירות — מסוקי קרב של ישראל מעל איזור הפעולה וסייעו לחיילי צד"ל המשי־כים. מביירות נמסר כי שני מסוקי קרב ישראליים ירו לעבר המחבלים באיזור הכפר מיידון.

תוך כדי סריקות נורו פיצצות אור־פיתי גם אל מסוק קרב של חיל האוויר שטס מעל הגיזרה המזרחית של איזור הביטחון. הטייסים השיבו אש לעבר מקורות הירי של המחבלים.

עיתוני ביירות מסרו, כי חיילים מצבא דרום־לבנון המתגוררים בכפר חיילים שבאיזור הביטחון מסרבים לשרת במוצבים על גבול איזור הביטחון. בתגובה הודיעו מפקדי צד"ל, כי כל חייל שלא יהיה מוכן לשרת באיזורים עליהם יוחלט, בני משפחתו לא יוכלו עוד לעבור לישראל ולעבוד, חיילי צד"ל חזרו בהם.

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מקס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	8	10	גשם	7	10
אתונה	12	16	מ.גשם קל	11	16
בוקרשט	−1	0	ערפילים	4	12
בזיפל	9	10	גשם	7	10
וינה	0	2	מ.גשם קל	5	9
ז'נבה	6	10	מ.גשם קל	6	11
לונדון	4	10	גשם	8	12
ליסבון	15	18	גשם קל	11	15
מדריד	−1	4	מעונן	2	7
ניו־יורק	5	8	מ"ח	−9	−2
פאריס	9	11	גשם	7	11
פרנקפורט	6	11	מ. + גשם	7	11
ציריך	0	3	מ.גשם קל	3	8
קהיר	11	19	מ. חלקית	13	19
קופנהאגן	5	9	גשם	4	8
רומא	4	12	מ. חלקית	9	11
שטוקהולם	5	7	מ. + גשם	−4	0

ELAL אל על

גולדמן

(סוף מעמוד 1)

בית אלוף". אתמול העביר גולדמן פנייה רשמית לכינוס מרכז ולשכת מפלגת העבודה למ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס.

גולדמן, הנמנה עם ראשי "מחנה רבין" במפלגת העבודה, טוען כי החלת החוק הישראלי בשטחי תוכנית אלון הכרחית כיום לאור האירועים שהיו בשבועות האחרונים. לדבריו סי־פוח שטחים אלו לא יגרום להתגרות באוכלוסיה הערבית, כיוון שמדובר באיזורים בעלי אוכלוסיה יהודית גדולה יותר. במכתבו לפרס דרש גולדמן גם להביא מיד להקמת ישובים יהו־דים חדשים בכניסה לחאוזי עזה ובהמת עיזה, וכן לסלול כביש מהיר במואזי עזה, כדי שלא תישנה התופעה של חסימת התנועה על ידי הערבים הגרים בסמוך.

הדרישה של מיכה גולדמן לסיפוח שטחי "תוכנית אלון" עוררה כבר אמש תגובות נזע־מות במפלגת העבודה, בעיקר בחוג היונים.

פרס: גדה

(סוף מעמוד 1)

לראש הממשלה, יצחק שמיר, הופנתה אמש בקשה מאחדים מחברי הכנסת של הליכוד, ובהם מצליף הסיעה, ח"כ יהושע מצא, להביא לידי פיטורי פרס, אם החליט לחזור ולהשתמש במונח הירדני, כדי להכשיר את דעת הקהל בישראל לוויתורים מרחיקי לכת ביו"ש.

בכירים בליכוד הביעו פליאה על כי בנוסח מכתבו אל שר החוץ המצרי, חרג למעשה שר החוץ מהמלצת היועץ המשפטי לממשלה יצחק זמיר בנובמבר 1985 להשתמש במסמכי הממשלה במונח "יהודה ושומרון". זמיר המליץ כך עקב שאלה שהפנה אליו ד"ר יוסי ביילין, שהיה אז מזכיר הממשלה, וכעת — המנכ"ל המדיני של משרד החוץ.

יו"ר סיעת הליכוד בכנסת, ח"כ שרה דורון, פנתה אתמול לפרס ודרשה ממנו להמשיך לקרוא לחבלי ארץ־ישראל בשמם ההיסטורי. ח"כ עוזי לנדאו ביקש אמש מהיועץ המשפטי לכוף בפרס, ולדרוש בצורה מחייבת מכל שרי הממשלה להשתמש במונח יהודה ושומרון, ולא בכל שם נוכרי אחר.

תחנת רדיו פלשתינית חדשה משדרת מאזור צידון לשטחים

(ע.) תחנת רדיו פלשתינית חדשה "סאות אל קודס" החלה לשדר ביום ו', ושידוריה נשמ־עים בשטחים. כך אמרו מקורות פלשתיניים.

הם ציינו כי התחנה משדרת מנגינות לאומניות בכמה תדירויות.

נראה, כי התחנה הוקמה באחד ממחנות הפליטים הפלשתיניים בקרבת צידון.

מכלית ממלטה נפגעה ע"י טיל עיראקי במפרץ

דובאי (ע"ר). מכלית ממלטה שהיתה בדרכה מכווית, נפגעה על ידי טיל עיראקי, כפי הנראה בכד־שות, בצפון המפרץ — זאת גילו אתמול מקורות ימיים.

קברניט האניה "אלגה" אמר לכתבים, שטסו במסוק מעל לאניתו, כי היא הותקפה ליד האי פארסי ביום ו' לפני־הצהריים.

האניה הגיעה בכוחות עצמה לנמל דובאי.

נעצר יו"ר הבורסה לשעבר בהונג־קונג

הונג קונג (ע"צ וע"ר). מי שהיה יו"ר של הבורסה בהונג קונג ושניים מבין עוזריו הבכירים נעצרו אתמול. הועדה נגד שחיתות עצרה את רונלד לי, (58) ואת עוזריו ג'פרי סאן ורונלד סטאנג. השלושה חשודים במעשי שחיתות.

איראן תשגר לוויין תקשורת לחלל

פאריס (ע"צ וע"ר). איראן עומדת לשגר בקרוב לחלל לוויין תקשורת באמצעות הטיל הצרפתי "אריאן" — על כך הודיע שר הדואר והטלקו־מוניקציה האיראני, מוחמד גראזי.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אבינו וסבנו היקר

מנחם טפט

ההלוויה תתקיים היום, יום א', י"ג בטבת תשמ"ח 3.1.88

בבית העלמין קריית שאול

ההלוויה תצא בשעה 13.30 מביתו רח' בן־יהודה 110 תל־אביב

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

יושבים שבעה ברמת־חן רח' המאה האחד 16

האבלים: בתו: שרה ויוסף מל ומשפחתם

בתו: מיכל ושמחה גורן ומשפחתם

בתו: רות אלול (נוביק) ומשפחתה

هآرتس
كانون ثاني ← آذار
١٩٨٨
١/٣

סניגורי דמיאניוק ביקשו מבג"ץ לדחות הסיכומים

יוהאן־דמיאניוק עתר שלשום לבג"ץ, נגד ... ייחוד הדין בעניינו, וביקש להאריך ... בחודש ימים, כדי ... במשפטו.

בעתירה נטען כי אין די בזמן הקצוב כדי להבין את סיכומי הסניגוריה, לאור הצטברות החומר הרב במשפט. ההגנה של הנאשם תיפגע אם לא יתנו לה זמן נוסף כדי להבין את הסיכומים במשפט.

...יירה הועברה לידי שופט תורן בבג"ץ, וטרם ...יינית בעתירה.

תבערה "מנשק"

נקבעה ...

לאחר שהתמלתבת ... האיש לתחנה המרכזית בנתניה, ... לנסוע לביתה בגוש דן. מאחר שהשעה היתה מאוח... הנסיעות בקו האוטובוס לגוש דן הסתיימו. הציע לה האיש ללון בביתו.

האשה נענתה להצעתו, ובאה ללון בחדר האורחים

הפיקות, יוכל ... תהיה פתוחה הדרך להטיל עליו ...

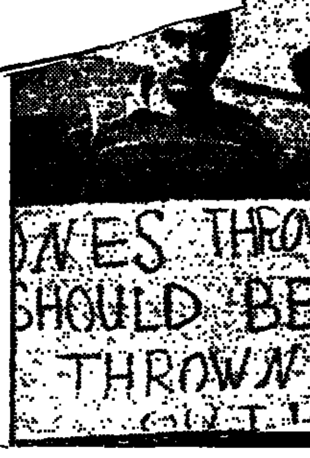

המורים בביה"ס למחוננים בבאר־שבע — בכירי המרצים

מרגרט תאצ'ר, ראש ממשלת בריטניה הכהונת משך הזמן הארוך ביותר בתקופה זו, כנוספת לאהדתה במבה הקונסרבטיבי. תאצ'ר כיהנה עד בה שמונה שנים ו־244 ימים (הצלום איפי)

עדות ראייה / אורית גלילי

"לא יחלישו אותנו, נמשיך להאבק ברוגטקה מול כדור"

טענו נשים פלשתיניות ממחנות הפליטים במפגש סולידריות עם נשים ישראליות • "ברוכים הבאים למתקן פרעא", נכתב בכניסה לבית המעצר פרעא, בו כלואים 150 עצורים במתקן שנועד ל־500 איש

שבת, 8.30 בבוקר. ליד הדואר המרכזי בת"א עבר אוטובוס ואסף לתוכו נשים שיעדן היה מחנות הפליטים בעזה. הגרעין הקשה הוא אלה שהמיר מעורבות, הבכיר מהחות חבוד נשמות בתנועות ושלום עכשיו, חד"ש, המתקרבות, נשים נגד כיבוש, די לכיבוש, פמיניסטיות. אליהן נוספו הפעם נשים ללא תג זיהוי במפלגתי מתנועי התרבות, האמנות והאקדמיות. נקודת ה־התחלה נקבעה ליכבם, והמנה היה צריך להמשיך – בתנאי שאין עוצר, בתנאי שנעבור את המחסומים וב־תנאי שלא יהיו אבנים וצמיגים בוערים – לשלושה מחנות פליטים. מוטיב אי הוודאות בעזה ילווה את המשתתפות במפגש במשך כל היום. כבר בסרבו שכם הודיעו, כי המחנה היהודי שאליו אולי אפשר יהיה להגיע הוא מחנה פרעה.

שבע מוניות יצאו לדרך, כשכל משתתפת מקבלת דף ובו הוראות התנהגות בשפה כימים. בתחתיתו נרשמו טלפונים של עורכי דין ישר־אליים על כל מעצר שלא יהיה. הנוף בדרך כיעמבם לפרעה הוא ...ישמה. ואינו מזוחה הגבה שאותה למה שנראה ונשמע אחר כך. שלוש המוניות הראשונות מגיעות לפתח המחנה. יותר מאוחר מתברר כי כל האחרות נעצרו על ידי סא"ל יהודה מ. מלווה בבג"צ של חטיבת צה"ל, והוחזרו למעות כל המתאות לשכם. כשראה סא"ל יהודה מ. שלנשים לא אכפת להיעצר והן עומדות בתוקף על זכותן להיכנס למחנה, הוא החל לאיים: "נגללכן האוכלוסיה המקו־ בית הספר. אם לא תחזרו בשקט לבתים נטיל עוצר על כל המחנה".

במחנה פרעה שקט. הצבא איננו באזור שעות, הנשים הישראליות מסתובבות בסימטאות עם תושבי המחנה ומקשיבות. הסיפורים הם באלה שמתמו מתביישת. מצביעים על ילדים בני 14 שהיו עצורים 18 יום במתקן פרעה. מציגים בת 17 שנורתה בצוואר. היא אומרת: "כל הכדורים, גם הגומי לא יחלישו אותנו. אנחנו תמיד נשתתף בהפג־נות, כי אנחנו להוכיח למען הזהות שלנו, לזכות שלנו לחיות בכבוד במדינה עצמאית שלנו".

חלוקת התפקידים במחנה בזמן ההפגנות היתה ברורה. הגברים בקו הקדמי נגד הצבא, והנשים מגישות עזרה ראשונה. את פצצות הגז הן מכבות בשמיכות רטובות ובלילה לא נשארות שמיכות יבשות להתכסות. אחר כך החיילים פוצצו את מכלי המים ודודי השמש על הגגות. בפעם הראשונה, כך הם מספרים, השתתף גם מסוק בדיכוי ההפגנות וזרק עליהם פצצות גז מדמיע מהמסוק. ילדה בת 10 קיבלה התמוטטות עצבים מהשימוש בגז המדמיע, והמכה שהוא גרם לבני משפחתה. רבים התעלפו מהריח הרע. שתי נשים הרות הפילו.

שני הבנים הגדולים של אמנה מוחסין, תלמיד תיכון בן 15 וסטו־דנט לפסיכולוגיה בן 22, עצורים במחנה עתלית. "אני בכלל לא מפחדת מהחיילים שלכם, אמרתי להם תקחו אותי במקום את הילדים שלי, מה הם רוצים מהחיים שלנו, מתפרצים אלינו לתוך הבתים, מכים ועוצרים". הילדים הקטנים שלה משחקים בינתיים בתעלות הביוב של סימטאות המחנה ומכוונים לעברנו רובים עשויים מעץ.

"ברוכים הבאים למתקן פרעה", כך, לא פחות ולא יותר, נכתב באו־תיות מאירות עיניים בכניסה לבית המעצר הידוע בקשיחותו. 1500 עצורים יש בו עכשיו במתקן המיועד ל־500. נער בן 17 סיפר כיצד הוחזק שם בעמידה בגלל הצפיפות במשך 10 ימים עם סמרטוט קשור על העיניים וקופסה קטנה להטלת [illegible].

בטובאס, כפר ליד מחנה פרעה, נכנסת קבוצת הנשים לבית אבלים. ב־21 בדצמבר, ביום שערביי ישראל הפגינו, ניסה צה"ל להיכנס לכפר. נלחמנו בהם באבן מול כדור, ברוגטקה מול רימון. זה היה מאבק פנים אל פנים מטווח קצר. בבית האבלים, משפחת פייסל סוואלמה, מבקשים מקבוצת הנשים, אולי יש להן השפעה על יצחק שמיר, ליצור קבוצות לחץ על הדרגים הפוליטיים להביא לכינון ועידה בינלאומית בהשתתפות כל הצדדים הנוגעים בדבר, כולל הפלשתינאים כשהם מיוצגים על ידי אש"ף, וחמש החברות הקבועות במועצת הביטחון. "עד שזה יקרה", הם אומרים, "הב־תים שלנו ימשיכו לייצר גיבורים; אם לא יהיה פתרון צודק, אף פעם לא ישקוט האיזור. המאבק לא ייגמר, האבנים לא ייחלשו".

מרדכי גור במוספשבת של "הארץ" ו"הבימה":

שמיר ורבין אחראים להעדר כוחות צבא גדולים בשטחים

— עם תחילת המהומות • רוני מילוא: יש לעודד את הערבים המתונים

מאת [illegible]
סופר "הארץ" בתל אביב

השר לשעבר מרדכי גור הטיל אתמול את האחריות לאי קבלת ההחלטות הנכונות בנוגע למהומות בשטחים על ראש הממשלה ועל שר הביטחון.

גור, שדיבר ב"מוספשבת" של "הארץ", עיריית תל אביב ותיאטרון הבימה בהפקת "כתר", אמר כי האחריות על אי ריכוז כוחות צה"ל בשטחים אינה מוטלת על המפקדים אלא על הדרג המדיני. לדבריו מיד עם תחילת המהומות, צריך היה לרכז כוחות גדולים בשטחים, מה שהיה עוצר את ההידרדרות ואף מונע הרו־גים. בכל שיש כוחות צבא גדולים יותר, המתפרעים חוששים יותר לפעול, אמר גור.

גור העריך כי בשלב הנוכחי להגיע להסדר במצרה הנבחנת. זאת על רקע ההתפתחות ביחסים בין שתי המעצמות ועל רקע ועידת רבת עמון, שהביעה תמיכה בקו שנקטה מצרים.

מוטה גור

סגן השר רוני מילוא אמר בתשובה לשאלותיו של המנחה, מיכאל הנדלזלץ, כי הופתע מה־הבורה על השביתה הכללית בקרב ערביי ישראל. הוא ציין כי נדמה היה לו כי הקו המתון הוא זה השולט בקרב ערביי ישראל, וזו מציאות התבררה כאחרת.

לדבריו, יש להשקיע מאמץ גדול לעודד את המתונים בקרב ערביי ישראל. הוא מתח ביקורת על החלטתו של עזר וייצמן שהעניק בשעתו מעמד של עיר לאום אל פחם, ולא למקום אל גרביה שהיא קיצונית פחות.

עוד הופיעו במוספשבת רבקה רז בקטעים מתוכניתה הכוללת שירי לרינו וכן בשירים מתוך המחזה "אליזור", שחקני המחזה "בית ספר לנשים" בקטעים מהצגה, שלמה בר שביט על ספר חדש אודות ההסטוריה של הבימה, דידי מנוסי על כיווכון למחשב, והגרות לוים בדיוק.

ראש הממשלה, יצחק שמיר, הנשיא לשכת המסחר ישראל־אמריקה, יהושע מאור, בפתיחת פורום לשכת המסחר לשנת 1988 בבית אסיה בתל אביב. (צילום אילן אוסנדרייבר, "ישראל סאן")

שמיר: "אילו 21 ההרוגים היו שלנו, העם היהודי היה באבל, בעוד שם חוגגים"

"ישראל מתגוננת בפני כוחות אנטי־דמוקרטים הרוצים לחסלה"

(עי). ראש הממשלה יצחק שמיר אמר ביום ה', כי הציבור האמריקאי צריך להבין את הבעיות של מדינה דימוקרטית המתגוננת בפני כוחות אנטי־דמוקרטיים שרוצים לחסל אותה.

ראש הממשלה דיבר במסיבה של פורום לשכת המסחר והתעשיה ישראל־אמריקה בבית אסיה בתל אביב. בהגיבו על טענות אנשי ממשל וציבור בארה"ב, לגבי האמצעים שישראל נוקטת נגד הפרות, אמר שמיר שאי אפשר להורות מרחוק לישראל איך להתגונן נגד אנרכיה ולגונן על אזרחיה בשלום. בישראל יש מצב מיוחד: זוהי ארץ דמוקרטית ואנו מסתגלים לשמור על האופי הזה, מה עוד שישראל נמצאת במצב פורמלי של מלחמה עם רוב מדינות ערב.

אשר לגירושים ולמעצרים מינה־ליים אמר ראש הממשלה, כי אלו המבקרים אותנו אינם יודעים על הבלמים שישראל הציבה לעצמה. הוא הבהיר, שמדובר על גירוש במספרים מוגבלים וכאשר אין ברי־רה אחרת. ישראל מצטערת וכואבת על כל טיפת דם שנשפכת". לדבריו, "אילו 21 ההרוגים בשטחים היו יהו־דים, העם היהודי היה נמצא באבל, בעוד שם יש חגיגה".

ראש הממשלה ציין, כי בעקבות ההסכמים הקיימים בין ארה"ב לישראל התחזק מעמדה של ישראל בעולם ובאזור, וכן התחזק מעמדה של ארה"ב באזור, שהרי כל גורם ערבי בסכסוך עם ישראל צריך לפנות אל ארה"ב, המקיימת יחסים טובים עם רוב מדינות ערב.

בהתייחסו לסיוע האמריקאי אמר ראש הממשלה "כדאי להגיד פעם את האמת: אנו מקבלים סיוע כלכלי של 1.2 מיליארד דולר ועוד 1.8 מי־ליארד דולר סיוע צבאי. אולם 1.2 מיליארד דולר אינם מגיעים לארץ, אלא משמשים לכיסוי הריבית על הסכום שקיבלנו לצורכי ביטחון". כן ציין, שישראל מכסה ממשאביה כ־3 מיליארד דולר מתוך כ־5 מיליארד דולר, הנדרשים לצורכי הביטחון, כלומר 70 אחוז.

ראש הממשלה אמר, כי 1987 היתה מבחינה כלכלית שנה טובה מאד, הטובה מאז 1972: יש עליה ב־11 אחוזים ביצוא הכללי וב־18 אחוזים ביצוא לארה"ב.

דולב פורצת את הגבול:

פוליסת ביטוח לישראלים
החייבים טיפול רפואי בחו"ל

רפואה עולמית

חברת הביטוח "דולב" מקבוצת הפניקס הישראלי, מציגה בפניך פוליסה מיוחדת במינה וחדשה מסוגה: "רפואה עולמית" היא פוליסת ביטוח המיועדת לועדי עובדים ולארגונים גדולים ומכסה מגוון רחב של טיפולים רפואיים החיוניים לחיים ואינם ניתנים בישראל.

לראשונה: פוליסה רפואית למגוון רחב של טיפולים חיוניים בחו"ל.
לראשונה יוצאת חברת הביטוח "דולב" בפוליסת ביטוח חדשה ומהפכנית המעניקה כיסוי לכל טיפול רפואי שאינו ניתן לביצוע בארץ והוא חיוני לחיי המבוטח (למעט טיפול במחלות קיימות בעת ההצטרפות). פוליסת "רפואה עולמית" היא פריצת דרך אנושית וחיונית בעולם הביטוח ובדאגה לשמירת חיי החולה.

לבריאות אין גבולות, אתה חייב לעצמך "רפואה שלמית".
יש עדיין ניתוחים וטיפולים רפואיים לא מעטים שאינם ניתנים לביצוע בבתי החולים בארץ ואין המדובר רק בהשתלות לב וכבד, אלא גם במקרים רבים של טיפולים מיוחדים כגון: סרטן, עצבים, כלי דם, אף אוזן וגרון, עיניים, אורטופדיה וכו'. טיפולים אלה, חייבים להתבצע בחו"ל וכמעט תמיד הם קריטיים לחיי החולה. פוליסת "רפואה עולמית" מכסה את כל סוגי הטיפולים הללו, שחיוני לבצעם בחו"ל. כל ניתוח או טיפול רפואי בחו"ל הוא יקר ביותר והמשאבים הכספיים של החולה ברוב המקרים, אינם מספיקים ואף אינם מתקרבים לסכום הנדרש. פוליסת "בריאות עולמית" מעניקה כיסוי של עד $200,000 וזה הוא אכן מחיר הטיפול המדרש ברבים מן המקרים. הפוליסה מאפשרת לחולה להנות ממיטב הטיפול של הרפואה המתקדמת בעולם, ללא הגבלת ארץ הטיפול, בית החולים או הרופא הרצויים.

חידוש נוסף: הפוליסה שמכסה את בני המשפחה
חברת הביטוח "דולב", לא הסתפקה בביטוח העובד בלבד. בפרמייה של 20 ש"ח לחודש המשולמת ע"י העובד, נהנים גם יתר בני המשפחה – בן או בת זוג עד גיל 65 וילדים לא נשואים עד גיל 18.

עד היום אספו תרומות, מהיום יש "רפואה שלמית"!

כל האמור לעיל, כפוף לתנאי ולהגבלות הפוליסה.

לראשונה: פוליסה שמכסה לא רק השתלות

מעריב חולה לב יצא להשתלה בבלגיה במימון חבריו בתעשיה האווירית 7.12.87

אל תוותר על "רפואה שלמית": ממקום העבודה שלך.

חומר הסברה מפורט, נשלח בימים אלה לחברות, מפעלים ולועדי עובדים בכל הארץ. פנה לנציג הועד במקום העבודה שלך, או פנה ישירות אלינו באמצעות התלוש הרצ"ב. מלא, שלח ואנו נתקשר איתך בקרוב.

לכבוד
"דולב"
חברה לביטוח בע"מ
ת.ד. 37522 ת"א

מבקש לשלוח לי פרטים נוספים על פוליסת "רפואה עולמית"
שם ______
כתובת ______
______
מקום עבודה ______
תפקיד ______
טל' ______

דולב
חברה לביטוח בע"מ
לבונטין 30, תל־אביב 65116, ת.ד. 37522, טל' 03־624222

דולב. ביטוח עם כל הלב.

פרסום לב|סיראן

هكذا في الأصل

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

פרס: חוסיין תקוות הפלשתינאים

שר החוץ, שמעון פרס, נפגש בסוף השבוע עם אוסקר לה פונטיין, מראשי המפלגה הסוציאל־דמוקרטית במערב גרמניה. במהלך הפגישה הלך פרס כתבאות ...

כנועים ניאות לסדור מיוחד: העתונאי יבוא לביתו שבשכונת סנהדריה ושם תתבצע שיחת הטלפון ללונדון.

המספר חויג והשיחה התבצעה, לא לפני שיעקובוביץ הבן ביקש בנימוס רב מן האורח להניח כיפה ...

... ארבע אסי־ ... יהודיות מן העיר בנדין בפולין, שהבריחו את חומר הנפץ. בימים אלה מלאו 43 שנים לשחרור מחנה ההשמדה אושוויץ.

... התפכחות, שמצאו את ביטויים בדבריהם של ח"כ הכנסת, שלמה הלל ואחרים.

בימים אלה אין התודה מוחזרת על מופעי ראווה: מחר תיערך ברחוב יפת ביפו, שכן היו התפרעויות ביום השלום, תהלוכת לפידים בסיסמה "הלוויה לקו הירוק". התהלוכה תצא מכיכר השעון דרומה, לכיוון רחוב יפת. הצועדים ישאו ארון ובתוכו מפה של

כבאים מחלצים את אורחי מלון פרטס בבנגקוק שבו פרצה דליקה ביום שישי לפנות בוקר, כשנערכו בו שתי מסיבות לרגל השנה החדשה. (תצלום איי־פי).

כ־500 איש נפצעו בדליקות בחגיגות סילווסטר במנילה

בעקבות התפוצצות זיקוקי די נור רבי עוצמה ● בדרום איי הפיליפינים נהרג המועמד ה־14 במהלך מסע הבחירות לרשויות המקומיות ● 11 נהרגו בדליקה במלון בבנגקוק

מנילה, (ע"ר). כחמש מאות אנשים נפצעו ועשרות בתים נהרסו בדליקות, כאשר אורחי האיים הפיליפיניים ירו יריות שמחה באוויר ופוצצו זיקוקי־דינור רבי־עוצמה במסגרת חגיגות השנה החדשה.

דוברים של המשטרה ושל בתי חולים אמרו, כי מרבית הנפגעים סובלים מפצעים לא חמורים. כמה אנשים נפצעו מכדורים, ואילו אחרים איבדו את ידיהם בהתפוצצות של זיקוקי־דינור רבי־עוצמה במנילה במהלך הלילה.

בתים רבים נהרסו בדליקות שנגרמו מזיקוקי־דינור וכמה מאות אנשים נותרו ללא קורת־גג, אך איש לא נהרג בתאונות אלה, ציין דובר משטרתי.

הדובר אמר לכתבים, כי זיקוקי־דינור שהופעלו השנה הם בעלי עוצמה רבה מאלה שהופעלו בשנה שעברה.

הכבאים התקשו להגיע לאזורים, שבהם התפרצו דליקות, מפני שהרחובות היו מלאים חוגגים. כמו כן נחסמו הרחובות על ידי צמיגים בוערים ומכשולים אחרים.

בדרום איי הפיליפינים נהרג מועמד לתפקיד ראש העיר ערב ראש השנה האזרחית, במהלך מסע הבחירות. תווה הרומו, הנמנה עם מפלגתה של הנשיאה קוראזון אקינו, נורה למוות לאחר שירד מבמת הנואמים עם תום נאום שהשמיע.

הרומו, מי שכיהן בעבר כראש עיירת מולאבה, הוא המועמד ה־14 מבין 27 אנשים שנהרגו במהלך מסע הבחירות לרשויות המקומיות. בחירות ראשונות מסוגן מאז עלייתה של הנשיאה אקינו לשלטון ב־1986.

11 הרוגים בבנגקוק

בנגקוק, (ע"צ וע"ר). 11 אנשים, וביניהם לפחות ארבעה אורחים זרים, נהרגו כאשר אש השתוללה בבית מלון לתיירים במרכז בנגקוק, שעה שהמונים חגגו את ליל־סילווסטר בשעות הבוקר המוקדמות של יום ו'.

בהודעת המשטרה נאמר, כי בין ההרוגים אשה מאוסטרליה שמוצאה מויאטנם, שנפלה מהגג במהלך ניסיון לעלות על מסוק משטרתי, שחילץ אנשים מהמלון העולה בלהבות.

פקיד בבית־חולים משטרתי אמר, כי כ־50 אנשים קיבלו טיפול לאחר שנפצעו במהלך הדליקה. מצבם של כמה מבין הפצועים תואר כ"אנוש".

שעה שפרצה דליקה בקומה השנייה של המלון המודרני בעל תשע הקומות, נערכו במקום שני נשפי סילווסטר. בשעת הדליקה שפרצה סמוך ל־4 בבוקר, היה בית המלון בעל 214 החדרים מלא עד אפס־מקום.

22 נהרגו בהתקפת מורדים על רכבת בדרום מוזאמביק

שלטונות מוזאמביק מאשימים: חברי "ההתנגדות הלאומית" הרגו כ־1000 איש בתקיפת שיירות בכבישים בשנה שעברה

מאפוטו, (רויטר־ע"ר). מורדים הרגו 22 אנשים בהתקפה על רכבת בדרום מוזמביק ערב השנה החדשה - על כך מסרה בשבת סוכנות הידיעות הרשמית של מוזאמביק.

הסוכנות מציינת, כי הרכבת עלתה על מוקש בקרבת פסנה, במרחק כ־35 ק"מ צפונית־מערבית מהבירה מאפוטו. חלק מקרונות הרכבת ירדו מן הפסים ואז הותקפו הנוסעים על ידי מורדים, חברי "ההתנגדות הלאומית של מוזאמביק".

יצויין, כי ארגון זה נלחם נגד הממשלה המגדירה עצמה כמרכסיסטית, הנשלטת במוזאמביק, מאז שהמדינה זכתה בעצמאותה מפורטוגל ב־1975.

שלטונות מוזאמביק האשימו את הארגון הימני, כי הוא אחראי לשורה של מעשי טבח של כפריים, בתקיפת שיירות בכבישים הראשיים בשנה שעברה, שבמהלכם נהרגו קרוב ל־1000 איש.

מוזאמביק מאשימה את דרום אפריקה בהגשת סיוע למורדים, בניגוד לחוזה אי־התקפה, שנחתם על ידי שתי המדינות ב־1984.

בהרי האלפים: אין שלג

בהרי נורווגיה אבדו 12 מטיילים בשלג כבד

אליהו הכבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). צוותי הילוץ שעוזרו בכלבים מאומנים וקטנועי שלג הצליחו לחלץ משלג עמוק לאחר חיפושים של יממה קבוצת מטיילים רגלים שאבדה בשלגים עמוקים באזור טלמארק, בדרומה של נורווגיה. בצפון חצי האי הסקנדינאווי שררו בימים בין חג המולד לראש השנה מירות קור של 10־15 מעלות מתחת לאפס ושלג רב.

לעומת זאת מצאו את עצמם עשרות אלפי נופשים שבאו בימי חג המולד אל אתרי הסקי בהרי האלפים, בצרפת־שוויץ־אוסטריה, בעיצומו של מזג אוויר אביבי.

באזור קיצביהל באוסטריה עלו מירות החום עד ל־17 מעלות, ומבין כמאתיים אתרים בהם קיים רכבל לשימושם של חובבי סקי, פעלו רק שבעה־עשר. רק בגובה מעל 2000 מטר היה די שלג להחלקה. מצב דומה שרר באתרי נופש החורף באלפים של צרפת ושוויץ. לחובבי הסקי לא נותר אלא לשחק קלפים או לרכוב על אופניים.

מארגני אליפות העולם בגארמיש־פארטנקירכן (בבוואריה) לקפיצה לרוחק בסקי אולצו לייבא שלג במשאיות ולהסתייע במכונות לייצור מלאכותי של שלג כדי ל"רפד" את מסלול הקפיצה בשלג.

אחמד חסן עותמאן, אחד משלושת
"ניסיתי לחמוק אבל איש הקשר

לשיחרור פל...
...א אפילו לא ...

... בלב נכה התגר ... מפקדיו. כל ת... ע להשתמש ... במסרד לו לא ה... הפלשתיני ל... סכנאות המ... לים למניה... לו הם מ... ינית באן...

... למלחמות ... ועבר כפקיד קבלה ב... בבירת ירדן.

אלם נכח משכורתו ה... החליט לחפש עבודה בעיראק, הוציא דרכון ירדני שבאמ...

... לתוך הכביש ... המרכזי כבר הישראלי של בקעת הירדן.

המובל סיפר כי יצא אל הלא־

... השיעית מסביב למחנות הפליטים הפלשתיניים בביירות ובדרום.

60 אנשים מצאו מותם בקרבות בין מיליציות נוצריות ומוסלמיות ובהפגזת איזור הגבול בין שני חלקי ביירות. בהתפוצצויות של מכוניות תופת נהרגו 60 אנשים נוספים.

אירן ועיראק פגעו ב־178 אניות לפחות והרגו 108 יורדי־ים במהלך שנת 1987 בהתקפות על אוניות שני הצדדים הלוחמים מזה למעלה משבע שנים.

סוכני קונצרן הביטוח "לוידס" דיווחו, כי בדצמבר נערכו התקפות במפרץ על 34 אניות — היה זה החודש הגרוע ביותר מאז פרוץ המלחמה.

מקור ימי אזורי העיר בהקשר זה: "אם העניינים יימשכו בקצב זה, לא ישארו אניות רבות במפרץ".

בשנת 1986 נפגעו 80 אניות ונהרגו 52 מלחים. מאז התפשטו מעשי האיבה בנתיבי־הים במפרץ במאי 1981 נפגעו, לפי סיכום של קונצרן הביטוח "לוידס", 447 אניות.

אוכלוסיית ארה"ב גדלה אשתקד ב־2.2 מיליון נפש

מונה למעלה מ־244 מיליון נפש

וושינגטון, (ע"צ). ב־1987 גדלה אוכלוסיית ארצות הברית ב־2.2 מיליון נפש והיא מונה עתה 244,427,098 תושבים — נאמר בהודעה של משרד התושבים האמריקאי.

בהשוואה לנתונים של שנת 1980, שבה דווח על 226.5 מיליון תושבים, הגידול בשבע השנים האחרונות הוא בשיעור של 7.9 אחוז, מציינת ההודעה.

לפי התחזיות גם השנה תגדל אוכלוסיית ארצות הברית ב־2.2 מיליון תושבים. בשנה זו מצפים ל־3.8 מיליון לידות, 2.1 מיליון פטירות ולבואם של 547 אלף מהגרים לטריטוריה האמריקאית.

דאבלין חוגגת אלף שנה להיווסדה

דאבלין, (ע"ר). הנשיא רייגן והאפיפיור יוחנן פאולוס השני איחלו היום לדאבלין יום הולדת שמח, שעה שהבירה האירית פתחה בחגיגות לציון יום השנה האלף להיווסדה.

ראש־ממשלת אירלנד, צ'ארלס הוי, אמר להמונים המריעים: "מזה זמן רב נמנית דאבלין עם הערים הגדולות בעולם, ערש של הישגים והשראה אנושית. אנו מזמינים את תושבי העולם כולו לבוא ולהשתתף עמנו בחגיגות".

דאבלין מקווה שעד מיליון אורחים מרחבי תבל יבקרו בעיר כדי להשתתף בחגיגת יום ההולדת שתימשך שנה תמימה.

באיגרת ששלח לראש עיריית דאבלין כתב הנשיא רייגן: "כבנו של איש טיפררי, אני חושב על דאבלין כבית, אירלנד כבית שני לכל אירי ולכל אדם השוחר אמונה, חירות, צחוק והשכלה, כפי שנוהגים אורחי דאבלין".

החגיגות נערכות לציון יום השנה האלף לקרב שבו גברו מלכי אירלנד על הוויקינגים והטילו בפעם הראשונה מיסים על תושבי דאבלין.

נשיא אגודת ידידות ערבית־צרפתית:
הילדות החטופות ע"י ארגון אבו־נידאל — למקום מבטחים

מאת יואב מוקר
סופר "הארץ" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל"הארץ"). הנשיא הצרפתי של אגודת ידידות ערבית־צרפתית הגיע אמש לביירות והוא אמור, לדבריו, "להעביר למקום מבטחים" שתי ילדות חטופות, המוחזקות מזה כחודשים בידי ארגון אבו־נידאל. השתיים נמנות על תשעת הנוסעים בספינה הבלגית "סילקו", שתוארו על־ידי החוטפים כ"שליחי המוסד בצרפת ובבלגיה".

נשיא אגודת הידידות, לוסיין ביטרליין, מקיים מזה שנים קשרים "מיוחדים" עם אבו־נידאל. הוא טען בשבוע שעבר, כי החוטפים ביקשו ממנו לסייע בשחרור שתי הילדות, בנות 4 ו־6; "החוטפים רגישים ביותר לגורלם של ילדים", הסביר ביטרליין, "ובשום פנים ואופן אינם רוצים שייפגעו".

הממשל הצרפתי נמנע בימים האחרונים מכל תגובה באשר למגעים המיוחסים לנשיא אגודת הידידות. ביטרליין עצמו הבהיר, כי בכוונתו להמשיך ולפעול למען שיחרור החטופים "כל עוד לא יורה לי משרד החוץ הצרפתי לחדול מכך".

הספינה "סילקו", על תשעת נוסעיה, נחטפה בראשית נובמבר במימי הים התיכון; החוטפים טענו תחילה שהמדובר בנתינים ישראליים בעלי אזרחות כפולה ישראלית־צרפתית וישראלית־בלגית; הטענה היא, שהחטופים מוחזקים בלבנון. למרות ההבטחות החוזרות ונשנות של דוברי ארגון אבו־נידאל בביירות, טרם ניתן לנציגי "הצלב האדום" לבקר אצל החטופים. לפני כשבוע הודיע המתווך הצרפתי, כי החוטפים מתכוונים לשחרר את שתי הילדות "ללא כל תמורה".

עריכת העמוד: עדה ארושטיין

נזירה צרפתיה ממוצא יהודי שובתת רעב

במחאה על התנכלות הכנסיה הקתולית לנזירות יהודיות

מאת יואב מוקר

פאריס, (מיוחד ל"הארץ"). נזירה צרפתיה ממוצא יהודי מקיימת מזה חמישה ימים שביתת רעב בפתח הקתדראלה בעיר ליון במחאה על "התנכלות הכנסייה הקתולית לכת הנזירות היהודיות".

האם מרים, שנוסתרה במוסדות חינוך קתוליים במהלך שנות הכיבוש הנאצי, גילתה לפני שנים אחדות את יהדותה. יחד עם קבוצת נזירות קטנה פיתחה במנזר נהלי תפילה והתייחדות "משולבים" יהודיים־קתוליים. כיום היתר קיימו מרים והנזירות הקרובות לה עלייה לרגל לירושלים וחיברו נוסחי תפילה המשלבים טקסטים יהודיים ונוצריים.

ההיררכיה הקתולית באזור ליון מסרבת להכיר בתקפותו של "מנזר קודש" זה.

האם מרים מנהלת זה חודשים מאבק ציבורי במגמה לאלץ את הארכיבישוף של ליון, קארדינאל דקורטרה (המקורב, אגב, מזה עשרות בשנים לקהילה היהודית), להכיר ב"מיסדר היהודי" שלה. בערב השנה האזרחית פתחה בשביתת רעב בקרון תיירים קטן ברחבת הקתדראלה של ליון.

הארכיבישוף הצהיר, כי הוא "נבוך ועצוב" נוכח ההידרדרות בפרשה, אך איננו מתכוון להיכנע בסוגייה העקרונית.

אנו מודיעים בצער רב על מותו של יקירנו

כתריאל רוזנבלום

מוותיקי רמת־גן

ההלוויה תצא היום יום ראשון י"ג בטבת תשמ"ח 3.1.88 בשעה 2.00 אחר הצהרים מבית רוזנבלום במושב גן שומרון ליד חדרה־כרכור.
אוטובוס יצא בשעה 12.30 מבית הכנסת הגדול כיכר רמב"ם רמת גן.

המשפחה המתאבלת

ברוך דיין האמת
בצער רב וביגון הננו מודיעים על פטירתו בשיבה טובה של יקירנו

ר' זאב־דב (וולף) ארליך

ההלוויה תצא היום, יום א', י"ג טבת תשמ"ח, 3.1.88 בשעה 2.30 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני ברח' רשבה 5, ת"א, לבית העלמין בחולון

אבלים: אשתו: צפורה (פאני) ארליך לבית אברבוך
בתו: שרה יקיר וב"ב (רחובות)
בנו: ד"ר שמואל ארליך וב"ב (ירושלים)
אחיו: חנן ארליך וב"ב (תל־אביב)
הנכדים והנינים

השבעה בבית משפחת יקיר, רח' גלזר 3, רחובות

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

אליעזר פטקין ז"ל

נעלה לקברו לטקס גילוי המצבה
ביום שלישי ט"ו בטבת תשמ"ח 5.1.88
בשעה 15.30, בבית העלמין בהרצליה.
נפגשים ליד השער

אנו מודים לכל מנחמינו בכתב ובעל פה.

המשפחה

במלאת שלושים למותה הטרגי של בתנו, אחותנו ונכדתנו היקרה

עינת זילברברג ז"ל

נקיים אזכרה וגילוי מצבה מחר יום שני י"ד טבת תשמ"ח 4.1.88 בשעה 3.30 אחר הצהרים בבית העלמין בחולון
נפגשים בשער הראשי

המשפחה

במלאת שמונה שנים לפטירת יקירנו

דוד בן ר' זלמן מוגילבקין ז"ל

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו
האזכרה תערך ביום שני י"ד בטבת תשמ"ז (4.1.88) בשעה 15.00. נפגשים ליד שער בית העלמין החדש, החלק העליון, בכפר סמיר, חיפה.

המשפחה

במלאת שלושים למותו של

דובי (שלמה) סקל ז"ל

תיערך אזכרה בבית המשפחה ביום שלישי ה־5.1.88 בשעה 16.00 ברחוב קיבוץ גלויות 2 חולון.
נעלה לקברו ביום רביעי ה־6.1.88 בשעה 14.30. ניפגש בשער הישן (הדרומי) בבית העלמין בגבול חולון בת־ים.

המשפחה

להנזי ולמשפחה

משתתפים באבלכם הכבד במות

חנניה ז"ל

המרכז לסכרת נעורים
המכון האנדוקריני לילדים ומתבגרים
בית־חולים בילינסון

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודעפון
03־38 38 38

בצער רב ובכאב אנו מודיעים על פטירתה של

שרה רוניק וייל

ההלוויה תתקיים היום יום ראשון, י"ג טבת תשמ"ח, 3.1.88 בשעה 14.00 בבית הקברות בשבי־ציון

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על הסתלקות יקירתנו
אם משפחתנו

בלה וייספיש

מוותיקות ירושלים, בת ר' אליעזר סלובס ז"ל
שהלכה לעולמה שבעת ימים ורבת פעלי־צדקה וחסד
ההלוויה התקיימה במוצ"ש, אור ליום י"ג טבת תשמ"ח (2.1.88)

יושבים שבעה אצל משפחת לבנון רח' בן־יהודה 36, ירושלים

האבלים: הבנים: מאיר ואתי, צבי ורחל לבנון־וייספיש
הבנות: חנה דגן, חסיה ויוסף הנגבי
נכדיה ונינית,
ומשפחות: מנדלסון, כהנא, סלובס, וייספיש ווייס

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו

אברהם באומגרטן

ההלוויה תצא היום יום ראשון י"ג בטבת תשמ"ח 3.1.88 בשעה 1.30 אחה"צ מבית ההלוויות העירוני רח' רשבה 5, תל־אביב לבית העלמין, בדרום בגבול חולון בת־ים

המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
אבינו וסבנו האהוב

אורי פרנץ במברגר

ההלוויה תתקיים היום ראשון י"ג טבת תשמ"ח 3.1.88 בשעה 13.00
בבית העלמין בהר הזיתים
ותצא מבית המנוחות בסנהדריה

תמר וגדעון כרמי
הנכדים עופר, גיל ואורלי
משפחות בנקרופט, הירסט ומצגר

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אמנו וסבתנו האהובה

ז'ניה גויסקי

ההלויה תצא מבית ההלוויות העירוני ברח' רשבה 5 ת"א היום, יום ראשון י"ג טבת תשמ"ח 3.1.88 בשעה 14.00 לבית העלמין ה"דרום" בגבול חולון בת־ים
(אוטובוס יעמוד לרשות המלווים)

האבלים: תמר ויוסף פירשטיין
רונית ואריק גויסקי
באוה ואהרון הירשפלד
נכדיה ונכדותיה

יושבים שבעה בבית המנוחה שד' רוטשילד 139 ת"א

למנהלנו
אריק גויסקי ומשפחתו

משתתפים בצערכם על מות האם

ז'ניה גויסקי ז"ל

ארדוקס סחר ותעשיות בע"מ

נהגי אמבולנסים קובלים: אנו נוסעים מהר להציל חיי אדם והמשטרה קונסת אותנו

מאת קרנה ארידור
כתבת "הארץ"

נהגי אמבולנסים של מגן דוד אדום מתלוננים על כך שמשטרת ישראל נוהגת קשיחות ואף הגבה לעבירות, שתוך כדי מילוי תפקידם הם נאלצים לעבור על חוקי תנועה מסויימים, כדי להציל חיי אדם. לדבריהם המשטרה היא מעמידה לדין של שני נהגי אמבולנס של מד"א, שנכנסו לצמתים באורות מהבהבים כדי להגיע לחולים קשים.

נהג אמבולנס מטבריה, דוד אסולין, העביר בינואר חולה לקוי לב, לבית החולים "פוריה" בטבריה. לדבריו, הנהג נעצר על ידי שוטר ונקנס על נסיעה בכבישים. בית המשפט השלום בטבריה קנס אותו שלושים (150) שקלים.

מקרה דומה של נהג אמבולנס נוסף, יוסי אורוגוב מתל אביב, הנהג הסיע בסירנה בכבישים מהירים של תל אביב. לדבריו, הוא נאלץ להסיע חולה לבית החולים "איכילוב", ונעצר כאשר עבר ברמזור אדום. בית המשפט קנס אותו בסכום של 45 קמ"ש במקום 50 קמ"ש כפי שנקבע.

המספר של ניידת המגן בה העביר אורוגוב את החולה האקוטי, לאחר שיקול ושיחה עם הנהג, הורה לו להעביר אותה בצפירות. ודק אחר כך נעצר.

תקנה 94 לחוק התעבורה מתירה לרכב חירום לעבור על חוקי תנועה מסוימים במקרה שהנהג בטוח כי החולה או הנפגע נמצאים בסכנה.

בהנהלת מד"א הודיעו כי משפטים בנושא אלו עלולים לפגוע בתפקוד הנהגים ולמנוע מנהגי אמבולנס למלא את תפקידם באמונה.

דובר מד"א, משה רייז, אמר כי הנהלת מד"א תפעל להגן על כל נהגי האמבולנס המבצעים תפקידם לפי החוק.

ילדות האמבולנס הראשונות של 1988 הן תאומות־פגים

(ע). שתי תאומות־פגים שנולדו ביום ו' בבוקר, זכו לכבוד להיות ילדות האמבולנס הראשונות לשנת 1988.

נהג האמבולנס, אלי כהן, הוזעק בשעה 7.45 בבוקר לביתה של יולדת בלוד, שעברה משם (32), אם לשניים שהיתה בחודש השביעי להריונה, ומצא אותה בבר אחרי ירידת המים.

איש מד"א הוזל לקבל את הלידה, תינוקת שמשקלה 1.3 ק"ג, ואז הבחין שנולד גם תינוק נוסף בדרך אל השבה הדרושה. הוולד היה במצב של לידת עכוז כשראשו מחוץ, ולא היה זמן להוציא את היולדת לבית החולים. הוא החל לטפל גם בתינוקת השניה ושיחרר בשיניו את החבל ואת הראש שנתקע.

בינתיים הגיע למקום אמבולנס נוסף, והאם והתאומות הועברו לבית החולים "אסף הרופא" כשני אמבולנסים ויצרידים בשתי התאומות שעורות באינקובטורים. התינוקת השניה שוקלת 1.4 ק"ג.

שעתיים לאחר קבלתן לבית החולים נמסר כי מצב האם והתינוקות טוב.

הפוליגרף טיהר את המסעדן אוזי מחשד שאנס פרסומאיה

(ע). המסעדן יהודה אוזי (41) מתל־אביב שוחרר שלשום בערבות בבית־משפט השלום בעיר, לאחר שבדיקת פוליגרף הוכיחה כי הוא לא אנס את הפרסומאית שהתלוננה נגדו.

אוזי נעצר ביום ו' בעקבות תלונה שהוגשה נגדו על ידי פרסו־מאית, שטענה כי אנס אותה שנה שבאה לקחת ממנו מודעת פרסומת למסעדה שלו. הוא נעצר למשך יומיים לצורך חקירה ובדיקת פוליגרף, ושלשום הובא לבית המשפט.

ב"כ המשטרה הודיעה שלאחר החקירה ובדיקת התלונה נמצא כי לא בוצע אונס, והיא ביקשה לשחרר את אוזי בערבות. השופט שחרר בערבות של שלושת אלפים שקלים.

נעצרו חשודים בהפצה של חשבוניות־מס פיקטיביות

קיבלו עשרות המסכים המזוייפים החזור־מס בהיקף של כ־750 אלף שקל

(ע). בית משפט השלום בחיפה הורה שלשום לעצור לחמישה ימים את משה מלכה, תושב העיר הפעיל בניהול שכירות, בחשד שבתכבת כספים מבלעונה מסס ערך מוסף באמצעות חשבוניות מס פיקטיביות.

חוקר המס יעקב פרידמן טען כי מלכה הפיץ חשבוניות מס פי־קטיביות בסך שני מיליון שקל לחברות "עבי מימון השקעות", "רעים בניין והשקעות". מנהלן העיקרי של חברות אלה הוא של אחרי, העצור אף הוא, לפי בקשת שלטונות המס, כחשוד כיחד עם אחרים בקבלת החזרי מס שלא כדין.

החוקר הוסיף עוד כי מדובר בהרשת מאורגנת, שמטרתה היתה להונות את שלטונות מע"מ, על ידי הוצאת כספים במירמה בעזרת חשבוניות מס פיקטיביות.

חשוד נוסף, דני הדר מנהריה, נעצר אף הוא שלשום לשלושה ימים. לחברי איש מע"מ, הקים הדר חברה פיקטיבית, שנועדה מראש לקבל החזרי מע"מ על ידי הגשת חשבוניות מס פיקטיביות על עיסקות בדויות.

החברה חשודה כי הגישה חשבוניות מס מזוייפות ללא ביצוע כל עיסקה למעשה, וקיבלה בסוף שנת המס האחרונה החזרי מס בהיקף של כ־750 אלף שקל.

שמלות הכלה הגנובות נתגלו בשוק הבדואי של באר־שבע

מאת איתן רבין כתב "הארץ"

תושבת באר שבע, בת 60, גילתה ביום חמישי שעבר שלוש שמלות כלה מפוארות שהציגה מוצגות למכירה ברוכן בשוק הבדואי בעיר.

האשה פנתה לשוטרים שהסתובבו בשוק, וסיפרה להם על המקרה. השוטרים עצרו את בעל הרוכל, תושב עזה.

המתברר כי לפני כחודש תפרה האשה שלוש שמלות כלה לאחר מהתלונים לכלות בבאר שבע. בסלון היתה פריצה, והשמלות ניגנבו. ביום חמישי האחרון ערכה התופרת קניות בשוק הבדואי, וגילתה לגלות שם את השמלות מוצגות למכירה.

בעל הרוכן טען כי קיבל את השמלות מסוכר. הוא נעצר לחקירה.

"אגד" הורשע בהעסקת שומר שאינו יוצא צבא

העסיק בחניון בערד בדואי בנימוק שאין תקציב לתשלום לשומר תקני

(ע). שופטת שלום בבאר־שבע קנסה שלשום את חברת "אגד", שהורשעה במשפט פלילי, לאחר שהודתה בהעסקתו של שומר בני־גוד לתנאי הרישיון שניתן לה.

לפני ארבעה חודשים ערכה המשטרה ביקורת לילה בחניון "אגד" בערד, ומצאה שלשומר הבדואי של החניון, הואל אבו ענאג', אין אישור לעסוק בשמירה במקום.

את האישור להעסקתו היה אמור לתת ל"אגד" מפקד מרחב הנגב במשטרה. והיחד הועלה כי אישור כזה לא ניתן, כיוון ש"אגד" העסיקה את אבו ענאג' מבלי ששירת בצה"ל, על אף שברישיון ההפעלה של חניון החברה בערד היה תנאי של העסקת יוצא צבא בשמירה על המקום.

בניין "אגד" הודה מפי השופטת רות אבידע בביצוע העבירה, ונימק את כהעדר תקציב להעסקת שומר יוצא צבא, ששכרו גבוה מזה של השומר שהועסק.

עורך הדין של "אגד" הודיע לבית המשפט שהדבר תוקן בינתיים, וכי כבר יש תקציב בנדון.

השופטת אבידע הרשיעה את "אגד" בדין, וגזרה על החברה תשלום קנס בסך של 750 שקל.

7,000 מטיילים וגולשים ביקרו אתמול באתר החרמון

מאת מנחם הורוביץ סופר "הארץ" בצפון

אלפי מטיילים ונופשים בצלו אתמול את מזג האוויר הנוח כדי לבלות באתרי הנופש בגליל ובגולן.

שבעת אלפים מטיילים וגולשים הגיעו אל אתר החרמון, שם היו תנאי גלישה מצויינים.

תור ארוך של מכוניות השתרך אמש מאתר החרמון אל מרכז הארץ, ואנשי לשכת התנועה עסקו בהכוונת כלי הרכב הרבים.

אברהם מוזס: "לבקבוקי תבערה מתייחסים כאל דבר פחות מנשק"

משלחת של נפגעי הטרור ערכה שלשום משמרת־מחאה מול השגרירות האמריקאית בתל־אביב, בתביעה שארה"ב תפסיק את הלחץ על ישראל בעניין הצעדים הביטחוניים והמשפטיים בשטחים. בתצלום נראים מימין לשמאל אייבי מוזס, שרה אלמקיים, ישששכר מנסם (אביו של דוד), גלילה תגם ומאיר אינדור. אייבי מוזס אמר: "איבדתי את בני ואשתי, ואני וילדתי שרופים, רק מפני שמתייחסים לבקבוקים כאל דבר שהוא פחות מנשק. אלו היו זורקים בקבוק תבערה במבחנה, לא היה עולה על הדעת כי ישראל תתערב בשיקולי ארה"ב". (תצלום: רבקה פינדר)

חברת החשמל רוכשת בארה"ב שתי טורבינות גז בהספק 70 מגוואט

ישמשו בשעת הצורך להנעת יחידות הכוח הגדולות בחדרה ובאשקלון ויופעלו בשעות שיא של הביקוש • ייכנסו כנראה לפעולה לקראת אביב 1989

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"

חברת החשמל רוכשת בארצות הברית שתי טורבינות גז בהספק כולל של 70 מגוואט והשקעה הנאמדת בכ־20 מיליון דולר. ההחלטה על רכישת שתי הטור־בינות התקבלה עוד לפני האירועים האחרונים במשק החשמל, אלא הכוונה שהם הוא לגרז את ההליך הקשור ברכישה והתקנה.

המהנדס הראשי של חברת החשמל, משה כץ, אמר אמש כי המכרז לרכישתה של אחת הטור־בינות, בהספק של 20 מגוואט הי־מיועדת להתקנה באתר הפחם בחדרה, כבר פורסם. המכרז השני לטורבינת גז של 40־50 מגוואט עבור אתר רוטנברג מדרום לאשק־לון, עומד להתפרסם בימים הקרובים.

שתי הטורבינות מיועדות לשמש בשעת הצורך להנעת יחידות הכוח הגדולות בשני האתרים, והם להיות מופעלות בשעות שיא של הביקוש. ההערכה היא כי הטורבינות האלו תיכנסנה לפעולה לקראת אביב 89'.

כץ מסר כי במקביל יש כוונה להקים את רכישתן של טורבינות גז נוספות, בהספק כולל של 200־100 מגוואט, כדי שיכנסו לפעולה בקיץ 89', עוד לפני כניסתה לפעולה של יחידת הפחם הראשונה באתר רוטנברג, המתוכננת לאו־גוסט־ספטמבר 89'.

בתכנון המקורי היו אמורים 200 המגוואט האלו להיות מותקנים רק לאחר כניסתן לפעולה של שתי יחי־דות הפחם (550 מגוואט כל אחת) הנבנות כיום באתר רוטנברג.

הרב הראשי הספרדי בחיפה קבע בפסק־הלכה:

"אין להתקין מזוזות בתיאטרון חיפה, יש שם ניבול־פה וליכלוך"

"הוא מיועד לשימוש שאינו הולם כבוד שמיים" • אם קיימות מזוזות, פסק הרב, יש להסירן

מאת ידידה טל סופר "הארץ" בחיפה

הרב הראשי הספרדי של חיפה, הרב אליהו בקשי־דורון, קבע ב"פסק הלכה", שנתן בשבוע שעבר, כי אין להתקין מזוזות בבניין התיאטרון העירוני בחיפה, משום ש"אולם התיאטרון מיועד לשימוש שאינו מכובד, ואינו הולם כבוד שמיים, יש בו ניבול פה ולכלוך, שהיא נוהגה רוחנית".

את "פסק ההלכה" נתן הרב לקבוצת פעילים, העוסקת בהתלפה והתק־נה של מזוזות כשרות במוסדות ציבור. עלפי דיווח במקומון "קול חיפה" נקבעו מזוזות בהיכל העירייה ובמוסדות עירוניים אחרים. כאשר הגיעו הפעילים לתיאטרון העירוני התעוררה אצלם השאלה, "אם המקום ראוי שתיקבע בו מזוזה" הם פנו וביקשו את עצתו של הרב הראשי הספרדי והוא כאמור אסר על התקנת מזוזות בפתחו של התיאטרון העירוני.

הרב בקשי־דורון הסתמך על "השולחן ערוך", שבו נאמר, כי במזוזה חייב בית שהשימוש בו מכובד. הרב קבע, כי מאחר שהשימוש בתיאטרון העירוני אינו מכובד, כדבריו, "אין זה כבוד שמיים לקבוע שם מזוזה". עוד פסק הרב, על פי הדיווח ב"קול חיפה", כי "אם יש בתיאטרון מזוזות, מן הראוי להוריד אותן".

בתשובה לשאלת כתב המקומון אמר הרב הראשי של חיפה, כי ההלכה קובעת שבבית־כנסת, בחדר הלבשה, במקום של בורסקאי (שבהם יקנם ריחות רעים), בבית־כיסא ואפילו במקווה (שם נשים מתפשטות עירומות), אסור לשים בפיתחם מזוזה. "בתיאטרון העירוני בחיפה יש חילול שם שמים, חילול כבוד ישראל וניבול פה, הבעייה שם גדולה יותר מחדר הלבשה", אמר הרב בקשי־דורון. לשאלה האם ליהודי מותר יהיה ללכת לתיאטרון העירוני, בהיותו מקום בלי מזוזה, השיב הרב:"למה הדבר דומה, ליהודי האומר כי מאחר שאין לו מים לנטילת ידיים, הוא אוכל חזיר. ודאי שאסור ללכת לתיאטרון בהיותו מקום, שיש בו ניאוף וניבול פה". ומה באשר לעובדי התיאטרון? הקשה כתב המקומון ועל כך השיב הרב הראשי הספרדי לחיפה: "דינם של עובדי התיאטרון כדינם של עובדי בית מרחץ, שגם שם אסור לקבוע מזוזה. אם הם באים לשם לצורך עבודתם, אין מנוס מכך. אבל על יהודי שומר מצוות ירחיק נפשו ממקום זה".

גוראל נגד הורדת "סינדרום ירושלים"

ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, חזר ודחה שלשום תביעת פעילי הליכוד בחיפה להוריד את המחזה "סינדרום ירושלים" ולפטר את מנהל־ליו האמנותיים, יהושע סובול וגדליה בסר. גוראל אמר לקבוצת פעילי הליכוד שהעלו דרישות אלה בפגישה שקיימו עמו בלשכתו ביום ששי, כי יפעל במלוא כוחו שפוליטיקאים לא יתערבו בעשייה האמנותית. "אם הציבור סולד מההצגה הוא יכול להצביע ברגליו. אבל לא הפו־ליטיקאים יקבעו אם ההצגה תוסר", אמר גוראל.

נאשם בהחזקת סם זוכה — כי השוטר לא הגיע לבית המשפט

השופט טימן: "כבר אין מדובר בחוצפה ובזלזול בבית המשפט — אלא בחוסר איכפתיות של המשטרה בנוגע להוכחת האשמה"

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

נאשם בהחזקת סם זוכה בסוף השבוע בבית־משפט השלום בפתח תקווה מכל אשמה — מאחר ששוטר שאמור היה להעיד בתיק זה לא הו־פיע לבית המשפט, כנדרש.

אחד העדים המרכזיים במשפט היה השוטר רב־סמל יוסי סגנ, למרות שהובא לבית המשפט באמצעות צו הבאה ושוחרר בערבות, הוא לא שב הופיע, למרות שנדרש לכך.

בעקבות אי־הופעתו הוצא נגד השוטר, ששירת בעבר בתחנת משטרת פתח־תקווה וכיום נמצא בקורס קצינים, צו הבאה, שלאחריו שוחרר בערבות.

שופט בית־משפט השלום בפתח תקווה, שלי טימן, שבפניו התנהל בפברואר 84' נעצר אהרון בצומת תרווחות הבאים־דניאל בפתח תקוה. לטענת התביעה החזיק האיש ברכב שבו נהג כמות בלתי ידועה של חשיש.

ישראל אהרון (38) מפתח־תקווה הואשם בהחזקת סם מסוכן. ב־19 הדיון, אמר: "כבר אין מדובר בחוצפה ובזלזול בבית המשפט, אלא בחוסר איכפתיות של המשטרה בנוגע להוכחת האשמה". השופט טימן הוליט שלא לדחות עוד הדיונים בתיק זה, וקבע כי אם מי שצריך היה לספר בבית המשפט על מציאת הסיגריה לא טרח להגיע לבית המשפט, אין הנאשם צריך להשיב לאשמה.

השופט טימן אף הורה לבית המשפט להעביר העתקים מפרוטוקול הדיונים למפקד מרחב השרון, ניצב־משנה משה פרידמן.

צייד עלה על מוקש ואיבד רגל

(ע). חלמי עלי (52), צייד תושב כפר ירקא שנכנס אמש לשטח ממוקש ליד מחולה מדרום לבית־שאן, עלה על מוקש ואיבד רגל.

הוא פונה לבית החולים בעפולה לטיפול.

תלמידה מתה בהפסקה בחצר בית הספר

(ע). תלמידת תיכון בת 15 תושבי מגימנסיה "דתביה" בירוש־לים התמוטטה פתאום בסוף השבוע, ומתה בהפסקת השעה 10 בחצר בית הספר.

הנערה, תלמידת כיתה ט', התעלפה ברחבת בית הספר לעיני תלמידים רבים, לאחר שסבלה מקשיי נשימה.

ניידת לטיפול נמרץ של מד"א הגיעה למקום תוך ארבע דקות, ובעזרת אחות בית הספר ומורה נוסף ניסו להנשים את הילדה. היא הובהלה למכשיר ההנשמה ולמוניטור, הצוות מד"א ביצע בה ניסיונות החייאה במשך 40 דקות, אך ללא הצלחה.

מבדיקה ראשונית של הצוות נקבע שהנערה מתה ככל הנראה מדום לב. לא נתגלו בה סימנים של אלימות או סימני נפילה.

עורך את העמוד: דוני ענבר

המו"מ על הסכם־עבודה חדש באל־על — שוב למבוי סתום

מאת זוהר בלומנקרנץ

המשא ומתן בחברת התעופה "אל על" על הסכם עבודה חדש בין ההנהלה לטייסים, נקלע שלשום למבוי סתום, ונראה כי בשלב זה הגיעו הדברים לסוף הדרך ללא תוצאות.

סלע המחלוקת היה מחסום גיל ה־60 להמשך העסקתם בתפקידי טיסה של קברניטים בחברת התעו־פה. לא הועילו כל הצעות הפשרה שהועלו בנושא, ונציגי הצוותים עזבו את הישיבה ללא תוצאות. בין השאר הוצע כי שלושה מהקברניטים, של־גביהם קיימת היום בעיה מעשית בנושא זה, ימשיכו להיות מועסקים בתפקידי קרקע בחברה.

הצעת פשרה אחרת שהועלתה ולא התקבלה אף היא, היתה לא לכלול בהסכם העבודה נושא זה ולהסתפק בהסכמה בעל־פה בין הצדדים, שלפיה מתחייבת הנהלת החברה להמשיך ולהעסיק את הקברניטים בתפקידי טיסה. נציגי הטייסים עמדו על דרישתם כי ההנהלה תסכים לעקרון של פריצת גיל ה־60 לגבי המשך העסקתם בתפקידי טיסה. ההנהלה עמדה על דעתה כי זכות זו צריכה להמשיך ולהיות נחלת ההנהלה.

היום אמורה נציגות העובדים של כלל עובדי הקרקע בחברה להעביר, באמצעות ההסתדרות, את דרישות העובדים לקראת המו"מ על הסכם עבודה חדש, שייכנס לתוקפו ב־1 באפריל 88'.

בסוף השבוע החליפו נציגות העובדים וההנהלה, באמצעות ה' ההסתדרות, את הצעות הכוונת והכללית לגבי השינויים הדרושים והדרישות ההדדיות, שיבקשו לשאת ולתת עליהם לקראת חתימת הסכם עבודה חדש.

סניגורי דמיאניוק ביקשו מבג"ץ לדחות הסיכומים

(ע). איוואן־ג'ון דמיאניוק עתר שלשום לבג"ץ, נגד שופטי בית הדין המיוחד הדן בעניינו, וביקש להאריך את תקופת פגרת בית המשפט בחודש ימים, כדי לאפשר לסניגוריו הכנה ראויה של הסיכומים במשפטו.

בעתירה נטען כי למרות בקשת הסניגוריה לקבוע את תחילת שמיעת הסיכומים למחצית חודש פברואר, קבע בית המשפט את תחילת הסיכומים ל־25 בינואר.

בעתירה נטען כי אין די בזמן הפגרה כדי להכין את סיכומי הסניגוריה, לאור הצטברות החומר הרב במשפט. ההגנה של הנאשם תיפגע אם לא יינתן לה זמן נוסף כדי להכין את הסיכומים במשפט.

העתירה הועברה לידי שופט תורן בבג"ץ, וטרם התקבלה החלטה ראשונית בעתירה.

הנדבן החרדי הציע שידוך ועשה בבתולה מעשה מגונה

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

נדבן חרדי מנתניה הודשע בשבוע שעבר בתקיפה ובמעשה מגונה בכפייה בתושבת גוש דן, ונידון ל־18 חודשי פיקוח של קצין מבחן.

האיש (32), אב לחמישה ילדים ובעל עסק עצמאי, נפגש עם המתלוננת ב־7 ביוני אשתקד, על מנת להסיעה כדי שתבצע שידוך. הפגישה בין השניים נקבעה על ידי רב המקורב אליו.

לאחר שהמתלוננת סיימה את פעילותה, הסיע אותה האיש לתחנה המרכזית בנתניה, משם היתה אמורה לנסוע לביתה בגוש דן. מאחר שהשעה היתה מאוחרת, והנסיעות בקו האוטובוס לגוש דן הסתיימו, הציע לה האיש ללון בביתו.

האשה נענתה להצעתו, ובאה ללון בחדר האורחים שבביתו. בלילה נכנס המארח לחדר בו לנה, וניסה לנגוע בחזה. היא התנגדה, ואז היכה אותה בעל הבית. לאחר מכן נמלטה האשה מן הדירה.

מהדיונים בבית המשפט עלה כי אלמוני הודיע למשטרה על "אשה המשוטטת בשעות הקטנות של הלילה ברחוב", ובעקבות ההודעה היא נאספה על ידי ניידת משטרה, וסיפרה לשוטרים על שאירע.

סניגורו של הנאשם הסכים כי מדובר בעבירה "מבוערת", וקצינת המבחן הגישה תסקיר שבעקבותיו החליט השופט להרשיע את הנאשם, והוא דן אותו ל־18 חודשים תחת פיקוחו של קצין מבחן.

השופט קבע עוד, כי אם לא יקיים האיש את תנאי הפיקוח, יוכל קצין המבחן לפנות לבית המשפט, ואז תהיה פתוחה הדרך להטיל עליו מאסר בפועל.

המורים בביה"ס למחוננים בבאר־שבע — בכירי המרצים באוניברסיטת בן־גוריון

המקצועות בביה"ס הניסויי לבני כיתות ה' מחוננים: רפואה, אמנות, חשיבה מתימטית ומיקרוביולוגיה

(ע). בית־ספר, ראשון מסוגו בישראל, הופעל בסוף השבוע בבאר־שבע, והוא נועד לילדים מחוננים. הילדים נמצאים במסגרת של המורים לילדים מחוננים ולנוער שוחר מדע של אוניברסיטת בן־גוריון בנגב, הם לומדים במרכז להוראת מדעים בבאר־שבע, "בית אריאל".

מנהלת החוגים האוניברסיטאיים לילדים מחוננים ולנוער שוחר מדע, בתמה רובין, מסרה עם פתיחת בית הספר לילדים מחוננים, שזה שלב ניסיוני של בית הספר הראשון מסוגו בארץ. הלימודים נערכים ב"בית אריאל", שנבנה על־ידי המחלקה להתחדשות שכונות של הסו־כנות היהודית ושרק לפני כשנה נחנך. בהנחיית התוך־מים. במקום ציוד מודרני להוראת מדעים ומחשבים.

בשלב הניסיוני מתקיים במקום רק יום לימודים אחד בשבוע, עבור 25 ילדים מכיתות ה' של בתי הספר היסו־דיים בעיר. התלמידים התקבלו ללימודים אלה אחרי מיון בבדיקות של מכון סאלד, שאיתר את התלמידים המתאימים למסלול לימודים זה, מבין כל תלמידי כיתות ה' המחוננים בעיר.

רובין מסרה עוד שעם פתיחת בית הספר לילדים מחוננים, מתקיימים בו לימודים בנושאים של רפואה, אמנות, חשיבה מתימאטית ומיקרוביולוגיה.

שני אסירים ניסו לרצוח שלשום סוהר בכלא באר־שבע

מאת ראובן שפירא

ניסיון לרצוח סוהר, לפי תיכנון מראש, התרחש שלשום אחרי הצהרים בכלא באר שבע. הסוהר נדקר בראשו שלוש פעמים על ידי שני אסירים רעולי פנים.

בדרך גם נפצע הסוהר באורח קל בלבד, ושוחרר לביתו לאחר קבלת טיפול רפואי בבית.

הסוהר, שמעון בססיקר, הותקף ב־5 אחרי הצהרים, בעת שהאסירים מאגף 6 סיימו את הטיול־היומי שלהם בחצר הכלא, וחזרו לאגף. שני אסירים רעולי פנים התקרבו אליו, והוא ניסה להמלט מפניהם. השניים רדפו אחריו עד שהשיגוהו, ואז דקרו אותו שלוש פעמים בראשו בדוקרן מאולתר.

הסוהר המותקף הצליח לדוחף על לחצן המצוקה שהיה ברשותו. כוח סוהרים הגיע למקום, חילץ אותו, השליט סדר באגף, והאסירים נכלאו בתאיהם.

הסוהר הועבר לבית החולים "סורוקה", קיבל טיפול רפואי ושוחרר. מצבו הוגדר אמש כ"טוב".

המשטרה שהוזעקה לכלא פתחה בחקירה. לפי הידוע, זהות החשודים בהתנקשות בסוהר ידועה, אולם הרקע למעשה אינו ברור לפי שעה.

לקרנבל

בבהיליה בריו ברסיפה

טנגו ארגנטינאי, קרנבל בברזיל
21 יום. יציאה ב־4.2.87
מחיר ־ *$2,990

סיום לבואנוס איירס ולברילוצ'ה בהרי האנדים, הפלגה לאי ויקטוריה, ממשיכים למפלי האיגואסו. ומשם לסלבדור בירת בהייה לקרנבל, נמשיך להמגע עם הקרנבל ברסיפה. עוברים למנאוס לשייט באמזונס ולסיול וטיסה לריו־שם נוכל לצפות במצעד המבצעים.

* המחירים כוללים: טיסות, בתי מלון דרגה ראשונה וחצי פנסיון, ארוחות בוקר, סיורים, מדריך ישראלי ועוד.

* המחירים אינם כוללים: היטל ומע"מ, סיורי בחירה ועוד ־ כמפורט בעלון הטיולים.

פרטים והרשמה בסניפי אופיר טורס ואצל סוכן הנסיעות שלך.

לדרום אמריקה האותנטית: רק עם אופיר טורס

אם בא לכם לראות את הקרנבלים האותנטיים האורגינליים ביותר של דרום אמריקה ־ הצטרפו לאחד משני טיולי הקרנבל של אופיר טורס. טיולים מאורגנים למופת ־ כדי שלכם ישאר רק להנות ולהנות ולהנות.

קרנבל בברזיל
18 יום. יציאה ב־7.2.88
מחיר ־ *$2,575

טסים לריו. שם מבקרים באיפאנמה, קופקבנה, בוסטנו ושטים לאיים הטרופיים; משם למפלי האיגואסו המופלאים; משם טיסה לקרנבל המדליק בבהייה, והמשך לקרנבל האותנטי ברסיפה, טיסה למנאוס, שייט על האמזונס וטיול ג'ונגל; חזרה לריו־למצעד הגדול וטיסה לארץ.

הקרנבל בברזיל מיד מתחיל ־
ונותרו מקומות ספורים בלבד!

אופיר טורס
כל מה שבא לך!

תל אביב: בן יהודה 32 טל. 03-209777 03-280025 ירושלים: אגף מלון המלך דוד טל. 02-222277 חיפה: דרך העצמאות 62 טל. 04-673011 קרית שמונה: מלון צפון טל. 069-40245 באר שבע: העצמאות 49.

חברת אברהם רובינשטין ושות'

חברה קבלנית בע"מ

מכריזה בזה בהסכם עם ועדת ההתחרויות המרכזית של לשכת המהנדסים, האדריכלים והאקדמאים במקצועות הטכנולוגיים בישראל על

התחרות פומבית־עיונית

בין אדריכלים ומהנדסים בישראל, חברי הלשכה ורשויים כחוק, לתיכנון יחידות מגורים ב"עיר הוילות" בראשון־לציון.

חבר השופטים: ב"כ הלשכה – ארכיטקט יעקב יער, יו"ר, אר"כ אלי מאיוס, אר"כ אריה שילה. ב"כ המכריז – מר מאיר נצן, ראש העיר ראשון־לציון, או מציגו־מהנדס יובל מרקי, מהנדס העיר ומר רמי רובינשטין. כמשקיף מטעם עמותת המשתכנים־אר"כ אהרון גבריאלי. (לב"כ המכריז שני קולות במקרה של הצבעה).

הפרסים: הסכום שהוקצב לפרסים ולקניות הוא ־.48,000 ש"ח, שישולמו לאוכים לפי החלטת חבר השופטים.

הסיור: בשטח ההתחרות הוא ביום ראשון, 17 בינואר ש.ז.

התאריך להצגת השאלות הוא עד יום 24 בינואר ש.ז.

את תנאי ההתחרות המפורטים אפשר לרכוש בסניפי הלשכה בירושלים, תל־אביב וחיפה תמורת תשלום של ־.30 ש"ח.

בשיתוף עם עמותת המשתכנים.

صكا عن الاصل

هكذا من الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

נוער 1988: אגדה שהיתה ואיננה

מן היציע

מאת יחיאל ארזי

הדעה הרווחת אצלנו, כי הכדורגלן הישראלי הצעיר אינו נופל בכישוריו מבן־גילו האירופי, וכי הפער האיכותי גדל והולך ומגיע לשיאו ככל שחולפות השנים — הופרכה לפחות פעמיים בטורניר החורף הבין־לאומי לנוער שהסתיים אתמול.

האירוע הספורטיבי המסורתי, בו נטלו הפעם חלק שחקני 12 ארצות — בשני כותרים נפרדים לשתי קבוצות גיל (הצעירים עד 16 שנה והנוער עד 19) — חזר והוכיח למי שהספיק לשכוח את הסברה המקובלת, כיום לכוחו של הנוער הישראלי בשדה הכדורגל, היא אגדה שאין לה על מה להתבסס.

בטורניר לגילאים הצעירים יותר היו לישראל שתי נבחרות, שלא עשו חיל — אם לנקוט לשון המעטה. נבחרת ב' דורגה שניה בבית ב', עם נקודה אחת בלבד בשני מישחקים, ואחרי כן נכנעה לקפריסין, כדי לסיים שישית בדירוג הסופי. נבחרת א' סיימה שלישית בלבד בבית א' לנערים, וגם זה בהחלט לא כבוד גדול.

בנבחרת זו, יוסית, היתה מנצלות יותר הופעת נבחרת הנוער, שהיתה שניה בביתה בשלב המוקדם וסיימה רביעית בדירוג הסופי. לכאורה, באמת לא רע, עם כמה ניצחונות מעודדים; אבל יש לזכור כמה עובדות המוכחות: ראשית, כבר שנים רבות מאד, מאז 1977, לא זכתה ישראל בטורניר שנערך בפעם ה־13. באוירה ביתית נוחה, אין זו משימה בלתי אפשרית, בפרט כשהנבחרות האורחות אינן נבנות עם העילית האירופית. בכל טורניר, שאין בו נציגות למעצמות־על כמו איטליה, מערב גרמניה או אנגליה — צריך ומותר לשאוף בבית ליותר. שהרי זה אמור להיות ה"גיל החזק" שלנו. אבל בסתברה, כי בגיל 18־19 כבר מתחיל להסתמן ההבדל המהותי בין הנוער הישראלי לשחקן האירופי המבצע. שגדל וחונך באוירה אחרת, ומן הסתם גם קיבל הכשרה מקצועית שונה.

אפילו הכדורגל הישראלי הנוגע ובעל המיגבלות הטבעיות, גיאוגרפיות ומקצועיות, ידע ימים טובים יותר גם מבחינת הישגי הדור הצעיר שלו. תקופת תהילה היתה בשנות השישים ובראשית שנות השבעים. בסידרת הצלחות נודרה באליפות אסיה שש זכיות (מהן שתיים במשותף) בגביע היבשת לנוער, בין השנים 1964 ל־1972. השוואות תיאורטיות בספרים עלולות להוביל למסקנות מוטעות, אבל בהקשר זה אין לי ספק, כי כדורגלני הנוער של בורמה, דרום־קוריאה, למשל, בהחלט לא נפלו בכוחם ובכישוריהם מצעירי רומניה, יוון, פולין או דנמרק.

השוני בין הנוער הישראלי של אז והיום בולט גם בתחום אחר: מכבי שנות השישים היו, רובם ככולם, שחקני מפתח בקבוצות הליגה הלאומית כבר בגיל 16, 17 או 18. היה זה אך טבעי, שרבים מהם לבשו במוקדם או במאוחר את מדי הנבחרת הלאומית — אם להזכיר רק את ויסוקר, חזן, שפיגל ובלו, שפיגלר ופייגנבוים, פרימו ר־שום, דמתי ורוזנו. הרשימה ארוכה מאד, והסליחה עם כל אלה שפסחנו עליהם.

זה היה הבסיס לנבחרת שהופיעה בשלבי הגמר של הטורניר האולימפי והגביע העולמי — ציוני דרך מפוארים בתולדות הכדורגל שלנו. המדינה כולה הצדיעה אז לכדורגלנים והריעה להישגיהם.

למה מותר לנו לצפות משחקני הנוער שלנו על סף 1988? מנקודת מבטו של הצופה הממוצע, רוב השמות אלמונים ובלתי מוכרים. פה ושם שומעים על גיל ססמורטס, יצחק זוהר, טל בנין ואולן מוהר — אבל כמה מכם באמת יודעים, כי הארבעה משחקים בהפועל באר־שבע, במכבי יפו, בהפועל חיפה ובהפועל כפר־סבא? כל אלה, וכמובן גם חבריהם, עדיין רחוקים מאד מהמעמד אליו הגיעו קודמיהם. רובם גם יסיימו כנראה את הקאריירה ללא הופעה בין־ארצית בנבחרת הלאומית, וזה מה שמדאיג ביותר במבט מעמיק לעתיד.

אבל מעבר לצד המקצועי ולסיכום הספורטיבי, היתה לטורניר בישראל חשיבות בלתי מבוטלת. דווקא בשעה שאנו מוסיפים להתרפק בלא הרף על שערי אירופה הנעולים. המחיר יקר — ההוצאה הכללית של האירגון והאירוח נאמדת ב־700 אלף שקל — אבל ההשקעה עשויה להשתלם, בסופו של דבר. בשובם הביתה, יהיו מן הסתם נציגי 11 המדינות האירופיות תעמלנים טובים לישראל, ואולי גם לכדורגל שלה.

ומסיבה זו, לפחות, אם להתעלם מכמה ליקויים בלתי נמנעים באירוע בהיקף כזה — רשאית בהחלט ההתאחדות הישראלית להתגאות בטורניר החורף הבין־לאומי לנוער.

במחזור הבא

- מכ. חיפה — בית"ר ת"א (0—1)
- מכבי פ"ת — מכבי ת"א (1—3)
- צפ. חולון — הפועל ת"א (1—2)
- הפ. לוד — הפ. כפר־סבא (0—3)
- בית"ר ים — מכ. נתניה (3—1)
- שמשון ת"א — בני־יהודה (1—2)
- הפ. ב"ש — הפ. פ"ת (0—1)

מלך השערים

1. שלום תקוה (מכבי נתניה) 11
2. זאהי ארמלי (מכבי חיפה) 10
3. אורי מלמיליאן (ב. ים) 9

טבלת הליגה הלאומית

	קבוצה	משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
.1	מכבי נתניה (1)	17	10	4	3	20—31	34
.2	הפ' כ"ס (2)	17	8	5	4	13—19	29
.3	הפ' תל־אביב (3)	17	8	5	4	12—16	29
.4	בית"ר תל־אביב (4)	17	7	6	4	15—24	27
.5	שמשון תל־אביב (5)	17	6	9	2	10—17	27
.6	הפועל באר־שבע (6)	17	6	7	4	10—13	25
.7	הפועל פתח־תקוה (7)	17	6	5	6	22—21	23
.8	בית"ר ירושלים (8)	17	6	4	7	27—24	22
.9	מכבי תל־אביב (9)	17	4	8	5	20—23	20
.10	בני־יהודה (10)	17	4	8	5	13—14	20
.11	צפרירים חולון (12)	17	3	9	5	14—11	18
.12	מכבי חיפה (11)	17	3	7	7	19—19	16
.13	הפועל לוד (13)	17	2	6	9	36—13	12
.14	מכבי פ"ת (14)	17	2	5	10	26—11	11

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

מכבי ת"א: גרוע מגרוע

מאת צחי ברזילי

בשבוע שעבר, לאחר המפלה בלוד, התנחמו מנהלי מכבי תל אביב במחשבה שגרוע מזה לא יכול להיות. הנה בא ההפסד המביש אתמול, כדי להבהיר למכבים שגיאתם מוטעית. בקצב הזה תימשך ההידרדרות לעבר תחתית הטבלה.

המכבים נראו אתמול רע מאד. במשך 90 דקות, שער חולון כמעט שלא הועמד בסכנה. שכן המכבים לא הצליחו לפתח התקפות מתוכננות. אומנם, הם גילו רצון עז ולחימה רבה. אך בקושי הצליחו להעביר שתי מסירות מדוייקות ברציפות. שוב ראינו פריסה גרועה של השחקנים על המגרש, ויותר מכל בלט היעדר מנהיג. כמו בהפסדים רבים אחרים של מכבי העונה, נותר עוד זמן רב לאחר ספיגת השער, כדי להשוות ואולי אף לנצח. אך ברגעים קשים אלה חסר מי שינהל את השחקנים ויקח אחריות. כעת מובן שאבי כהן היה יותר מליבו מצויין בקבוצה. עובדה שמצב כה עגום נהכ־כי, זכור רק בעונה שאחרי עזיבתו הראשונה (לליברפול).

מאיר נמני, מאמן חולון, הוכיח שבהעמדה נכונה של שחקנים בינוניים, אפשר לייצב קבוצה די טובה. החולונים לא נבהלו מהשאפתנות שהפגין מכבי בפתיחה (כשלולו הטוב עוד היה במגרש, עד שנפצע והוחלף בדקה ה־20), בנוראי־החולש. ועלו ליתרון בדקה ה־34. כבלוף הגביה משמאל כדור שחלף מעל הגנת מכבי והגיע לפנסר. הקוון הניף דגל לנבדל, אך השופט לויה התעלם ופנסר בעט מקרוב פנימה.

במחצית השניה הגיעה חולון למצבי הבקעה רבים, בניצוחו של רונן הלל המצויין, ורק יכולת נהדרת של מרכוס מנעה ממכבי תבוסה. על המישחק העלוב של מכבי, תעיד גם העובדה שביטון נדרש לפתוח את אבריו רק בדקה ה־90. מיקי כהן בעט מתוך הרחבה כדור חזק שנהדף ע"י ביטון בזינוק נפלא. מיקי תפס את ראשו בתיסכול. מכבי בצרות.

צפרירים חולון — מכבי תל אביב 1—0 (1—0)

השער: לאון פנסר (34).

* המצטיין: משה מרכוס.

● מכבי תל אביב: מרכוס, שאול כהן, כיקי כהן, קריים, לוי (טבק), צרפתי, לולו (גריאנה), איזנהיד, נתן, בראל, גורדון. המאמן: דרור בר נוך

● צפרירים חולון: ביטון, ויתותי, יעקובי, כהן, מכלוף, פרחן, ברברוך (סליאס), דמתי, שקוחקה, פנסר, הלל. המאמן: מאיר נמני.

שפט יהושע לויה, 2,000 צופים, ברמת גן.

הצוות המנהל של מכבי ת"א אתמול ברמת־גן (משמאל): מנהל הועל גיורא שפיגל, המאמן דרור ברנוך ומנהל הקבוצה ירון עוז (מוסתר בחלקו). מימין הבלם המורשה והמצוע מנשה שמיעונוב. (צילום: עודי קרן).

מתכון לנצחון: לחימה!

מאת אפרים יונתי

בנסיעה עליזה חזרו שחקני באר שבע לבירת הנגב ובאמתחתם שלוש נקודות שהושגו במיבצרם של בני יהודה בשכונת התקווה.

מישחק זהיר ומחושב, תוך לחימה מופתית, היקנה לבאר שבע ניצחון שהיתה ראויה לו. משחקם התבסס על הגנה יציבה בראשות אפרים דווירי, המצטיין בשדה, וכן על התקפות מתפרצות מתוכננות היטב ומסוכנות, שבאחת מהן הובקע שער הנצחון.

בני יהודה הפגינו לעומתם משחק מפוזר ורשלני. הגנה מבולבלת וחוליית קישור (בראשות ממן) חלשה להחריד. גורדנה נשמר היטב ע"י בן חמו ואייזנברג שהשתדל מאוד להצליח היה מאוד לא מדוייק.

אמנם בני יהודה לחצו במרבית המישחק, אולם מהלכיהם היו שקופים ולא מדוייקים. המקומיים פתחו בהתקפות על שער באר שבע ובדקה ה־10 שלח זקס כדור שנהדף במשקוף השער. בדקה ה־16 חלף אוחנה על פני סלמן והגביה לרחבה, ומאיר צרפתי שלא היה מכוסה נגח מ־6 מטרים לרשת. שתי דקות לאחר מכן החמצה כפולה של בני יהודה: גורדנה בעט לגופו של השוער אנסמן ועל הכדור החוזר השתלט אייזנברג שמקרוב בעט מעל למשקוף. בדקה ה־35 שב הזדמנות לבני יהודה, כאשר אנסמן שגה ביציאה לכדור שהגביה סלמן והמגן עלו בעט בחופזה מעל לשער.

במחצית השניה ערך המאמן שוייצר חילוף כפול, שירזי ומליחי נכנסו במקום ממן ושרעבי ובני יהודה תקפו. אלא שבאר שבע גוננה היטב על רחבת ה־16 ויצאה להתקפות מתפרצות. בדקה ה־66 שגיאה גסה של הגנת באר שבע וגורדנה שקיבל כמתנה כדור נותר מול שער חשוף ובעט בפזיזות לחוץ. דקה לאחר מכן החמיצה באר שבע הזדמנות לעלות ליתרון 0—2 כאשר ביטון היה מול אסייג שוער בני יהודה וממרחק 8 מטרים בעט לחוץ.

בני יהודה המשיכו ללחוץ ומרבית שחקניהם עלו לעזרת החלוצים והפקירו את הגנתם ואז בעיצומם של התקפות הזהבים בדקה ה־81 הגיעו הבאר שבעים בהתקפה מתפרצת ויזכל אוחנה שניצב בודד מול אסייג בעט לחוץ מעמדה נוחה מאוד.

הפועל באר שבע — בני יהודה 1—0 (1—0)

השער: מאיר צרפתי (16).

* המצטיין: אפרים דווירי.

● הפועל באר שבע: גיורא אנסמן, ברזום, דווירי, אילת, אורן, דהן, חיון, צרפתי, עורן, אוחנה, ביטון (אפריאט). המאמן: נסים בכר.

● בני יהודה: אסייג, סלמן, אלקבץ, פרי, עלה, שרעבי (שירזי), אייל, זקס, ממן (מליחי), אייזנברג, גורדנה. המאמן: דוד שוייצר.

שפט רחמים דינצ'י, 3,000 צופים, בשכונת התקווה.

ירון כהן, שכבש אחד משני השערים לבית"ר ת"א, מדלג מעל שוער מכבי פ"ת עופר פביאן. (צילום: עודי קרן).

הפסד ביתי 1—3 צימצם את יתרון המוביל הלאומי ל־5 נקודות

הלם בנתניה: שמשון מצא את המטמון

פיגר בשער, הגיב בשלושה ורמז כי המירוץ לאליפות נפתח מחדש

מאת פנחס ויטל

"שער המשווה, שהבקענו בסיום המחצית, הכריע לנו, כי השד אינו נורא כל כך. שחקני נתניה חשבו שנגנבו על התיק, אך הפתענו אותם ושאפנו רק לניצחון", הסביר אמש גדעון דמתי, הוותיק של שמשון תל־אביב, את אחת ההפתעות הגדולות של העונה שחלה אתמול בקבוצתו בנתניה.

המובילה הבטוחה והגאה הוכתה בביתה בפעם השניה בעונה זו (ההפסד הראשון היה במחזור ה־5, גם כן 1—3, לאלופה בית"ר ירושלים). פתיחת המישחק לא העידה על המשכו, כי ב־20 הדקות הראשונות היתה שליטה מוחלטת של המקומיים, שיכלו להגיב יותר משער אחד. אך נראה שדווקא הפתיחה הקלה, בה ביתרו חלוצי נתניה שוב ושוב את הגנת שמשון, היתה להם לרועץ משום שהיו משוכנעים, כי הנצחון מונח בכיס.

אלא שהשמשונים, לאחר ספיגת השער ובעיקר לקראת סיום המחצית, השתפרו ללא הכר והחלו תוקפים ולוחצים את נתניה לשערה. לחץ זה הניב פרי עוד לפני השריקה להפסקה. גם המחצית השניה לא הוציאה את נתניה מקיפאונה והשמשונים המשיכו להלחם בחירוק שיניים, תוך ניהול הגנה חלשה וזהירה, שסייעה להם להשיג יתרון. אמנם לאחר השער השני נסוגו שחקני שמשון, החלו מתגוננים בלחימה עיקשת ובלתי פשרנית, שגררה עבירות רבות. מישחקה ההגנתי של שמשון לאחר שער היתרון הזמין התקפות נתניתיות רבות, אלא שחלוצי מכבי בראשותו של שלום תקוה היו בלתי יעילים. וכך, במקום תיקו, הבקיע שמשון שער נוסף.

בזכות הפתיחה הטובה של נתניה הודחק הכדור על־ידי אפרים שמעטוב בצורה לא מדוייקת הישר לרגלי תקוה, שניצב כ־17 מטר מהשער, ובעיטתו היתה כה חדה ומדוייקת שגם הדר הציב נכבש. בדקה ה־45, בעיצומו של לחץ שמשוני וקרן נוספת לזכותו, הגיע הכדור לבלם אורי כהן, שבעט מ־16 מטר והבקיע את בלדב. גם שער היתרון השמשוני בדקה ה־50 החל בכדור קרן. הפעם הקשית יפתח הלוי לראשו של הבלם ברדה, שנגח חלש אך מדוייק די הצורך פנימה.

וכאשר ניסו הנתנייתים להשוות, היתל עובדיה בהגנת היריב ושלח כדור מדוד לאדרי, שהשתחרר מהשמירה ובעט מ־8 מטר כדור מדוייק המבקיע בשלישית את בלדב ההלום.

שמשון תל אביב — מכבי נתניה 3—1 (1—1).

השערים לשמשון: אורי כהן (45), נסים ברדה (50), שלמה אדרי (80); השער לנתניה: שלום תקוה (11).

* המצטיין: נסים ברדה.

● שמשון תל אביב: הדר, הלוי, שמעטוב, דהרי, ברדה, אורי כהן, עובדיה, מזרחי, הלל, אדרי, דמתי (יוסי כהן). המאמן: יעקב גרונדמן.

● מכבי נתניה: בלדב, קורן (חיים לוי), שמעון מבחס, חסן, כר, צייזני (גבאי), חלפון, לם, רוני לוי, תקוה, יגאל מבחס. המאמן: זאב זלצר.

שפט אריה פרוסט, 4,500 צופים, באיצטדיון מכבי בנתניה.

הפעם מצליח מיקי כהן לבלום את ליאון פנסר (משמאל), שכבש את שער הניצחון להפועל חולון (0—1) במישחק המפתיע נגד מכבי ת"א ברמת־גן. (צילום: עודי קרן).

הנצחון הושג בפתיחה

מאת דיקי לוי

הזיכרון הטעים מתצוגת הכדורגל המשכנעת שהפגין לא מכבר הפועל כפר סבא, מול מוליך הטבלה מכבי נתניה, בצד תנאים אובייקטיביים כמזג אוויר מצוין, קהל רב, איצטדיון מהטובים בארץ ויריב ברמת האלוף המתאושש בית"ר ירושלים, יצרו תחושה שהנה נוכח שוב למפגן כדורגל איכותי.

כגודל הציפיות גודל האכזבה. על כר הדשא התנהל מישחק חלש, לא מדוייק, חסר תנועה עם כדור ובלעדיו, ואוזלת רגל אצל מרבית השחקנים שלא היטיבו לשחק למרות התנאים שצויינו לעיל.

שמעון שנהר מאמן כפר סבא הציב מערך טאקטי ומשמעתי: גדעון סימון נצמד לאורי מלמיליאן והולש, גד פולבר הלוחם לצידם של עושי המישחק של כפר סבא מייקל יפה ואלי יאני גילו עדיפות במרכז השדה וניצלו חולשת הקישור הבית"רי.

מאמן בית"ר שהבחין בחולשת שחקני הקישור שילב בפתיחת המחצית השניה את יעקב שוורץ, שהיעדרו במחצית הראשונה הורגש, אולם הוא לא היה יכול להושיע, כאשר כל מערכי הקבוצה לא תיפקדו.

הפתיחה היתה שייכת לכפר סבא. בדקה ה־9 בשלוו מיטוני לרחבה, הוכשל ע"י תבן אוחלאי ואת בעיטת ה־11 ביצע כהלכה הצעיר פולבר שקבע 0—1 לכפר סבא.

יתרון כפר סבא לא הועמד בסכנה לאורך המחצית הראשונה, בה לא נבעט שום כדור לשערו של אבירי שמיר.

עם כניסתו של שוורץ במחצית השניה עברה היוזמה לירושלמים, אולם שליטתם היתה עקרה וללא מחץ.

דווקא מהעבר השני ניתנו לכפר סבא שתי הזדמנויות שהוחמצו: בדקה ה־64 נבעט כדור מרגלי גדעון סימון שפגע בקורה הרחוק, ובחלוף 15 דקות הרחיק אשש כדור שחולף על פני שוערו, בכדי למנוע הגדלת יתרונה של כפר סבא.

כפר סבא שמרה על יתרונה עד לסיום, כדי להתקרב כדי חמש נקודות בלבד למקום הראשון.

הפועל כפר סבא — בית"ר ירושלים 1—0 (1—0)

השער: גד פולבר (9).

* המצטיין: אלי יאני.

● הפועל כפר סבא: שמיר, ברהיים, פרסלני, רבינוביץ, איינשטיין, סימון, יפה, פולבר, יאני, רביבו, מימוני. המאמן: שמעון שנהר.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, א. כהן, אוחלאי, אשש, ב. כהן (שוורץ), קדוש, מלכה (שחיג), מלמיליאן, דירה, סלקטר, רוקמן. המאמן: אליהו עופר.

שפט חיים ליפקוביץ, 4,500 צופים, בכפר סבא.

● סאם שייחוי מארה"ב עלתה בפעם החמישית לגמר טורניר בריזביין, לאחר שהביסה את הגרמניה קלאודיה קוהדי־קילש 6—4, 6—0.

שנה חדשה עם סיכוי לשינוי

ליגה לאומית

מאת יהושע שגיא

13 שערי המחזור ה־17 פתחו את שנת 1988 בהפתעה מרעישה בליגה הלאומית, אך יחד עם זאת שיקפו תופעה מוזרה: כל קבוצות הליגה הלאומית נשארו על עמדן, ורק מכבי חיפה וצפרירים חולון החליפו מקומות (11—12).

ההפתעה הגדולה של השנה החדשה שייכת לשחקני שמשון, היכולים עתה רק להצטער על הפתיחה הכושלת שלהם העונה (בגלל פציעות). תוך הפגנת יכולת מעולה, בעיקר במחצית השניה, הביסו חניכיו של המאמן יעקב גרונדמן 3—1 את המוביל הלאומי בנתניה, כדי להוכיח כי יש להתחשב בשמשונים במאבק הצמרת, מה גם שלא נוצחו זה 13 מישחקים רצופים. פרט מעניין: ב־4 מישחקי תחילת העונה צברו השמשונים רק 2 נקודות, ואילו ב־4 מישחקי הנוטלין בסיבוב השני צברו 10 נקודות.

הפועל כפר סבא נותר שני בטבלה, אך צימצם את הפיגור אחרי נתניה כדי 5 נקודות בלבד, בניצחון ביתי 1—0 על האלוף בית"ר ירושלים, שסיים סידרה קצרה של שני מישחקים בלי הפסד.

הפועל תל אביב, שלישי בטבלה, סוף סוף בהפגנת יכולת טובה, ניצח ביום שישי 2—0 את הפועל לוד כדי שמיקי בך שטרית, אחרי בצורת ארוכה, יבקיע את השער הראשון של 1988.

בית"ר תל־אביב שומר גם הוא על יציבות מסויימת, ניצח באיצטדיון ברמת גן 2—0 את מכבי פתח תקוה שמצבו בתחתית הטבלה מחמיר והולך.

אחרי ההפתעה של שמשון בנתניה באה ההפתעה של הפועל באר שבע, שניצח בשכונת התקוה 1—0 את בני יהודה. הפועל פתח תקוה ומכבי חיפה סיימו 1—1 מאבק דל, וכמובן לא שכחנו לקינוח מה קרה באיצטדיון רמת גן: מכבי תל אביב ממשיך בסידרה הלא מפוארת של הפסד רביעי ברציפות, הפעם 1—0 לעולה החדש הפועל צפרירים חולון. הפתעה כנראה רק למי שלא ראה.

13 שערים הובקעו במחזור ה־17, שהיה בו מרחק אחד (מזרחי ממכבי חיפה) והוו בו לא יותר מ־21 אלף צופים.

בוני הציל את חיפה

מאת אהרון שמולביץ

כמו במשחקיו הקודמים, הציג אתמול הפועל פ"ת כדורגל מבריק במחצית הראשונה וחלש במחצית השניה.

מכבי חיפה הגיע לפ"ת במטרה להשיג תיקו והצליחו במשימה. הוא הציב מערך הגנתי מתוגבר, ושחקניו ניסו כל העת למשוך זמן. חיפה שיחקה ללא ארבעה שחקני הרכב פצועים — ציון מרילי, ליאור רוזנטל, ודניאל בריילובסקי ואברהם אברקרס.

פ"ת לחצה מהפתיחה והיתה קרובה לכיבוש. בדקה ה־7 בעט ניר לוין בחוזקה מהאויר, אך הכדור נקלט ע"י השוער בוני גינצבורג שהפגין יכולת טובה במחצית. ב־ חיפה שנלחצה לאחור, ביססה משחקה על הרחקת כדורים מרחבתה ועל תרגילי נבדל ובטיחות לפריצת יחיד של זאהי ארמלי הבדוק מלכה.

במחצית השניה פ"ת ומישחקה היה שיגרתי. למרות חולשתה הצליחה לכבוש שער בדקה ה־54. אלי מחפוד בעומדו 7 מ' באלכסונית לשער חיפה, בעט והכדור חדר פנימה, 1—0. היתרון החזיק מעמד שלוש דקות בלבד. מגן חיפה, איתן אהרוני, בעט כדור חלש מ־8 מ' אלכסונית, השוער גרבי נראה קולט את הכדור, אך הרפו לשערה. 1—1. השיויון עודד את החיפאים, שביקשו להשיג שער יתרון. בדקה ה־59 בעט ארמלי כדור חזק שחלף סנטימטרים מהקורה, ובדקה ה־65 בעט שלום לוי כדור עוצמתי מ־22 מטר לקורת שער פ"ת.

גם אירוע בלתי ספורטיבי היה. בדקה ה־85 הרחיק החיפאי עופר מזרחי בעטון פגיעה בניר לוין.

הפועל פתח תקוה — מכבי חיפה 1—1 (0—0)

השער לפתח תקוה: אלי מחפוד (54); לחיפה: איתן אהרוני (57).

* המצטיין: בוני גינצבורג.

● הפועל פתח תקוה: גרבי, קוזישחילי, בורנשטיק, ניר אלון, גיא לוי, שושני, מחפוד (מון), איליה (בטון), סאבו, רביבו, לוין. המאמן: אברהם גרנט.

● מכבי חיפה: גינצבורג, אהרוני, בולכל (אבי קרט), דוד לוי, אוסמן הגדול, אוסמן הקטן, שלום לוי, ארמלי, מלכה (מזרחי), קלינגר, גבעול. המאמן: דרור קשטן.

שפט עובדיה בן יצחק, 3,500 צופים, בפתח תקוה.

שבתאי לוי (משמאל), שכבש את השער השני להפועל ת"א נגד לוד, נבלם על ידי מיקי דרעי. ביניהם — תמיר ליטוורס. (צילום: עודי קרן).

סוף סוף: שבתאי לוי

מאת אילן פיש

הפועל תל־אביב הוכיח כי בכוחו גם לנצח ולא רק לגלות יתרון על יריביו. בשני המחזורים האחרונים היו אלה שמשון תל־אביב ובית"ר ירושלים, שקטעו את פיזות חוסר היכולת של הפועל ברוחבה. שלושם היה תסריט שונה. המצור הבלתי פוסק של תל־אביב על שער לוד קצר־ניצחון, שרק בנס לא היה גבוה בהרבה.

לא רק הנצחון צריך לעודד את הפועל האדום. גם לא רק העובדה שאת שני השערים כבש הזוג, החלש בדרך־כלל. מה שמעודד יותר מכל זו העובדה שב־30 דקות הסיום הפגין הפועל כדורגל יעיל.

האיש של המישחק היה הולך־שבע־האכזבות, שבתאי לוי, במישחקו הרביעי העונה. במרבית המחזורים היה פצוע. לא פלא שבריו בסיום המישחק היה "שמח שסיימתי את המישחק ללא פציעה".

הצטיינותו באה מניצול מירבי של נתוניו הטבעיים. שוב ושוב ניצל את יכולת הניתור הטובה שלו, כדי לגבור פעמים רבות על בלמי לוד יצחק נעמן ואורי בנודים. את הנגיחות ניצל להכנת מצבי הבקעה לחבריו שהחמיצו. גם פריצותיו מהאגף הביכו את הגנת לוד.

שבתאי לוי לא היה היחידי שבלט בהפועל. דקות מצוינות היו לקשרים אלי כהן ומוריס זאנו. המגן דוד הרשליקוביץ' לא הסתפק במשימות ההגנה ותמך בהתקפה. משה סיני היה בינוני, אולם אין ליטול ממנו שתי מסירות שהפכו לשערים.

השער הראשון הובקע בדקה ה־75. מיקי בדשטרית, שהחליף בדקה ה־62 את תמיר ליטוורס החולש, הסתבן בין מגיני לוד ונגח בבריעה כדור שקיבל ממשה סיני. בדקה ה־87 נכבש השער על ידי מי שהיה ראוי לו — שבתאי לוי. משה סיני נע בשמאל, הגביה לרחבה ולוי ניתר ונגח לרשת 2—0.

הפועל תל־אביב — הפועל לוד 2—0 (0—0)

השערים: מיקי בדשטרית (75), שבתאי לוי (87).

* המצטיין: שבתאי לוי.

● הפועל תל־אביב: אלטר, ארמה, זאנו, סגל, הרשליקוביץ', אלי כהן, סיני, רפי שמואל, לאנו, ליטוורס (בדשטרית), שבתאי לוי. המאמן: יצחק שנאור.

● הפועל לוד: יעקב בוזדיס, דרעי, נעמן, אורי בנודים, הלל, ברדוגו, ברמסם (סודה), בלאיש, שרבים, סבודי, סמריגה. המאמן: יעקב אסקטל.

שפט צבי שריר, 3,500 צופים, בבלומפילד.

לפחות בית"ר במיטבו

מאת חיים מלינק

250 צופים היוו תפאורה עלובה למישחק המוקדם ברמת גן, אך מעניין שבכל שהתמלא היציע עלתה רמת בית"ר תל אביב להילוך גבוה יותר עד שנעצר ב־0—2. ואכן, במחצית הראשונה התנהל מישחק חסר עניין, שתי הקבוצות איבדו כדורים תכף כאילו אין רחבות ואין שערים.

בדקה ה־24 חל המיפנה. נסים כהן נע על הקו, מסר כדור לתגר, זה הדירו לירון כהן שבא במרוצה ובעט חזק לרשת — 0—1 לבית"ר תל אביב. מרגע זה ואילך השתנה המישחק וחלוצי בית"ר המהירים — תגר ירון כהן ואדרי — עשו ככל העולה על רוחם, בניצוחו של נסים כהן הפעלתן.

השער השני הובקע בדקה ה־30. אדרי קיבל כדור, רץ כיברת דרך ולפתע הניף את רגלו ובעט מ־25 מטר. הכדור נחת ברשת להפתעת השוער פביאן שלא זע לעברו.

בדקה ה־32 נבעט הכדור בקורת פתח תקוה, הלחץ הבית"רי גבר, ורק עמידתו האיתנה של פביאן הצילה את פתח תקוה מתבוסה. המכבים מפ"ת לא לחמו ונראו כמשלימים עם ההפסד.

במחצית השניה תשאנו הכוחות ופ"ת, בניצוחו של אלישע לוי, ניסתה לכבוש, אך פיזור וחוסר נסיון היו בעוכריה. בית"ר נסוג מעט לאחור והחזיר את מרכז השדה לפתח תקוה, אך שחקניה לקו בחוסר דיוק המוח.

שער בית"ר ניצל בדקות 59 ו־62 כאשר ליברמן היה במקום. בדקה ה־86 בעט תגר לקורה וב־87 החמיץ רפי כהן מול ליברמן בפריצה.

בית"ר תל אביב — מכבי פתח תקוה 2—0 (2—0)

השערים: ירון כהן (24), יוסי אדרי (30).

* המצטיין: יוסי אדרי.

● בית"ר תל אביב: ליברמן, סורס, שלומי עמר, יעקב כהן, ישראל מאיה, ניסן כהן, נסים כהן, צמח אברהמי, יוסי אדרי, תגר, ירון כהן. המאמן: יצחק שום.

● מכבי פתח תקוה: פביאן, מאיר כהן, אלי כהן, אילן דאן, בלחסן (תמיר דניאל), אוזבל, אלון ירוחם, אלישע לוי, שעשוע, אסי בדשטרית (בניה), רפי כהן. המאמן: צבי רוזן.

שפט יאיר סילינגר, 1000 צופים, באיצטדיון רמת גן.

ידידות

גולי מכבי חיפה חוזרים נגד בריז'

רוזנטל ישחק מחצית בחיפה ומחצית בקבוצתו הבלגית

מאת יוסי בלזר

סופר "ספורט הארץ" בחיפה

גולי מכבי חיפה — ברק ממן, משה סלקטר, ירון פרסלני, אלי כהן ויוסי קרטר — יחזרו ללבוש את המדים הירוקים בהופעה חד פעמית. הדבר יקרה מחרתיים במישחק הרעים הבין־לאומי שיפגיש את קבוצת פ. ק. בריז' מבלגיה, בה משחק הישראלי רוני רוזנטל, לבין מכבי חיפה.

המישחק יהיה לזכרו של אבי רן ז"ל, שוער מכבי חיפה והנבחרת הלאומית, שנספה בקיץ האחרון בתאונה ימית בכנרת.

כוונת המארגנים לשתף במישחק את השחקנים שתרמו להישג ההיסטורי, שתי זכיות רצופות באליפות המדינה. רוני רוזנטל מתוכנן לשחק מחצית אחת בבריז' ומחצית שניה במכבי חיפה. הבלגים מגיעים היום לישראל. ביום ד' יתמודדו בנתניה עם המוביל הלאומי.

אתלטיקה

ניצחון אקוודורי כפול בסאו־פאולו

סאו פאולו, בראזיל (שרות "ספורט הארץ"). רולנדו וזה, 22, מאקוואדור ניצח ביום שישי לפנות בוקר במירוץ הסילווסטר המסורתי של סאו פאולו, בפעם השניה ברציפות. גם בין הנשים ניצחה נציגת אקוואדור, מרטה טנוריו בת ה־20. כמעט 8000 רצים מבראזיל ומ־50 ארצות נוספות נטלו חלק במירוץ ה־63, שנועד למרגלות גורדי השחקים בדאון־טאון של סאו פאולו, לאורך 13 ק"מ. וזה חצה את קו הסיום דקות אחדות לפני תום שנת 1987, בזמן 39.02 דקות. זמנה של טנוריו היה 46.27 דקות.

נמני: חולון עמדה נכון וסגרה היטב את מכבי ת"א

מה הם אומרים

מאת פנחס ויטל וסופרי "ספורט הארץ"

מכבי נתניה — שמשון תל־אביב

● זאב זלצר, מאמן נתניה: רצינו לנצח, אך היתה עוד קבוצה שרצתה לנצח והיא עשתה זאת טוב מאיתנו. מישהו קבו לא היה אחראי העיקר ריכוז.

● נסים ברדה, שמשון: אני אישית בכושר טוב מאוד ורואים זאת בהישגי הקבוצה שלא הפסידה ב־13 מישחקיה האחרונים.

הפועל כפר־סבא — בית"ר ירושלים

● שמעון שנהר, מאמן כפר־סבא: עלינו במטרה לנצח ואם ניצחנו במישחק לא משכנע אני אופטימי לגבי העתיד.

● אליהו עופר, מאמן בית"ר ירושלים: סירב להתראיין.

הפועל תל־אביב — הפועל לוד

● שבתאי לוי, הפועל ת"א: אני שמח שהצלחתי לסיים מישחק בלי פציעה, שיחקנו את המישחק הרגיל שלנו.

● יעקב אסקטל, מאמן לוד: ניצחה הקבוצה שתקפה והיתה טובה יותר.

מכבי תל־אביב — צפרירים חולון

● מאיר נמני, מאמן חולון: עמדנו נכון על המגרש וסגרנו היטב את מכבי ת"א. הם בקושי הגיעו למצבים. אבדנו שחקנים. תמיד התקפנו והנסים להגיע למצבי הבקעה רבים.

● זיו קריים, מכבי: אנחנו צריכים לעבוד קשה ולשחק טוב יותר כדי לנצח. היו חסרים לנו שחקנים רבים שהיו פצועים.

בני־יהודה — הפועל באר־שבע

● דוד שווייצר, מאמן בני יהודה: באר שבע גנבה גול במחצית הראשונה, וסגרה את המישחק ואילו אנו החמצנו. מי שמחמיץ שערים דינו להפסיד.

● נסים בכר, מאמן באר־שבע: לאחר השער סגרנו את המישחק והתבססנו על התקפות מתפרצות. למרות הלחץ שלהם, היינו קרובים לעוד שערים. הופתעתי מחולשת בני יהודה.

בית"ר תל־אביב — מכבי פתח־תקוה

● נסים כהן, בית"ר תל־אביב: השגנו שלוש נקודות חשובות. במחצית הראשונה יכלנו להבקיע חמישה שערים ובחצי השני העברנו את הזמן.

● יעקב אוזבל, מכבי פ"ת: אנו בדרך לליגה הארצית. בקצב הזה לא נשאר בליגה הלאומית. השחקנים לא נלחמים וחבל.

הפועל פתח־תקוה — מכבי חיפה

● אברהם גרנט, מאמן פ"ת: היה קשה לשחק נגד תשעה שחקנים בהגנה. שער השיוויון שספגנו גרם למישחק החלש שהצגנו.

● זאהי ארמלי, מכבי חיפה: אנו מרוצים מהתוצאה למרות שבאנו לנצח. הם פתחו חזק ונחלשו מאוד בהמשך. ניצלנו זאת להשוות והיינו אף קרובים להבקעת שער ניצחון.

ליגה א'

במישחקי המחזור ה־11 הושגו התוצאות:

● מחוז צפון: מכבי חדרה — בית"ר חיפה 1—1 (1—0), אחי־נצרת — בני־טמרה 1—0 (1—0), הפועל טירה — בית"ר נהריה 1—1 (1—1), הפועל קרית־שמונה 1—0 (0—0), הפועל טייבה — מכבי עוספיה 0—0, מכבי עפולה — הפועל בית־שאן 1—1 (0—0), הפועל רעננה — בני־נצרת 1—2 (0—1), מכבי טמרה — הפועל קרית־אתא 1—2 (1—0).

● מחוז דרום: מכבי לוזוס חולון — הפועל קרית־אתא 0—1 (0—1), עירוני אשדוד — בית"ר רמלה 1—1 (0—0), הפועל אשדוד — הפועל ראשל"צ 3—0 (2—0), הפועל קרית־גת — הפועל דימונה 1—0 (0—0), הפועל ראשל"צ — הפועל מרמורק 0—0, הפועל אור־יהודה — מכבי הרצליה 1—0 (0—0), הפועל בית־שמש — הפועל קרית־מלאכי 2—0 (0—0), הפועל רמלה 3—0 (2—0).

הניחוש הנכון

אין מנחש 14

מאת סופר "ספורט הארץ"

בתום בדיקה של 80 אחוז מטפסי הטוטו, לא נמצא אמש שום משתתף שניחש את 14 המישחקים.

69 משתתפים ניחשו 13 תוצאות; 1,170 ניחשו 12; 12 אלף ניחשו 11 ו־75 אלף ניחשו 10 תוצאות.

.1	הפ. פ"ת — מ. חיפה	x
.2	ב. יהודה — באר־שבע	2
.3	מכבי נתניה — שמשון	2
.4	כ. סבא — בית"ר ים	1
.5	הפ. ת"א — הפ. לוד	1
.6	מכ. ת"א — צ. חולון	2
.7	ה. יהוד — ב. נתניה	x
.8	ה. בת־ים — הפ. ר"צ	1
.9	הפ. חיפה — שעריים	1
.10	רמת־עמידר — מ. יפו	1
.11	הפ. ים — הפ. עכו	1
.12	מכ. יבנה — ה. חדרה	1
.13	הכח ר"ג — ה. טבריה	2
.14	אשקלון — ב. רמלה	x

הונגריה אלופת הנוער

ישראל במקום הרביעי אחרי שנכנעה 0–2 לרומניה

טורניר הנוער

הונגריה — אירלנד
1–0 (0–0)
מאת רוני גל

יו"ר ההתאחדות לכדורגל ישעל סוררי העניק אמש באיצטדיון רמת־גן את הגביע לקפטן הנבחרת שהיתה ראויה לכך יותר מכל היתר — נבחרת הונגריה, שניצחה בכל שמונה משחקיה בטורניר. הונגריה ניצחה במשחק הגמר את אירלנד 1–0. נבחרת רומניה גברה 2–0 על ישראל וזכתה במקום השלישי.

לא היה זה הגביע היחיד בו זכו ההונגרים. שוער הקבוצה פרנץ פויס זכה בשני גביעים, אחד בזכות היותו מלך השערים והשני בשל בחירתו כשחקן המצטיין של הטורניר. העולני אלכסנדר קואק זכה בתואר השוער המצטיין ונבחרת אירלנד זכתה בתואר הקבוצה ההוגנת.

ניצחונה של הונגריה היה צודק. עדיפותה הטכנית על פני האירים היתה בולטת. במחצית הראשונה היה המשחק שקול. אולם את המחצית השניה פתחו ההונגרים בהתקפות בהירות, שבאחת מהן, בדקה ה־45, נכבש שער היתרון על ידי פרנץ פויס. עד לסיום ניסו האירים להשוות, אך במשחק שקט ואוטואי סיכלה ההגנה ההונגרית כל סיכוי לכך.

שפט יעקב שיינר. 1,000 צופים, באיצטדיון רמת־גן.

רומניה — ישראל
2–0 (0–0)
מאת אילן פיש

נבחרת ישראלית מחולשת במחצית השניה גרמה להפסד המקום השלישי, בו זכתה בצדק נבחרת רומניה, שניצחה 2–0.

המחצית הראשונה היתה שקולה ולישראל ניתנו שתי הזדמנויות טובות לכיבוש שערים, שהוחטאו על ידי אורן בוחמר בדקות 16 ו־25.

במחצית השניה גילו הרומנים עדיפות טכנית וכושר גופני טוב בהרבה. השער הראשון הובקע בדקה ה־42, לאחר שמכיסאו סורין ניצל קיפאון בהגנה כדי לגנוח בגב דרייק פניבה. בדקה ה־61 הובקע שער שני לזכות הרומנים. מינאי, המצטיין במשחק, החזיק בכדור במחצית המיגרש והמשיך לשולחו קדימה לעבר החלוצים. ההגנה הישראלית ביקשה למנוע זאת על ידי תרגיל נבדל. כל שחקני ההגנה האחורי של ישראל נעו קדימה, מתוך כוונה ללכוד את הרומנים בנבדל. ליבאי חצה אותה ופתח בכידרור לעבר השער, כשהוא מותיר את הישראלים הרחק מאחוריו ומול השוער גבריאל אלבו לא נכשל וקבע 2–0.

ישראל החמיצה הזדמנות לצמצם כשבדקת הסיום (80) החטיא הקפטן רן ברקמטן כדור עונשין מ־11 מ'.

שפט נאכור (הונגריה). 1,500 צופים, בבלומפילד.

כוכב הכדורגל הארגנטיני דייגו ארמאנדו מאראדונה נחת אתמול במילאנו, עם הבנות־לחיים ובנו הקטן, לאחר חופשת־חג במולדת. הוא יופיע היום במדי קבוצתו נאפולי נגד מילאן, במשחק מכריע לאליפות איטליה. בהרכב מילאן מככב ההולנדי רוד חוליט, שנבחר בשבוע שעבר כדורגלן־השנה של אירופה. (צילום אי־פי).

בצמרת: רק מנצחים

סטאטוס קוו בפיסגת הטבלה בגלל נצחונות הרביעיה המובילה

ליגה ארצית

מאת משה הר־געש

המחזור ה־17 לא חולל כל שינויים בצמרת מפני שמוליכי השלושה כולם ניצחו. הפועל ירושלים הביס בימק"א 5–2 את הפועל עכו, סגר הטבלה; הפועל חיפה גבר 1–0 בבית על מכבי שעריים; הפועל טבריה הכניע 1–0 את הכח רמת־גן, ומכבי יבנה ניצחה 2–0 בבית את הפועל חדרה. תוצאת המחזור שייכת לעולה הפועל בת־ים שהביס 4–0 את הפועל רמת־גן.

16 שערים הובקעו. רק הפועל טבריה ניצח בחוץ, חמש קבוצות ניצחו בבית, מישחק אחד הסתיים בתיקו, חמש קבוצות לא הבקיעו.

טבלת הליגה הארצית

1.	הפועל ים	17	19–39	41
2.	הפ. חיפה	17	11–19	37
3.	הפ. טבריה	17	22–32	34
4.	מכבי יבנה	17	17–20	28
5.	הפועל ר"ג	17	25–17	23
6.	הפ. בת־ים	17	16–20	22
7.	הפ. יהוד	17	24–24	22
8.	הפ. חדרה	17	25–24	22
9.	מכבי יפו	17	12–12	21
10.	מ. שעריים	17	22–21	19
11.	ב. נתניה	17	23–16	18
12.	רמת־עמידר	17	23–18	17
13.	הכח ר"ג	17	21–14	14
14.	הפועל עכו	17	28–10	9

מלך השערים

1.	יעקב נמרוד (הפ. ים)	16
2.	עופר רן (הפועל טבריה)	12
3.	ציון יעקב (מכבי יבנה)	9

במחזור הבא

- בית"ר נתניה — הכח ר"ג (2–1)
- הפ. טבריה — מכ. יבנה (1–2)
- הפ. חדרה — הפועל ים (3–1)
- הפ. עכו — רמת־עמידר (1–1)
- מכבי יפו — הפועל חיפה (1–0)
- מ. שעריים — הפ. בת־ים (0–0)
- הפ. ר"ג — הפ. יהוד (3–2)

מכבי יבנה — הפועל חדרה
(0–1) 0–2

השערים: ציון יעקב (33), דוד רעקנין (47).

★ המצטיין: ציון יעקב.

לאחר שלושה מחזורים חזרו היבנאים למסלול הניצחונות כדי להיצמד לצמרת. הניצחון לא קיפח את החדרים וביטא את יתרון יבנה. ציון יעקב הבקיע ראשון ממטרים ספורים בדקה ה־33 והיה שותף לשער השני. הוא הגביה כדור קרן משמאל, ועקנין נגח לרשת.

שפט יעקב קרומר, 400 צופים ביבנה. משה בקר

הפועל בת־ים — הפועל רמת־גן
(0–0) 0–4

השערים: מוטי סלינס (44), יוסף נחום (76), אבי שלום (77), מאיר בריגיני (80).

★ המצטיין: מאיר בריגיני.

הפועל בת־ים השיג את ניצחונו הגבוה ביותר בליגה הארצית. כל השערים הובקעו תוך 16 דקות במחצית השניה. המארחים ניצלו את חסרונו של השוער המצטיין גילרדי שנעדר מחמת פציעה והוחלף ע"י שוער חסר ניסיון. הגנת רמת־גן התמוטטה לאחר השער הראשון.

שפט יעקב מנן, 400 צופים בחולון. מנחם כהן

מכבי רמת־עמידר — מכבי יפו
(0–1) 0–1

השער: אורן גרין (24).

★ המצטיין: אורן גרין.

לוחמה עיקשת היקנתה לשחקני עמידר ניצחון על מכבי יפו. הרמה היתה נמוכה והמישחק משעמם, למעט הדקה ה־24. בלם יפו יצחק לוי, התמוטט עם הכדור וגרין שחטף ממנו את הכדור הבקיע מקרוב את שער יפו.

שפט עמית קליין, 300 צופים, ברמת־עמידר. רוני גל

הפועל יהוד — בית"ר נתניה
(1–1) 1–1

השער ליהוד: יהודה הוגאג' (6), לנתניה: טל בראל (45).

הפועל ירושלים — הפועל עכו
(0–2) 2–5

השערים לירושלים: מישל דיין (37, 66, 74), יעקב נמרוד (39, 55). לעכו: דוד חלפון (72), מ־11 מ', דוד גנון (77).

★ המצטיין: מישל דיין.

הפער בין הראשון לאחרון הורגש היטב. השאלה היתה מה יהיה גודל הניצחון. הקשר מישל דיין הבקיע שלושה שערים והיה שותף בשני האחרים. העכואים למרות ההפסד עודדו בצופים מידה רבה של סימפטיה.

שפט יצחק רוזנבלט, 2,500 צופים, בימק"א.

הפועל חיפה — מכבי שעריים
(0–1) 0–1

השער: רוני מלכה (27).

★ המצטיין: יוסי קרמר.

סיפור הניצחון קשור בעיקר לסטאטיסטיקה. הפועל חיפה השלים אתמול מאזן מצויין של שמונה ניצחונות ותיקו אחד מאז החל לאמן בקבוצה רוני רוזה. שוער הרכש אריה הכביג השלים שבעה מישחקים בלי שער חובה. שער הניצחון הובקע בדקה ה־27. יוסי קרמר הגביה לרחבה ורוני מלכה דחק לרשת. האורחים משעריים לחצו כל המחצית השניה ללא הועיל.

שפט יצחק בריצקר, 3,000 צופים, בקרית חיים. יוסי גלזר

הפועל טבריה — הכח רמת־גן
(0–0) 0–1

השער: עופר רן (85).

★ המצטיין: נסים חלפון.

הפועל טבריה גמל למארחיו על התבוסה בסיבוב הראשון 4–0 (הניצחון האחרון של הכח). שער הניצחון הובקע בדקה ה־85, מרדכי אבר תצירה שנכנס כמה דקות קודם לכן הגביה לרחבה ועופר רן נגח לרשת. הניצחון קיפח את הכח שנאלץ להשלים עם הפסד 11 ב־12 מישחקים.

שפט יוסף שועי, 1,000 צופים, באיצטדיון וינטר. יוסף הכם

מרטין אלן מקווינס־פארק ריינג'רס נחסם על ידי דייויד רוקאסל מארסנל (משמאל), בדרבי הלונדוני שהסתיים אתמול 0–0. (צילום אי־פי).

רק המיגרש המוצף בדרבי עצר את תנופת ליוורפול

למרות שמישחקה אתמול בוטל, הגדילה ביום שישי (4–0 על קובנטרי) יתרונה ל־13 נקודות, לאחר שכל יריבותיה איבדו נקודות ● נוטינגהאם היום מול אוורטון

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). רק מגן האוויר הסוער מנע אתמול מליוורפול להגדיל את יתרונה המוחץ בראש הטבלה, בתום שני מחזורים מתוכננים בסוף השבוע. מישחק החוץ שלה בדרבי בוטל בשל מיגרש מוצף, אך הניצחון ביום שישי, 4–0 על קובנטרי, מבטיח להגיבה של עי האלגליש שנה טובה באמת.

לא רק שליוורפול ניצחה, אלא כל יריבותיה בצמרת איבדו נקודות. נוטינגהאם פורסט הפסידה ביום שישי בבית 2–0 לניוקאסל. ארסנל סיימה בתיקו 1–1 בפורטסמות ואתמול סיימה שוב בתיקו, 0–0 בבית בדרבי הלונדוני מול קווינס פארק ריינג'רס. נוטינגהאם תשלים היום את המחזור, כשתבוא למישחק חוץ מול אוורטון.

לליוורפול יש עתה 13 נקודות יתרון. על סמך יכולת הבקעה שלה, 55 שערים ב־22 מישחקים, הסיכוי שלא תזכה באליפות נראה תיאורטי בלבד. קובנטרי היתה הקבוצה האחרונה שהצליחה לנצח את ליוורפול בליגה, וזה היה בסוף העונה שעברה. הפעם לא היה לה כל סיכוי. פיטר בירדסלי הבקיע שער ראשון בדקה ה־22 לאחר מישגה של מגן קובנטרי, קווין סמית. אבל השער השני, בדקה ה־54, היה כולו תוצרת ליוורפול. מיבצע משולב בין בירדסלי, סטיב ניקול וג'ון אולדרידג' הסתיים בבעיטה ארוכה של האחרון לרשת, שערו ה־19 העונה. ריי הוטון הוסיף שער שלישי בדקה ה־75 ובירדסלי כבש את השני שלו במישחק שמונה דקות מהסיום.

תדהמה בנוטינגהאם

ניוקאסל הדהימה את נוטינגהאם במיגרשה. בדקה ה־26 פרץ הקפטן גלן רודר לרחבה והותיר לפול גאסקוין רק לדחוק מקרוב פנימה. הלחץ המקומי לא היה יעיל וארבע דקות מן הסיום חתם הברזילאי מירנדיניה בשער אופייני, 0–2. אתמול לא שפר מזלה של ניוקאסל, שסיימה בתיקו ביתי 2–2 עם שפילד וונסדיי. שפילד ניצחה ביום שישי את האלופה אוורטון 1–0 משער נגיחה בדקה ה־53 של מרק פרוקטור. היה זה הניצחון הראשון של שפילד על אוורטון זה 22 שנה.

ארסנל השיגה, כאמור, רק פעמיים תיקו. ביום שישי ניצלה מהפסד בפורטסמות כאשר שוערה ג'ון לוקיק הדף בעיטת עונשין מ־11 מטר של וינס הילייר בדקת הסיום. לפני כן כבש טרי קונור בדקה השמינית לזכות פורטסמות והמחליף אלן סמית השווה לארסנל בדקה ה־80.

מנצ'סטר יונייטד השוותה את מאזן נקודותיה לזה של ארסנל, 42, לאחר שהשיגה ארבע נקודות בשני המחזורים. ביום שישי איכזבה קשה את אוהדיה כשסיימה בתיקו ביתי 0–0 עם צ'רלטון, אך אתמול ניצחה בווטפורד 1–0 משער של בריאן מקלייר. זה היה שערו ה־17 העונה.

להפתעת הצמרת הצטרפה ווימבלדון שניצחה בכל ארבעת מישחקי שבוע חג המולד. ביום שישי ניצחה את דרבי 2–1. אלן קורק וג'ון פאשאנו הבקיעו. אתמול הגדילה לעשות, כשניצחה בחוץ את אוכספורד 5–2. אלן קורק הבקיע צמד.

יתר התוצאות — ביום שישי: לוטון — צ'לסי 3–0, נוריץ' — ווסטהאם 1–4, קפ"ר — סאותהמפטון 3–0, טוטנהאם — ווטפורד 2–1. בשבת: צ'לסי — טוטנהאם 0–0, ווסטהאם — לוטון 1–1.

צמרת הטבלה האנגלית

1.	ליוורפול	22	11–55	56
2.	נוטינגהאם	22	18–44	43
3.	ארסנל	24	21–36	42
4.	מנצ'סטר י.	23	22–36	42
5.	ווימבלדון	24	28–38	40
6.	קפ"ר	24	27–36	40
7.	אוורטון	23	16–32	37

ליגה סקוטית

סלטיק ניצחה 2–0 את ריינג'רס

הדרבי הגדול של גלאזגו הסתיים אתמול בניצחון משכנע 2–0 של סלטיק על האלופה ריינג'רס. פרנק מקאבוי, לשעבר בווסטהאם האנגלית, הבקיע את שני השערים לעיני 61 אלף צופים באיצטדיון סלטיק.

המזל לא האיר פנים לריינג'רס, ששורותיה ערך חלוץ הרכש החדש מאסטון וילה, מרק וולטרס, הופעת בכורה. שוערה האנגלי הבין־לאומי כריס וודס נפצע ומקומו נכנס לשער הבלם גרהאם רוברטס. המישחק עבר בשקט יחסי, בניגוד למיפגש הקודם בין שתי היריבות המושבעות. אז, בגמר גביע הליגה הסקוטי, הורחקו שלושה שחקנים מהשדה.

הניצחון שיפר את מצבה של סלטיק בראש הטבלה, ולזכותה 44 נקודות, שלוש יותר מאשר לאברדין שסיימה 0–0 עם דאנדי יונייטד. השלישית, הארטס, סיימה 0–0 עם היברניאן, בדרבי של אדינבורו.

יתר התוצאות: סט. מירן — מורטון 0–0, דאנדי — דנפרמלין 1–0, מאתרוול — פאלקירק 0–0.

הפועל חולון נכנע 84–68 לקנדה — בטורניר הארלם

הפסיד גם לדיירקט באנק מהולנד 69–70

הארלם (שרות "ספורט הארץ"). הפועל חולון נחל בסוף השבוע שני הפסדים בטורניר השנה החדשה הנערך כאן. ביום שישי נוצחה חולון על־ידי הנבחרת הלאומית של קנדה 84–68, ואתמול על־ידי דיירקט באנק מהולנד 69–70.

ביום שישי מול קנדה הציגה חולון מישחק התקפה רשלני ביותר (32 אחוז בלבד מהשדה). במחצית הוליכו הקנדים 36–43. בפתיחת המחצית השניה עוד צימצמו החולונים ל־58–56, אך בהמשך נשברו ונוצחו. ג'ייכם טרי היה חלש במיוחד.

לחולון קלעו: בארמור 22, אלימלך 15, דאוסן 14, בוגין 7, דיסמן 5, מולכו 3, אוראנג' 2.

אתמול נוצח הפועל חולון במישחק צמוד על־ידי דיירקט באנק. ג'ון דאוסן לא שיחק בגלל פגיעה בגבו. ישראל אלימלך נפגע ויצא בדקה ה־30.

לחולון קלעו: בארמור 19, אוראנג' 17, טרי 16, בוגין 9, אלימלך 6, דיסמן 2.

היום ישחק הפועל חולון על המקום השביעי נגד קבוצת מינואר.

הערב ברבע הגמר בנתניה

אליצור להפועל ת"א: כל מישחק סיפור אחר

גביע בכדורסל

מאת יוסי לוין
סופר "ספורט הארץ"

במישחק הליגה נגד אליצור נתניה לא נזקקו כדורסלני הפועל ת"א למאמץ מיוחד, כי ניצחו בנקל (85–72). הערב (20.00), באולם אליצור נתניה, מקווים המארחים שהסיפור ברבע גמר הגביע יהיה שונה לגמרי.

תיאורטית גם עתה היתרון בידי הפועל ת"א, אך כבר ראינו העונה שאין מישחקים בטוחים; ודאי לא באולם הביתי של אליצור.

שתי הקבוצות ערכו בשבוע שעבר אימונים מוגברים. באליצור לא ישחק הערב דני ברכה המושעה. פיל לוקס הגבוה ישחק ככל הנראה, הגם שעדיין אינו כשיר לגמרי, כפי שהתברר אמש באימון. יתר השחקנים התאמנו.

גם בהפועל ת"א נערכו אימונים מרירים. למרות הבעיות הכספיות, התבקשו השחקנים לשכוח הכל ולעשות מאמץ לנצח הערב. בהפועל יודעים היטב שהפסד יוריד לטמיון את ההישג הגדול: הניצחון בדרבי על מכבי בשמינית הגמר.

עדיין לא נמכרו כל הכרטיסים, אך בהנהלת אליצור מקווים שיאזלו עד למישחק.

במישחק בנתניה ישפטו ראובן וירובניק ואברהם זגול.

● מכבי תל־אביב ומכבי ר"ג יחנכו הערב (18.30) את האולם החדש במעלה אדומים. המישחק יהיה בחסות סגן ראש הממשלה דוד לוי. רוני ריאון

● השבוע תחודש התחרות הקבוצות הישראליות לזירת גביע אירופה. מכבי תל־אביב יוצא ביום שלישי לגרמניה, שם יתמודד ביום חמישי עם סאטורן קלן. שאר הקבוצות הישראליות ישחקו ביום רביעי. בטורניר למחזיקות גביע יארח גליל עליון את סקאווליני פזארו; בגביע קוראץ' יארח הפועל ת"א את ארקסנס קאנטו, ואליצור נתניה יוצא למונאקו.

הוועדה המארגנת של מישחקי סיאול פירסמה אתמול באורח רשמי את מדליות הזהב, הכסף והארד שיוענקו בשנה הבאה במישחקים האולימפיים. למעלה — שני צידי מדליית הזהב שתוענק למנצחים; למטה — המדליה האולימפית שתוענק לכל המשתתפים. (צילום אי־פי)

טניס

ויינברג ובלנקה בגמר ● ויידנפלד וסגל נצחו בארה"ב

ניו יורק (אי־פי). הטניסאי הישראלי הצעיר אהרן ויינברג הפתיע, כאשר ניצח ביום שישי במוקדם הגמר את המדורג ראשון, הקנדי פיליפ לבלאנק 7–5, 6–0, בטורניר לבני 16 בפורט וושינגטון, ניו־יורק. בגמר יפגוש ויינברג את הדרום אפריקאי וויין פראריה, המדורג תשיעי.

פראריה גבע גמר כלישראלי, כאשר ניצח בחצי הגמר את ניר דקל 6–3, 6–4.

בטורניר לבני 18 הפסיד רביב וויידנפלד ברבע הגמר לברזילאי המדורג שלישי מאכיו סילברברג 6–2, 6–4. יעל סגל הפסידה בחצי גמר טורניר הנערות עד גיל 16 למדורגת ראשונה, אמנדה קוטציר מדרום אפריקה 6–4, 6–0.

הישראלית דניאלה בלנקה עלתה לגמר טורניר הנערות עד גיל 14, לאחר ניצחון 6–2, 6–3 על ישראלית אחרת, רונה מאייר. לימור זלץ הפסידה בחצי הגמר השני לקנדית סוזאן איטליאנו 7–6, 3–6, 4–6.

מנדליקובה קיבלה אזרחות אוסטרלית

סידני (ע"ד ואי־פי). הטניסאית ילידת צ'כיה האנה מנדליקובה קיבלה ביום שישי אזרחות אוסטרלית. מנדליקובה בת ה־25 אמרה, כי היא מקווה לייצג את ארצה החדשה באולימפיאדה הקרובה בסיאול. "הקריירה שלי כטניסאית צ'כית הסתיימה", אמרה לכתבים.

מנדליקובה חיה כיום בסידני, לאחר נישואיה למסעדן האוסטרלי יליד צ'כיה יאן סדלאק.

● בגמר הטורניר בווליגנגונג, ישחק ההודי ראמש קרישנאן והסובייטי אנדריי צ'סנוקוב. קרישנאן ניצל את פציעתו של אלוף אשתקד, קלי אוורדן מניו זילנד, כדי לנצח 6–3, 6–1.

● בתחרות יוסף הוכמן ביום ו' אלופי הטניס של התנועה הקיבוצית "הכל נשאר במשפחה", שנערכה זו הפעם השביעית, השתתפו כ־340 טניסאים מכל הגילאים. ואלה הזוכים: אבות ובנים: גבי ואורי דוביצקי. אם ואחות: דורון ואסנת גרסל. אבות ובנות: שבתאי ויעל שביט. אמהות ובנים: רות ויאיר ורטהיימר. אחיות: יעל ושקד שביט. בעל ואשה: אודי ואורית אביאס. אחים: ירון ויואב עוזאני. אם ובת: קלרה וליאת שמש. סב ונכד: צבי וגיא שפר־שטרמר.

● שני שיאים לאומיים הושגו בשבת בגמר אליפות ישראל בקליעה ברובה אויר. יצחק ינגוי מהפועל אשקלון צבר 583 נקודות, נקודה אחת יותר מהשיא אותו קבע לפני שלוש שנים במשחקים האולימפיים בלוס אנג'לס. גילה ואדה מהפועל תל אביב שיפרה את השיא לנשים כשצברה 388 נקודות. באליפות הקבוצתית זכתה הפועל תל אביב, 1707 נקודות. האליפות היתה בהרצליה.

● אודי כרמי מהפועל חיפה זכה בשבת בגביע כפר סבא בסיוף, לאחר שניצח בגמר את חברו לאגודה יום מיכאלי 10–5. בתואר לנשים זכתה לידיה חטואל שגברה על לילך פריסקי, שתיהן מהפועל עכו, 8–3.

בריאן מקלייר (משמאל), שכבש את שער הניצחון למנצ'סטר יונייטד בשבת בווטפורד (1–0), בעימות חריף עם גארי צ'יוורס. (צילום אי־פי).

סיאול 88

הנשיא הנבחר של דרום קוריאה: נקדם בברכה השתתפות הצפון במישחקים

סיאול (אי־פי). הנשיא הנבחר החדש של דרום קוריאה, רו טאי־וו אמר בראיון לעיתון יפאני כי סיאול תקדם בברכה השתתפות של צפון קוריאה באולימפיאדה השנה.

הנשיא הוסיף, כי גם אם יסתבר שצפון קוריאה היא האחראית להיעלמו של מטוס קרב דרום קוריאני בנובמבר האחרון, לא יהיה בזה כדי למנוע את השתתפותה של צפון קוריאה במישחקים.

● אילן אוזלשן מגלגלי העמק רעננה ניצח בשבת במירוץ אופניים שהיה באיזור יער הנשיא, לאחר שעבר 40 ק"מ באיזור הררי בזמן של 1.24 שעה. הוא הקדים את תמיר אשל מתל אביב ב־3 דקות.

אן.בי.איי.

פילדלפיה נוצחה 127–125 בפורטלנד

ניו־יורק (אי־פי). פילדלפיה ממשיכה במסע ההפסדים שלה בחוף המערבי. אף לאתמול נחלה הפסד שלישי, הפעם בפורטלנד, שם נוצחה ע"י הטרייל בלייזרס 127–125. קלייד דרקסלר היה גיבור הניצחון כאשר הישווה בשתי קליעות עונשין והוסיף את הכדור, שהביא לסל הניצחון בשניית הסיום. ג'רום קרסי היה המצטיין בפורטלנד עם 36 נקודות. צ'ארלס בארקלי קלע 37 נקודות לפילדלפיה.

דנוור נאגטס גבר על וושינגטון בולטס 124–109. ג'יי וינסנט, שבא לדנוור מוושינגטון, קלע 33 נקודות. ניו יורק ניקס ניצחו את לוס אנג'לס קליפרס 115–96. קני ווקר עם 25 נקודות וג'רלד וילקינס עם 20 היו הקלעים הבולטים לניקס. לקליפרס קלע מייק וודסון 36 נקודות.

ההולנדי רוד חוליט, המשחק העונה במילאן, נבחר לכדורגלן השנה של אירופה במישאל המסורתי מטעם ה"פראנס פוטבול". (צילום אי־פי)

המשוכים מעמוד 1

בן 14 לכד שודד

(סוף מעמוד 1)

בשקט דרך החלון שלו. אמרתי לנהג שיש אדם חשוד באוטובוס שלו, ושיזהה, מפני שצריכה להגיע ניידת משטרה. הנהג לא התייחס לדברים שלי ונסע מהתחנה עם השודד. התחלתי לנסוע אחרי האוטובוס. יש לי אופניים טובים, ואני מאומן ברכיבה עליהם. ראיתי מבחוץ שהשודד יושב בספסל האחורי. האוטובוס הגיע עד לצומת הרחובות דיזנגוף — ארלוזורוב, ושם פנה דרומה, לכיוון בת ים. במקום הזה עזבתי את האוטובוס, ומיהרתי על האופניים לתחנת המשטרה ברחוב דיזנגוף".

רודי רוסאנו הגיע למטה משטרת מחוז תל אביב, כמה מאות מטרים מהצומת, אבל גם שם ציפו לו אכזבה ומלאכת שיכנוע קשה. היומנאית לא האמינה לסיפורו. רודי התחנן שישלחו ניידת בעקבות האוטובוס. היומנאית העיזה לו, לבסוף, לדבר בטלפון עם התורנית במוקד, שאיתה, כנראה, דיבר לפני כן מהטלפון הציבורי.

מספר רודי: "כבר הייתי עצבני ומתוח מאד. ניסיתי כל הזמן להסביר לשוטרים, ולא הבנתי למה לא מאמינים לי. זה הרגיז אותי.

השוטרת מהמוקד אמרה לי: 'אני לא מאמינה לך. תפסיק לבלבל את המח. קודם שלחתי ניידת למקום שאמרת ולא היית שם'. לא התווכחתי איתה, הרי היתה סיבה לכך שלא המתנתי לשוטרים ליד הטלפון הציבורי. יצאו לי דמעות מהעיניים. לא ידעתי מה לעשות. פתאום עברה ליד היומנאית שוטרת בלבוש אזרחי (מהיחידה המרכזית). היא שאלה מה קרה. סיפרתי לה. השוטרת הזאת האמינה לי. היא לקחה אותי לבלש אחר. הם הכניסו אותי לניידת בילוש, הפעילו סירנה ונסעו לחפש את האוטובוס עם השודד. נסענו מהר מאד במסלול הנסיעה של קו 10 שאני מכיר אותו. ברחוב יפת ביפו ראינו את האוטובוס. השודד עדיין ישב מאחור.

הניידת חסמה את האוטובוס, עצרה אותו והבלשים עלו ועצרו את השודד. הם נזפו בנהג על שלא שמע לי לפני כן. הכניסו את השודד לניידת מאחור. אני ישבתי מקדימה. הורדתי את העיניים, השתדלתי לא להסתכל עליו. הוא לא דיבר איתי. היתה לי הרגשה עצובה, למרות הכל, על זה שהבאתי למעצר שלו. מה גם שהתברר לי שמדובר בעבריין שהשוטרים מכירים אותו, ושיש נגדו עונש מאסר על תנאי, ושעכשיו, בעקבות תפיסתו, ייכנס לכלא לשנתיים וחצי".

החשוד בשוד, שנתפס רחוק מזירת הפשע, בשעה שהיה משוכנע שהוא בטוח מאימת השוטרים, הופתע מאד כשנעצר באוטובוס. בידיו עדיין היה שעון זהב ששדד ברחוב דיזנגוף. הוא סיפר שאת השעון נתנה לו חברה שלו, אך גירסה זו לא עמדה במבחן המציאות. רודי רוסאנו היה לגיבור היום במשטרת מחוז תל אביב.

רודי רוסאנו אומר כי לא פחד במבצע הבילוש שלו: "את בעל החנות אני מכיר, הוא שכן שלנו, אדם טוב. רציתי לעזור לו. זאת לא היתה טירחה בשבילי. כל הזמן לא חשבתי על הפחד, אלא רק איך להביא לתפיסת השודד. בסופו של דבר, ההרגשה טובה, אם כי עצובה משום שהאיש צפוי לשבת בכלא תקופה ארוכה".

לרודי שישה אחים ואחיות. אמו נשמעה מודאגת מהמעשה המיוחד שלו: "הייתי מעדיפה שבאותו יום יהיה בבית הספר, ולא יעקוב אחרי גנבים. אני לא מבינה מה קפץ עליו פתאום. הוא ילד רגיש, עם טביעת עין טובה. בעבר כבר זיהה ברחוב, לאחר תקופה ארוכה, זוג אופניים שנגנבו ממנו, והזעיק את המשטרה. כששאלתי אותו מדוע עשה מה שעשה, ענה לי: 'עזרתי למישהו שצעק לעזרה, כמו שאני מצפה שיעזרו לי כשאני אצעק לעזרה'", סיפרה האם.

המצב בשטחים

(סוף מעמוד 1)

חות שבעה ממעצרם של פעילים רבים ב"מחנה הלאומי" הפלשתיני במשכה הרגיעה. היערכות מוגברת מאד של כוחות הביטחון, למניעת מהומות ולהתמודדות עימן בעודן באיבן, היוותה גורם מרתיע. מאות חיילים הוצבו במרכזי הערים, סביב מחנות הפליטים, ולאורך הכבישים. מחסומים הוצבו בכבישים המרכזיים, והדתם של הנוסעים נבדקה. אחת המטרות בהצבת המחסומים שלשום היתה מניעת אפשרות שמסיתים יגיעו למסגדים, ויוציאו את המתפללים להפגנות. תצפיות של צה"ל ומשמר הגבול הוצבו בנקודות תצפית אל המסגדים הגדולים, כדי להתערב מיידית בכל מקרה של הפגנה. תפילת יום השישי עברה בשקט בכל רחבי הגדה המערבית ורצועת עזה.

מסוק לפיקוח

מסוק של חיל האוויר ריחף מעל נקודות רגישות בגדה, כאמצעי לפיקוח ותצפית על המתרחש. בכמה מקומות נראו מכוניות הנושאות זרקורים רבי עוצמה, שנלקחו בהשאלה מחיל האוויר, כאמצעי נוסף לפיקוח הפגנות במקרה הצורך. החיילים הרבים שגוייסו לשמירה על הסדר לא נאלצו להפעיל כוח פרט למקרים ספורים:

● ביום ו' הוטל עוצר על מחנות הפליטים בלאטה שליד שכם ואמערי שליד ראמאללה עקב התפרעות צעירים. בתקריות אלה נעשה שימוש בגז מדמיע לפיזור המפגינים.

● בקסבה של שכם פיזרו שלשום חיילים ושוטרי משמר הגבול חבורה של צעירים שידו אבנים אל כיכר השעון מן הכניסה המערבית לקסבה. גם בתקרית זו השתמשו כוחות הביטחון בגז מדמיע ובכדורי גומי, והמפגינים התפזרו.

● באבו־דיס שליד ירושלים התקיימה אתמול הפגנה אלימה. מקורות פלשתיניים מסרו כי במקום הונפו דגלי פלשתין, והוצבו מחסומי אבנים. לפי דיווחים של עדי ראייה, השתמשו חיילים בגז מדמיע ובכדורי גומי לפיזור התקהלות של תושבים מקומיים, שידו אבנים. המקורות מסרו כי מסוק ישראלי הטיל שני רימוני גז מדמיע על המפגינים.

● המפקד הצבאי של איזור השומרון מנע אתמול מקבוצה של כעשרים נשים יהודיות וערביות מתנועת "די לכיבוש" לבקר במחנה הפליטים פארעה שליד שכם. הנשים, שלדבריהן התכוונו לקיים במקום ביקור הזדהות עם התושבים, מסרו כי קציני צה"ל במקום אמרו להן שהשומרון כולו שטח צבאי סגור. דובר צה"ל אמר בתגובה כי הצעד ננקט במטרה למנוע סערת רוחות והפרות סדר במחנה בלאטה.

שביתת מסחר

שלשום התקיימה שביתת מסחר מלאה כמעט בכל ערי הגדה. אתמול עדיין היתה שביתת מסחר מלאה במזרח־ירושלים וברמאללה. מקורות פלשתיניים מסרו כי בכמה ערים, לרבות שכם, רמאללה, בית לחם, קלקיליה, וטולכרם, הורו נציגי המינהל האזרחי לבעלי החנויות לפתוח את בתי העסק שלהם. בכמה מקומות הציבו מכונות ריתוך נגד דלתות בכיכרות שבמרכזי הערים, כאמצעי של איום על הסוחרים.

מקורות צבאיים מסרו כי ההיערכות המוגברת של צה"ל בשטחים תישמר גם היום. בימים הקרובים — אם יימשך השקט — ייעשה דילול הדרגתי של הכוחות.

ישוחררו עצירים

השבוע צפוי גם שחרורם של חלק מהעצירים שנעצרו בשבועות האחרונים. בסוף השבוע שעבר נמסר כי אין כוונה להגיש כתבי אישום נגד כל העצירים. אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, הבטיח לתושבי הגדה כי אם ישרור שקט באיזור בימים הקרובים, ישוחררו חלק מהעצורים.

בבתי המשפט הצבאיים בשטחים יימשכו השבוע משפטיהם של מאות החשודים בהשתתפות בגל המהומות של החודש האחרון בגדה המערבית וברצועת עזה.

ח"כ דדי צוקר מרצ שלח אתמול מברק לראשי הפקולטות למשפטים בשלוש האוניברסיטאות הגדולות בארץ, בבקשה לשלוח צוותי מעקב לבתי המשפט הצבאיים, "במטרה לעקוב מקרוב על ההליך המשפטי". ח"כ צוקר גורס כי פעולה כזו היא "חובתן המקצועית והמצפונית של הפקולטות למשפטים", משום שההליכים המשפטיים "אינם עומדים במבחנים האמיתיים של הבטחת משפט הוגן לחשודים".

מחנה ג'יבליה
נסגר לעיתונות

ביום ו' סגר אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, את מחנה הפליטים ג'יבליה לסיקור עיתונאי.

דובר צה"ל בפיקוד הדרום מסר כי "ג'יבליה הוכרז כשטח צבאי סגור בגלל הפרות סדר שהיו שם ביום ו', אך העיתונאים שביקשו להיכנס למחנה קיבלו אישור מיוחד. מדובר צה"ל נמסר כי המצב מחייב סגרו את השטח, במשך כשעתיים, לעיתונאים, כדי למנוע פגיעה בנפש".

בהפרות סדר שהיו ביום ו' במחנה, הניפו חלק מהתושבים כרזות בגנות ישראל, ותמונות של יאסר ערפאת. גם במחנה הפליטים נוסירת היו הפרות סדר קשות, ואלוף הפיקוד הורה להטיל לשעתיים עוצר על המחנה.

ברפיח נמסר ממקורות ערביים על הפרות סדר. צעירים ידו אבנים על צה"ל וצעיר מקומי נפצע. דובר צה"ל מכחיש זאת.

מקורות צבאיים אמרו כי בסיכומו של דבר עבר סוף שבוע שקט. על הרגעה הרבה לנוכחות המאסיבית של כוחות צה"ל באיזור.

צה"ל ידלל
כוחות ברצועה

84 צעירים תושבי רצועת עזה אשר נעצרו בעקבות הפרות הסדר שהתרחשו במשך השבוע האחרון שוחררו ממתקן הכליאה "אנסאר 2" ברצועה. מקורות צבאיים מסרו אמש כי מדובר במחווה של רצון טוב מצד אלוף פיקוד הדרום יצחק מרדכי.

עוד מסרו המקורות כי אתמול שוחררו 14 עצורים ממתקן הכליאה. שחרור העצורים היה בהמלצת היועץ המשפטי של חבל עזה.

הבוקר יתחדשו המשפטים של מפירי סדר ברצועה בבית המשפט הצבאי בעזה.

מקור צבאי בכיר אמר אתמול כי השבוע ידלל צה"ל את הכוחות בעזה נוכח הרגיעה באזור.

כתב שראגאי, מוסר "הארץ" מוסר כי יום פתח עבר כמעט ללא תקריות במזרח ירושלים.

בימים ו' ושבת היתה במזרח העיר שביתת מסחר כמעט מלאה. בשבת התקיימו אמנם לימודים במזרח ירושלים, אך התלמידים נשלחו לבתיהם ב־11 בבוקר.

תפילת יום שישי על הר הבית הסתיימה ללא תקלות, רק במקום אחר, ליד אלדים נרגמה מכונית ישראלית ושמשותיה נופצו, אך לא היו נפגעים.

את הסדר בירושלים איבטחו 600 שוטרים ואנשי מג"ב שנעזרו ב־400 מתנדבי המשמר האזרחי.

משטרת ירושלים איתרה ועצרה את המסיתים להתפרעויות במזרח ירושלים בשבת לפני שבועיים. נירתרץ חלונות שלושה בתקים במזרח העיר היה יומה של צעירים מעזה אשר הגיעו לבתי הספר במזרח העיר והסיתו את הנוער המקומי. הצתת משכנות הרועים וההתפרעות בג'בל מוכאבר לפני שבועיים, היו אף הן מאורגנים והונהגו על ידי מסיתים שבאו למזרח ירושלים מאזור רמאללה. ההתפרעויות הקשות באיזור א־טור, כולל זריקת בקבוקי תבערה על שוטרים, אורגנו על ידי מסיתים מאיזור הר חברון.

ביום ו' ביקרה משלחת של נכבדים דרוזים בראשם שייך דאהן קבלאן ובני משפחתו מבית ג'אן בעיריית ירושלים, ונפגשו עם ראש העירייה טדי קולק. השייך ציין כי המשלחת באה לברך את טדי על פועלו למען ירושלים ומדיניות הסובלנות האזרחית שהוא מגלה.

עוד מעטפת נפץ התגלתה — בתא דואר בראשל"צ

(ע). עוד מעטפת נפץ התגלתה שלשום בראשון לציון.

המעטפה, שהיתה דומה לקודמותיה שנשלחו מטורקיה, נמצאה בתא הדואר של אלברט זיוזה, תושב רחוב תורה ועבודה ברמת אליהו (ראשל"צ), בסניף הדואר השכונתי.

זיוזה הביא את המעטפה למשטרה, ושם פורקה בידי חבלן.

هكذا عن الأصل

هكذا من الاصل

חדשות כלכלה

מחירי האשראי בבנק לאומי ליום 3/1/88

סוג ההלוואה	תקופה	ריבית חודשית – לקוחות מסחריים	ריבית חודשית – לקוחות פרטיים בעלי חשבון יומי
הלוואה צמודה למדד	עד 5 שנים	0.85%	0.9%
"הלוואת ענק" – הלוואה צמודה למדד עד 60.000 ש"ח כנגד שיעבוד דירה	עד 12 שנים	0.9%	0.9%
הלוואה בשקלים לא צמודים בריבית קבועה	3 חודשים	2.3%	2.5%
	6 חודשים	2.4%	2.6%
	9 חודשים	2.5%	2.7%
	12 חודשים	2.6%	2.8%
חח"ד צמוד לדולר*	3 חודשים	1.0%	
	6 חודשים	0.75%	

* עמלת הקצאה ל־3 חודשים - 3%, ל־6 חודשים - 4.5%.

פרטים וגובה סכומי אשראי בסניפי בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

"סולתם" חוזר לעבודה בלי שהוברר גורל 160 עובדים

ההנהלה טוענת שבאפשרותה לספק תעסוקה רק ל־700 מעובדיה ● טרם נפתרה בעיית מלאי בשווי 80 מיליון דולר שהצטבר במחסני המפעל

מאת ירח טל

העבודה במפעל "סולתם" ביקנעם עומדת להתחדש הבוקר בסימן מחלוקת על עתידם של כ־160 בכלל 860 עובדי המפעל. הנהלת המפעל טוענת כי יש כיום תעסוקה חלקית רק לכ־700 מעובדי המפעל ותובעת מנציגות העובדים להסכים להאריך לקבוצת עובדים זו את הסדר ההתחלפויות שההסתדרות והנהלת "כור" ארגנו בארבעת החודשים האחרונים, לרגל הפסקת הייצור. ההנהלה דורשת להאריך בשלושה חודשים את הסדר ההתחלפויות לכ־160 הפועלים. ועד הפועלים ונציגי מפ"ח לא מסכימים להסדר זה.

נושא נוסף במחלוקת קשור באורך הזמן שהעובדים יועסקו בשבוע עבודה מקוצר בן חמשה ימים (בתשלום עבור חמשה ימים). ההנהלה דורשת להאריך הסדר זה עד לסוף שנת 1988 ואילו נציגות העובדים עומדת על כך שההסדר יסתיים בחודש מארס כפי שנקבע בזמנו בהסדר בין נציגות העובדים, הנהלת המפעל והנהלת "כור". ההנהלה העלתה דרישות נוספות לצמצום בהוצאות ולייעול שגרמו במו"מ בינה לבין נציגות העובדים. על חלק ניכר מההצעות הגיעו כבר הצדדים להסכם עקרוני אולם נותרו עדיין נקודות מחלוקת. וחילוקי דעות אלה לא ימנעו הבוקר חידוש העבודה במפעל לאחר שביתה מאונס שנמשכה כארבעה חודשים. בעיית המלאי הגדול בשווי של כ־80 מיליון דולר שהצטבר במחסני המפעל, טרם מצאה את פתרונה.

ב"סולתם" מציינים כי על עתיד המפעל תשפיע בפברואר החלטת צבא ארה"ב לגבי תוצאות המכרז על אספקת מרגמות לחילות היבשה. סולתם, כקבלן משנה לחברה אמריקאית גדולה, התחרתה במכרז זה וזה לא מכבר הסתיימו סדרות ניסוי ידי במרגמות הישראליות בשורות הניסוי בארה"ב.

החמ"ל של החשמל

מנכ"ל חברת החשמל, יצחק חופי (במרכז), בוחן עם מהנדסי החברה את מצב הרשת במחוז דן, שבו גרמו ימי החורף בשבוע שעבר עומס שיא של צריכה, בעיקר בחולון ובבת ים, ועקב כך נפגעו קווים ושנאים. (תצלום יעקב כץ)

יו"ר הדירקטוריון של בל"ל, ד"ר מאיר חת:

"אי הוודאות בכוונת הממשלה לגבי הבעלות על הבנקים פוגעת בתכנון"

"הגורמים שיצרו את הרווחיות הגבוהה בבנקים ב־1987 לא יוסיפו להתקיים ב־1988 ● מרווחי הריבית ימשיכו להתכווץ והיקף האשראי השקלי הלא־צמוד לא יגדל באותו קצב"

מאת יהודה שרוני

"אין לצפות כי הגורמים שיצרו את הרווחיות הגבוהה בבנקים בשנת 1987 יוסיפו להתקיים ב־1988". כך מעריך ד"ר מאיר חת, יו"ר הדירקטוריון של בנק לאומי. בהתייעצות בסוף השבוע במועדון המסחרי והתעשייתי בתל־אביב, אמר כי את הרווחיות של 1987 ניתן לייחס להרחבת בסיס העסקים בשקלים לא צמודים ולהפחתת שיעור המס. חת העריך כי מרווחי הריבית ימשיכו להתכווץ משנת 88' ואילו היקף האשראי השקלי הלא צמוד לא יגדל באותו קצב.

"עדיין לא הובהרו כוונות הממשלה לגבי עתיד הבעלות על מערכת הבנקים ואי הוודאות בעניין זה פוגעת בתכנון העסקי לטווח ארוך", אמר חת. לדבריו פוגע הדבר בתיכנון העסקי לטווח ארוך, אינו רצוי מבחינת מעמדם הבין־לאומי של הבנקים ואף מונע אפשרות של גיוס הון חדש.

בשאלת יעוץ בניירות ערך בבנקים, אמר חת כי הפרדה מלאה של עסקי ניירות הערך מעסקי הבנקאות תגרום נזק להתפתחות שוק ההון. לדבריו, כדאי שהשינויים בעקבות מסקנות ועדות בייסקי ובג"צ יהיו מוגבלים.

בשאלת יחסי עבודה בבנק לאומי, אמר שהשבתת המגן של הנהלת הבנק לפני כמה שבועות נועדה להגן על הבנק ועל לקוחותיו שייתכן שנפגעו בטווח הקצר. לדעתו הגיעה השעה שהמו"מ על השכר במערכת הבנקאית יתנהל במסגרת קיבוצית בין נציגי האיגוד המקצועי לבין נציגי הבנקים. עבר זמנה של השיטה בה המו"מ מפוצל בין מספר גורמים וההא כרוך במאבקי יוקרה.

בנושא ההתייעלות, אמר שהבנקים יהיו חייבים לשפר את איכות כוח האדם המקצועי שלהם ולהמשיך לקדם את רמתם הטכנולוגית אם ירצו לשמור על מעמדם המרכזי במערכת הפיננסית.

בתחום המקרו כלכלה, אמר כי בחינת הישגי הכלכלה בשנת 1987 מגלה כי לא היתה בהם התקדמות של ממש לפתרון הבעיות ארוכות הטווח של המשק הישראלי.

2,380 מ־3,000 המועמדים לפיטורים מהלביא כבר עזבו או הסכימו לפרוש

העובדים דורשים ממשרדי האוצר והביטחון פנסיה מוקדמת ל־620 המועמדים הנותרים

מאת זוהר בלומנקרנץ

התעשיה האווירית הפסיקה אמש לשום את תהליך הפרישה מתוך הסכמה הדדית של העובדים הכלולים ברשימת המועמדים לפיטורים, והודיעה על כך לנציגות העובדים. 2380 עובדים, מתוך רשימת 3000 המועמדים לפיטורים, פרשו או שהביעו את רצונם לפרוש מתוך הסכמה הדדית עד 31 בדצמבר, היום האחרון שבו ניתן להם להביע את רצונם לפרוש בתנאים מועדפים שהוצעו.

לא נראה עדיין כי ההנהלה תחל בצעדים לפיטורי שאר 620 העובדים, שלא הביעו רצונם לעזוב מתוך הסכמה הדדית. עם זאת ייבחנו דרכים להביא לעזיבתם של עובדים נוספים שלא במסגרת התוכנית שהיתה נקוטה עד היום. נציגות העובדים דורשת מההנהלה שתפעיל לחץ על שרים ומשרדי הביטחון והאוצר, שיסכימו לשנות את תנאי העזיבה מתוך הסכמה הדדית, על ידי אפשרות לצאת לפנסיה מוקדמת.

בתחילת השבוע ייפגש מנכ"ל התעשיה האווירית, משה קרת, עם נציגות העובדים וימסור להם על אישור מועצת המנהלים, לבצע שינויים במבנה הארגוני של התעשיה האווירית על ידי הקטנת מספר החטיבות הקיימות מחמש לארבע (באמצעות איחוד חטיבת ההנדסה והייצור, הנגעות העקריות מסגירת פרויקט הלביא.

למרות ההחלטה על הקמת מפעל חדש להשבחת מטוסים צבאיים, במסגרת החטיבה החדשה שתוקם מחדש, "ימשיך "בדק" נוסף לשיפוץ מטוסים אזרחיים, בהשבחת מטוסים צבאיים – פנטום וסקייהוק – שבה הוא עוסק כיום. פירוש הדבר שהמפעל החדש שיוקם להשבחת מטוסים צבאיים, יהיה בשלב ראשון במעט מושבת. לבד מהמשך העבודה על האב טיפוס ב־3 של הלביא, יהיה על המפעל לגבש תכניות השבחה חדשות למטוסים מדגמים אחרים של חיל האוויר ולנסות למצוא להן שווקי יצוא. הדבר עשוי לעורר תחרות מיותרת בין שני המפעלים של התעשיה האווירית.

לפי שעה שוררת אי בהירות לגבי שמות המועמדים אשר יאיישו את התפקידים השונים בחטיבה ובמפעלים החדשים שיוקמו במסגרת הארגון.

קופ"ח הכללית תספק בארץ שרותים למבוטחים מארה"ב

ההסכם כולל את 300 מיליון מבוטחי "בלו קרוס" ו"בלו שילדס" ● הוא חד־צדדי ואינו מבטיח טיפול למבוטחי קופ"ח בארה"ב

מאת סופרת "הארץ"

חברות לביטוח הבריאות בארה"ב, "בלו קרוס" ו"בלו שילדס", הגיעו להסכם עם קופת־חולים הכללית, שלפיו מבוטחיהם המבקרים בארץ יקבלו שירותי בריאות הינם במתקני קופ"ח הכללית.

ההסכם בין קופת־חולים לחברות האמריקאיות יחותם ביום שישי בוואשינגטון.

לחברות אלו כ־300 מליון מבוטחים ברחבי ארה"ב, קנדה, אוסטרליה ומקסיקו. ההסכם כולל גם מתן טיפול רפואי למבוטחים שיבקרו בארצות אחרות במזרח התיכון. במקרים שאלה יזדקקו לטיפול שאינו זמין באיזור הביקור, הם יוטסו לטיפול רפואי במתקני קופת־חולים בארץ.

קופת־חולים תגיש את הטיפול כנגד הצגת כרטיס מבוטח. ההתחשבנות בעבור הטיפולים תיעשה ישירות עם החברות בחו"ל. ההסכם הוא חד־צדדי. הוא אינו מקנה לחברי קופת־חולים לקבל אותו שרות במתקנים רפואיים הקשורים עם חברות אלו בחו"ל.

החלטת החברות האמריקאיות להתקשר עם קופת־חולים הכללית באה לאחר בדיקה שערכו החברות במשך שנתיים בקרב שירותי ביטוח בריאות הקיימים בארץ. ההסכם יאפשר לקופת־חולים הכללית תוספת הכנסה מכובדת לתקציבה השנתי.

לדברי קופ"ח, ההכנסה הצפויה מההתקשרות עם חברות הביטוח האמריקאיות תאפשר לקופה להיעזר ביתר קלות למימוש הסכם הפעלת חדרי הניתוח ומרפאות החוץ במשמרת שניה בבתי החולים שלה.

האוצר אינו מכיר בהסכם זה כהכנסה צפויה, ולכן נדרשת קופת־חולים לממן את ביצוע ההסכם ממקורות עצמיים. להערכתו להגיע לתיירים מחו"ל שירותי טיפול זמינים תהיה השפעה גם על אופי המסגרת, שלפיה תופעל משמרת שניה בבתי החולים.

הערכות סותרות לגבי מגמות שוק המניות בארץ ב־1988

מאת יהודה שרוני

הדעות לגבי הצפוי בשוק המניות בבורסה בשנת 1988 חלוקות בין שני מחנות עיקריים: מצדדי הגישה האופטימית, הגורסים כי שוק המניות השנה יהיה טוב, מול בעלי הגישה הפסימית, החוששים כי גם השנה לא צפוי מפנה מהותי בשוק.

מצדדי הגישה האופטימית, שביניהם ניתן למנות את חברת הברוקרים "אופק" מקבוצת בנק לאומי, קרנות הנאמנות של בנק הפועלים וחברת הברוקרים בטוחה, טוענים כי חלק גדול מהמניות נמצאות במחירים נוחים להשקעה על בסיס כלכלי. לדבריהם, ברמת המחירים היתה גבוהה, ושובו של הציבור לשוק היא שאלה של זמן.

מנגד עומדים מצדדי הגישה הפסימית, בראשות לאומי פיא, שעליהם נמנים מספר ברוקרים פרטיים. לדברי אלה, פריחות בהיקף של 18 מיליארד שקל הצפויים בשנת התקציב הבאה בשוק ההון יביאו לעליית הריבית בשוק, ולפגיעה ברווחיות החברות העיסקיות.

מצדדי שתי הגישות גורסים עם זאת כי יום המסחר הראשון בבורסה לשנת 88', שיתקיים היום, עשוי להיות חיובי, ולא מן הנמנע ששערי המניות יעלו.

תביעה ראשונה מסוגה:

ההסתדרות תובעת מבנק המזרחי ועובדיו להכיר בה כגוף מייצג

מאת אריה לביא

בראשונה בתולדותיה תבעה ההסתדרות ממעסיק ומעובדים להכיר בה כגוף היציג לדיון ביחסים שבין ההנהלה והעובדים. ההסתדרות וארגון עובדי הבנקים הגישו לפני כחודש תביעה לבית הדין האזורי לעבודה נגד בנק המזרחי וועד העובדים, כי יקבע שהיא הגוף היציג הזכאי לטפל בסכסוך בין ההנהלה והעובדים.

ההסתדרות מסתמכת על הסכם שנערך ב־1950 בינה לבין הפועל המזרחי, לפיו היא המטפלת בנושא יחסי העבודה. בתגובה לתביעה זו הגיש הועד הארצי של עובדי בנק המזרחי תביעה לבית הדין הארצי לעבודה, כי יוכר בכך שהוא הארגון היציג הרשאי לטפל בסכסוך בין ההנהלה ובין העובדים.

בית הדין הארצי לעבודה החליט שרק לאחר שיקבל החלטה, ידון הנושא בבית הדין האזורי.

אלקנה לבקוביץ, מזכיר הסתדרות עובדי הבנקים, אמר שהתביעה שהוגשה נובעת מרצון ההסתדרות להסדיר את מעמדה בסכסוך. בעבר, אמר, התבקשנו לטפל בבנק המזרחי כבכל בנק אחר אך בעקבות בחירות בקרב עובדי בנק המזרחי נבחר באחרונה ועד חדש שאינו מכיר בהסכם זה, ולכן ביקשנו שבית הדין יפסוק מי הארגון היציג של עובדי הבנק.

מספר הנוסעים בנתב"ג עלה ב־'87 ב־20 אחוז

מאת א. קרן סופר "הארץ"

מספר הנוסעים שעבר בנמל התעופה בן־גוריון ב־1987 עלה ב־20% על השנה שלפניה, כאשר באותה שנה עברו שם 3,615,016 לעומת 3,010,475 נוסעים.

מספר תנועות המטוסים (המראות ונחיתות) עלה ב־10.5% בלבד, כאשר מספר התנועות הגיע ל־23,682 לעומת 20,443. ההבדל באחוזים בין מספר הנוסעים לבין התנועות מוסבר בעובדה שבשנה האחרונה גדל השימוש במטוסים רחבי גוף, בעלי קיבולת גדולה יותר.

בחודש דצמבר בלבד היה גידול של 16.7% במספר הנוסעים, שהגיע ל־230,731 לעומת 197,762 בדצמבר 1986, ואילו מספר התנועות הגיע ל־1,913 לעומת 1,742 בדצמבר 86' (גידול של 9.8%).

27 מיליון שקל מתקציב "מכבי" '88 – לפיתוח

קופת החולים מתכננת הוספת סניפים, בית אבות ומרכז רפואי מודרני בת"א

מאת סופרת "הארץ"

מועצת קופת־חולים "מכבי" אישרה את תקציב הקופה לשנת 1988, שיעמוד על 303 מיליון שקל.

התקציב מביא המשך גידול במספר חברי הקופה ל־420 אלף חברים, שהם 205 אלף בת"א.

ראש אגף הכספים של הקופה, יוסף ורד, מסר כי במסגרת התקציב נכללו 27 מיליון שקל לתקציב פיתוח. בסכום זה מתכוונת הקופה להמשיך ולפתח את שירותיה לחברים, בהקמת סניפים בישובים שבהם אין עדיין סניפים של הקופה, הקמת מרפאות ומכונים בהתאם לגידול הצפוי במספר החברים, והרחבת שירותים עצמיים של הקופה להקטנת תלותה בגורמי חוץ. על חלק מהפרוייקטים הוחלט עוד ב־1987.

יוסף ורד הוסיף כי מבנה הקופה ברחוב בלפור 10 בת"א יהפוך למרכז רפואי מודרני של מחוז תל־אביב. הקמת סניף בקידאון, המשך שיפוץ סניף רמת־גן, תכנון מרכז רפואי בחולון והחלפת מבנה הסניף הקיים באשדוד. עוד מתוכנן פתיחת בית אבות של הקופה ברמת השרון, הקמת סניף באילת, השלמת המרכז הרפואי המחוזי ברחוב אגריפס בירושלים, והרחבת השירותים לבריאות השן בכל רחבי הארץ.

כרטיסי "פריפייד" של אל על התייקרו ב־15 ד'

מאת זוהר בלומנקרנץ

כרטיסי טיסה המשולמים בישראל, ומוצאים בחו"ל ("פריפאייד") באחד מסניפי חברת התעופה "אל על", התייקרו ב־15 דולר החל משלשום, היו בינואר 88'.

על פי דברי ההסבר בכתב להוראה החדשה, שהועברו לסוכני הנסיעות והתיירות על ידי חברת התעופה, נועדה תוספת התשלום לכסות את ההוצאות הכרוכות בתהליך הוצאת כרטיסי הטיסה המשולמים מראש, ועל העברה הכספית לכרטיסים מסוג זה מישראל.

תוספת תשלום זו, שפירושה המעשי ייקור נוסף של כרטיסי טיסה מסוג זה, לא תזכה את סוכני הנסיעות והתיירות בעמלה ולא תהיה נתונה להחזרה. סופר "הארץ" מציין, כי חברת התעופה "אל על" היתה בין הבודדות בחברות התעופה הסדירות הזרות הפועלות בישראל, שהעניקה עד היום שרות זה לנוסעיה ללא תוספת תשלום כיוונית.

סוכני הנסיעות והתיירות מוחים על העלאת אגרות הרישוי ל־1988 ב־882%

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

סוכני הנסיעות והתיירות הונחו על־ידי ארגונם הגג שלהם שלא לשלם בשלב זה את אגרות רישוי סוכנויות נסיעות ורישוי מומחים, במחאה על העלאת מחירי התשלום שלהם במאות אחוזים לשנה החדשה 1988.

אמש, נודע, כי ועד התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות פתח במשא ומתן עם משרד התיירות להפחתת שעורי העלאת מחירי האגרות, לאחר שהובהר כי לפחות ארגון אחד בענף התיירות הופיע בפני ועדת הכספים של הכנסת, וזו אישרה להעלות לאותו אירגון העלאת מחירי תשלום אגרה לשנה החדשה בשעור של 100% בלבד.

משרד התיירות, בהסכמת ועדת האגרות הממשלתיות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, העלה ב־882% את מחיר אגרת רישיון המומחה לשנה החדשה לעומת שנת 87' וב־278% את מחיר תשלום אגרת רישיון סוכנות נסיעות. כך לדוגמה נדרשים סוכני הנסיעות והתיירות לשלם השנה 150 ש"ח תמורת חידוש תעודת המומחה שברשותם, לעומת 17 ש"ח בלבד שנדרשו לשלם תמורת חידוש אותה תעודה בשנה שעברה – 87'.

שינוי בעמדת הנהלת חברת העובדים:

חברות הקבוצה יוכלו לגייס הון גם בבורסה

בתנאי שישמרו על השליטה בהן ● מיועדים לגייס הון כור, שיכון עובדים והסנה

מאת יהודה שרוני

הוועדה המנהלת של חברת העובדים קיבלה בישיבתה לפני ימים אחדים החלטה עקרונית התומכת בגיוס הון באמצעות מניות בבורסה. זו החלטה ראשונה מסוגה שכן עד כה שללו המוסדות האחראיים של חברת העובדים את גיוס ההון בבורסה מסיבות אידיאולוגיות.

ההחלטה נתקבלה בגלל הגידול הגובר בעלויות המימון ובגלל המחיר הגבוה של גיוס הון באגרות חוב. במוסדות חברת העובדים גורסים כי המשך הפעילות הממשלתית בשוק ההון מנע ירידה משמעותית במחירי ההון והדרך היחידה שנותרה היא גיוס הון במניות.

דני רוזוליו מזכיר חברת העובדים מסר בשבוע שעבר בכנס של המשרד הישראלי לניהול פרטים על התפנית בעמדת חברת העובדים. לדבריו ההחלטה לשתף את הציבור הרחב במניות חברת העובדים התקבלה תוך ההסתייגות כי חברת העובדים תמשיך לשמור את השליטה בחברות שהיא מחזיקה בידיה.

עמדה זו מקובלת על הנהלת הבורסה לניירות ערך שתקנותיה מאפשרות לקונצרנים גדולים לגייס הון במניות, אף כי הכמות המוצעת לציבור הרחב נמוכה מעשרה אחוזים מהיקף ההון הרשום. בבורסה רואים בחיוב את החלטת המוסדות המובילים של חברת העובדים וגורסים כי הדבר עשוי לגרום להגדלת היקף הפעילות בשוק המניות.

כלכלני החברות הנמנות על חברת העובדים בודקים את הדרך שבה יבוצעו ההנפקות. בין החברות המיועדות לגייס הון בעקבות ההחלטה נמצאים קונצרן כור, שיכון עובדים, הסנה ועוד.

ערך את העמוד: דני עגבר

הוזלות למכונות נקוי ביתיות
★ שואבי אבק.
★ שואבי אבק/מים.
★ מקרצפות לניקוי והברקה בהזלפה.
★ מכונות לנקוי שטיחים בהזרקה.
החל מ: 249 ש"ח
על כל קניה מעל 300 ש"ח 5 ליטר חמרי נקיון שי חינם!
מבחר גדול של ציוד עזר וחמרים לנקיון

מחצ
מיכון • חמרים • ציוד • לתחזוקה ונקיון
תל־אביב, איזור התעשייה רחוב 1274 מס' 12 (כניסה מדרך פתח תקוה 162)
טל: 378473, 370121, 374113

לענת ואיציק אסולין
מזל טוב לנישואיכם
הארץ

ועדי עובדים שימו לב.
הצעה אישית
לפיד נעמן שמחה להזמינכם לתצוגה מרהיבה של שי לעובד לחג הפסח. בתצוגה ניתן למצוא מבחר גדול של מערכות אוכל אלגנטיות, סטים יפהפיים לקפה ומתנות.
התצוגה תערך בין ה־4-1/7/88 בשעות 10.00-20.00 במלון דן תל-אביב, רח' הירקון 99 תל-אביב.
ראה הזמנה זו כהזמנה אישית.
להתראות בלפיד נעמן, מלון דן, ת"א.
לפיד•נעמן

במה לבירורים מדיניים חברתיים
ע"ש משה דיין
כנס העיון השני במסגרת סדרה לבירור עמדות בשאלות יסוד עזה
הנושא:
"ההתרחשויות בשטחים — האם יש פתרון לבעיית המצב?"
הדוברים: אלוף (מיל.) שלמה גזית
תא"ל (מיל.) אפרים סנה
אלוף (מיל.) יהושע שגיא
הפותח: ד"ר אשר ססר – "מרכז דיין", אוניברסיטת ת"א
המנחה: זלמן שובל
הכנס יתקיים ביום שישי, י"ח טבת תשמ"ח (8.1.1988) בין השעות 10.00 – 13.00 במלון "רמות־אביב" – רמת אביב.
ניתן להשיג הזמנות לפי טלפון (03)653310

הרכב מושבת בגלל חלקי חילוף?
בהיפר חלף תמצא!

כשהמוסכניק שלך אומר שהמכונית מושבתת בגלל מחסור בחלפים - אל תתיאש.
בהיפר חלף תמצא את כל סוגי החלפים, לכל סוגי המכוניות.
גם לדגמים הנדירים ביותר, גם לחלפים המבוקשים פחות מכל.
חלפים משומשים, מפורקים מרכבים אחרי תאונה באחריות
(ניתנים להחלפה עד 30 יום)
העסק המקצועי הנבחר 1 1987
חלפים נדירים - מוצאים בהיפר חלף!
היפר חלף (מקבוצת מגור) מרכז חלפים למכוניות בע"מ, אלכסנדר ינאי 8, אזור התעשיה סגולה, פ"ת. טל. 03-911921

הארץ

יום א' י"ג בטבת תשמ"ח
3 בינואר 1988

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212, ת"ד 233 מיקוד 61001 — טלקס 33748 פקס 810512
ירושלים, רחוב ההבצלת 2 טל' 224245, ת"ד 275 מיקוד 91002
חיפה, רחוב נורדאו 20 טל' 661160, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן. עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הורי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחויבת בהחזרת כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

אירוע שלא היה

אפשר שלעולם לא נדע אם ישראל נפלה במה של מתיחה רבתי, או שמא באמת ניזום התכנון.

מפגן הכתי נוסף תחת הכותרת "יום המאבק", אשר נמנע הודות לאמצעי הרתעה ודיכוי שהוצגו כולה. מכל מקום, יום ו' שעבר, ה־1 בינואר 1988, חלף ללא אירועים בגדה ובעזה, לבד מאי אלו זריקות אבנים והתקהלויות רועשות. ועל כך, מן הראוי שנברך ברכת הגומל.

מכל מקום, ראשי אש"ף, שהודיעו על חידוש המהומות ביום ו', לא שבעו נחת מן השקט. אפשר שיושבי הגדה ועזה, לאחר שהפתיעו את ישראל במה שלא אחת עורר את הרושם של התקוממות עממית נגד המשטר הכיבוש, ביקשו עתה לשלוח מסר ל"נציגים הלגיטימיים הבלעדיים". האומר בקיצור: לא אש"ף, אלא אנחנו. כאן במקום, נחליט מתי נראה לישראל את נחת זרועינו. ואמנם נדמה, למראה מה שהיה וכה שלא היה, כי אירועי המחצית השניה של חודש דצמבר 1987, היו תוצרת מקומית, להבדיל מפרי יוזמה שבתבשלה במפקדתו של יאסר ערפאת.

אשר לנו עצמנו, מן הדין שניזהר משתי טעויות מנוגדות. גם אם יתברר, כי אכן תוכננו הפרות סדר, שיוזמיהם הורתעו ע"י היערכות כוחות הבטחון, הרי עלינו לדעת, שמחיר ההרתעה היה רב. הכנסת כוחות גדולים לאיזורים המועדים לפורענויות והעמדת כוחות אחרים בכוננות כרוכה בכסף רב, שלא לדבר על ימי אימונים אבודים, נקודות סכנה שנתשפו, וכיוצא בהם. מבצע ההרתעה דומה במהותו לניהול קרב במלחמת התשה: סכנתו איננה בו עצמו, אלא בהתרחשותו בשרשרת. הפעם עמדנו במבחן; אך אין זו מסקנה הכרחית, שנעמוד באותה הצלחה, אם הוא יחזור על עצמו בתדירות.

הטעות האחרת שלה עלולים להיתפס, למשל ראש הממשלה ואנשי אסכולתו, היא זו: נמצא המתכון הבדוק למחיקת זכרם של ימי דצמבר. אדרבא, ערביי פלשתין הוו מי שהוכיחו בצורה המוחשית ביותר, כי אינם משלימים עם המשך הכיבוש, וכי בידיהם להראות, לישראל ולעולם כולו, את פירושם ל"השלמה עם הסטטוס קוו". גם אין זה הכרח, שלעולם ישתמשו לשם כך באמצעי של הפגנות אלימות: מי שבחר בו עד כה, יוכל בעתיד לבחור בשיטות אחרות. העיקר הוא התוכן והמשמעות המדיניים של מה שהתרחש בחודש שעבר; אלה יעמדו בעינם, גם אם הטקטיקה תתחלף. בלקח זה עלינו להתרכז, כדי למנוע, שהטעימה על קצה המזלג מן הצד של מלחמת אזרחים תהפוך לארוחת חיים מיוסר ויומיומי.

נתק תקשורתי עמוק

הרושם המתקבל לנוכח גל המהומות האחרון בשטחים הוא, כי המערכת המודיעינית אינה רושמת לעצמה הצלחות כשהדברים מגיעים למימדים של התארגנות בקנה מידה עממי

מאת אורי ניר

זה קרה ביום השישי לפני שבועיים. יום שקט יחסית ברצועת עזה, שנראה כתחילת סיומו של גל המהומות באיזור. זרם המתפללים למסגדים החל בזרזיף דק של קומץ תושבים היסטוריים, שהתרכזו באחורי חזית ברחובות רפיח.

מקץ שעה כבר נהרו אלפים רבים למסגדים בעיירה. נשים, גברים וילדים מיהרו כמי שאחזם שד. החיילים שהוצבו לשמור על הסדר במקום היו אובדי עצות. איש לא הבין מה מתרחש. השעה היתה שעת ערב, שאינה המועד המקובל לתפילה, ובכל זאת, אלפי התושבים המבוהלים מילאו את רחובות רפיח. כולם — אל המסגדים. ידי החיילים לפתע היכב את קני הרובים, והרמקולים של מכשירי הקשר נבלעו בשאון ההמונים. אנשי מימשל שסיפרו על המקרה, העריכו את מספר הנוהרים למסגדים בעשרות אלפים איש. כל שנציגי המימשל הצליחו להציל מפיהם של התושבים המבוהלים היה: "היהודים באים לשרוף אותנו". בדיקה מעמיקה יותר העלתה, שההתרחשות ההיסטרית מקורה בשמועה. תושבי גוש קטיף השכן אורגנו תהלוכת לפידים לכבוד החנוכה ונסעו בכלי רכב עם לפידים בוערים בשערי ישוביהם. נהגים ערבים שנסעו בסביבה היו משוכנעים שהנה, המתנחלים באים להצית אותם, והשמועה פשטה כאש בשדה קוצים.

התפשטות שמועות היתה אחת הרעות החולות בכל המהומות האחרון בשטחים. הזיק שהצית את האש הגדולה ברצועת עזה, לפני כחודש, היה גם הוא מבוסס על שמועה, שלפיה משאית ישראלית התנגשה במזיד בשני כלי רכב ערביים, וגרמה במתכוון את מותם של ארבעה תושבים. שמועות — זדוניות או "תמימות" כיזוון — נפוצו גם סביב בניין התרגים בכהר־סות, סביב צעדי ענישה, אמצעים בלתי־שגרתיים של השלטונות וענ־יינים אחרים.

אולם על כך אין לתמוה. שמועות הן עניין טבעי לגמרי בחברה המצויה במצוקה. התופעה מוכרת. התופעה מחמירה כאשר גורמי ההתססה בחברה נוטים תדיר על הגורמים המכובדים ויודעים היטב כיצד לעשות רווחים קלים מן ההשפעה המתסיסה של השמועות.

התופעה המדאיגה באמת היא חוסר יכולתם של נציגי השלטון הישראלי בשטחים להתמודד עם בעיית השמועות. לא רק בגלל האפקט הטבעי של התפשטות שמועות־שווא, אלא בעיקר משום שתופעה זו, כתופעות אחרות, משקפת אובדן הדרגתי של קשר על בסיס אנושי, שראוי להימצא בין נציגי השלטון הישראלי בשטחים — על כל שלוחותיו — לבין מיגזרים רחבים של האוכלוסיה הפלשתינית בשטחים.

אחד הלקחים המובהקים של גל המהומות האחרון בשטחים, דברים ברוח זו נשמעו מפיהם של קצינים בכירים בצה"ל, הוא קיומו של נתק תקשורתי עמוק בין מערכת המימשל לבין שכבות נבונות באוכלוסיה בשטחים. מסרים שניסו להעביר לאוכלוסיה באמצעות פגישות עם מי שנהוג לכנותם "נכבדים", לא חילחלו אל ההמונים ברחובות. גם כאשר התקיימו פגישות שכללו אישים שהודבקה להם תווית של "לאומנים", שאינם מתקרבים לממשל (כפי שהתרחש ברצועת עזה), הימנו אלה בתדריכה לראשי המימשל בשטחים, ואמרו שאינם יכולים להיות חלק מיוזמת הטיפול בגילויים החיצוניים של האלימות, כל עוד אין התירה לפתרון מדיני.

היעדרו של קשר בין השלטונות בשטחים לבין "עמך" התגלה לא רק בהקשר זה, אלא גם במישור המודיעיני. רבים במערכת הביטחון וביזה הפוליטית מדברים בימים אלה על מחדל מודיעיני. בבימה של הבאה על חטא, אומרים קצינים בכירים בצה"ל, חלקם באורח מצוער בראיונות לתקשורת, כי הופתעו מאופי ממדיו של גל המהומות האחרון, וכי למעשה לא נערכו לקדם את הדיוה מבעוד מועד. קצין משטרה סיפר על התפתעותו לנוכח ההמונות "ההמוניות באו 1967" שאירעו בעיר לפני כשבועיים, והיו מתוכננות ומאורגנות היטב מראש.

הרושם המתקבל לנוכח הדברים הוא, כי המערכת המודיעינית הישראלית בשטחים, הכבולה מיוחבות פגאסטית בסיכול ובחשיפה של התארגנויות טרור מחתרתיות, אינה רושמת לעצמה הצלחות כאשר הדברים מגיעים למימדים של התארגנות בקנה־מידה עממי. מערכת השליטה בשטחים, כל כמה שהיא הופכת "מקצוענית", כל כמה שהיא משכללת את טקטיקות הסיכול והענישה, את שיטות ההרתעה וההפחדה שלה, אינה משכילה ליצור בקרב תושבי השטחים תחושה שהיא יודעת בדיוק מה היא רוצה ומה היא עושה. הפתרונות שראשי המערכת מנסים לקדם פעם אחר פעם כבר־מאים במעברה, מתורגמים להתנהגות קפריזית של הדרגים המבצעים בשטח.

רבים מהמפקדים הצבאיים בשטחים הם "בוגרי לבנון", כפי שנהוג לכנותם בעגה הצבאית. אלה אנשים שהורגלו במלחמת חורמה בלוחמי מיליציות מטורפים, במציאות שבה משתרבב קנה של רובה־סער או מטול אר־פי־ג'י.

מי שהורגל בפאראנויה ההישרדות של לבנון, קשה לדרוש ממנו שישנה באחת את נורמות ההתנהגות שלו ושלא יתייחס אל כל ערבי העומד מולו כאל טרוריסט בכוח. הפאראנויה של המפקד מוקרנת אל החייל הפשוט וגוברת לנוכח ההגבלות המוזרות על שימוש באש חיה, על מגע עם התושבים הערביים ולנוכח ביטויי שיטנה. הריחוק יוצר ניכור והניכור גורר זרות.

בעימות המסוכן הזה בין שני פרנואידים, בצילו של [illegible] המעמיק בהדרגה, הולך ונשחק המרכיב האנושי משני צידיהם של מתרסי האבנים והצמיגים הבוערים. בעשרות שיחות שניהלתי עם תושבים בשטחים בשבועות האחרונים, אמרו כולם שהסיבה האמיתית להשתתפות ההמונית במהומות האחרונות, שכל־כך הפתיעה רבים בישראל, הינה תחושה כללית של מיאוס מן ההתייחסות הבלתי־אנושית — לפי דעתם — של נציגי השלטונות הישראליים אליהם. הם מצביעים על תחושות של עלבון בסיסי, חשים שכבודם כבני אדם נרמס. "הולכת ומתחזקת אצלנו התחושה שאתם מתעלמים במתכוון מן האדם שבנו", אמר לי לפני זמן ראש העירייה לשעבר של עזה, רשאד א־שאווא, איש מתון ושקול לכל הדעות. "אולי כך קל לכם יותר, דווקא לכם, אתם, שמדברים תמיד על ערכי אנוש".

צה"ל – דעה אחרת

מאת זאב שיף

אראל: מאמין שמשרד המבקר הוא קודם כל מכשיר ניהולי בידי שר הביטחון ואין מקום לנאמנות כפולה

בתוך מבול דברי הביקורת שהוטחו כלפי צה"ל אחרי חדירת המחבל למחנה צבא בצפון והריגת שישה חיילים, נשמעים הדברים ששמעתי ממבקר משרד הביטחון, אלוף (מיל.) שלמה אראל, חריגים לחלוטין. אלוף אראל, שהיה בעבר מפקד חיל הים, עוזב את תפקידו בימים אלה, אחרי ששימש בו כשלוש וחצי שנים. כבקר מערכת הביטחון ניצב בעמדת תצפית מיוחדת במינה. הוא ועשרות האנשים העומדים לרשותו רשאים לחדור לכל פינה בצה"ל, משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו, כולל נושאים רגישים ביותר. בין השאר הוא בודק ומבקר גם את הכוננות המיבצעית בצה"ל. בהתאם להוראות הפיקוד העליון הוא רשאי לדרוש מכל אדם בצה"ל ובמערכת הביטחון כל ידיעה וכל מיסמך שלדעת המבקר דרושים לו לצורך מילוי תפקידו. המבקר כפוף לשר הביטחון בלבד והוא רשאי להשתתף בישיבות של מטה השר ושל פורום המטה הכללי.

ואדם זה אומר: "אני אומר בביטחון מוחלט, שיש שיפור בצה"ל בכל התחומים, מאז שאני מכיר את הצבא בתפקידי זה". הוא מונה את התחומים הללו: "יש שיפור במוטיבציה בצה"ל, בהתגברות ליחידות שדה, בחתימה לקבע, ביציאה לקורסים. יש שיפור בשמירה על ציוד, בהקטנת הבזבוזים, במינהלה, במפקדות, ולדעתי גם במשמעת. אינני אומר שהמצב טוב מאוד. הוא סביר. ואנו מצויים בתהליך של השתפרות. וזאת על פי כל אמת מידה".

לבקשתי הוא מונה את אמות המידה שעל פיהן הוא קבע את עמדתו. "לפני כשלוש שנים מרבית מפקדי הפלוגות, למשל, היו בדרגת סגן ומטה ורובם לא עברו קודם מ"פ.

מעטים היו מוכנים לחתום לשירות קבע. מצב זה השתנה. או למשל בתחום פיתוח אמצעי לחימה. לפני כשלוש שנים הוצאתי דו"חות קטלניים. היו מצבים שלא ידעו מי מפתח מה. כיום יש אמנם הערות, אך הליקויים הם שוליים.

בתחום הכוננות המבצעית — הביצוע השתפר. שישים מתוך 130 ביקורות שנערכו השנה הוקדשו לבחינת הכוננות והכשירות בצה"ל. קחו למשל את מניעת החדירות של מחבלים דרך הים. מפקדים מגלים בקיאות במשימות ובגזרות ויש מעט תקלות בתהליכי העברת אחריות של גזרות. כך גם בתחום הכשירות של אמצעי הלחימה והשליטה בכבלאים. יש כמובן חריגים, אך בכל אחד מהנושאים הללו המצב טוב יחסית למה שמצאתי בצה"ל עם כניסתי. אני אומר זאת באחריות גבוהה".

אשר למשמעת, אומר אראל כי ניתן לבחון זאת על פי קריטריונים שונים. בתאונות למיניהן בצה"ל יש שיפור. בדיקה לעומק חייבת לבחון את כל ביצועי היחידה.

"אינני אומר שהמצב טוב. אך הוא השתפר". אם כך, היכן הבעיה? לדבריו של אראל, השיגרה אינה טובה תמיד. "עם זאת, עלי להדגיש, כי אין אלי צבא בעולם עם עומס משימות כזה. לכך יש להוסיף, שמדובר בצבא מילואים גדול, הסובל מחוסר באמצעים, ולזכור גם את האופי הלאומי".

וכיצד מוסבר הביזיון ב"ליל הגלשונים"? אראל מוכן להסכים כי ביחס למוכנות בקווי המגע — בעורף קיימת שאננות. את הפתרון לכך הוא רואה בהסכמת השגרה הצבאית ביחידות ולא במפקדות. קיום השגרה צריך להיכנס כאחד הנושאים החשובים בהכשרת מפקדים. כל חייל צריך לאכוף עצמו בכל מקום שהוא נמצא בו. וכמובן, צריך פיקוח מלמעלה.

מסתבר, כי המבקר החליט שלא לחקור את פרשת "ליל הגלשונים", משום שהיו בעניין זה מספיק תחקירים. ובכלל, לדעתו צה"ל הוא המערכת המבוקרת ביותר במדינה וייתכן שהיא מבוקרת יותר מדי. באחרונה, לאחר תלונות מצד מפקדים על ביקורות חוזרות ונשנות, החליט אראל כי משרדו יבדוק מהו העומס המוטל על היחידות בביקורות השונות. כאשר התלוננו בפניו כי חלק מהביקורות חוזרות על עצמן והדבר מפריע לעבודת המפקדים השיב שאם יראה שיפור הרי באותה יחידה יקל בביקורת. במקום זה יעמיק את המעקב אחרי המלצות הביקורת בעיקר בענייני כוננות וכשירות. לדבריו אין להבין מכך שהביקורת מתקבלת לא טוב בצה"ל. ההפך. יש גם מקרים בהם מפקדי אוגדות מזמינים את צוותי המבקר, כולל לביקורות פתע.

לעומת זאת מוכן אראל להודות, כי הביקורות בעניין מטוס הלביא נתקלו בסירוב. "הצעתי לשנות את שיטת ההתקשרות עם התעשייה האווירית ולפתח כלי ניהול ממדי השבים יותר. לא כפו דברים על התעשייה והיא לא היתה מעוניינת לקבל המלצות. במשרד קיבלו את המלצותינו, אך הן לא בוצעו".

ומה מטריד את המבקר בנוסף לענייני השגרה? המבנה הארגוני של צה"ל. לדעתו צה"ל צריך לעבור רפורמה בתחום זה. לא במהפכה, אלא בתהליך הדרגתי. הבעיה אינה בזרועות האוויר והים, אלא בכפיפויות השונות של כוחות היבשה. צריך לדבריו לחזק את מפקדת חילות השדה. למטכ"ל דרושה ראייה כוללת ואחידה יותר של קרב היבשה. המטכ"ל צריך להיות מטה על־זרועי אמיתי. להערכתו אין למטכ"ל מספיק כלים לכך והוא מתקשה לעסוק באיזון הפנימי של חיל האוויר וחיל הים.

תפיסת עולמו של אראל באשר למעמד הביקורת יכולה לעורר סימני שאלה. הוא רואה במשרד המבקר מכשיר שצריך מעל לכל לאפשר לשר הביטחון לנהל את המערכת שעליה הוא ממונה. משום כך אין דו"חות המבקר צריכים להגיע לדבריו אפילו לוועדת השרים לענייני ביטחון, אלא אם השר רוצה בכך. הגיבוי שהמבקר מקבל מהשר חשוב לו יותר מכל. יותר מעשר שנים חלפו עד שמעמדו של מבקר המערכת התבסס.

משום כך הוא סבור שהמבקר אינו יכול לגלות לויאליות כפולה בעניין זה. יותר חשוב לו להיות חלק מהמערכת כדי שידע את כל האילוצים הפנימיים והשיקולים שאינם מובאים תמיד למבקר המדינה למשל.

שמיר: שלטון ללא מצרים

מאת אילן שחורי

השקט השורר כיום בצמרת תנועת חרות, והאידיליה למראית עין בין מנהיגיה, הם תולדת שליטתו הבודדה של ראש הממשלה יצחק שמיר בתנועתו. לעומת הפלישתם הגדולה בחודשים האחרונים של מתנגדי הפרים דוד לוי ואריאל שרון, תנועת חרות נמצאת כיום ערב המאבק הפנימי הגדול לקראת קביעת מועמדיה לרשימת הליכוד לכנסת הבאה. הקרב המעניין יהיה דווקא במחנה הצפוף במועמדים של שמיר, העתיד כנראה בימים הקרובים להכריז רשמית על הודעתו לעמוד בראש הליכוד לקראת הבחירות הבאות.

מדיניותו של שמיר במפלגה, הרגילה בהנהגה יחסית ודרודשים, פועלת היטב גם בתנועת חרות, בה לא נבחרו מוסדות חדשים מאז כינוסה של ועידת התנועה לפני כשנתיים. משה ארנס, שנבחר באותה ועידה לעמוד בראש מזכירות חרות, מוביל את הגוף הביצועי של התנועה, מבלי שיהיה לו אמון בוועידה, שנבחרו לתפקידם לפני כשמונה שנים. שמיר אינו מעוניין כיום בחידוש ובמאבקים הפנימיים סביב הקמתם של המוסדות החדשים. הוא רוצה כבר יותר ממנענה כל יוזמה להביא להרכבת הנהלת התנועה ומזכירות חדשה, ומעדיף כי אלו יבחרו רק לאחר הבחירות. הוא מנצל כיום מצב בו הוא למעשה השליט הבלעדי והקובע הכל יכול בתנועתו. במהלכים מחושבים היטב, לא מעט הודות לתפקידו כראש הממשלה, השכיל לנטרל את השפעתם של שרון ולוי, ובתנועת חרות נחשבים מעמדיהם כמעורערים.

שמיר מחניק החדשים

מתוך ראייה זאת, ניתן להבין את הצעדים בהם נוקט שרון באחרונה, כדי לחזור ולבסס את השפעתו בתוך התנועה. שרון הוא אולי אחד המנהיגים הבודדים בחרות שאין סביבו סניף תנועתי מוגדר. אי אפשר להשתחרר מהתרשמה כי החלטתו לעבור להתגורר גם בירושלים, היא מתוך ראייה מחושבת להשתלט על מוקדי הכוח בסניף. צעד ראשון בכיוון זה נעשה לפני ימים אחדים כשיו"ר הסניף הירושלמי, עו"ד רובי ריבלין, איש מחנה שמיר הודיע על תמיכתו בדוד לוי, בעוד אנשיו הוליכו להצטרף לשרון. שרון עצמו עומד לכנס במוצאי ינואר את כל פעילי מרכז התנועה בירושלים, יהודה ושומרון, לעצרת רבת רושם מול הכותל המערבי באולם "ישיבת אידרה" בעיר העתיקה, ישיבתו של הרב שלמה גורן.

החלטתו לעבור לירושלים היא רק אחת משורת פעולות בהן נוקט שרון בשבועות האחרונים, כדי לשוב ולחזק את מעמדו בתנועת החרות. כוחו נחלש מאז יצא גם הוא בעימות חזיתי מול יצחק שמיר סביב כוונתו למנות ועדה מדינית בראשותו בתנועה. שרון נחל תבוסה קשה במאבקים הפנימיים לקראת הקונגרס הציוני, ובקושי הצליח להעמיד ציר אחד לסיעת חרות לקונגרס. עם שרון מזוהים כיום בחרות שלושה חברי כנסת: דוד מגן, גדעון גדות ומאיר כהן אבידוב.

מבין השלושה מובטחת ככל הנראה רק בחירתו של מגן לכנסת הבאה. לאבידוב מתנגדים רבים, ובמסגרת ריענון התנועה הוא יורחק כנראה מסיעת הליכוד. גדות מחפש בימים אלה תפקיד הולם שיהווה עבורו פיצוי אם יפסיד את מקומו. בחסותו של שרון מבקשים להיכנס לכנסת הבאה ראש עיריית הרצליה אלי לנדאו, עוזרו של שרון, ישראל כץ, ושאול עמור, ראש המועצה המקומית במגדל העמק. שרון מקווה כי הצוות שילכד סביבו לאחר הבחירות, הוא שיוביל אותו לכיבוש הנהגת התנועה לקראת הסתלקותו של שמיר.

הבחירות לקראת הקונגרס הציוני הוכיחו כי גם כוחו של מחנה דוד לוי נחלש ביותר. מחנה שמיר־ארנס השתלט לבדו על כל נציגי חרות לקונגרס, ובהצבעה התנועתית זכו מועמדי שמיר — מתתיהו דרובלס, שלמה גרבץ חיים אהרון במקומות הראשונים, והמועמדות לתיקים בהנהלה הציונית. כששאלי תבין, שנתמך על־ידי דוד לוי הובס והודח מתפקידו בהנהלה. לוי עצמו שומר זה תקופה ארוכה על פרופיל נמוך. הוא השכיל להבין רק באחרונה, כי יציאתו הפומבית החריפה נגד שמיר פגעה בו קשות.

באחורי הקלעים הוא מגבש שנית את מחנהו שהתפורר בחודשים האחרונים. מיכאל קליינר, ניסים אבולוף, דוד מור ורובי ריבלין, יהיו אלי הכוחות הוותיקים־ישנים סביב לוי במירוץ המחודש שלו לצמרת.

אחד המוקשים התנועתיים הגדולים של שמיר הוא ריבוי המועמדים מקרב מחנהו העומדים להתמודד לקראת הרכב רשימת הליכוד הבאה לכנסת. לא פחות מ־17 חברי כנסת של תנועת חרות מזוהים כיום עם מחנה שמיר. פרט לאלו מבקשים להגיע לכנסת בעזרתו של שמיר ומקורביו גם בנימין נתניהו שגריר ישראל באו"ם, צחי הנגבי ראש לשכתו, מיכאל רצון, יו"ר צעירי חרות, לימור ליבנת ורחל קרמרמן, אברהם הירשזון ואולי גם בני בגין.

השקט הנוכחי בצמרת חרות הוא על פני השטח בלבד. אמנם שרון ולוי אינם מסכנים עתה את עליונותו ושליטתו של שמיר, אך הבעיות הסבוכות והמכשולים הפנימיים בתנועה הם כה־רבים, עד שנראה כי שמיר יושב כיום על חבית חומר נפץ, ושיטת פעילותו עשוייה גם להוביל לתוהו ובוהו תנועתי. הרכב המוסדות הביצועיים של התנועה, המחלוקת בין שרון לארנס לגבי הרכב ההנהלה, איחוד הליכוד ובעיית המפלגה הליבראלית, הרכב מטה הבחירות, והעומד בראשו, המאבק הצפוי להרכב רשימת חרות לכנסת וריבוי המועמדים המתמצאלים במחנהו — אלה רק אחדות מהבעיות הצפויות. שמיר, בשיטת ההחזקה שלו, אינו בטוח שיוכל להתמודד עימן בשעה שיתעוררו במלוא חריפותן.

מצב־רוח / ב. מיכאל

ככוכבי השמיים וכסיליהם

כלל לא ברור אם אכן לאינטרגנים למיניהם התכוון הנביא ישעיהו בהתנבאו על "כוכבי השמיים וכסיליהם". (שם, י"ג־10). אך משהמה עולה הפסוק הזה בזיכרון, כלאיזה שעשה גירושיאנית כלשהי באה אל קיצה, והחוזים השונים מציגים את הנבואות בשלמותם.

למען האמת, כבר עתה הגשו ביירות האסטרולוגים הלכה באמצעות טפיחה על מצחם כשר מיזוהדראשקנר שלא התגשמו. אמונתם התגלה של הקליינטים חזקה מכל ספקנות. וגם אם אמר ועראשה מכריעים לנשמה נשמתם, על־אף התחזיות והפריקות על מותם הבלתי־נמנע זה חמש שנים ברציפות, הבוהים בכוכבים ממשיכים לפרוח ולהתנבא.

גם השנה, בערב סילווסטר ימ"ש, הופיע בטלוויזיה האוראקל הגן אברהם, והציג לארמעט נבואות שתומכות מן הכוכבים ומקלפי הטארוט. עתה שקורין — נבואות מן המאמרות. הוא ניבא שנת המשך השיגי, עם רגיעה משמעותית לקראת תקופת הבחירות. למורת — בגלי צה"ל — הופיעה מריס־הנביא־הבנימיני. אך כוכביה חלקו על כוכביו וקלפיו של מר אברהם.

גרמי־השמיים שלה ניבאו שנה קשה וסוערת, ולמען־האמת — עד כדי כך היא תהיה מבעבעת, עד שכלל לא ברור אם תתקיימנה הבחירות הצפויות. (לכן, אין ספק כי אחד מהם יימצא צודק בסופו של דבר, והאסטרולוגיה עומדת לרשום לזכותה ניצחון בטוח בסוף השנה).

אך כאמור, אין הרבה טעם בהסתננות הקפרנית הזאת. הלקוחות ימשיכו לקנות את הסחורה השמיימית.

לעומת־זאת, יורשה לי להתעכב על חוויה קטנטונת שהיתה מנת־חלקי זה לא מכבר, חוויה שיש בה אולי כדי ללמד על תחומים נוספים אליהם פרלשת האסטרולוגיה. והמעשה שהיה — כך היה: יום בהיר אחד עשיתי את דרכי במכוניתי מן ההרים אל השפלה. הבעורו מתגולל לי בעליצות במעלה העלייה התגלה לבאכה מבשרת ירושלים, קלמה. עיני מבחנות די ישנה, צבעה כבעג כחול. שר הבולה לה בנתיב השמאלי ללא כל סיבה נראית לעין, ונגררה עצמה בעלייה במהירות של 48 קמ"ש לערך. (ראוי להדגיש כי מדובר בכביש תלת־מסלולי וביום שבו היתה התנועה דלילה עד שוממות) הגעתי בלבבי כי עד אשר אקרב אל המכונית, יבחין בי נהגה ויגלוש מעט ימינה על־מנת לפנות לי נתיב עקיפה תיקני. (ממילא היא עמי ממתני דבוהי, לא לעקוף מכוניות מצד ימין).

אך לא מיניה ולא מקצתיה. נהפוך הוא: המכונית המזרה החלה לשייט בין המסלולים, כספינה מיטלטלת בין הגלים. פעם שמאל ופעם ימין, פעם באמצע ושוב פעם שמאל. עניין מוזר. גם עניין מפחיד למדי. אותתתי בצופר בצמר פנסי, מקווה כי הנהג יבחין ויצמטם בני תיב הראוי לבחמאתו. אך ללא הועיל.

הוא המשיך לרקוד לרוחב הכביש יותר מאשר לאורכו. עתה ממש נבהלתי. ראשית חוכמה, התרחקתי משמעותית את המרחק בינו לבין הולילת הבלתי־צפויה הזאת, וגם שמץ של חשש התגנב אל לבי: אולי הנהג שם נתון במצוקה בריאותית כלשהי. אולי נרדם. אך לאחר ששמתי לב כי האיש לא הודב אל שולי־הכביש מימין, ולא אל המסלול הנגדי שמשמאל, אלא רק מזגזג ביניהם במלא־רוחב הכביש לתל־אביב — הבנתי כי הוא בריא למדי, וגם ער למדי.

או מה, לעזאזל, הולך כאן?

חלפו להם אי־אלו קילומטרים של שמירת־מרחק מבוהלת, והאוטו המוזר גלש משמעותית ימינה. ונוצר רגע־פז קצר לביצוע עקיפה זריזה. עקפתי בזהירות, והספקתי אפילו להעיף מבט מלא־בוחנות בקלסתרו של הנהג, ומייד נפתח־ה כל ועלומות. לי, הנה ישב אחד מן היהודים שבאיצטגנינים המקטבים.

מאלה שקשה לא להיתקל, לאחר עשרות ומאות הופעותיהם בתקשורת. עתה היה הכל ברור. מקרה מתן, גם על הכביש נהג הכוכבן הזה לקבוע את מהלכיו על־פי קונסטלציות שמיימיות: אם אוראנוס נכנס לפתע לאופק של וינקער, אז משייטים שמאלה. זוית קשה של הגוס מול יופיטר, היא ורק היא, תביא אותו לשמור נתיב. נפטון — כוכב הקלאוטר — קלט לפתע השפעה הרסנית של אלפא־קנטאורי. ולכן אין שום סיבה לסובב את ההגה, רק בגלל עיקול טיפשי וארצי של הכביש. בקיצור — האסטרונאם הזה נהג כנראה את עגלתו על־פי תנועתה של העגלה־הקטנה בנבכי שביל־החלב. ומי אני, בריה ארצית ותורת־מעוף שכמותי, שאקום כנגד גרמי־השמיים במסילותם.

ובכל־זאת, מכיון שאני מרבה לנסוע לתל־אביב, האופק של סלה עומד בזוית לארבעימה מול המאמבן של האופק של שוד־אבא, איצטגנינים חביבים — התעסקו רק בנבואות על חיים־ושמות, עלייה ונפילה של מנהיגים, ועניינים הרי־גורל הדי־עולם אחרים. על הכביש — האיל־רגא להסיר את העיניים מן השמיים, ולמקד את מבטכם הגוגי בארמה. סאטורן ונוגה לוחשים לי כי בכך תאריכו משמעותית את תוחלת־חייו, (ואולי גם את תוחלת חייכם, אם כי זה לא עניינו).

חדשות טלוויזיה

יומני החדשות האמריקאיים מעצבים תמונת מציאות שהיא לעתים לא רק נבערת אלא גם מזוייפת

מאת בני לנדאו

לוס אנג'לס

חדשות הטלוויזיה האמריקאית, אותה עושה צבעונית ומלוטשת המשקפת מדי ערב את תמונת "המציאות" הכל־עולמית. בחדרי המגורים של מיליוני צופים, הן מוקד־עניין בלתי פוסק. סרט קולנוע מצעצע, העוסק בבני האנשים הרוקחים את תבשיל המידע היומי, בתוך 30 דקות מפוסקות־פרסומת, היה בשבוע האחרון של דצמבר לאחת היצירות המדוברות ביותר בארה"ב.

האמריקאים סבורים שיש להם בעיה: מלחמת שיעורי הצפייה הניטשת מדי ערב בין שלוש הרשתות המרכזיות מאלצת את מנהלי הרשתות להפיק מוצר קליל וקליט. הם מעדיפים כתבות רכות ואופטימיות — ולחילופין תיאור משלהב, אכזרי או מרגש — על פני דיון מעמיק בנושאי־היום המורכבים.

הפיתוי הבלתי פוסק מאיים לערער את המסורת ולהנמיך את הסטנדרטים. יורשיו של אד מורו אינם מתעלים לרמתו הבלתי מתפשרת. במקום לדווח על השיחות היגעות בשאלת פירוק הנשק, הם מקרינים 90 שניות מבודדות על אליפות קוביות־דומינו מתמוטטות. תמונת המציאות שהם מעצבים היא, לעתים, לא רק נבערת אלא גם מזוייפת. האמריקאים נהנים מכל רגע.

תסריטאי־בימאי ומפיק מבריק ושמו ג'יימס ברוקס מטפל בנושא החשוב בקלילות מעוררת הערצה. הוא שזר את הבעיה המורכבת במשולש רומנטי ומשעשע — בדיוק במתכון הטלוויזיה — המשקף את ארה"ב של היום. סיפור העלילה מתחולל במשרדי מערכת החדשות בוואשינגטון. אהרון אלטמן (אלברט ברוקס) הוא כתב חרוץ ועתיר ניסיון, המאוהב במפיקה נמרצת ושאפתנית בשם ג'יין קרייג (הולי האנטר — בהופעה סנסציונית העשויה לזכות אותה בפרס האקדמיה).

ג'יין נוחית ונמשכת אל אחד הכוכבים העולים של הרשת. מגיש חדשות צעיר, גברי, שופע סמכות וזקף מידע בשם תום גרוניק. "חצי מהזמן אני אפילו לא תופס מה אני מקריין", הוא מודה. חסר השכלה ונטול כישורים, מודע עד כאב למיגבלותיו, מטפס תום אל אחד ממוקדי העוצמה של ממלכת התקשורת. הוא מרוויח הון רב.

ההזדמנות הגדולה נופלת לידיו באחד מימי סוף השבוע. מטוס קרב לובי מבצע גיחות הפצצה מעל אחד ממתקני הצי האמריקאי בקאמיסו, סיציליה. חטיבת החדשות מקבלת הוראה לקטוע את השידורים במהדורת עדכון מיוחדת. "תום אינו מוכן למשימה שאתה מטיל עליו", מוחה המפיקה לפני ראש המערכת המודה לכתב להגיש את המשדר. "הוא אפילו לא קרוב לזה. אהרון היה בטריפולי שישה שבועות. הוא ריאיין את קדאפי. הוא דיווח על אירועי '81. הוא כשיר לבצע את המלאכה ומחובתי לומר לך את זה".

"זו דעתך", משיב המנהל. "ואני לא מסכים איתך. את תמיד חושבת שאת יודעת הכל ושאת יותר פקחית מכולם. זו בטח הרגשה נהדרת".

"לא", אומרת המפיקה. "זו הרגשה מזופתת". בעת שכתב החדשות המנוסה אוכל עצמו בבית, מגיש תום את המשדר המיוחד במיומנות מרשימה. הוא קר רוח ומפתה. הוא חוזר על השאלות המועברות אליו באוזנייה על ידי המפיקה בפועל. חותך לפרסומת, עובר למחלקת המדינה, מדבר במתינות שקולה על נושאים שאין לו בהם כל מושג. הוא נראה כשולט בחומר. אלטמן אינו מסוגל להתאפק. "קדאפי", הוא מעדכן טלפונית את המפיקה, "כשאתה מדבר איתו, אינו נראה משוגע. הוא מצטייר כמנהיג. הוא מרשים". בתוך שבר של שנייה מועבר המידע למגיש שבאולפן.

"באותו מובן", מדווח תום לאומה, "כמה מאלה שריאיינו את קדאפי מצאו אותו מאוד נשיאותי".

"מדהים", לוחש אלטמן לעצמו. "אני אומר את זה כאן — זה יוצא משם".

בתוך שלושים דקות, באיכות של שואו־ביזנס, זוכים מיליוני אמריקאים בעידכון מרתק על ההתפתחות המסוכנת מעבר השני של העולם. המישדר מסתיים בהצלחה מלאה. תום נמצא בדרכו לצמרת ואילו אלטמן עם רגל אחת בחוץ. הוא תובע ממנהלו לאפשר גם לו להגיש מישדר חדשות. התוצאה מהממת. כאשר הוא מוצא עצמו מאחורי המכתבה המרשימה, בשידור חי, מתקפל הכתב המבריק ונמס בשטף של זיעה. הוא נראה קפוא מבע, עצבני ומפחד. פקחות ושנינות, רוחב ברוקס, אינם הכל בעולם הטלוויזיה.

לא קל לפתות את המצלמות. "העולם", טוען אלטמן לפני ידידתו, "היה מקום נהדר לוא יאוש וחוסר ביטחון היו הופכים אותנו לאנשים מושכים יותר". בתהליך הנפילה מאבד הכתב החרוץ לא רק את ביטחונו העצמי אלא גם את הנערה שהוא אוהב. "איך את חושבת שהשטן היה נראה לו היה מופיע פתאום", הוא מתרה בה. "הוא היה מושך, נחמד, מלא רצון טוב. הוא אף פעם לא היה עושה דבר מה נורא. רק היה מוריד, טיפ טיפה, את הסטנדרטים החשובים באמת. והוא היה אומר לנו שכולנו, בסך הכל, מנסים למכור משהו".

אחד משיאי הסרט יעורר ודאי עניין מיוחד בבניין הטלוויזיה הישראלית. הוא מתאר סצינה כל־אמריקאית של פיטורי ייעול ברוטאליים. כל חברי המערכת — להוציא שבעה — מאבדים את משרותיהם. בתוך שעה אחת מוצאים עצמם טכנאים מסורים, כתבים חרוצים, מפיקים, עורכים ומנהלים כלייכולים ברחוב. אין ועדי עובדים ואין פיצויים. יש רק שורדים ומובסים. אלטמן — זול מכדי להיות מפוטר — פורש מרצונו. ג'יין מתמנה לעורכת אחראית, ותום מקודם לכתב הרשת בלונדון. בתוך שבע שנים נוספות, עדיין ללא מרכז כובד מוסרי, הוא הופך ל"אנקורמן" של הרשת — האיש המדווח לאמריקה מה קורה.

ג'יימס ל. ברוקס — שכתב בעבר סדרות טלוויזיה מבריקות — הוא כיום אחד היוצרים החשובים ביותר בקולנוע האמריקאי. הוא תיאר את סיר הלחץ שבו מתפקדת השלישייה השאפתנית במה שמצטייר כדיוק מוחלט. הוא תיאר צעירים חרוצים ומלאי חיים — בהפסקת הקריירה — העביר באמצעותם מסר מבדר וכצפוי לא נורא מעמיק, על ממלכת החדשות: מרכז העוצמה המודרני שהכל באים אליו בטענות ואף אחד אינו יכול עוד בלעדיו.

הריבית הגבוהה ביותר במערכת הבנקאית

בתכנית פר"ג של בנק המזרחי תוכל להפקיד כל סכום מ־10,000 ש"ח ומעלה לתקופה של 3 חודשים, בריבית שנתית מובטחת של 21.5% + אופציה לחדש את הפקדון בריבית פריים + 6%.

הפקדות של סכומים קטנים יותר מ־10,000 ש"ח ולתקופות שונות, ניתן להפקיד בתכנית פפ"פ (פקדון פריים פלוס).

המבצע לתקופה מוגבלת, הבנק רשאי להפסיק את התכנית או לשנות את תנאיה בכל עת. שעור הריבית נכון ליום הפרסום.

21.5% בפר"ג
פקדון ריבית גבוהה
ריבית שנתית מתואמת 23.3%

בנק המזרחי

صورة عن الأصل

صورة عن الاصل

אורח בעירו

לראשונה מזה שנים רבות נמצא גארי ברתיני בארץ לתקופה של כשלושה שבועות מבלי שיעסוק אפילו פעם אחת בפעילות מוסיקאלית של חזרה או ניצוח. במקום זה, הוא הרגיש מוזה מעט, הוא הלך לשמוע את האופרה הישראלית החדשה "לילה בהר" (הוא משמש יועץ של האופרה החדשה) ואת תזמורת רשות השידור בבה שנשאר מה"ליתורגיקה": מפעל הסכמת מוסיקת קודש שסיפח ברתיני במשך 10 שנים, כולל התקופה בה היה מנהלה המוסיקלי של תזמורת רשות השידור.

מספטמבר הוא האינטנדנט של פרנקפורט, ופירושו למעשה ניהול חיי המוסיקה של אותה עיר, המצויה על תרבות רחבה יותר מכל תקציב התרבות של מדינת ישראל. בנוסף לתפקידו כמנהל בית האופרה בפרנקפורט, מופקד ברתיני גם על תזמורת רשות השידור המערב-גרמנית שמושבה בקלן, ועמה הוא מקליט עתה את כל היצירות הסימפוניות של מהלר.

כשנתבקש ברתיני למלא תפקיד מכובד זה, בו יש חופש אמנותי ותקציבי, והערכה אישית מעל ומעבר לכה שזכה להם אי פעם בישראל (גבה הקים, בין היתר, את האנסמבל הקאמרי ואת מקהלת רינת) לא ידע שהוא נכנס לקלחת מוסיקלית-פוליטית. קודמו בתפקיד, ד"ר גילן, נודע כחדשן קיצוני, שהיה מוכן להקריב את קהל האופרות המסורתי לטובת החידוש, ובזכותו העלו בפרנקפורט אופרות בדרך תיאטרלית בסוריינות גם מן הגימיק הפשוט ש"עד עכשיו לא עשו את זה כך". כתוצאה מכך ירדה תפוסת האופרה לכ-60 אחוז, אבל לעומת זאת הגיע לאולמה קהל שלא פקד בתי אופרה עד כה.

בתחילת דרכו, כשהופעתה כלפיו ביקורת חריפה. הד"ר גילן שיפרש כעבור עשר שנים. כשהתקרב מועד הפרישה וברתיני מונה במקומו על ידי נציגי כל גופי האופרה (תזמורת, מקהלה, באלט, סולנים, צוות מבני, מנהלה והנהלת העיר, כמובן) התברר שגילן לא כל כך רוצה לפרוש. אחרי שקיבל עליו את המינוי, שנתיים לפני שנכנס לתוקפו, יכול היה לתכנן מערכה "על העיר". כשהגיע לשלבי ביצוע ראשונים בפרנקפורט גילה שהאווירה הציבורית התרבותית רואה בו שמרן, שיחזיר את האופרה לימים הבורגניים שלה — לאו דווקא משכאת ברתיני, אלא מאכזבות למכבר היקרו"ס שעבר להסתיים.

ברתיני אינו רואה עצמו כה שמרן, אבל ודאי שאינו דוגל בחידוש לשם החידוש. הבאפיין כל כך הרבה בימות גרמניות, הוא הציג תבנית שאפתנית ועוצות מבחינה מוסיקלית ותיאטרלית כאחת: שתי "האיפיגניות" של גלוק בערב אחד. בביצויו של היוצר מיכאל קאקויאניס: "כך עושות כולן" של מוצרט. בביצויו של האנגלי גרהם ויק האופרה הרוסה של ג'והן קייג', שהיא בעצם תולדות המסורת האופראית האירופאית מנקודת מבטו הרוסית. מבחר שיש בו גם קלאסיקה וגם גישה חדשנית מבוססת, וגם יצירה חדשה ששורשיה נעוצים במסורת.

ל"מוצרט" של ברתיני, לא הכתבו כתגובויו עד לסופה של העונה הראשונה כדי להביע את מחאתם. רק עלה בפעם הראשונה על הדוכן המנצחים, התחיל בשריקות בוז ובמחאות. כך הבינו השאר שלא מדובר כאן בהתייחסות עניינית. בכורת ה"איפיגניות" היתה ניצחון מוסיקאלי ברור, אם כי התוצאה התיאטרונית נותרה שנויה במחלוקת. "כך עושות כולן" היה נצחון מוחלט וחד משמעי למנהל החדש של האופרה. "ברתיני כבש את פרנקפורט" בישרה כותרת אחד העיתונים, ודווקא זה האוהב שסדר ריות.

אבל בלילה שאחרי ההופעה הבכירה של "כך עושות כולן" עלתה בימת בית האופרה באש, וכילתה את תפאורות ה"איפיגניות". מובטל מד רודרמצי השבית את בימת בית האופרה לשלוש שנים של שיפוצים. ה"איפיגניות" לא יוצגו יותר. בכורת האופרה של קייג' (עוד ניצחון מוסיקאלי-תיאטרלי לניהול של ברתיני וליצירה של קייג') התקיימה באולם אחר.

בינתיים מתחלקת האופרה עם התיאטרון העירוני של פרנקפורט (זה שניסה להעלות בזמנו את המחזה של פסבינדר) בשימוש בבימה. משפצים אולם זמני בו תתקיים הבכורה הרביעית שתוכנן ברתיני לעונתו הראשונה: "אותלו" של ורדי, עם הטנור רנה קולו בתפקיד הראשי, בבימויה של גולסה. שאר תבניות העונה ישונו על פי התנאים החדשים. אבל ברור כבר עכשיו שלמרות התנאים ברתיני מתבסס בפרנקפורט. תוקף החוזה שלו הוא לשבע שנים, אם כי הוא עצמו אינו בטוח שזה הזמן בו ירצה להישאר שם.

השריפה בפרנקפורט היתה אחד הגורמים לכך שבית האופרה של פרנקפורט אכן ישתתף בפסטיבאל ישראל הקרוב — בלי ה"איפיגניות" שעלו באש, אבל כשתיים מתוך שלוש הבכורות החדשות, ואולי אף בשלושתן. תחילה היתה כוונה להביא את ה"איפיגניות" ואת "אותלו", במימון נכבד של משרד החוץ הגרמני לרגל 40 שנה למדינת ישראל. ברתיני יכול היה לבוא לכאן בראש האופרה של פרנקפורט ולהראות לקטני האמונה איך צריך ואפשר לעשות את זה. אחר כך, כשנולד מבצע "נאבוקו" בבריכת הסולטן התעוררו הפקפוקים בפרנקפורט שלא תהיה זו תחרות והגעת בין המבצע התיירותי של "נאבוקו" והמבצע האמנותי של פרנקפורט. ראש עיריית פרנקפורט, שקיבל עידוד לכך מראש עיריית תל-אביב, לחץ על קיום הביקור כמתוכנן, הצלחות הבכורות בתוספת השריפה שיתקה את הבימה הביתית הכריעו את הכף לטובת ההשתתפות. ומי שיעדיף את "נאבוקו" יבוא לו. האופרה של פרנקפורט עם ברתיני לא רואה עצמה משוחקת על אותו מגרש.

ביתו של ברתיני נשאר בירושלים. הוא ומשפחתו על הקו בין ירושלים לפרנקפורט. הקריירה שלו כמנצח אורח מצטמצמת בהכרח, עם החובות של מנהל בית אופרה. נותר לו זמן לנצח רק על מיטב התזמורות: ברלין, פאריס, וינה. בעונה הקרובה לא מוזמן לו שום קונצרט עם הפילהרמונית הישראלית. מעמדו באירופה, כמנהל בית אופרה מכובד ותזמורת רשות השידור המערב-גרמנית הוא מעבר למנצח לסדרה מזמנת. הוא לא אמר זאת בראיון, אבל ניתן היה להרגיש שאם היה מקבל הצעה מישראל, שתוכל להשתוות בערכה לתנאי פרנקפורט (ואולי הוא, כישראלי ותיק, גם היה מקבל בהבנה את העובדה שאנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו את השפע של פרנקפורט) היה שב הנה, אפילו לפני תום שבע שנות פרנקפורט.

גרי ברתיני, מנהל חיי המוסיקה של פרנקפורט, בביקור מולדת קצר. צריך להתמודד גם עם הנזקים של שריפת בית האופרה שם

קונים ומוכרים בלבד

היום, במרכז הקונגרסים הישראלי, המכירה הפומבית של גלריה גורדון. פולחן קבוע של אספנים

אם יש בארנקכם 50 אלף דולר שאין לכם מה לעשות איתם היום, אתם יכולים להסיע עצמכם למרכז הקונגרסים הישראלי (אחרי שהבטחתם לכם מקום מראש, כמובן) ולנסות לרכוש, במכירה הפומבית ה-21 של גלריה גורדון, את תמונתו של מרדכי ארדון — "כרוב" משנת 1959, שמן על בד, 130 על 162 ס"מ. מאוסף סר צ'רלס קלור, לונדון. כדאי לשים לב שהמכירה מתקיימת במקום חדש, כיוון שאולם בית סוקולוב שהותאם לאולם ההפעות כבר לא מתאים כל כך.

הערכת גלריה גורדון לשוויה של התמונה היא בין 40 ל-60 אלף דולר. מחיר הפתיחה יהיה נמוך ממחיר ההערכה הנמוך, כמובן, ואולי נמוך אפילו במעט ממחיר המינימום החסוי שעליו הסכים (אם הסכים) בעל הנכס עם עורך המכירה הפומבית. אם תצליחו לרכוש את התמונה, תצטרכו להוסיף למחיר 10 אחוז עמלה לגלריה, לשלם עבורה את מלוא המחיר ולקחתה תוך שלושה ימים ממועד המכירה הפומבית. אם לא תוציאו את הנכס מהגלריה 15 יום אחרי המכירה, תוכל היא למכור את הפריט שוב, ללא כל הודעה לקונה הראשון. המחירים הם בדולרים, לפי שער המכירה ביום התשלום.

אם מישהו הקדים אתכם ברכישת ארדון, חזה לאחור שלא הצלחתם לרכוש את הארדון השני ("הפסנתרנית", 1972, שמן על בד, 74 על 93 ס"מ), תוכלו לנסות להתנחם ברכישת תמונתו של שמואל הירשנברג — "מבט אל הרובע היהודי עם בית כנסת תפארת ישראל", שמן על עץ, משנת 1908, 62 על 47 ס"מ. גם כאן הערכת גלריה גורדון לשוויה של התמונה היא בין 40 ל-60 אלף דולר.

לא הרמתם את היד בזמן עד עתה ואולי אתם עייפים, כי המכירה הולכת בבוקר, ושם מבחר יצירות במחירים שמתחילים מפחות מ-100 דולר, ובין היתר כמות ניכרת של תמונות אריה לובין, מאוסף שמואל לובין, אבל אתם בטח באתם בערב, למכירה ה"כבדה"), עדיין תוכלו לנסות לתפוס פיקאסו ("האמן והמודל", 1970, עיפרון וגיר לבן על קרטון, הערכה 14—18 אלף דולר) או להתאמץ בעניין שתי תמונות של ראובן רובין: האחת "עוף" משנת 1922 ניתנה במתנה למשפחת וידריך על-ידי ביאליק, והשנייה "צפת" מסוף שנות השלושים, שתיהן מוערכות בין 25 ל-35 אלף דולר. בין התצוגים הכבדים האלה של נכסי האמנות יש גם זריצקי וברגנר ובק ואתיך ולייפשיץ ורבים אחרים. המכירה בערב היא לפי סדר האלפבית של שמות האמנים, מאגם עד תומרקין (תחי האירוניה של האלפבית) בערב, ומאברמוביץ' עד תומרקין במשך היום כולו (בוקר ואחר-הצהריים).

המכירה הזו היא ריטואל המתרחש פעמיים בשנה, כשקהלה הקבוע מונה כ-600 אספנים. הגרעין הקשה בתוכם, של האספנים המבוגרים באמת, מונה כשלושים עד ארבעים איש, ולהערכתו של ישעיהו ירייב, בעל הגלריה ומנהל המכירה, זהו גרעין ההולך וגדל, כשחלק מן האספנים הוותיקים מפתח טעם מעולה. יש רוכשים פריטים יחודים, ויש גם רוכשים לאוספי אמנות של חברות (פניקס ודיסקונט, למשל).

כמובן של ההערכות הגלריה לגבי שווי התמונה במקומן מתח, אבל יכולות להיות הפתעות לשני הצדדים: תמונה שלא משיגה את מחיר המינימום ולא נמכרת (בדרך כלל כשירייב מקיש בפטיש, אבל לא אומר "נמכר"), או תמונה שהערכתה במחיר נמוך ומשיגה מחיר גבוה בהרבה. בדיוק בשביל זה באים אלה שלא קונים למכירות הפומביות: בשביל ה"אקשן".

בעולם משיגות יצירות אמנות מחירים אסטרונומיים במכירות פומביות. ירייב רואה את ההשפעה על המכירות שלו לא בשווי המחירים, אלא בנטייה הכללית: מחירים גבוהים בחו"ל גורמים לאספנים להוציא תמונות למכירה בתקווה להשיג מחיר טוב, ולאספנים לבוא ולהשקיע. העובדה היא שדווקא הפעם, אחרי שזעזוע אחד נמכר במיליונים, יש לירייב את המכירה הטובה ביותר שהיתה לו מעודו מבחינת איכות וערך הזיצע. רק הסימונים בסוף יום המכירה יגלו אם התקוות היו מוצדקות. במכירה הקודמת נמכרו יצירות בכ-600 אלף דולר, אבל רק יצירה אחת של שאגאל היתה אחראית על 285 אלף ש"ח מהפדיון הזה.

שובר(ט) קופות

מאת הָרִי גולומב

קונצרט ראשון בסדרת שוברט בעריכת יונתן זק במוזיאון תל-אביב.

תעודת כבוד לקהל הנאמן של המוזיקה הקאמרית בתל-אביב: אמנם, אילוצי השיפוצים המתמשכים באולם רקנאטי של המוזיאון כפו על המארגנים עריכת קונצרט זה באולם הקטן ובשעה לא נוחה — שתיים אחר-הצהריים ביום ו', אך שלא כצפוי, היה האולם מלא מפה לפה קהל משובח היודע איפה הוא נמצא ולשם מה. מסתבר ששוברט ממלא אולמות אפילו בשעת המנוחה השבועית. אפשר היה לחוש בגלי הנשימות הנבונות, המזוהות עם הפראזות והמבנים המוסיקאליים, כשהם מהודרים בין הקהל לבימה; את מחיאות הכפיים המבוגרות בעקבות ההשנים היותר מרשימים: לא נשמע אף ניסיון בודד למחוא כפיים בין פרקים או בין שירים (וזו אולי סימן ההיכר המובהק ביותר של קהל משכיל ומבין); ואולי למותר לציין ששום שעון-יד דיגיטאלי לא צייץ משך כל הקונצרט.

שוברט ששמענו היה ברובו אינטימי ומופנם, ובחלקו גם כבד, אינטנסיבי, ערכיטוי ולא פופולארי (בכל מובני המושג הזה). הדברים אמורים בעיקר בחלקו של הזמר סורין סמיליאן בתוכנית — שירים שנכתבו למלים של היינריך היינה: שירים קודרים ומצמררים, המוכרים חלקים מיצירתו הקאמרית המאוחרת של שוברט (אפילו משום שמומן ומבהם) הרבה יותר מאשר שירים מפורסמים וקלילים שלו. הזמר ביצע את השירים בעוצמה דרמטית רבה, לטעמי אף רבה מדי (מידה של איפוק וכיבוש-הרגש היתה רק מוסיפה לעצמת הביצוע). קולו של סמיליאן ערב ועמוק, מעובד ומהוקצע, אך לעתים הוא לוקה בוויבראציה מופרזת, המעבירה אותו לעתים אל מתחת לגובה המדויק של הצלילים. על אף הליקויים היתה הופעתו כובשת, משכנעת ומרגשת.

טוב היה לרקוח מעין תערובת של פשרה בין גישותיהם של סמיליאן ושל הכנר המצויין יגאל טונה לשוברט: ביצועיו של האחרון בשלוש סונטינות לכינור ופסנתר היו צלולים כבדולח, מלאי חן ומבהיקים בנקיונם בכל המובנים, הן הטכניים והן המוסיקאליים. אך לעתים חסרה בהם מידה של אינטנסיביות ודרמטיות, אשר בלעדיה היו חלקים מסוימים מעט סתמיים ולא מעוררי עניין.

קולה של הזמרת הוותיקה צילה גרוסמאייר נקי וצלול, גמיש וערב. דווקא בשל כך בולטת אצלה במלוא חריפותה כל סטייה קלה מן הניקיון המוחלט של האינטונציה. למרבה הצער, סטיות כאלה רבו אצלה הפעם, וכן ניכרו צלילים שחרגו מן הגיוון שיועד להם. דווקא בשירים שהיא בוחרת, מן הראגר היותר קליל ומוכר, ניכרו במיוחד אפילו העוידים שבליקויים.

ועל הכל — כמובן, נוסף למלחין הנאמן עצמו — מגיעה תודה ליונתן זק, על שיזם סדרה יפהפיה זו (אמנם נכון ששוברט זוכה פחות משאר גדולי-הגדולים למרתונים למיניהם), ערך אותה בטוב-טעם ומילא בהצטיינות את התפקיד המרכזי והחיוני, אך כפוי הטובה והמוצנע-לעתים, של הפסנתרן-ה"מלווה". נוכחותו המתמדת הענקה לכל הקונצרט ממד של אמינות ויציבות על-ידי האיכות הגבוהה של רגישות, תבונה וקשב שאפיינה את נגינתו לכל אורך התוכנית.

★

רסיטל לצ'לו ופסנתר — ביתו ולתוך — בביצוע עוזי ויזל ופנינה זלצמן

שני אמנים ותיקים ומוכרים — עוזי ויזל (צ'לו) ופנינה זלצמן (פסנתר) — השמיעו קונצרט בעל תוכנית מעניינת ולא שגרתית, והוכיחו פעם נוספת את מרכזיותם הבלתי-מעורערת בחיי המוסיקה שלנו.

היה זה בראש ובראשונה רסיטל לצ'לו. ויזל פתח בסוויטה בדה מינור לצ'לו ללא ליווי של באך; ביצוע בשל ומעמיק, שנפגם רק במעט בליקויים טכניים (צלילים מעטים "ברחו" פה ושם). לטעמי, היו גם הפרזות מעטות ברובטו. גם בביצוע היצירה השנייה לצ'לו ללא ליווי — "ויזרי" של נועם שריף — שמענו נגינה מרוכזת ורבת הבעה של יצירה עשירת גוונים ומרתקת, המעוררת רצון לשמיעה חוזרת.

עושר בגוונים ובניגודים אפיין את כל התוכנית. פנינה זלצמן הצטרפה לויזל בביצוע סונטות של שוסטקוביץ' ושל דביסי וסוויטה של שירי עם ספרדיים של מנואל דה פאייה. התיאום הקאמרי בין שני האמנים היה מופתי, תוך קשב הדדי והבנה משותפת, דקה ורגישה, בכל היצירות. קשת רחבה ועשירה של מצבי-רוח וגווני-צליל, תנופה רבה, ברק והעמקה — כל אלה אפיינו ביצועים עשירים ומרגשים אלה, ללא יוצא מן הכלל. בחירת היצירות לא תמיד שיכנעה באותה מידה: בעוד שהסונטה של שוסטקוביץ' ריתקה את המאזין ללא הפוגה, הרי דווקא אצל דביסי היו "שטחים מתים" רלי פתח (יצירות תכניתיות מובהקות מעוררות לא אחת נטייה להסתמך על הסיפור, ההצגה או הבאלט-ולא- לספק עניין מוסיקאלי). וגם ההדגשה מרשים יותר במקורו הקולי.

בכחוס והבתולה הקדושה

מאת אורנה לנגר

התזמורת הסימפונית ירושלים ומקהלת הקונצרטים מדיסלדורף בקונצרט הפתיחה של עונת המוסיקה הקולית בירושלים, בתכנית: מוטט "ה ריש רעגר" והסימפוניה הקונצרטאנטית בשני במול מז'ור לכינור וויולה מאת מוצארט ו"כרמינה בוראנה" מאת קרל אורף.

גלגולו החילוני של שבוע הליטורגיקה, החל השנה ביצירה שהיא התגלמות שמחת היצרים הבכחנלית הפרועה, מלאת הזמור הסרקום המחוספס והגס — ביצירתו של קרל אורף "כרמינה בוראנה". יצירה זו הולחנה ב-1936, בתקופת עליית הנאצים, לטקסטים של קובצי שירים של ליצנים וטרובדורים מימי הביניים.

התיזמור מנגה להיות "מריאואר לי" — כלומר פשטני, גס ומתמוטטי בכל האפשר. אף המקהלה שרה באוניסונו, בדרך כלל גם בעוצמה אחידה — בפורטה. לתופים, למערכת מורכבת של פעמוניות, לאצנותרה — לפסנתר — ולהרמוניום תפקיד הבכורה בהכתבת הגוון האגרסיבי של סימפוניית מיקצבים מפותח זו.

התיזמור, שאמור להיות כה מדוייק בין המקהלה, כלי הקשת והפעמוניות למיניהן, היה לקוי בערב זה. התזמורת כיסתה לעתים קרובות את המקהלה האורחת מדיסלדורף.

הסופרן סוזאן רוברטס, שקול הקולורטורה המהוקצע שלה נעדר חום בקנטטה הפותחת של מוצארט, תאמה להפליא את הטקסט, והניקיון שלה בגבהי צלילים מסחררים היה מעורר השתאות. הבריטון בארי מורה גילם על הצד היפה ביותר את הפן התיאטרלי הנדרש ממשתתף ב"תיאטרון מוסאלי" וגבריאלי זה. אך לא היה לקולו המנעד הדרוש כדי להחליף את עוזר כדיקות — מבאריטון לקונטרבאריטון. כי טבי אילו נולד לתפקיד ליצן החצר היה הטנור ניל ג'נקינס.

קודמה יראת קודש ופיוט שמיימי בתוך כל סערת הבכחנאליה הזאת, היה בנגינתה של הוויולנית טביאה ציטרמן, בדו שיח המפלא בינה לבין הכנר תומאס סטמאייר, בסימפוניה הקונצרטנטית של מוצארט לכינור וויולה. בפנינה שמימית זו של מוצארט הזל שיר התהילה לטוהר ולתום המלאכי, שנכספו בשיכרון חושים.

★

תזמורת רשות השידור בקונצרט מתוך סדרת "קלסיקל". בתכנית: יצירות של מוסה, צ'ייקובסקי, גרופה, דביסי וגרשווין. מנצח: סקיץ' הנדרסון. סולן: ארנן ויזל.

לא כל מה שהוא גדול יותר, גבוה יותר, חזק ועשיר יותר בתזמור — הוא בהכרח מעניין יותר. יצירתו של האמריקאי פרד גרופה, המתארת "זריחה, שקיעה, שבר ענן בקניון" — נשמעה כמעין תחרות להשגת שיא בתזמור. כל פריט תזמור בפירוט מידבר ל"גרול", כמו תמונות בסגנון "הריאליזם הסוציאליסטי", המתארות במדוייק כל גרגיר בשיבולת. למרות שפע הרעיונות בטוטי, נותר המאזין הצמא מטורבולת הצלילים ללא כל "תמונה" קונקרטית באוזן.

אותה מגמה לתיאור פרטני תכניתי, בלטה בתיזמורו של סקיץ' הנדרסון עצמו לפרלוד של דביסי — "הקתדרלה המצולות". עיקר קיסמה של הקתדרלה הצפה ושוקעת שוב היא דווקא בשפת הרמזים המעודנת של דביסי, המותיר מקום כה נרחב לדמיון הפתוח. בתזמורו המדוייק של הנדרסון, הפכה לפתע הקתדרלה כמבנה אמפרסיוניסטי הזיה, למבנה מוצק ויהיר של כנסיה בה שרים כל יום א' את המזמורים קכ"ט עד קמ"ז.

אותו פער עצום של שפת ותפיסות מוסיקאליות, בלט למעשה כל הערב. מראשיתו, כאשר המנצח המנהל כיום בניו-יורק את תזמורת ה-POPS בסדרה הפופולארית הנגמרת ביותר בקרנגי הול, תובע מתזמורת רשות השידור, שהיא אירופאית באוריינטציה שלה ויסודותיה כנית בהרגלי העבודה שלה, שליכות ביצוע אליו היא אינה מסוגלת להגיע. הפער בין הגישות בלט בעיקר בבחירת המקצבים המסודרים.

מי שבעיקר סירב לעמוד בתחרות הג'ז-אינג הפרועה, היה הפסנתרן הצעיר והמוסיקאלי ארנן ויזל, שהתפרק במוסיקאליות על כל הרגשנות המגרלסנית המפכה ולא היה מוכן להיכנע לנוקשות הגישה ה"עסקית" יותר למוסיקה. למולה, היה הרבה מגרלסון בקונצרטו זה ברגעי סולו לפסנתר, ויזל הצליח להפיק ממנו לתרות מגבלות הכלי, צליל הרחוק מלהיות 'מתכתי' אם כי קטן מדי לקונצרטו זה.

למרות שכלי הנשיפה ניגנו בברק והצטיינות את תפקידם ב"פרשים קלינר" של סופה (בעיקר הקלאר הזוצרות בביקון) — היה זה "קלאסיקל" כבד וגטול חיוך, שכן מן הסתם על-מנת לענג את הקהל, יש צורך שאף הנגנים עצמם יחושו שהם עושים כבתוך שלהם.

תענוג רגשי ושכלי

מאת יצחק ברזם

קונצרט למנויים מס' 4 של התזמורת הסימפונית חיפה. מנצח: בוריס ברזם. סולנים: אריה ורדי (פסנתר), יגאל כהן (קלרינית). בתכנית: יצירות מוצרט, שומן, היידו ובטהובן.

הקונצרט הוקדש לזכרה של הפסנתרנית ריקי ספרבר, שהלכה לעולמה לפני זמן קצר. אריה ורדי הקדים לפני תחילת הנגינה מלים אחדות, חמות וכנות אודותיה. ובסיום הנגינה הוסיפו חברי התזמורת את האריה מתוך הסויטה השלישית של באך.

על הדוכן המנצחים ניצב המנצח הקבוע הצעיר בוריס ברזם. תנועותיו נמרצות וברורות, ניכר בעליל שנוצרה "כימיה" בינו לבין חברי התזמורת, שצייתו לו ברצון והגיעו תחת שרביטו — לפחות בחלק מהתכנית — לרמת נגינה גבוהה מאד. בפתיחה ל"נישואי פיגרו" היתה התזמורת במיטבה. המוסיקה קלחה במלוא התנופה, האיזון היה מושלם והשרה אווירה מוצרטית אמיתית תוך נקיון נגינה מופתי.

בנגינתו של אריה ורדי היה אפשר לגלות מחדש את גדולתו הסימפונית של שומן. ורדי השקף במגע קסם ועל-ידי רגשים גבנים את כל נפלאות ההשראה השומנית שהיצירה הזאת טומנת בחובה. היה זה ביצוע רוטט ומהמם של אמן גדול בו מתמזגים בצורה מופלאה מוסיקליות אינטואיטיבית וחשיבה אנליטית. למנצח ולסולן היתה תפיסה קונצפטואלית זהה, ועם זאת חרגה הנגינה התזמורתית מן המסגרת של "ליווי סולן". היא היתה עצמאית ומלאת השראה. ביצוע זה של ורדי-ברזם היה תענוג רגשי ושכלי כאחד.

גם יצירתו של הקומפוזיטור הישראלי אנדרי היידו — "סרנדות ביישניות", גרמה לענוג רב. קשה לחוות דעה נחרצת אחרי שמיעה חד-פעמית של יצירה חדשה, אך ישנו רושם ברור, כי זו יצירה שיש בה הרבה יותר ממה שמתגלה לאוזן בשמיעה הראשונה. מורגש קו קומפוזיטורי בעל הגיון העומד מאחורי הנושאים המוצגים בצורה מקוטעת ושסועה ומאחד אותם. התיזמור הוא מבריק ולא קונוונציונלי כאחד וגם ליגאל כהן שניגן את תפקיד הסולו (הקשה למדי) בצורה משכנעת מאד יש חלק לא מבוטל ביצירת תחושת הרצון לשוב ולשמוע את היצירה.

הסימפוניה השנייה של בטהובן היתה בבחינת אנטי-קלימקס. פה נעלמה כליל שקיפות הנגינה שציינה את ביצוע כל היצירות שקדמו לה, היו בנגינה "צריחות" ואי דיוקים (במיוחד לגבי הקרנות, שזה לא היה היום הטוב שלהן) ולא הודגשה אווירת השמחה עד כדי שובבות השלטת ברוב חלקי היצירה.

סימפוניה "שובבה" זו נכתבה בשנת 1802, אחת השנים הקשות ביותר בחיי בטהובן, בה הפכה בעית החרשות שלו לשובבה מגוברת והכה כתב את צוואתו המזעזעת בהיילינגנשטט — לידיעת הדורנים שהי אמנות משקפת את החיים.

אוניברסיטת תל-אביב

מרכז גורדון ללימודי אנרגיה

יום עיון בנושא

משק האנרגיה בישראל

יתקיים ביום שני, 11.1.88
בבנין ניסה ומשה גורדון למדעי הנפט,
רח' האוניברסיטה 26 א' רמת אביב

9.30–10.00 התכנסות
10.00–11.00 פתיחה חגיגית של הסימפוזיון "משק האנרגיה בישראל".
ברכות: מר בנו גיטר יו"ר ועד המנהל.
פרופ' משה מני נשיא האוניברסיטה
פרופ' יהודה ברשאול רקטור האוניברסיטה.
טקס: הענקת תואר דו"ר כבוד לפילוסופיה למר גרשון גורדון.
דברים: מר משה שחל שר האנרגיה והתשתית.
פרופ' מ. סוקולוב מנהל המרכז – יעדים ותוכניות.
טקס: הענקת תעודות למסיימי לימודי תעודה באנרגיה.
11:00–11:15 הפסקת קפה
11:15–12:00 מושב: ניהול עומס ומחירים במשק החשמל.
ד"ר נתן ארד מנכ"ל משרד האנרגיה – מנחה
פרופ' י. זהבי אוניברסיטת ת"א – מתודולוגיה
אינג' משה זיסמן מנהל אגף הצרכנות בחברת החשמל – צד מעשי.
12.00–13:00 מושב: מקורות אנרגיה חליפיים.
ד"ר צבי דינשטיין יו"ר מכון הנפט – מנחה
מר ישראל קרויזר לוז
מר יהודה ברוניצקי אורמת טורבינות
פרופ' ג. קרויטורו אוניברסיטת תל-אביב
13.00–14:00 הפסקת צהריים
14.00–14:40 הרצאה: מר"פ אנרגיה בישראל
ד"ר פנחס גליקשטין מדען ראשי משרד האנרגיה
14:40–15:30 מושב: מחקרי אנרגיה בתעשיה
ד"ר יגאל ארליך מדען ראשי מסו"ת – מנחה
ד"ר צבי הבור חקרן למחקרים מדעיים אוניברסיטת ים
מר אבנר מובשוביץ אחראי על המו"פ – אמקור
מר חנוך אייזנברג מנהל פתוח ופרוייקטים מיוחדים – אלקטרה
מר עופר נבניק מנהל הפרוייקטים לפתוחים ארגונטיים – ארגמן

לפרטים והרשמה: גב' ורדה ויתקין מזכירת מרכז גורדון טל. 420930
בין השעות 9.00–13:00.
– הציבור מוזמן –

אוניברסיטת תל-אביב

מרכז דיין ללימודי המזרח התיכון ואפריקה
בחסות האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים

מודיע:

הועידה הבינלאומית בנושא:
המהפכה באיראן והשפעותיה בעולם המוסלמי

תפתח ביום שני, 4.1.88, בשעה 15.30
(ולא בשעה 14.00 כפי שפורסם)
אין שינוי בתאריכים ובמקום הארוע.

אלקו בע"מ ELCO

הודעה בדבר קביעת שעור הריבית על אגרות החוב (סדרה 2)

שעור הריבית שתישאנה אגרות החוב הנ"ל לתקופה מיום 31.12.87 ועד ליום 30.6.88 יהיה 8.9375% לשנה. 4.4688% למחצית השנה.
שעור הריבית הנ"ל נקבע על-ידי הנאמנים של מחזיקי אגרות החוב.
אלקו בע"מ

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

תועדה לפעולה מונעת ומחקר בבריאות בעבודה
מרכז מחקר לבטיחות בעבודה והנדסת אנוש
פרופ' פרץ לביא
המרכז לאבחון הפרעות בשינה
הפקולטה לרפואה
עורכים יום עיון בנושא:
"הסתגלות עובדים לעבודת משמרות"
בבנין מכון רפפורט, הפקולטה לרפואה
(ליד בי"ח רמב"ם)
אולם ההרצאות ע"ש קונסטנטינר
ביום ה' 7.1.88
בדבר פרטים והרשמה נא לפנות למזכירות המרכז לבטיחות בעבודה והנדסת אנוש, לגב' איבט שילה, טלפונים: 04-223499,
04-292225, בימי א'-ה' בין השעות 08:00–13:00

משרד החקלאות
נציבות המים

הודעה על הפקדת תכניות החדרה

נמסרת בזה הודעה, כי תכנית החדרת מים לשנת 1987/88 "מפעל השבת מי דך" שלב ב' (רידינג) של חב' מקורות, הופקדה לעיון הציבור בתאריך 29.11.87 במקומות הבאים:
במשרד נציבות המים – אגף הקצאות ורשוי.
בעיריית יבנה.
תכנית החדרת מים לשנת 1987/88 של עיריית רחובות, הופקדה לעיון הציבור ביום 1.12.87 במקומות הבאים:
במשרד נציבות המים – אגף הקצאות ורשוי.
בעיריית רחובות.
במועצה אזורית גן רווה.
במועצה המקומית נס ציונה.
הציבור רשאי לעיין בתכניות הנ"ל במקומות בהם הופקדו וכל מעונין, שפק או צרכן באזור ההחדרה, רשאי להגיש הצעות, טענות או התנגדויות מנומקות בכתב לתכניות תוך 60 יום מהפקדתן, לפי הכתובת: נציבות המים, רח' קלמן מגן 8, הקריה, ת"א. ת.ד. 7043. מיקוד 61070.
נציב המים

עיריית ירושלים

עיריית ירושלים מודיעה בזה כי המועד האחרון להגשת הצעות למכרז פומבי מס. מפ/65/87 — סימון כבישים בצבע בירושלים — למשך שלוש שנים (כולל אחזקה), שנקבע ליום שלישי — 29.12.1987 — ואשר נדחה ליום שלישי, 5.1.1988 — נדחה שוב ליום שלישי 19.1.88. באותם יתר התנאים של הגשת ההצעות.
בדבר פרטים יש לפנות אל מר עזרא צליח — האגף להסדרי תנועה — המחלקה לשרותי הנדסה, בטלפון מס. 02-237021.
המנהל הכללי

הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים

הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

[illegible]

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

[illegible]

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

על שם נחום גולדמן
יצירתו של ה. לייויק

הקלטות תכנית רדיו של קול ישראל ומפגש צעירים חובבי יידיש לציון 25 שנה לפטירתו של ה. לייויק.
משתתפים: לאה שלנגר, רות לוין, יואב גארב, רמונד גולדשטיין (פסנתר), משה שידלצקי. במהלך הערב יוקרן הסרט "זנר האהב של השדרה השניה".
הערב יתנהל ביידיש.
יום שני, 4 בינואר 1988, בשעה 20.00, בבית התפוצות.
כרטיסים לאירוע: 5 ש"ח; לחברי אגודת הידידים: 4 ש"ח.
(האירוע מתקיים בשיתוף עם קול ישראל והחוג הצעיר שליד המועצה העולמית למען יידיש והתרבות היהודית)

הצעת רכש
לבעלי המניות של בנק-דבק למשכנתאות בע"מ

ישראל אדלר הצור אדלר (להלן: "המציעים") אשר הגיעו לידי הסדר עם בנק הפועלים בע"מ והמשכן – בנק הפועלים למשכנתאות בע"מ לרכישת 83.23% מזכויות ההצבעה של בנק-דבק למשכנתאות בע"מ (להלן: "החברה") מציעים בזאת לציבור בעלי המניות של החברה, למעט בעלי ענין בחברה, למכור להם את מניות החברה שבבעלותם, לפי התנאים המפורטים בהצעה זו להלן:

1. המניות אליהן מתייחסת הצעה זו הינן עד 600,000 מניות ב' בנות 0.005 ש"ח ע"נ כ"א של החברה הרשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ (להלן: "הבורסה") והמייצגות יחדיו 4.17% מזכויות ההצבעה בחברה (להלן: "המניות").
2. המציעים ישלמו עבור כל מניה 10,550% מערכה הנקוב (להלן: "מחיר הרכישה").
3. הצעה זו תהיה בתוקף החל מיום 3.1.88 וכלה ביום 24.1.88 שעה 12:00 (להלן: "תקופת ההצעה").
4. המציעים יהיו רשאים להעלות פעם אחת במהלך תקופת ההצעה את מחיר הרכישה לעומת מחיר הרכישה האמור לעיל. במקרה המציעים יעשו כן יחול המחיר החדש שיוצע אף על בעלי מניות שנענו להצעת רכש זו לפני מועד ההודעה על המחיר החדש.
5. על המניות שתוצענה להיות, עם מתן הודעת בעלי המניות למציעים בסעיף 8 כאמור להלן, חופשיות מכל שעבוד, עיקול, חוב או זכות אחרת של צד שלישי כלשהו, והן יועברו לבעלות המציעים כשהן חופשיות כאמור.
6. המציעים מתחייבים לרכוש כל כמות מניות שתוצע לרכישה בהצעה זו עד לכמות כאמור בסעיף 1 לעיל, גם אם לא יהיה בכמות הכוללת המוצעת בהענות להצעה זו כדי להוות את כל המניות שרכישתן התבקשה בהצעה זו כאמור לעיל.
7. היה ויוצעו לרכישה בהענות להצעה זו מניות בכמות העולה על הכמות שהתבקשה תבוצע הרכישה בשיעור אחיד (פרו רטה) מכל הנענים להצעה זו ביחס שישווה ליחס שבין הכמות שהתבקשה, כאמור בסעיף 1 לעיל לבין הכמות הכוללת שהוצעה לרכישה בהענות להצעה זו.
8. בעל מניות המעוניין למכור את מניותיו בהתאם לתנאי הצעה זו, יפעל לפי התנאים המפורטים כמפורט להלן:
א. ליתן למציעים בכל יום עסקים החל מיום 3.1.88 ועד ליום 24.1.88 (יום 24.1.88 יקרא להלן: "יום תום תקופת ההצעה") בין השעות 08:30 ועד 12:00 בצהריים הודעה בכתב על רצונו למכור למציעים את מניותיו (להלן: "ההודעה") ואשר באמצעות משרדי בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") על ידי מחלקת ניירות ערך – תפעול ברחוב יהודה הלוי 62, תל-אביב וכן באמצעות חברי הבורסה האחרים. כל הודעה שתתקבל על ידי הבנק לאחר השעה 12:00 בצהרים ביום מסויים תיחשב כאילו התקבלה ביום העסקים שלאחר מכן.
ב. ההודעה תיחתם על ידי בעל המניות באופן אישי או תיחתם בשמו על ידי מי שמוחזק ביפוי כח לבצע פעולות בניירות ערך בשמו של אותו בעל מניות. הגשת הודעה על ידי חבר בורסה בשם לקוחו תחשב כהתחייבות מצידו להעביר למציעים את המניות הכלולות בהודעה כנגד קבלת התמורה כאמור בסעיף 12 להלן.
ג. הודעה שתגיע לבנק לאחר השעה 12:00 בצהריים ביום תום תקופת ההצעה תחשב כאילו לא ניתנה מעולם.
9. בעל מניות שנתן הודעה כאמור בסעיף 8 לעיל, לא יוכל לחזור בו מהודעתו.
10. בעל מניות שנתן הודעה כאמור בסעיף 8 לעיל, ייחשב כאילו התחייב למכור למציעים את המניות הכלולות בהודעה או חלק יחסי מהם כאמור בסעיף 7 לעיל תמורת מחיר הרכישה.
11. התשלום לבעלי המניות עבור המניות הנרכשות מהם בהתאם לתנאי הצעה זו ייעשה תוך 7 ימים מתום תקופת ההצעה בתנאי שקודם לכן הועברו המניות הנרכשות למציעים כשהן חופשיות מכל שעבוד, עיקול, חוב או זכות אחרת של צד שלישי כלשהו.
12. התשלום יבוצע על ידי העברת התמורה בגין המניות הנרכשות לחבר הבורסה באמצעותו נמסרה ההצעה לבנק. המציעים יוצאו ידי חובת התשלום עבור המניות הנרכשות, עם העברת התמורה לחבר הבורסה כאמור.
13. המציעים יהיו זכאים לכל זכות או טובת הנאה לרבות זכות לדיבידנד, מניות הטבה או רכישת זכויות בגין המניות הכלולות בהודעה, החל ממועד קבלת ההודעה על ידי הבנק כאמור בסעיף 8 לעיל. זאת אף אם המועד הקובע את הזכאות לקבלת זכות מהזכויות האמורות הוא לפני מועד קבלת ההודעה כאמור.
14. המציעים רשאים להאריך את תקופת ההצעה ובלבד שהבורסה נתנה את אישורה לכך. הוארכה תקופת ההצעה כאמור, יינתן על כך פרסום בשני עיתונים יומיים המתפרסמים בישראל בשפה העברית וההארכה תחול גם על מי שנתן את הודעתו לפני פרסום ההודעה על ההארכה, ובלבד שאדם שנתן הודעה קודם לפרסום ההודעה על ההארכה יהיה רשאי לחזור בו מהודעתו תוך 10 ימים מיום פרסום ההודעה על ההארכה.
15. פרט להשלמת הפעולות הכרוכות ברכישת מניות החברה מבנק הפועלים בע"מ והמשכן – בנק הפועלים למשכנתאות בע"מ, לא יבצעו המציעים במשך תקופת ההצעה עסקאות כלשהן במניות החברה אלא בהתאם להצעת רכש זו.
16. כוונת המציעים הינה כי פעילותה העתידית של החברה תתרכז בהשקעות בחברות, בייזום פרוייקטים וכן בפעילות פיננסית. החברה מתכוונת לחזור על רשיונה לניהול בנק.
17. המציעים הודיעו לבורסה כי החברה לא תעסוק בקבלנות בנין ללא אישור מוקדם מדירקטוריון הבורסה.
18. הדין החל על הצעת רכש זו הינו הדין הישראלי.
19. הבורסה אישרה הצעת רכש זו ביום 24.12.87. אין באישורה של הבורסה להצעה משום אימות הפרטים המובאים בה או אישור מהימנותם או שלמותם ואין בו משום הבעת דעה על טיבם של ניירות הערך שרכישתם מתבקשת.
20. פרטים נוספים אודות ההצעה ניתן לקבל אצל כל אחד מחברי הבורסה.

קבלת מודעות
מודעות לוח ומשפחתיות
מ-8.00 עד 20.00
לוח הארץ / הארץ חדשות / לוח העיר
עד 60 יום אשראי
03-738707
03-735588-9
לבעלי כרטיסי אשראי

אנחנו מזייפים הכל

מאת זאב יפת

צמד מובטלים זייף מאות רבות של רשיונות רכב, רשיונות נהיגה ותעודות ביטוח רכב. הם לא שיערו עד כמה המערכת פרוצה

יום אחד בשלהי 1984 פגש הרצל אולאי מכפר־סבא בידיד שהיתה לו בעיה. הלה לא העביר את רכבו הפרטי במבחן הרישוי השנתי. בביקורת שגרתית, שבה התבקש על־ידי צמד שוטרים להציג את רשיונות הרכב, אמר כי שכח את הרשיונות בביתו והתחייב להציגם בתחנת המשטרה בתוך מספר ימים. עתה הסתבך, סיפר הידיד, יש לו בעיה, משום שבכלל לא עבר טסט.

אולאי, מובטל בן 33, החליט לעזור לחברו. "אז מה הבעיה", אמר לידידו, "צריך לזייף את הרשיונות, זה הכל. בשביל זה אני צריך שלוש חותמות. האחת שבאמצעותה יאושר שאגרת הרכב שולמה, השניה שמאשרת כאילו הרכב נבדק במכון רישוי מוסמך, והשלישית של אותו מכון שכאילו מאשר שהרכב עבר את הטסט".

אולאי הזמין את שלוש החותמות בבית מלאכה קטן בדרום תל אביב. תוך שלושה ימים סופקה ההזמנה. הוא קיבל שלוש חותמות, כולן מזויפות. אחת היתה של בנק איגוד לישראל, ושתיים היו לכאורה של מכון "כביש" בהרצליה, המוסמך לבצע מבחני רישוי שנתיים לרכב. בבית המלאכה לא טרח איש לשאול את אולאי אם הוא עובד הבנק או עובד מכון הרישוי, אם הוא מוסמך להזמין את החותמות. בבית המלאכה רצו רק דבר אחד: תשלום מראש עבור ההזמנה.

כעבור יום התייצב החבר בתחנת המשטרה כשבידיו רשיונות הרכב, ויצא כשם שבא ועלית. איש לא הבחין שכל החותמות על המסמכים מזויפות. אולאי סיפר לידידו שלום חוד, אף הוא מובטל מכפר סבא, עד כמה קל לזייף רשיונות רכב מסמכים. השניים החליטו לעזור לחברים נוספים ובאותה הזדמנות להפוך את העניין לעסק מכניס.

קידום מכירות

בתוך שבוע כבר נמצא לקוח ראשון. הלה קיבל מסוכן הביטוח שלו תעודה לתשלום הפרמיה לביטוח החובה של רכבו. בדרך כלל מקבל התעודה ניגש לסניף בנק או לסניף דואר, משלם את פרמיית הביטוח לפי הסכום הרשום בתעודה, והפקיד מטביע פקיד הבנק את חותמת הבנק על התעודה.

אולאי ושותפו הציעו לבעל תעודת ביטוח הרכב שירות מהיר ויעיל. הם יזייפו לו את חותמת הבנק והוא ישלם להם 20 אחוזים מהפרמיה שאותה היה צריך לשלם בבנק. הלקוח הסכים להצעה. אולאי וחוד ניגשו לסניף בנק הפועלים ברחוב הגליל בכפר סבא, גנבו חותמת וזייפו את תעודת הביטוח. גם הפעם הכל עבר בקלות, ללא תקלות.

בתוך ארבעה ימים נמצא לקוח נוסף. הפעם היה מדובר בבעל רכב שרשיון הנהיגה שלו נפסל לפרק זמן ארוך. השניים הציעו לספק לו, תמורת 200 דולר, רשיון נהיגה "טוב כמו חדש". זו היתה הצעה שקשה לסרב לה והלקוח הסכים. אולאי סר למשרד הרישוי בפתח תקווה, גנב טפסים ריקים של רשיונות נהיגה וחותמת המאשרת שהאגרה שולמה ושהרשיון תקף לתקופה של שנתיים. בביתו הדפיס אולאי, במכונת כתיבה, על אחד הטפסים הריקים של רשיונות הנהיגה את פרטי הנהג וסוגי כלי הרכב שהוא מורשה לנהוג בהם, הטביע בחותמת "נהיגה" את הטופס, וכך נוצר רשיון נהיגה שנראה כשר למהדרין. בתמורה שלשלו לכיסם הוא ושותפו את שכר הטרחה.

העסק שהקימו אולאי וחוד החל לצבור תנופה ולשגשג. תמורת 300 דולר המציאו לנאסר באחד רשיון נהיגה שלפיו הוא מורשה לנהוג ברכב שמשקלו הכולל עולה על 15 טון, ולא משנה שאותו נאסר לא עבר מעולם בחינות נהיגה ברכב פרטי. עתה החל נאסר עוסק בהובלת ארגזי ירקות מכפר סיבה לשווקים בתל אביב ובהוד השרון.

המבצעים הבודדים הצליחו כל כך שצמד השותפים החליט ללכת בגדול. ככל עסק מסודר המכבד את עצמו ומעוניין להגדיל את חוג לקוחותיו, פתחו השניים במערכת יחסי ציבור בקרב קהל לקוחות פוטנציאלי. הם התקשרו תחילה עם בעל מוסך בכפר סבא, דוד פרנקו. הם קיבלו ממנו רשיונות רכב, הטביעו עליהם חותמות כאילו כלי הרכב נבדקו כשרים לתנועה, והאגרה לחידוש הרשיון שולמה. בנוסף התקשרו עם מגרש למכירת מכוניות בשם "אלשייך" בכפר טייבה, שבבעלות זאהר גבארי, מאליק גבארי והוליכן כראגסי, וקיבלו במשך השנה כ־100 רשיונות רכב לשם זיופם תמורת תשלום. בהמשך יצרו קשר עם סוחר מכוניות בשם מאהר נאשף, אף הוא מטייבה, עבורו זייפו כ־40 רשיונות רכב.

כאנשי עסקים חרוצים עמלו השניים להרחיב עוד ועוד את חוג הלקוחות. הם צירפו לרשימה גם "מאכרים" לעסקי רכב, דוגמת יעקב הווי מכפר סבא, שעבורו זייפו, תמורת תשלום של כ־200 שקל למכונית, עשרות רבות של רשיונות רכב. הם הגיעו גם לקלקיליה. שם, עבור מכוניות של אדם בשם עודה, עסקו גם בזיוף חותמות תשלום של תעודות ביטוח כלי רכב. הם גם יצרו קשר עם אדם נוסף, אלי מזרחי. הלה סיפק לשניים רשיונות רכב לשם זיופם. בנוסף לכך זייפו עבורו טפסים של דו"חות ברירת קנס שלא שולמו.

"המפעל להידור רשיונות" הציע את שירותיו עתה לתושבי כפר סבא, רעננה, הרצליה ושורה של כפרים ערביים. אולאי וחוד הציעו שירותים מגוונים. הם זייפו מאות רבות של רשיונות רכב, למכוניות פרטיות, טנדרים ומשאיות. עבור מאיר איזן, למשל, הם זייפו רשיונות של מספר כלי רכב, כולל המרצדס הפרטי שלו. עבור אותו איזן זייפו גם חשבונות של חברת החשמל, "בזק" ועיריית נתניה. על כל החשבונות הטביעו חותמות תשלום האגרה.

אדום במקום כחול

הם לא בחלו גם בעבודות קטנות. אברהם מיאל, למשל, שילם את האגרה לחידוש רשיון הרכב שלו, אך חשש שהרכב לא יעבור את הטסט. מיאל הסביר לשניים כי אמצעיו הכספיים מוגבלים ביותר. השניים "התחשבו" בו וזייפו את רשיון הרכב שלו תמורת 30 שקל בלבד.

השירות שהציעו השניים נוצל גם לתצרוכת עצמית. אולאי, שמעולם לא היתה תעודת נהיגה בכיסו, יכול היה עתה לקנות מכונית פרטית מדגם פורד אסקורט. אך כשהגיע המועד לעבור את בדיקת כשירות הרכב הוא לא הגיע עצמו למכון הרישוי, אלא זייף את רשיון הרכב של מכוניתו.

אך מכיון שהעניינים התנהלו על מי מנוחות בקלות מפתיעה, החלו השניים לזלזל בעבודתם. בדצמבר 1986 הם זייפו עבור מוגיה רשיון נהיגה, לאחר שהוא נפסל בבית המשפט מלהחזיק ברשיון. על טופס ריק של רשיון נהיגה הם מילאו את כל פרטיו האישיים של מוגיה, כולל מספר תעודת הזהות שלו, ועל חשבון הבית המציאו לו תעודה שלפיה הוא מורשה לנהוג גם במשאית. מוגיה לא הסכים לקבל את הרשיון. הוא טען שחותמת הנהיגה מופיעה בצבע אדום ולא בצבע כחול, כמקובל. הוא התרים כנגד השניים שהם מזלזלים בעבודתם, ושאם "ייעצר בביקורת משטרתית שגרתית יעורר הצבע האדום חשד". עד מהרה הומצא לו רשיון נהיגה חדש, והפעם החותמת היתה בצבע הנבחר.

רק לאחר שנה וחצי של פעילות אינטנסיבית עלתה משטרת כפר סבא, כנראה בעקבות הלשנה, על עקבותיהם. השניים נעצרו לחקירה. אך עד מהרה גילו החוקרים כי אין מדובר בדגי רקק שזייפו כביכול שלושה רשיונות. החוקרים הופתעו לגלות שמדובר בהיקף אדיר של זיופים, והטיפול הועבר ליחידה הארצית לחקירות פשעים חמורים. את התיק ריכז רב פקד ניצב רמי זוסלר, לשעבר קצין בכיר במחלקה לחקירות הונאה בתקופת בנימין זינגל.

אפשר היה להפריע לשניים

ככל שהעמיק זוסלר בתיק, כך התגלו עוד ועוד מקרי זיוף. כתב האישום שהוכן, המחזיק עשרות רבות של עמודים, מפרט מאות מקרים שבהם זייפו רשיונות רכב, רשיונות נהיגה ותעודות ביטוח. עם זאת, ועל אף עבודת הנמלים המרשימה, החוקרים עצמם מאמינים, ואין להם ספק, שהרשימה גדולה בהרבה, אלא שבינתיים חלף זמן רב, ורבים מאלה שלא התגלו כבר עשו טסט למכוניותיהם בתום השנה שבה זויף רשיונם.

הנאשמים הודו בבית המשפט והורשעו בכל סעיפי העבירות. גזר הדין יינתן בקרוב. אולאי וחוד לא עמדו בראש כנופייה מתוחכמת שמבנה היטב מלמעלה מראש. אלה הם שני נוכלים קטנים, שהצליחו לפעול במשך תקופה ארוכה משום שהצליחו לנצל פרצים אדירים בכל המערכת האמורה לפקח על בעלי רשיונות רכב. הם פעלו כמתוכננים, לא טרחו לטשטש את עקבותיהם, ובכל זאת … הציפו את השוק ברשיונות מזויפים, באין מפריע.

מתברר שאנשי הרישוי במשרד התחבורה … רשומים כלי רכב שלא עברו טסט … לא חודש. … בביקורות פתע, היה יכול להביא תוצאות. גם משרד התחבורה היה יכול לפעול בצורה שונה משהוא פועל. אם במקום לשלוח הודעות … לאלה שלא העבירו את מכוניתם מבחן שנתי ולהסתפק בכך, היה מקים ביקורות מדגמית כדי לבדוק מה אירע לאותן מכוניות שלכאורה אסור לנהוג בהן, בוודאי היה מגלה כי לא כל המכוניות האמורות להיות מושבתות אכן הושבתו.

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

מקל סדוק וגזר

מילוא: מלחמת חורמה

חוסין: החרמה בתגובה

רוני מילוא, סגן השר הממונה על "תיק" האזרחים הערבים מטעם ראש הממשלה, כיורשם של הקודמים עזר ויצמן ומשה ארנס, הכריז מלחמת חורמה בוועד הארצי של הרשויות הערביות. הוא החליט, בעקבות השביתה הכללית של "יום השלום" וההתנגשויות עם המשטרה שאירעו בעקבותיה, כי הגיע הזמן להוכיח לוועד זה כי אחדות ראשי העיריות והמועצות הערביות מאחוריו אינה דבר מובן מאליו. אחרי הודעתו בכתב כי לא יכיר בוועד הזה החליט להוכיח בפומבי את טענתו. הוא הזמין אליו ראשי מועצות מקומיות ערביות לפגישה. ארבעה מהם קיבלו את ההזמנה ובאו ללשכתו בתל־אביב כדי לשטוח בפניו את צרותיהם.

בין הבוחנים לא היו ראשי ערים או ישובים גדולים. ארבעת הבאים ייצגו כפרים קטנים יחסית: ערערה, בענה, שעב, ומעיליא. הראשון, מוחמד בצלה יונס, ראש מועצת ערערה (הנחשב כאיש מפ"ם) טרח, בטרם יצא לפגישה עם מילוא, לטלפן ליו"ר הוועד הארצי איברהים נמר חוסין כדי להתייעץ איתו. יום לפני הפגישה אמר חוסין בראיון בטלוויזיה, כתגובה לאיומי מילוא, כי החלטת סגן השר להחרים את הוועד הארצי תביא את כלל ראשי הרשויות הערביות להחרים את מילוא. "ובכלל, אנו סבורים כי האזרחים הערבים יכולים לפתור בעצמם ישירות את בעיותיהם עם משרדי הממשלה השונים, ומכאן שאין הם זקוקים לאפוטרופוס ומתווכים נוסח היועצים של מילוא".

אבל חוסין לא אסר על יונס להיפגש עם מילוא. הוא הציע לו לקיים את הפגישה אליה הוזמן, להבהיר למילוא כי עמדתו אינה שונה מעמדת חבריו, אבל הוא בא לפוגשו כי עדיין אין החלטה מחייבת להחרימו בוועד הארצי של הרשויות הערביות. יונס יצא לדרך במחשבה כי הוא היחיד שזכה להזמנה. רק בפגישה בתל־אביב גילה את קיומם של שלושת האחרים. מחרתיים ייפגש הוועד הארצי בשפרעם, וכבר אז יקבל החלטה האוסרת על חבריו לקיים קשרים עם לשכת סגן השר מילוא.

אבל מילוא לא חיכה עד לישיבת הוועד הארצי. במשך השבוע האחרון קיים מדי יום פגישות וסיורים באזורים ובסקטורים שנראו כחוליה החלשה של המיגזר הערבי, ובעיקר בישובים המנותקים ומרוחקים מהמרכזים הערביים העיקריים. הוא ביקר בגוש חלב ושמע דברים נמלצים על הציפיות של עקורי כפר בירעם כי יעשה איתם צדק. מילוא לא התחייב ולא הבטיח דבר. הוא הסתפק בהבטחה כי העניין נבדק. הדברים עוררו לעג. גוש חלב הוא הכפר שבו נולדתי, והשבוע שהיתי בו בעקבות אסון במשפחתי. באותה עת בני הכפר ביקרו בבית הוריי כדי לנחם אותי, ובשעת שיחות סיפרו לי בני כפרי על הצורה הנלעגת בה פנה אליהם סגן השר. העובדה כי ביקש שדבריו יתורגמו לערבית עוררה אף היא לעג בכפר. הוא בא לכפר "כדי לברך לרגל החג", ועשה זאת גם בפסוטה ומעיליא. גם בבני ביקוריו אלה הבטיח לפנות לשרים האחראים או לבדוק את הנושאים שהועלו בפניו. ראשי המועצות שאירחו את השר בבתיהם ביום החג התנצלו בנוסח אחיד — "כיצד נוהג באדם האומר כי הוא בא לברך אותנו בחג".

העובדה כי לא היתה החלטה האוסרת עליהם לארח את סגן השר הקלה עליהם לנהוג הכנסת אורחים בסגן השר. אחד המארחים רטן כאשר שמע דברי ביקורת על מעשיו: "ומאין לי כי סגן השר לא יהיה השר האחראי בממשלה שתקום אחרי הבחירות וכי אז לא ישלוט הליכוד לבדו?".

קהל נלהב יותר מצא מילוא כאשר פגש עשרות "נכבדים" בדואים. ברוב המקרים החוקים אלה מהשכבה המרכזים הערביים ותולים תקוות בכל שר, סגן שר, או קצין מחוז המכריז עצמו לפגישות איתם. בעיותיהם חמורות ומציקות — החל מרשיונות לבנייה, תכנית מתאר, או מרעה למקנה שלהם. גם מבחינת נציגי הליכוד מהווים הבדואים קהל יעד אידיאלי. הם משרתים בצבא (ומקורות ממשלתיים אחראיים אומרים כי קרוב לשלושים אחוז מכלל צעירי הבדואים מתנדבים לשירות צבאי), וכי חלקם היחסי של המתנדבים נמצא בקו עלייה). אנשי הליכוד, כמובן, מברכים על התופעה, ומבטיחים "לבדוק" את בקשות הבדואים.

אבל דווקא ביקורים אלה של מילוא במאהלי הבדואים יכולים לשמש הוכחה ניצחת לכישלון המדיני לפני שבוע בעמק בית־שאן, בכפר שאין בו שלטון מקומי. אספקת המים לכפר זה אינה סדירה. בעלי העדרים מתלוננים כי מינהל מקרקעי ישראל מצר את אפשרויות הרעייה שלהם. מצבם, כמו זה של רבים מאחיהם, חמור מאשר ברוב הכפרים הערביים. אין בשטח סימן חסר לגזר המובטח.

הדבר, יש לציין, יורגש מחרתיים, כאשר ידון "הוועד הארצי" בנושא היחסים אל מילוא. כולם יודעים כי הוא סגן שר חסר תקציבים, כי הכספים הנמצאים במשרדי הממשלה האחרים והשייכים למפלגות שונות ובעלי אינטרסים שונים, וכי מעל לכל נמצא החוק שיעמוד לימין המועצות המקומיות והעיריות שידרשו ויקבלו את המגיע להם. הישובים הבדואים, חסרי השלטון המקומי, אינם מקבלים דבר.

ובכלל, יש לזכור כי ראשי הרשויות הערביות זוכרים היטב את גורלו של השייך זכי דיאב, שהחליט בזמנו להתנגד להחלטה בדבר שביתת יום האדמה. דיאב, ידיד אישי של יגאל אלון המנוח, הצליח להביא מפעלי פיתוח לכפרו סכנין. האמין כי הגזר הממשלתי יוכל להעניק לו מקל כדי לעמוד מול השביתה. כעבור שבועות איבד את הרוב במועצה. משרד הפנים החליט להעניש את מועצת סכנין. השר פיזר את המועצה ומינה ועדה קרואה בראשות יקיר השלטון. אבל בבחירות למועצה המקומית הבכם.

מות הגברת הראשונה

השבוע נפטרה בכפר יאסיף וידליט חורי, האשה הערביה היחידה בהיסטוריה של השלטון המקומי בארץ שהצליחה לעמוד בראש מועצה מקומית. היא עשתה זאת בראשית שנות העשרים במשך שנתיים, ובתקופה זאת תפקדה המועצה המקומית של כפר יאסיף לא פחות טוב מאשר בימי יני קוסטנדי יני ופאוזי חורי — הגברים שקדמו לה, או בימי נמר מורקוס שנבחר אחריה לתפקיד זה. וידליט, אם לשלושה בנים, היתה ראש המועצה של כפר יאסיף הבלתי רשמית גם בימי קודמה בתפקיד — פאוזי חורי. הוא היה בעלה נחו המנוח, והיא עמדה מאחוריו. אבל כאשר מצאה כי עליה להודות בפומבי, הציגה את מועמדותה ונבחרה כחברה במועצה המקומית. כאשר נפתח המו"מ על הרכבת קואליציה, היא דרשה וקיבלה את תמיכת רוב נבחרי הציבור.

כיצד הצליחה בת כמרים זאת (משך שבעה חודשים) להגיע להישג זה? בני משפחת המנוחה אומרים כי היא היתה הבת הבכורה במשפחתה הענפה. אביה נפטר מוקדם והיה עליה לדאוג לחמשת אחיותיה ואחיה. המאבק על ענייני ביתה חישל את אופיה. היא סיימה בית־ספר אנגלי לבנות בחיפה, ובהיותה בת 19 היתה לעובדת סוציאלית ערבית ראשונה בישראל.

אבל נטיותיה השמאליות (ויריבות בתוך משפחתה) הביאו לכך שהיא הפסידה את מקום עבודתה. אחרי נישואיה הקימה וידליט משפחה עם בן הדודה המבוגר ממנה, ותמרה לגידול בניה. אבל האשה השאפתנית והפעילה לא נרגעה סופית. היא התקרבה למפ"ם והחלה מתמודדת בבחירות למועצה המקומית משנות השישים, והוסיפה לעשות זאת עד לשנות השמונים.

לפרסום רב זכתה וידליט חורי בימים בהם עמדה בראש המועצה המקומית של אחד הכפרים המפותחים ביותר בגליל, ובאפריל 1981 כאשר השמיעה את קולה בבהירות וללא חשש, נגד מחדלי המשטרה שאיפשרו לקבוצת פורעים מהכפר הדרוזי השכן, ג'וליס, לערוך פוגרום בצהרי היום בכפר יאסיף הנוצרי (על רקע רצח של צעיר דרוזי מהכפר במגרש הכדורגל המקומי).

באותו פוגרום נשרף ביתה, והיא איימה להגר לקנדה בעקבות בנה. אבל מחלה קשה ריתקה אותה לבית־החולים ובנה חזר מקנדה. השבוע היא נפטרה בגיל 58. שלושת בניה — רופא, מסעדן וביוכימאי, הלכו לצד בעלה הישיש בראש הלוויה שמשכה כשלושת אלפי אנשים מכל רחבי הגליל — נוצרים, מוסלמים, דרוזים ויהודים שהכבידו את האשה האמיצה הזו המיוחדת הזאת וכיבדו את זכרה.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

סיור בירושלים העתיקה

… התיירים המבקרים … בירושלים אינם שבעים כן המראות. רבים אינם יודעים מה לבקר, מה לראות ומה חשוב יותר. לרבים אין די זמן כדי להספיק הכל. גם כאן … בכלל: תפסת מרובה — לא תפסת. כך ביחס לתיירים הישראלים, שיש לו אפשרות לבוא לירושלים לעתים מזומנות. צריך למצוא דרך ביקורים שיטתית, כדי לראות את המספר הרב של האתרים. אף אלה המבוגרים שהם מכירים היטב את ירושלים, יופתעו כל פעם מחדש לגלות חידושים ושינויים באתרים. מה עוד שרבים המקומות בעיר העתיקה, היכולים להאיר לנו את מקורותינו ולהביא להבהרת הכתוב המקראי.

באחרונה נפתח בעיר אתר בית המידות. רבים ראו את החפירות של אלה מבנים גדולים ועשירים, שנחשפו בידי פרופ' נחמן אביגד. מרוב כיפולים ומפולות מסביב לא הבינו את צורת הבתים ותוכניותיהם. על אף ההתרשמות של מבנים מיוחדים. עתה ניתן לראות את בית המידות יחד עם בתים אחרים. זהו רובע משוחזר המשתרע על פני 2700 מ"ר.

תיארנו את המימצא לפני תשעה חודשים, ועתה, משהושלמו השיחזורים, התקנו הסברים ותאורה מתאימה, ניתן לראות ולהתרשם מעוצמת הבניינים של עשירי ירושלים משלהי תקופת בית שני. כן אפשר לקבל מושג מהו בית מידות ומה העושר שהיה בבתים אלה, שכנראה התגוררו בהם "פרות הבשן". קרוב לוודאי שהיו אלה בתי כהנים, או כהנים גדולים, כי לא היו עשירים כמותם. כמובן עולה לנגד עינינו הקיטרוג של תנאים ואמוראים, ביחס ליד החזקה של הכהנים, שידעו לדרוש ולקבל את המנות החשובות והשמנות. כאן ניתן להתרשם מחיי המשפחות שנהגו להקפיד על טהרה בחיי יום יום, גם במאכלים ובמשקאות. הנה בתים עם חדרי אמבטיה ומקוואות רבים, עד שש בבית אחד. הם נועדו לכהן הגדול, לבניו, לנשים בבית, וכן לעבדים — גברים ונשים.

במחסני הבתים נמצאו כלים וכמובן גם כלי־אבן שאינם מקבלים טומאה. שולחנות מאבן מעוטרים בשוליים, מערכות כלי שולחן מטרה־סיגילטה, שהם "כלי הטרסיגה" המעולים ביותר דאז. בצד כלי הבית נמצאו גם שעוני שמש ולגין זכוכית ענק. גם צלמיות בצורת סוסים וגם אלת הפוריות, כלי בית רבים וכפתורים משונים. נתגלו גם הרבה ידיות קנקנים עם חותמת המגילה העפה.

המימצאים, שלא ניתן להציגם בתוך שרידי הבתים, כונסו בחלונות תצוגה של מוזיאון וואהל, ששולב בשטח בית האמידים. לאורך כל האתר הבתים השונים קבועים לוחות הסברה להבנת המימצא והתקופה, תוכניות ותמונות להבנת תקופת החפירה וגם השיחזור או תרבנית הבית ודגם של בית האמידים עם תאורה מבפנים, שמאפשר התמצאות במקום. מתכנני האתר הכינו גם הולוגרמים, הדגמת תיפקודי הבית ומקוואות טהרה. מוצגים חלקי טיח שעליהם ציור מנורת שבעת הקנים. בסיס המנורה הוא רגל משולשת על בסיס מתומן או משושה כפי שרבים ביקשו לתאר את המנורה, גם על פי הקבוע בקשת טיטוס ברומא. אם מקבלים את הטענה שאכן היו אלה בתי כהנים, אין יותר ספק שלמנורה בבית המקדש היה בסיס עם שלוש רגליים.

רבים יתרשמו מרצפת הפסיפס, במיוחד בחדרי האמבטיה. אחרים יתפעלו מהטיח הצבעוני, או מבית העמודים הבנוי על פי תוכניות מרומא, עם ריצפת אופוס־סקטילה צבעונית. הכל מפואר חזי ומשוחזר בצורה הטובה ביותר. אבל המזעזע ביותר באתר הוא שרידי האפר וקורות עץ מפוייחות בבית האמידים, העדות הישירה למה שקרה לפני 1919 שנה בנפול ירושלים בידי זרים בשבית, כשהעיר נשרפה ונהרסה. למרות ההרס, שרדו עדיין קירות עם טיח בגובה קומה וחצי. שרדו גם מדרגות ומיתקני המים. ניתן גם לראות איך אחד הבתים נהרס על ידי העברת תעלת מים דרכו.

לאתרי העיר העתיקה נוסף אתר מרשים ביותר, שבו יופעל תוך זמן קצר גם אודיטוריום להצגת סרטים ותחזה הסברה למבקרים. זהו אתר שבו ניתן לבקר בכל מזג אויר, בהיותו מתחת לבניינים וכולו מכוסה. מחמת השטח התלול מצוי באתר מספר ניכר של מדרגות, דבר המקשה על נכים ומוגבלים בהליכה. החברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי עשתה רבות לקדם חפירות אתר זה כאתרים אחרים, והכינה אותם לביקורים בצורה הנאותה ביותר. עתה יש לחשוב על כרטיס כניסה כולל לאתרים, כדי להקל על המבקרים הרוצים לראות את כל אתרי החפירה, מבלי לשלם בכל אתר ואתר.

ירושלים בתקופת בית ראשון

כבר עסקנו במדור זה בעניין דגם העיר ירושלים של סוף תקופת בית ראשון, שהוכן על ידי יד בן־צבי ומוצג במרכז רחל ינאית בן־צבי בעיר העתיקה בירושלים. זהו כלי עזר־לימודי חשוב לתלמידים ולמבוגרים להבנת השטח והבנייה בזמנים קודמים. הביקור במקום לקבוצות חייב תיאום מראש, כי בלעדי ההדרכה האמריקלית אין טעם לבקר בו. בדגם הוכנו כל האלמנטים שנמצאו מתקופת בית ראשון על דגם טופוגראפי מדויק, כולל מפעלי המים המודגמים על ידי פתיחות הדגם והצגת המימצא התת־קרקעי, כפי שנתגלו בידי פרופ' אביגד. ההדרכה יכולה להמשך מחצי שעה ועד למעלה משעה, לפי הנדרש. הדגם ממוקם בקרבת חומת העיר המרשימה וליד מגדל החומה מבית ראשון ומגדל חשמונאי מבית שני. המבצרים אף הם מתחת לאתר הבניינים החדשים. באתר המגדל תיאור של איל הבגיזה מול המגדל להבנת המצב בעת מצור, דברים המובלטים בעזרת תאורה. ליד המגדל שטח השריפה, חיצי האויב ועוד.

כמובן שלסיור ולביקור בדגם … זמן. לגבי כיתות בתי הספר שאלנו את אליענר המדריכה מה עדיף — מורה להיסטוריה או מורה לתנ"ך שילווה את הכיתה בדגם. לדעתה חשוב יותר המורה לתנ"ך. כן מסרה שתלמידי כיתות הי"ד מתייחסים ביותר רצינות והבנה לנלמד בדגם מהכיתות הגבוהות.

מן הראוי להצביע בהזדמנות זו על חוגים המיועדים לגילאי 13־18, המתעניינים בארכיאולוגיה וידיעת הארץ, הנערכים ביד בן־צבי בירושלים ברחוב אבן שבע. הדגש הוא בלימוד עברה של ארץ ישראל, וגם בסיורים ומחקרים עצמאיים. פגישות מרוכזות של החוג מתקיימות בסופי שבוע ובחופשות.

כבוד לחופר לכיש

ג'יימס לסלי סטארקי הבריטי היה חופר לכיש הראשון. אף שבאותם הימים, לפני למעלה מיובל שנים, הארכיאולוגיה לא היתה מפותחת כל כך ותורת החפירה היתה שונה, עד שלעתים לא שרד דבר מהשכבות העליונות, עדיין מזכירים אותו בכל הנוגע לאתר לכיש הנחפר מזה שנים בידי פרופ' דוד אוסישקין מהמכון לארכיאולוגיה באוניברסיטת תל־אביב. עתה, במלאת 50 שנה למותו של סטארקי, ייערך ביום א' הבא, 10.1.88, טכס אזכרה לחופר לכיש, בבית הקברות הפרוטסטנטי בהר ציון בירושלים. לציון זה, יחברו יחד האוניברסיטה, בית הספר הבריטי לארכיאולוגיה והמכון האמריקאי לחקר ארץ־הצבי בהר ציון. בטכס שבבניין המכון בהר־ציון ישאו דברים שגריר בריטניה בישראל ה. סקוויר, פרופ' ב. מזר, טדי קולק ופרופ' ד. אוסישקין.

"המאגרב הגדול": החלום נמשך

תהליכי ההתקרבות בין מרוקו, אלג'יריה, טוניסיה, מאוריטניה ולוב יביאו בקרוב לכינונה של ברית אזורית

מאת פרדריק פריצ'אר

Le Monde

מיוחד ל"הארץ"

אלז'יר

חלום הקמתו של "המאגרב הגדול" נמשך. משלחת אלג'יראית בראשות אחמד אטאם, מנהל המחלקה הפוליטית במשרד החוץ, סיימה ב־18 בדצמבר סדרת שיחות ברבאט. באלג'יר ציינו כי השיחות נסבו בעיקרן על נושאים טכניים, אולם גבולות הטכניקה והפוליטיקה מטשטשים בהכרח כאשר מדובר בחילופים ובשיתוף פעולה כלכליים, בתנועת סחורות ובני אדם, כפי תיחום מתוח של הגבולות.

אלה אלי נושאים שוליים, אך הם בבחינת הקדמה הכרחית לנירמול היחסים בין שתי המדינות השכנות, שבגלל מלחמת "פוליסריו" בסהרה המערבית למען עצמאות החבל, נותקו היחסים הדיפלומטיים ביניהן מאז פברואר 1976.

"שיחות בין מומחים" אלו מבשרות למעשה את הקרקע למפגש בעל מגד פוליטי בהרבה: כינוס של ועדה בין־מיניסטריונית האמור להיערך בקרוב בראשות שרי החוץ של שתי המדינות. ההחלטה להקים ועדה זו התקבלה ב־21 בנובמבר, במהלך ביקורו האחרון של שר החוץ המרוקאי באלג'יר. השאיפה לקיים דו שיח על אף המשך המלחמה בסהרה, באה לידי ביטוי מאז הפסגה המשולשת באוקיר לרפטי (בגבול אלג'יריה־מרוקו) שם נפגשו הנשיא שאדלי, המלך חסן השני בנוכחות מלך ערב הסעודית.

מאז נפגשו שני שרי החוץ של שתי המדינות כמה תריסר פעמים ואין להוציא מכלל אפשרות ביקור של ראש ממשלת אלג'יריה איברהימי ברבאט בינואר. מה עלה איפוא בגורל עמדתה הרשמית של אלג'יריה, על פיה לא תוכל להיות התקרבות למרוקו, אלא לאחר פתיחת תהליך הסדר לבעיית סהרה? האם אלג'יר רואה את ביקורה של ועדה טכנית של האו"ם ושל ארגון מדינות אפריקה, שתפקידה ללמוד את דרכי ארגונו של משאל עם עתיד בנושא ההגדרה העצמית של סהרה המערבית, כצעד ראשון אפשרי. מה עוד שמנהיגי אלג'יריה נותנים להבין בנבונות רבה באורח פרטי, שמשלחות זו נשלחה ביוזמת ארצם שבידרה עוד קודם לכן ויראה כי מרוקו תתייחס לשליחות ברצון טוב.

כאשר עשתה משלחת משרד החוץ האלג'יראי במרוקו, ביקר ראש הממשלה עבד־אלחמיד איברהימי בביקור רשמי בלוב ושהה שם עד ה־20 בדצמבר. נלוותה אליו משלחת ממשלתית רמת דרג. ראש ממשלת אלג'יריה יצא לביקור שבוע לאחר שרס"ן חמידי הוילדי, שליחו המיוחד של קדאפי, מסר שדר מזה האחרון לנשיא טוניסיה, זין אל אבידין בן עלי, והבהיר כי בכוונתו חידוש של יחסים דיפלומטיים בין טוניס וטריפולי אינם יותר "אלא שאלה של זמן". לאופטימיות זו שותפה אלג'יר שבה קיוו לנירמול עוד לפני תום השנה. כדי להגיע למטרה זו לא חסכו מנהיגי אלג'יריה במאמצים. הם הפעילו לחצים על הלובים כדי שיעניקו פיצוי מלא לטוניסאים שגורשו מלוב ב־1985 ושקראו לפרנים לגלות נדיבות. עם זאת האלג'יראים אינם הולכים שולל. הם מיטיבים להכיר את הקולונל קדאפי ואת הפכפכותו. גם משום כך לא דובר אף פעם ברצינות על איחוד בין אלג'יר וטריפולי, אלא על "אחוה", על "השלמה כלכלית" ועל "העמקת היחסים הפוליטיים".

למנהיגי אלג'יריה ברור שאחדות זו עליה מדברים מזה 18 חודש, תוכל להתבצע רק במסגרת הכללית יותר ובו בזמן המחייבת יותר של האחווה וההסכמה, שמאז 1983 כבר מקשר בין טוניסיה, אלג'יריה ומאוריטניה. פגישה ראשונה מסוגה של שרי החוץ של שלוש מדינות אלה אמורה היתה להיערך ב־20 בדצמבר באלג'יר. ההסכם יכול לשמש כאבן פינה למה שמכנים ראשי המדינות באיזור "המאגרב הערבי הגדול".

שלושת השרים אמורים היו ללמוד את שאלת ההצטרפות הלובית לחוזה. כדי להבטיח את עצמה מכל הכיוונים, העבירה טריפולי לחשבון בנק טוניסאי סכום ניכר, ותשגר סכום נוסף ברגע שפועלים טוניסאים נוספים שגורשו מלוב יתייצבו. עם חידוש היחסים בין טוניס וטריפולי, הרי תיאורטית לא צריך יהיה לעמוד בדרכה של הצטרפות לוב לחוזה. אך האם תוכל טוניס להסכים למצב בו רבאט תהיה מבודדת בזירה האזורית? ברור שלא, וכדי לעקוף את שרטון היעדרם של יחסים רשמיים בין אלג'יר ורבאט, יש למצוא פתרון, ובהקשר זה מדברים על הוצאתם מקופסאות הנפטלין של הנוסחים הישנים שנחתמו בטנג'יר ב־1958 בין מפלגת איסטיקלל המרוקאית, דסטור הטוניסאית והפ.ל.נ. האלג'יראי שעדיין להם לעצמאות אלג'יריה.

ההודעה עליה חתמו אז שלוש המפלגות הרי דיברה על הקמת פרלמנט מגרבי (אלג'יראי־טוניסאי־מרוקאי) בעל סמכויות ייעוץ לאחר עצמאות אלג'יריה. התואם בין נוסח החזון המזכיר אחד גם באלג'יר אפשר לאפשר, על אף חריפותה של בעיית סהרה, את המחשבה על הקמת "המאגרב הגדול" שיכלול חמש מדינות (מרוקו, אלג'יריה, טוניסיה, מאוריטניה, לוב) עד אשר, אם אכן יקום זאת העתיד, תצטרף יום אחד מדינת סהרה עצמאית אל הברית האזורית בתור המדינה המגרבית הששית.

שיחותי עם עיריית תל־אביב

מאת ג'ילי טל

התאריך: חודש מאי 1987.

שלום עיריית תל־אביב. רציתי לספר לכם שהסטודנטים הפכו את השכונה שלנו, רמת אביב הירוקה והשקטה, למגרש חניה אחד גדול. האוניברסיטה נמצאת כמה מטר מעבר לכביש. לכן אני מגישה חתימות של כ־40 בעלי רכבים ברחוב, ואני ביניהם, ואנחנו מבקשים … הרחוב שלנו בכחול לבן ו…

כך כתבתי לעיריה. אבל כמו באגדות, חלף חודש יוני, הגיע חודש יולי. ולכחול־לבן לא היה זכר. אחריו הגיע חודש אוגוסט, ואחריו, כמובן, ספטמבר. מדי בוקר, לפני הדודים ושאר ציפורים, התעוררתי לבוא ולשמוע, אולי הגיעו אנשי הצבע. אבל לא, הרחוב נשאר אפור. אין כחול־לבן.

והנה הגיע היום הגדול — יום תחילת הלימודים באוניברסיטה. התאריך: 25.11.87. אני יוצאת לרחוב, אך אין כל הפתעות. אני מתקשרת למר יוסף גבעול.

שיחה מספר 1.

— שלום אדון גבעול. לפני כמה חודשים הגשתי עצומה לצביעת הרחוב בחורי כחול־לבן...

— כן, אין לי זמן כרגע. אני בדרכי לישיבה. את בטח בחורה מסודרת, תשלחי לי העתק של העצומה ותוספי מכתב בכתב ידך.

שיחה מספר 2.

— שלום מר פלדמן (שלמה פלדמן, מנהל מחלקת התנועה, מדברת ג'ילי טל).

— מי?

— ג'ילי טל מרחוב ברודי ברמת־אביב. ביקרתי במשרדך לפני כחצי שנה והגשתי שם עצומה של תושבי רחוב ברודי...

— אתה, נכון, אני נזכר במשהו.

— ובכן...

— ובכן מה

— מה עם הכחול־לבן?

— טוב, נצבע לכם.

— מתי?

— תוך שבועיים מהיום.

— אבל, מר פלדמן, האם הצביעה תהיה מלווה בפיקוח של פקח רושם דו"חות?

— את זה אני לא יכול להבטיח.

— אין טעם לצבוע את הרחוב, אם לא יעבור בו פקח מדי שלוש שעות. הסטודנטים שלנו הם נוער־זהב, אינטליגנטים — אם לא יהיו דו"חות, הם ימשיכו להפוך את השכונה למגרש חניה ציבורי.

— מצטער מאוד. לא יכול להבטיח כלום. על זה את צריכה לדבר עם מנהלי מחלקת הפיקוח.

— אז מה הועילו חכמים.

— לא יודע.

* * *

בדיוק אחרי שבועיים צבעו, אבל. יצרו בעיה. חלק מהתושבים שחתמו על העצומה לא קיבלו מדבקות־חניה מהעיריה. הנה שוב חזרתי לשוחח עם פלדמן.

שיחה מספר 3.

אצל פלדמן במשרד. סיפרתי למנהל מחלקת התנועה על תושבי הרחוב, אשר משום מה מכוניתם אינה רשומה על שמם. כאלה שהרכב שייך למעביד, אותם שהרכב רשום על שם האם, הסבתא, הדוד וכו'. לאלה העיריה מסרבת להעניק מדבקות־חניה. הדרישה: רישום הרכב על שמם בלבד. הרכב שלי, למשל, רשום על שם אמי. פלדמן האזין בסבלנות ומספק "מצטער מאד. אלה התקנות. אין מה לעשות. מי שהרכב שייך למעביד, שיביא לנו תלוש משכורת, או אישור המעביד שהרכב ניתן לו …".

אני: האם אני … אתה רוצה את תלוש המשכורת שלי, או של בעלי, כדי שאוכל לקבל מדבקת־חניה? מדוע לא תשלחו את המדבקות לאנשים בדואר, כפי שאתם שולחים להם את חשבונות המים והארנונה?

"מה פתאום", כך פלדמן, "שאנחנו נסמוך על האזרחים? את יודעת איזה רמאים יש. כל מיני שקרנים שיתנו לקרובים שלהם את המדבקה. כאלה שרושמים את הדירה שלהם במשרד ואת המשרד כבתובת המגורים. את יודעת מה אנשים עושים בשביל מדבקת־חניה?"

פלדמן, האם כל תושבי העיר הזו הם שקרנים ורמאים ורק אתם, עובדי העיריה, אנשים ישרים והגונים, המשגיחים עלינו האזרחים־הגנבים־והרמאים? מדוע לא תחשוב שכולנו אנשים ישרים ושאכן נשתמש במדבקת־החניה לצרכינו בלבד. אתה יודע מה? אני מוכנה ללכת לקראתך ולומר שיש 10 אחוזים שקרנים. נו, אז מה? אבל כל השאר הגונים — הזקוקים והרוצים במדבקת־החניה.

מדוע יושבת בבניין העיריה — בסוף המסדרון — פקידה בשכר מלא שבפניה אנו האזרחים צריכים להוכיח שהאמת שלנו, שהבית שלנו. מה לדעתך יש לנו לחפש ברחובות הקטנים של רמת־אביב? זוהי שכונת מגורים פרופר. שים לנו את מדבקות־החניה בתיבות הדואר ונסגור עניין. אולי ל־10 אחוזים מכוניתנו אין רכב. הם יתנו את המדבקה לגיס של בן דודם — אז מה?

ופלדמן בשלה: "בשום אופן לא. אנחנו לא נשלח בדואר וגם לא נשים בתיבות הדואר. לא תעשו העברות בעלות, לא יהיו מדבקות־חניה".

* * *

ביקשתי מפלדמן לשקול הצהרה בשבועה, המקובלת בבתי המשפט, וכאן הוא עייף ממני והפנה אותי ליועץ המשפטי, עו"ד דוד טלמור.

לפני שעזבתי את המשרד שאלתי אם אפשר לערער על ההחלטה הפסקנית. פלדמן השיב: "בטח, יש ועדת ערעורים ואני חבר בה. אבל הוועדה החליטה מראש לפסול את כל הבקשות של בעלי רכב שאינו על שמם".

אפשר לראות את כתב המינוי של הוועדה ולדעת מה הן סמכויותיה ובמה היא כן דנה? במה כבר נשאר לה לדון?

פלדמן: "אין לי את כתב המינוי. תפני ליועץ המשפטי, עו"ד טלמור".

שיחה מספר 4.

שלום עו"ד טלמור, מה דעתך על משלוח מדבקות חינם לתושבי רמת־אביב?

טלמור: מה פתאום! את לא יודעת איזה תושבים יש בעיר הזאת. עושים כל מיני מניפולציות כדי לקבל מדבקות. לא תאמיני. … המדבקה …

— … יתנו אותן?

— כי הם צריכים את המדבקות.

— לכם מה הם צריכים אותן אם לא בשביל החניה ליד ביתם?

— אני יכול לספר לך בשביל מה הם צריכים אותן...

— אפשר לראות את כתב המינוי של ועדת הערעורים?

— אין ועדת ערעורים.

— אבל פלדמן אמר שיש.

טלמור בהחלטיות: הוא לא יודע. זו לא ועדה, זה פקידים שיושבים.

— כמה פעמים בחודש הם יושבים?

— פעם בשלושה חודשים.

— ובמה הם דנים?

— אמא... בכל מיני פניות.

— למשל...

"טוב, תראי", מחליט טלמור להיות החלטי, "אם הרכב לא על שם, אז מראש החלטנו לפסול את כל הפניות האלה".

אבל הרכב שלי רשום על שם אמי, הביטוח הוא על שמי, ואני תושבת רמת־אביב זה 20 שנה. מסיבות השמורות עמי אינני רוצה להחליף בעלות.

"אז תפני למנכ"ל העיריה אלי עשת, הוא היו"ר של הערעורים. אולי יטפל בך".

* * *

קיבלתי את עצתו של עו"ד טלמור ושיגרתי מכתב לעשת. כעבור שבועיים התברר לי שעשת אפילו לא טרח לקרוא את מכתבי והעביר אותו לתשובה לעו"ד טלמור. התקשרתי לעשת.

שיחה מספר 5.

— את אלי עשת, בבקשה.

פקידה: מי רוצה אותו?

— אזרחית העיר.

— הוא עסוק, תגידי לי במה העניין.

— אני מבקשת לדבר איתו.

— עסוק.

— מתי יתפנה לדבר עם אזרחית?

— לא יודעת.

שיחה מספר 6.

עם טלמור.

— עשת העביר אליך את מכתבי?

— כן.

— למה הרי יעצת לי לפנות אליו ואמרת — הוועדה שאינה ועדה תשב ותדון. מדוע לא דנו.

— לא יודע.

גמרתי את שיחותי עם העיריה ועכשיו אני מציעה — מיליון ש"ח בעבור מדבקת־חניה. מי שרוצה למכור ימצא מעטפות ובהן הכסף אצל האזרחים: פלדמן, עשת וטלמור. באו בהמוניהם.

יש הוצאות ואין תוצאות?

יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.

דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 / פקס: 268020

למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

הקורסים לאנגלית של בית הארחה כפר בלום

קורסים אינטנסיביים לאנגלית מדוברת בתנאי פנסיון מלא

מורות מנוסות, שאנגלית היא שפת אמן
כיתות לימוד קטנות ברמות שונות אותה
מדבר ושומע רק אנגלית במשך כל היום
משך הקורס שבועים לא כולל שבת

הקורס הקרוב ייפתח ב־14 בפברואר ש.ז.
נותרו מס' מקומות

בדבר פרטים נוספים נא לפנות:
לאביטל, בית הארחה 06-943666
שולמית בינון, רכזת הקורס 06-948647

صورة عن الاصل

صورة عن الاصل

קופסה שחורה גם לאניות

בניגוד לעולם התעופה אין חוקרים של תאונות ימיות יכולים להסתייע ברישומים של "קופסה שחורה" שכן אין מכשיר רישום כזה על אניות • האסונות הימים האחרונים חשפו שוב את הצורך במערכת בקרה כזו — וחברת לויד הודיעה כי השלימה את פיתוחה

עולם הספנות עשוי להיעזר בכר בעתיד הקרוב במיתקן הדומה ל"קופסה השחורה" המוכרת מעולם התעופה — אותו מכשיר הרושם את מהלך האירועים ומשמש מקור עיקרי למידע במקרה של תאונה אווירית. חברת הביטוח לויד מלונדון הודיעה באחרונה כי היא השלימה מו"פ מסחרי ועומדת לחתום על חוזה עם יצרן שיתקין קופסאות בקרה שיותאמו לצרכי הספנות.

לדברי מקורות ספנות בלונדון שצוטטו בשבועון ניו סאיינטיסט, הביעו כבר כ־10 חברות ספנות גדולות עניין במכשיר החדש ונראה כי כבר בתחילת 1988 הוא יותקן בכמה ספינות. חברת לויד מצפה כי גם ארגון הספנות הבינלאומי ימליץ על השימוש בקופסאות הבקרה.

התקווה שארגון הספנות הבינלאומי יחליט בזכות קופסאות הבקרה החדשות נובעת מההתייחסות לתאונות הספנות הקשות שהיו במהלך 1987 — ובעיקר אסונות המעבורת מול חוף בלגיה ואסון המעבורת בפיליפינים לפני שבועיים. בעבר דחה איגוד הספנות הבינלאומי את ההצעה להתקנת מכשירי בקרה כאלה ובשנת 1982 קבעה ועדה של האיגוד כי בשל בעיות טכניות אין לאמץ את הרעיון.

בעקבות קביעה זו השקיעה חברת לויד כ־500 אלף לי"ש במחקרים שנועדו לפתח קופסת בקרה יעילה אמינה. לדברי לויד אילו הותקנו קופסאות בקרה כאלה בספינות מאז 1980 הן היו מסייעות בחקירת הסיבות לאובדנן של לא פחות מ־1818 ספינות שטבעו או נהרסו בתאונות בין השנים 1980 ל־1984. במקרים רבים היתה לדברי לויד חשיבות עליונה לרישומים כאלה לצורך פיענוח גורמי התאונות, שכן גם כאשר היו ניצולים לא היה די בעדויותיהם כדי לקבוע את מהות התקלה.

כפי שהציג זאת המהנדס רוברט ספנסר: "במקרה של תאונה האנשים מודאגים באשר לסירות ההצלה ואינם זוכרים פרטים אודות השתלשלות האירועים כגון קצב טביעת האניה או אילו מדורים באניה הוצפו".

מחקריה של לויד בנושא רשם הנתונים — כפי שנקרא המכשיר — הולך בבחינת נסיונה של תעשיית המטוסים בשימוש ב"קופסאות השחורות" (צבען האמיתי כתום להקלת הזיהוי אחריהן). מטוסים נושאים מכשירים לרישום קולות הטייסים והתקשורת האלחוטית וכן מכשירים לרישום נתוני הטיסה. רישום קולות הימאים התברר כבלתי מעשי עבור ספינות בשל שטחן הגדול ופיזור הצוות עליהן. מה גם שהאירועים המוליכים לתאונה בים עשויים להתמשך על פני ימים אחדים ואורך הקלטה כזה איננו מעשי.

משך הנסיעות והאירועים בים הכתיב את הדרישה הראשונה מרשם האירועים הימי: לעמוד ברישום רציף של 25 שעות בלבד במכשיר התעופתי בניגוד לקופסה השחורה של הספינות לרישום רציף במשך 54 ימים. דרישה שהביאה בסופו של דבר ליצירת מכשיר בעל נפח זיכרון של 1 גיגבתיים.

בעיות נוספות עליהן היה על המתכננים להתגבר: הם כיצד להגן על המכשיר מפני מי הים, כיצד להבטיח כי במקרה של טביעה המכשיר יתנתק מן הספינה ויצוף וכיצד אפשר יהיה לאתרו. בנוסף לכך היה על המכשיר להיות עמיד בפני אש וחום גבוה גם למשך ימים — שכן דליקות באניות עשויות להימשך לעיתים גם שבוע.

המכשיר של לויד מורכב משני מכשירי הקלטה: הראשון רושם את נתוני המכ"ם והשני אוגר אינפורמציה ממכשירים שונים בספינה. שני המכשירים נתונים בתוך מיכל אטום למים המכיל גם משואת אלחוט. כל המיתקן נתון במיכל נוסף, חסין אש, ומותקן על גבי הספינה במקום גבוה יחסית. חיישני לחץ על המיכל מפעילים את מנגנון השחרור במקרה שהמיכל מצוי מתחת למים ומשואת האלחוט מאפשרת את איתורו.

מרכיב חשוב במחקרים שהוליכו לבניית מכשיר המעקב הימי התייחסו לשאלה איזה מידע צריכה קופסת הבקרה לאגור. לצורך זה נבחנו סוגי התאונות הימיות השונים, כגון פיצוץ, אש או התנגשות. החוקרים ציינו איזה נתונים היו מסייעים בחקירת כל מקרה. כך למשל נקבע כי מיקום הספינה ביחס לסביבתה ותנאי הסביבה (כגון מזג אוויר) חשובים לצורך החקירה. נתונים אחרים הם חלוקת המטען בגוף הספינה ובחינת יציבותה וכושר הציפה שלה.

ריבוי הדרישות לנתונים שונים במקרה של סוגי תאונות שונים הביא ליצירת מכשיר הרושם לא פחות מ־23 סוגי נתונים שונים הכול מעומק המים כפי שנמדד על ידי מד העומק של הספינה דרך מהירות ותאוצת הספינה וזיווגים מיישרי מאמץ במקומות שונים בגוף כלי השיט.

חלק ניכר משורת הנתונים שיירשמו בקופסת הבקרה כלל אינם נרשמים היום בספינות — למרות שמריכתם נמדדים במהלך הפלגה. חלק אחר אף איננו נמדד — כמו העומס על השידרית — למרות שחשיבותו בקביעת הסיבה לחלק מן התאונות מוכרת כקריטית.

למרות החידושים הרבים בקופסת הבקרה של לויד היא מבוססת כולה על טכנולוגיות המצויות בשימוש — ורבים מן החיישנים המעבירים מידע למכשירי ההקלטה נקנו "מן המדף". אם כי החוקרים פיתחו מכשיר חדש לצורך בדיקת העומס על גוף האניה: מוט באורך של כ־2 מטרים שקצה אחד שלו מחובר חיבור קשיח לשידרית והקצה השני נע עם עיוות השידרית ומרחק התנועה נמדד ומשמש כמקור מידע אודות העומס המעוות את השידרית.

פיתוח מכשיר ההקלטה לנתוני המכ"ם היה מסובך יותר — שכן הקלטת נתוני מכ"ם על סרט וידאו כפי שהוא מקובלת, למשל, לצורך אימונים בצי, אינה מעשית לאורך 54 יום. לאחר ניסויים ממושכים שבהם נבחנו דרכים לקצר את ההקלטה נקבע כי די ברישום מצב המכ"ם מדי דקה.

המכשיר הראשון שנבנה נוסה במשך שנתיים על אניית המכולות "סיטי אוף פליימות". במהלך הניסוי למדו מפתחי המכשיר כיצד לכייל והמכשיר כולו עבר הערכת ביצועים ואמינות. לדברי מפתחיו אין כל סיבה שהמכשיר לא יפעל במשך 20 שנה כשפרק הזמן בין תקלות לכל מערכת בו הוא כשנה, וגם במקרה של תקלה במיכשור אחד אין אבדן רישום מוקדם של אותו מיכשור ואין פגיעה ברישום שאר הנתונים.

"הקופסה השחורה" הניסיונית של לויד

המצפה הגדול ביותר

מצפה הכוכבים הגדול ביותר בעולם, מצפה קק, החל ללבוש צורה על פסגת הר הגעש הכבוי מונה קיאה בהוואי. מבנה הכיפה שהוצב במקומו לפני שלושה חודשים במעט נשלם והמהנדסים מקווים כי המצפה יחל לפעול בדיוק בעוד שנתיים. מסגרת הטלסקופ, הנבנית בספרד, תורכב בתוך המבנה בעוד 10 חודשים וייצור המראות המיוחדות עבור הטלסקופ כבר החל בארה"ב. הטלסקופ החדש יעשה שימוש ב־36 מראות משושות שיורכבו במבנה של חלת דבש קעורה, במקום המבנה המסורתי של מראה קעורה אחת. שטח איסוף האור של הטלסקופ החדש יהיה כאילו היה זה טלסקופ בעל מראה בקוטר 10 מטרים. שטח שיאסוף אור רב פי 4 מאשר מראות הטלסקופ הגדול ביותר בעולם — זה של הר פלומר שקוטר המראה שלו 5.08 מטר.

90 קופים לניסויים בחיסון נגד איידס

חוקרים אירופיים מקימים עתה מעבדת בעלי חיים מיוחדת למחקר וניסוי של חיסונים נגד איידס. 20 שימפנזים ולפחות 70 קופי רזוס ישמשו כחיות הניסוי בשורה של ניסויים לבחינת חיסוני איידס במהלך ארבע השנים הבאות.

הקופים מרוכזים כבר עתה במרכז המחקר לפרימאטים בריגסוויק, הולנד. המרכז ההולנדי נבחר על ידי רשויות הקהילייה האירופית לשימוש כמרכז הניסויים ולצורך זה הוקצו לו יותר מ־10 מיליון דולר.

קופי השימפנזה ברלסט הם היחידים מסוגם במסגרת המחקר במערב אירופה, ושלושה מהם כבר נושאים את וירוס האיידס לאחר ניסויים קודמים. החוקרים מציינים, כי למרות שהשימפנזה מפתחת נוגדנים כנגד נגיפי האיידס — אין היא לוקה במחלה עצמה ולכן התועלת שבשימוש בה כבחיית מחקר מוגבלת. כאן המקום לציין, כי נגיף האיידס האנושי, ה־H.I.V גורם הופעת איידס אך ורק אצל בני האדם ועד כה לא נמצאה אף חיה המפתחת את תסמונת הכשל החיסוני הנרכש.

העדרה של חיה היכולה לשמש כמודל למחקר האיידס מקשה על ביצוע מחקרים שונים. אחת הדרכים לעקוף את הקושי הנוצר כתוצאה מפגיעת נגיפי ה־H.I.V רק בבני אדם, היא לחקור וירוס דומה — S.I.V — התוקף קופי רזוס.

ייצור של חיסון יעיל לקופי רזוס כלפי הוירוס התוקף אותם עשוי לספק מידע כיצד לפתח חיסון דומה לאיידס האנושי.

במכון המחקר של רלסט נעשה כבר ניסיון להדביק 30 קופי רזוס במחלת האיידס ("איידס הקופים") — 10 מהקופים פיתחו נוגדנים לאיידס והיתר לא הודבקו. 70 קופי הרזוס שהוקצו למחקר האיידס הם רק חלק קטן באוכלוסיית קופי הרזוס במכון — שמספרה מגיע ל־900. במהלך ביצוע תוכניות המחקר ב־1988 ינסו מדענים תרופות אנטי ויראליות על קופים אלה וכן תיבחן יעילותם של טיפולים אחרים כנגד איידס — ובהם השתלת מח עצמות והקרנת מח עצמות.

במהלך בחינת תרכיבי חיסון ייבחנו בכל פעם קבוצות של 10 קופים נגועים — חמישה מהם יקבלו את הטיפול וחמשת האחרים ישמשו קבוצת ביקורת.

קופי השימפנזה שהוקצו לניסוי, 20 מתוך 118 השימפנזים במכון, יהיו חיות המעבדה בניסויים של תרכיבי חיסון לאיידס עצמו. התרכיבים העבודה עם תרכיבי וירוסים כה מסוכנים מחייבים את המכון בהשקעה ניכרת להקמת מערכת בידוד ואבטחה לקופים.

מין מסוכן לגמל שלמה

הרעב הוא המניע את נקבת גמל שלמה לטרוף את הזכר בעת ההזדווגות

כל ילד שלא נרדם בשיעור הטבע, יודע כי נקבת גמל שלמה כורתת את ראשו של הזכר לאחר ההזדווגות. קיפוד ראשו של הזכר משחרר את גופו מן העכבות שיוצר המוח ובכך הפכת ההזדווגות יעילה יותר. הנקבה מבטיחה לעצמה במקרה זה גם תזונה הולמת לאחר ההזדווגות, כאשר הפריט המופיע בתפריטה הוא שאר גופו של הזכר. עד כאן הדברים שאותם אמור לדעת כל ילד. אלא שבחינה מדעית של התרחיש מעלה כי מישהו טעה במיקצת בעת שלימד אודות ההזדווגות של גמל שלמה.

במאמר שהתפרסם בבטאון אנימאל בהייביור (כרך 35 עמ' 1524), מציגים א. ליסק וג'קסון דיידיס באוניברסיטת קליפורניה את תוצאותיהם של ניסויים שערכו במעבדתם, באשר למנהגי ההזדווגות של גמל שלמה סיני. החוקרים גידלו את החרקים משלב הביצה ובחנו כיצד הם מזדווגים בתנאים שונים. כמה מגמלי שלמה האכלו לפני שהוצגו בפני בני־הזוג, ואחרים הורעבו במשך 5 עד 11 יום לפני ההזדווגות.

התוצאות הרשומות: מתוך 69 זיווגים שנבחנו, רק במקרה אחד כרתה הנקבה את ראש הזכר לפני ההזדווגות. היתה זו נקבה שהורעבה במידה בינונית לפני מעשה. שבע נקבות שהורעבו קשה לפני שהוצגו לבני־הזוג התנפלו על הזכר וטרפו אותו כולו שהפגינו כל סימן להתעניינות מינית. הנקבות שהורעבו במידה בינונית טרפו את הזכר אך לפני ההזדווגות או מיד בסיומה, אך למעט אותו מקרה לא טרפו את ראשו במהלך ההזדווגות.

מתברר כי הקניבליזם אצל גמל שלמה אינו חיוני להזדווגות ואינו חלק ממנה ואירע יחד עם ההזדווגות רק במקרים בהם היתה הנקבה מורעבת במידה בינונית — מצב שבו הזכר מייצג פיסת מזון קלה להשגה ותו לא. הקשר בין ההתנהגות המינית של גמל שלמה לבין הרגלי הציד כפי שנבחנו, מגלה שהקשר אכן מצוי בצורת הלפיתה של זרועות הנקבה במהלך ההזדווגות. אך אינו מוליך למסקנה באשר לשאלה האם המדובר בציד הקשור להתנהגות המינית או בצירוף מקרים. מה גם שברור כי לא כל ההזדווגויות מסתיימות בקניבליזם וזכרים רבים מצליחים להמלט מזרועות הנקבה.

היבט מעניין של הבעייה קשור בבחינה האבולוציונית של ההזדווגות: מצד אחד זכר מוצלח מזדווג עם יותר מנקבה אחת, ולכן אפשר לטעון כי זכרים שנטרפו יהיו בעלי סיכוי נמוך יותר להזדווג, נצמדים כך שהברירה הטבעית תפעל נגדם. לעומת זאת, ייתכן כי דווקא העובדה שהזכר נטרף על־ידי הנקבה משפרת את סיכוייו להעמיד צאצאים, שכן במקרה כזה יש לנקבה סיכוי טוב יותר לשרוד לאחר ההזדווגות והסיכוי להתפתחות הביצים יהיה טוב יותר. מכל מקום, החוקרים מסכימים כי נקבות גמל שלמה אכן טורפות את בני־זוגן, אך לא כדי לשפר את ההזדווגות אלא כתוצאה מרעב.

השיניים הולכות ומצטמקות

ממדי השיניים של בני האדם הצטמקו בשיעור של 45 אחוזים ב־100 אלף השנים האחרונות, זאת על פי מחקר של אנתרופולוגים מאוניברסיטת מישיגן.

גולגולת האיש מפקין — שיניים גדולות

המחקר שפורסם בירחון אבולושן (כרך 41 עמ' 705), הוא תוצאה של מדידות רבות ומדויקות של שיניים משרידי האדם הקדמון. החוקרים מדדו את שטח החתך העליון של השיניים ולא את גובהן, המושפע משחיקה. הממצאים הראו כי שטח השן הטוחנת השלישית ירד באותה תקופה מ־260 מ"מ רבוע ל־200 מ"מ רבוע ושטח הניבים ירד מ־144 מ"מ רבוע ל־80 מ"מ רבוע בלבד.

מאז תחילת תקופת הקרח האחרונה, לפני כ־100 אלף שנה קובעים החוקרים כי גודלן של השיניים האנושיות נמצא בתהליך ירידה בשיעור של אחוז אחד כל 2,000 שנה. התהליך נמשך בקצב זה עד לפני כ־10,000 שנה והאיץ פי 2 ב־10,000 השנים האחרונות, שבהן הצטמקו שיניו בשיעור של 2 אחוזים בכל 2,000 שנה.

כוכב השביט בננט — גוש קרח בעל זנב שאורכו 1.5 מיליון ק"מ

לתקוע נעץ בכוכב שביט

נאסא מתכננת שיגור חללית שתבחן את ההרכב והמבנה של לב כוכב שביט

דגם של גשוש (פרוב) מיוחד שנועד להחדר אל גלעינו הקפוא של כוכב שביט, ליטול ממנו דגימה ולבחון את הרכבה הכימי, השלים בחודש שעבר את סדרת הניסויים שלו. הגשוש נועד להינשא בחללית מיועדת לשיגור לקראת מבצע מפגש השביט המעבר ליד אסטרואיד (מבצע CRAF) המתוכנן ל־1993.

הניסוי בוצע באמצעות דגם בקנה מידה מלא במעבדות סאנדיה בניו־מכסיקו. במהלכו הומחש כיצד גוף האלומיניום של הגשוש, שגודלו 1.5 מטר, חודר ומקבע את עצמו בגוש הקפוא הדומה לזה המרכיב את ליבת כוכב שביט.

הגשוש האמיתי של מבצע קראף יהיה בנוי מסטראטים המיכשור שעליו יכלול ספקטרומטר בקרני גאמא, קאלורימטר וכשיר אנליזה של גאז. שלושת המכשירים יאפשרו לקבוע מאילו יסודות מורכב הקרח של השביט, לבחון את מבנהו הגבישי ואלו מולקולות של גז כלואות בו.

המדענים מבקשים לגלות האם הקרח שבשביט הוא בעל מבנה גבישי סדיר או שהוא אמורפי. אפשרות נוספת היא שהקרח בשביט הוא בעל מבנה מיוחד שבו הקרח כולא בתוכו מולקולות גאז. מבנה זה הושג באמצעות מיכשור המחקה את התנאים בלב השביט בניסויים שבוצעו על־ידי פרופ' עקיבא בר־נון באוניברסיטת תל־אביב.

הרכב החומרים וסידורם המולקולרי חשובים להבנת תהליך היווצרותם של שביטים, ואף להבנת תהליך ההיווצרות של כלל המערכת השמש. חללית קראף מיועדת לשיגור בפברואר 1993. החללית תשוגר אל מסלול המקיף את השמש, ומכשירי חישה ומצלמות שהיא תישא יעבירו תמונות של שביטים ואסטרואידים באורכי גל שונים. החללית תעקוב אחר כוכב שביט במשך שנה שלמה, כדי לבחון את השינויים החלים בו כאשר הוא מגיע במסלולו האליפטי משולי מערכת השמש אל קירבתה. בסוף המעקב ינותקו גשוש אחד או שניים מן החללית וינעצו בליבת הקרח של השביט.

לאחר כמה ניסויים בעיצוב הגשושים ניתנה להם צורה של נעץ בעלי גולף טיט, כאשר חודו אמור להינעץ בקרח השביט במהירות של כ־140 קמ"ש. בעת שהגשוש יינעץ בקרח תגרד שן מיוחדת דגימה בצד החור. דגימה זו תישאב אל הגשוש ותעבור את תהליכי הבדיקה המעבדתיים שתוכננו.

קשיי התיכנון של הגשוש נובעים מחוסר הידע המדוייק באשר למבנהו וקשיותו של גוש הקרח ומהי מהירות הסיבוב שלו סביב צירו. במהלך הניסויים נורה דגם הגשוש אל גוש קרח בזווית של 60 מעלות בעת שהמטרה מסתובבת. על פי הערכות המתכננים, אלה תנאי פגיעה קשים מאלו הצפויים בעת המפגש האמיתי, וקיים אף חשש שהגשוש יוכיח את עצמו כחזק מדי וירסק את הקרח שייתכן שהוא נוטה להתפורר.

העלוקות חוזרות לבתי החולים

התפקיד הרפואי בו שימשו עלוקות מאז ימי הביניים לא עבר מן העולם וייתכן כי מחקרים חדשים ישיבו לעלוקות את תפקידן הרפואי. הקזת הדם — תפקידן העיקרי של העלוקות הרפואיות — כבר אינה נחשבת לשיטת ריפוי, אך נראה כי תכונות מסוימות של העלוקות יחזירו להן את ההילה הרפואית.

שימוש אחד בעלוקה הרפואית כבר חזר אט־אט אל כמה בתי חולים וקליניקות ברחבי אירופה: זהו למעשה השימוש הקלאסי בעלוקות למציצת דם. מתברר כי שטפי דם קטנים תת־עוריים הנוצרים בעיקר לאחר ניתוחים פלאסטיים עלולים לגרום לכישלון הניתוח ולסימנים מכוערים על העור. חיתוך או ניקוז שטפי הדם קשה ומחייב שימוש בחומרים מונעי קרישה ומותיר צלקות וסימנים נוספים. הפתרון: הצמדת עלוקה למקום שטף הדם — העלוקה הרפואית מנקזת את כיס הדם, הרוק שהיא מפיקה מונע קרישה ולאחר שמסירים אותה נותר רק שרטוט נקודות ועדויות במקום שאליו נצמדה — סימן תעלם במהירות.

תכונת הרוק של העלוקה המונע התקרשות הדם עוררה חוקרים לבחון את הרכבו הכימי של רוק זה. עלוקה רפואית, או עלוקה מכסיקאית יכולות לאגור בגופן עד 50 סמ"ק של דם אדם — והוא אינו נקרש אפילו במשך כמה שבועות. החומר המונע קרישה המופק על ידי בלוטות הרוק של העלוקה הוא חזק ושונה מכל חומר נגד קרישה אחר המוכר כיום.

הרכבו הכימי של החומר מונע הקרישה מורכב וב־15 השנים האחרונות נבחנו מחקרים לגילוי מרכיביו. המרכיב האחרון שהתגלה הוא העיקרי להחזיר לעלוקה את תהילתה הרפואית: מדובר בפרוטאין הקרוי אנטיסטאסין. במאמר בג'ורנל אוף ביולוג'יקל כימיסטרי (כרך 262 עמ' 9718) מציגים כימאים מאוניברסיטת פנסילבניה בפילדלפיה את ממצאיהם. הם הצליחו לבודד חלבון שייתכן כי יש לו תכונות נוספות לבד ממניעת קרישת דם — המחקר מצביע על אפשרות שחלבון זה בולם התפתחות של תאים סרטניים.

החלבון שבודד מבלוטות הרוק של העלוקה המכסיקאית הצליח לואט במידה ניכרת את התפשטות הגידולים הסרטניים בעכברי מעבדה שלהם הוזרקו קודם לכן תאים של סרטן. לחוקרים אין עדיין תשובה מהו הקשר בין תכונותיו של האנטיסטאסין למניעת קרישת דם לבין היכולת שלו לבלום התפשטות תאי סרטן. אך הם מציינים כי תופעה של קרישה לא נורמלית של הדם מתגלית לעיתים אצל חולי סרטן. ייתכן כי קרישי דם הנוצרים אצל חולים אלה מסייעים להעברת תאי סרטן אל הרקמות ומניעת הקרישה מסייעת להפחתת העברה כזו.

או שאתה מזריק לו
או שאתה "מיישן" אותו

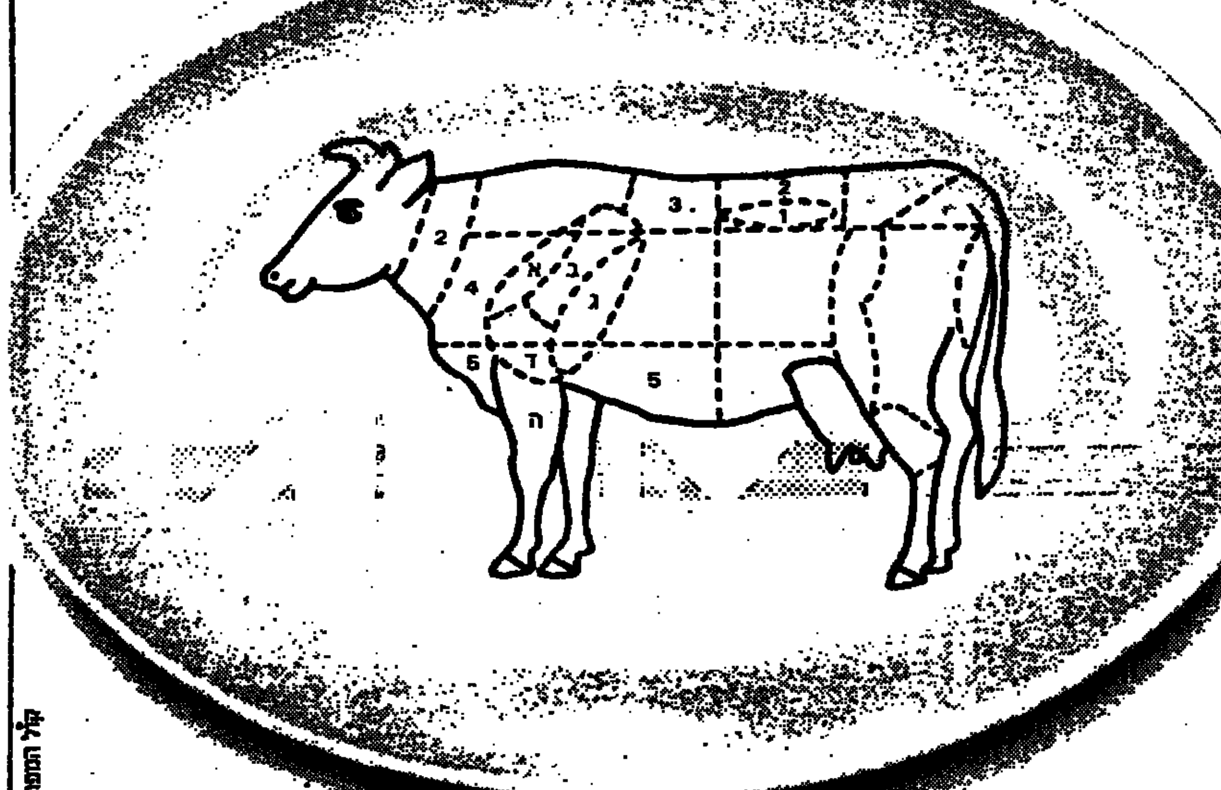

אין דרך אחרת. חייבים לעבד את הבשר כדי שיהיה רך ונוח לאכילה.
אפשר כמובן להזריק לבשר, כפי שנהוג ברוב המקומות. זה זול יותר. מהר יותר, קל יותר. אבל...
אתה יודע מה זה. כימיקלים וכאלה.
וישנה דרך נוספת: ל"יישן" את הבשר.
שיטת טיפול מיוחדת שנהוגה במקומות מסוימים שבהם יש יחס רציני לבשר.
ועוד יותר רציני לאלה שאוכלים אותו.
ב"וייט הול" בחרנו בשיטת היישון.
את הבשר אנחנו תולים בחדר מיוחד השומר על טמפ' קבועה של 0°,
לתקופה של שבועיים עד חודש,
בהתאם לנדרש לחלק המסויים של הבשר.
וכך, חומצת החלב הנמצאת בבשר, מתפרקת ומרככת את הבשר בתהליך טבעי לחלוטין.
זהו אמנם תהליך ארוך ויקר, אבל...
את ההבדל בטעם
מרגישים כבר מהנגיסה הראשונה.

נגיסה אחת תשכנע אותך

steak house
WHITE HALL
רח' מנדלי 6 תל-אביב. טל. 03-249282

הודעה על הצגת רשיון החדרה

נמסרת בזה הודעה כי רשיון ההחדרה לשנת 1987/88 של חב' מקורות "מפעל השבת מי זין — רצועה הדרולוגית 25", הוצג לעיון הציבור ביום 3.12.87 במקומות הבאים:

1. במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי.
2. במועצות המקומיות: בית חנן ובית עובד.
3. במועצות האזוריות: גן רווה וגן שורק.
4. במשרד הפנים, הלשכה המחוזית — רמלה.

כל אדם רשאי לעיין בהעתק רשיון ההחדרה חינם.

מי שרואה עצמו נפגע מהחלטות נציב המים בדבר מתן רשיון ההחדרה או מפרט שנקבע ברשיון זה, רשאי לערור על כך לבית הדין לענייני המים בתוך ששים יום מיום הצגת הרשיון.

נציב המים

עירית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן החוק)
70/762/3ב.

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר ודדי יעקב הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת בנית גג רעפים בגוש 407 חלקה 25 ברחוב כלהמפלד 5 בירושלים הדירה: בנית גג רעפים. את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 25, ירושלים. ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1200־1400.

אברהם כחילה
מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

הועדה המקומית לתכנון ובניה קרית גת

לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 מודיעה הועדה המקומית לתכנון ובניה קרית גת, כי הוגשה לה בקשה לאישור הקלה באחוזי בניה לפי הפירוט כדלקמן: בגוש מס' 1565 מגרש מס' 332ב'—רא' ברח' האורניים 315ב'—רא' רובע האותיים במקרא, קרית גת — ההקלה המבוקשת היא: 1.53% באחוזי בניה.

כל מי שיש לו התנגדות לאשור — ההקלה במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ובניה קרית גת, את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

זאב בוים
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ובניה קרית גת

בבית המשפט המחוזי
תל אביב יפו

בענין: קובץ המכות רוברט [illegible]

[illegible]

לוח העיר
זה עובד!
קבלת מודעות בטלפונים:
03-293648
03-290697

קבלת
מודעות
משפחתיות
03-738707
03-735588 — 9

כלכלה ועסקים

חילופי דברים קשים בין חיים שטסל לבן־עמרם

מנהל מחלקת ני"ע בבנק הפועלים מוזמן השבוע פגישת בנקאים כדי לדון בתהליך קבלת ההחלטות בדירקטוריון הבורסה

מאת יהודה שרוני

אליהו בן־עמרם, מנהל מחלקת ניירות ערך בבנק הפועלים, מוזמן השבוע לפגישה של הבנקים, החברים בדירקטוריון הבורסה, כדי לדון בתהליך קבלת ההחלטות בדירקטוריון הבורסה. ההחלטה על זימון הפגישה התקבלה על רקע חילוקי דעות חריפים ביותר שהתגלעו בין בן עמרם לבין חיים שטסל, יו"ר דירקטוריון הבורסה, בישיבת הדירקטוריון לפני כשבוע ימים.

בישיבה, התקיים דיון על מעמדם של "המשקיעים המוסדיים" בבורסה, הזכאים לקבל ניירות ערך בהקצאה מוקדמת. הנהלת הבורסה הציעה לבטל את המגבלות חסימת ניירות הערך לגבי קרנות נאמנות וקופות הגמל והפנסיה, ובמקביל להוציא את חברות הביטוח, חברות ההשקעה ומשקיעי חוץ מההגדרה של "משקיעים מוסדיים".

נציגי הבנקים ולמעט נציג בנק לאומי התנגדו להוציא את חברות הביטוח וחברות ההשקעה ממעמדם כמשקיעים מוסדיים, מתוך חשש כי הדבר יקשה על הפצת ניירות ערך המונפקים לראשונה לציבור. בהצבעה שהתקיימה המתבן שוויון בקולות ההצבעה, ואז נעדר סיכום חוזר. זאת לאחר שנציג הציבור אבי פילוסוף, השתכנע להצטרף להצעת הבורסה.

פילוסוף עשה זאת לאחר שה־הצעה המקורית שונתה, והובטח לו כי משקיעי החוץ ימשיכו לקבל מעמד של משקיעים מוסדיים. ההצבעה החוזרת עוררה תרעומת קשה, ובעקבותיה השמעו חילופי דברים קשים בין בן־עמרם לשטסל.

אליהו בן עמרם סירב להגיב על האמור בידיעה זו. חיים שטסל הד־גיש כי הוא מוכן להתייחס אך ורק לנושאים מהותיים ולא לתכנם של דיונים בדירקטוריון.

משה נסים לא אישר, אך חיים ארז מכהן כמנכ"ל

מאת יונתן שרמן

שר האוצר, משה נסים לא אישר את מינויו של חיים ארז כמנכ"ל קונצרן "כימיקלים לישראל" ולא חתם על כתב המינוי. כנדרש בחוק. עד עתה, רק השר שרון חתם על כתב המינוי.

על אף קושי זה, החל חיים ארז לתפקד כמנכ"ל כ"ל ביום ה' לאחר שדירקטוריון הקונצרן נפרד מיורם זיו ביום חמישי שעבר.

ב"כימיקלים לישראל" ציינו, כי אי אישור מינויו של ארז על ידי השר נסים הינו פורמלי בלבד ואינו מהווה סיבה לדחיית כניסתו של ארז לתפקיד. בקונצרן מציינים, כי היו מקרים דומים בעבר ואין לייחס את עיכוב חתימתו של השר נסים, לאי שביעות רצונו מבחירתו של ארז והעדפתו על המועמד שנתמך על ידו – אהרון פוגל.

יצויין, כי יורם זיו, המנכ"ל הפורש של "כימיקלים לישראל", מתכוון לפנות לעסקים פרטיים. בשלב זה מדובר על ייצוגו בארץ של איש העסקים הישראלי לשעבר, יוסף (ג'ו) ברדנר, הוי באוסטר־ליה. מתוקף תפקידו זה, גם נבחר זיו לפני כעשרה ימים כיו"ר מועצת המנהלים של "אריגמך", בה מחזיק ברדנר 11 אחוזים ממניות החברה.

קו מטענים חדש לדרום אמריקה

חברת התעופה הקולו־מביאנית "אריאנקה", שהינה החברה הגדולה ביותר בת־חום שינוע מטענים אוויריים בדרום אמריקה, פותחת קו מטען חדש מישראל. "אר־יאנקה" מפעילה את קו המטענים החדש פעם בשבוע, בשילוב עם חברת "פאן אמריקן". קו מטענים זה יכ־לול טיסה במטוס "פאן אמ" לפריז והעברת המטען למטוס "אריאנקה" למסע לבוגוטה בקולומביה.

"אריאנקה" תפעיל את קו המטענים החדש באמצעות חברת "אוריין".

יונתן שרמן

כלל תעשיות אלקטרוניקה – הפסדים מתמשכים

דו"ח על דו"ח / נת סופר, רואה חשבון

422 אחוז בשבועיים

מאת יהודה שרוני

מחירו של כתב האופציה של כלל תעשיות אלקטרוניקה, שהחל להיסחר ב־20.12.87, עמד על 108 נק'. מחירו של כתב האופציה נכון ל־31.12.87, עומד על 563 נק', עלייה של 422 אחוז. כתב האופציה של החברה הונפק במסגרת גיוס הון של כלל אלקטרוניקה, כחלק מחבילת ניירות ערך. באותה הנפקה גייסה החברה 9.4 מיליון דולר, מחציתם בהנפקה לציבור ומחציתם בהנפקת זכויות.

לציבור הוצעו כחבילה ארבע אופציות ללא תמורה, ו־126 אגרות חוב הניתנות להמרה במניות, במחיר של 95 נק'. הבנקים הגדולים סירבו לקחת חלק בחיתום, או מה שלא טוב לבנקים, טוב למנהלי תיקים הפועלים באמצעות חברת הברוקרים "החברה המרכזית לניירות ערך". אלה אספו את מרבית כתבי האופציה, תיצלו את "המנוף" הגבוה לקידום הפעילות הספקולטיבית. להנפקה נרשמו הזמנות הגבוהות פי 12 מהיקף ההנפקה הראשונית, ולמזמינים הוקצו 6 אחוזים מהיקף ההזמנה הראשונית.

מניות כלל אלקטרוניקה, נסחרו עד ההנפקה ללא שינוי שער, או תוך עליות שערים. מניות החברה בתמורה כספית של כמיליון שקל, נרכשו (באמצעות חברת הברוקרים "בטוחה"), במהלך נובמבר דצמבר, על ידי כלל ישראל. כלל תעשיות, שהיא החברה האם של כלל אלקטרוניקה, מחזיקה ב־74 אחוז מהמניות.

מניות תעשיות האלקטרוניקה, ובכלל זה מניות סאייטקס ואי־סי־איי (המוחזקות על ידי כלל אלקטרוניקה), נשחקו במהלך 1987 חדות. הגרף של "מיטב" מראה כי השחיקה פסחה על מנית החברה, שעלתה ממחיר של 14.8 דולר בתחילת 1987 למחיר של 15.2 דולר כיום.

כלל תעשיות אלקטרוניקה הינה זרוע ההחזקות העוסקת, באמצעות חברות בנות, חברה כספנית חברה אחרת, בייצור, פיתוח והשיווק של מוצרי אלקטרוניקה ואלקטרואו־פטיקה שונים.

החברה היא חברה בת של כלל תעשיות בע"מ, שהחזיקה בה, ערב ההנפקה האחרונה שבוצעה לפני כשבועיים, כ־73% מהבעלות הה־שליטה.

מכירות החברה נשחקו בעקבות מאז שנת 1984. הרווחיות נפגעה בצורה קשה. בתקופת המבתיים־חצי שהסתיימו ב־30.6.87 הפסידה החברה במצטבר 27 מיליון שקל. הונה העצמי נשחק מפברואר 1985 ועד יוני 1987 מ־58 מיליון שקל ל־31 מיליון שקל.

למרות זאת נשאר מצבה הכספי איתן וגם נזילותה טובה.

מכירות הרווחיות

המשבר הכללי שפקד את תע־שיית האלקטרוניקה בעולם בכלל ובישראל בפרט לא פסח גם על כלל תעשיות אלקטרוניקה. מכירות הק־בוצה ורווחיותה נפגעו קשות בשנים 1985 ו־1986. ב־1987 מתחיל אולי להסתמן מפנה חיובי.

המכירות של קבוצת החברות הכלולות בדו"ח המאוחד של החברה הסתכמו ב־1984 ב־44 מיליון שקל, ירדו ב־1985 ל־42 מיליון שקל וב־1986 ירדו עד כדי 39 מי־ליון שקל. במחצית הראשונה של 1987 הגיעו המכירות לסך של 22 מיליון שקל בהשוואה ל־18 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

ראוי לציין, כי הירידה במכירות חלה רק ביצוא. במכירות לשוק המקומי הסתמנה מגמה של עלייה קלה בשנים האחרונות. ב־1984 היווה היצוא 81% מכלל המכירות המאוחדות, בעוד שב־1987 תופס היצוא נתח של 69% מסך המכירות.

נתונים אלה אינם כוללים את חברת סייטקס, שבה מחזיקה החברה ב־14.6% מהמניות. מכירות סייטקס בכל אחת מהשנים 1985 ו־1986 היו 213 מיליון שקל. במחצית הראשונה של 1987 היו מכירותיה 114 מיליון שקל. כל מכירותיה של סייטקס הן ליצוא.

הרווח הנקי המאוחד בשנת 1984 היה 2.4 מיליון שקל. ב־1985 נרשם הפסד נקי של 6.3 מיליון שקל, וב־1986 הגיע ההפסד ל־17.2 מיליון שקל. ההון העצמי שהיה 52 מיליון שקל בסוף 1985 נשחק ב־1/3 בשנת 1986, לכדי 35 מיליון שקל בדצמבר 1986. במ־חצית הראשונה של 1987 נרשם הפסד נוסף של 3.9 מיליון שקל (בהשוואה ל־10 מיליון שקל בת־קופה המקבילה אשתקד) וההון העצמי הגיע ל־31 מיליון שקל.

בפברואר 1985, לאחר ההנפקה הקודמת, היה ההון העצמי של החברה כ־58 מיליון שקל. מאז ועד ל־30.6.87 נשחק איפוא ההון העצמי ב־47%.

עוצמה פיננסית

חרף ההפסדים הגדולים של החברה במשך השנתיים וחצי הא־חרונות ושחיקת ההון העצמי, נשמרה עוצמתה הפיננסית וגם מצב נזילותה טוב. מתוך שחיקת ההון בתקופה זו, בסך של 27 מיליון שקל, כמחציתו נבעה מההשקעה בסייטקס, שבנסיה והתחייבויותיה אינם נכללים במאזן המאוחד. הי־שינויים במצבה הכספי של סייטקס אינם משפיעים על המצב הכספי של חברת האם, אלא אם בן חברת האם מגדילה את השקעותיה. ואכן, לאחר תאריך המאזן ל־30.6.87 הגדילה כלל תעשיות אלקטרוניקה באמ־צעות חברת בת של כלל תעשיות 5 מיליון דולר לסייטקס, כהלוואה ארוכת מועד (במסגרת הסדר מימוני של 20 מיליון דולר שנעשה על־ידי בעלי המניות העיקריים והבנקים).

השפעת ההפסדים על המצב הכספי נוטרלה גם על־ידי קבלת הלוואות לזמן ארוך נטו בסך 9 מי־ליון שקל, מימוש השקעות בסך 13 מיליון שקל והקטנת ההשקעות הדרושות ברכוש קבוע. היחס השוטף

ליום 30.6.87 היה טוב למדי – 1.57. מאידך, היו יתרות המזומנים לתאריך זה נמוכות מ־3 מיליון שקל. הנכסים תומכי המכירות (לקו־חות, עבודות בבצוע ומלאי) גדלו בשנים האחרונות והסתכמו ב־31 מיליון שקל ליום 13.12.85, 39 מי־ליון שקל בסוף השנה שאחריה ו־37 מיליון שקל ב־30.6.87. שיעור נכסים אלה מהמכירות היה גבוה יחסית: 0.75 בסוף 1985, 0.90 בסוף 1986 ו־0.83 ב־30.6.87.

גיוס בספים

החברה התאגדה כחברה ציבורית בדצמבר 1981 על־ידי כלל תע־שיות, במטרה לרכז את כל ההשק־עות של קבוצת כלל תעשיות בענף האלקטרוניקה וליצור מסגרת לפי־תוח ולהשקעות נוספות בתחום זה בעתיד.

בעת הקמת החברה הועברו לה החזקותיה של כלל תעשיות בסיי־טקס, בבנן, מריקל, בביטא ובאי־סי־איי, סלקום – כנגד הקצאת מניות לכלל תעשיות. עם הקמתה גייסה החברה מהציבור 3.8 מיליון דולר ברוטו. בפברואר 1985, ב־מסגרת הנפקת זכויות, גייסה החברה 4.7 מיליון דולר ברוטו. כ־65% מתמורת ההנפקה הזו שימשה להחזר הלוואה לחברת בת של כלל תעשיות. יתרת התמורה הושקעה בחברות קיימות וברכישת חברות חדשות.

לפני כשבועיים יצאה החברה בהנפקה השלישית שלה. במסגרתה הוצעו לציבור כתבי אופציה ואגרות חוב בסך כ־5 מיליון דולר. סך הכל התמורה היתה כ־10 מיליון דולר ברוטו (9.4 מיליון דולר נטו). בדומה להנפקה הקודמת מיועדת גם הפעם רוב התמורה (59%) להחזר הלוואות

לחברות בקבוצת כלל. 30% מה־תמורה מיועדים לשמש כהון חוזר בחברה, ורק 11% מהתמורה (כ־1 מיליון דולר) ישמשו להשקעות בחברות בנות.

כלל תעשיות אלקטרוניקה מש־קיעה בחברות הבנות, המסונפות והאחרות לפי צרכיהן, מתוך כספי קבוצת כלל. גיוס הכספים מהציבור נעשה כאשר תנאי השוק מאפשרים זאת. החברה לא חילקה דיבידנד במזומן מאז היווסדה. וגם בעתיד הקרוב אין בכוונתה לחלק דיבידנד כזה.

בנוסף לגיוס הכספים על־ידי חברת האם, מוזרמים לקבוצה כספים המגוייסים מהציבור, באמצעות החב־רות הציבוריות שמניותיהן נסחרות בארה"ב בבורסה מעבר לדלפק. אי.סי.איי. גייסה בדרך זו כ־13 מי־ליון דולר וסייטקס כ־80 מיליון דולר. כמו כן גייסה סייטקס בארץ 14 מיליון דולר בדרך של הנפקת מ"ת.

השקעות

החברה הינה חברת אחזקות. תוצאותיה העסקיות מושפעות בעי־קר מתוצאות העסקיות של חברות הבנות, המסונפות והחברה האחרות שבבעלותה. שתי ההשקעות העיקר־יות של החברה – באי.סי.איי. ובסייטקס – מהוות יותר מ־90% מכלל ההשקעות של החברה מבחינת הערך המאזני ליום 30.6.87.

באי.סי.איי. מחזיקה החברה ב־59% מהמניות. עלות הרכישה היתה 2.8 מיליון שקל ואילו הערך המאזני ליום 30.6.87 היה 12.9 מי־ליון שקל. שווי החברה בבורסה בניו־יורק היה באותו תאריך גבוה הרבה יותר – 21.4 מיליון שקל. אלא שבמשבר אוקטובר האחרון

נשחקו שערי המניות ושווייה הכולל ליום 3.11.87 היה 12.7 מיליון שקל.

בסייטקס מחזיקה החברה ב־14.58% מהמניות בלבד. אולם ביחד עם קבוצת בנק דיסקונט הם בעלי המניות העיקריים של סייטקס ומחזיקים בצוותא 28.74% מהמניות. בין החברה ובין קבוצת בנק דיס־קונט קיים הסכם לתיאום השליטה בסייטקס. עלות רכישת חלקה של החברה בסייטקס היה 12 מיליון שקל והערך המאזני ליום 30.6.87 היה 16.7 מיליון שקל. שווי השוק של החברה בבורסה בניו־יורק היה ל־30.6.87 8.3 מיליון שקל, ואילו ב־3.11.87 ירד השווי ל־5.3 מיליון שקל בלבד.

דו"ח רווח והפסד של החברה מושפע בעיקר מתוצאות שתי החברות העיקריות הללו. חלקה של החברה בהפסד הנקי של אי.סי.איי. בשנת 1985 היה 3.5 מיליון שקל וב־1986 6.3 מיליון שקל. במחצית הראשונה של 1987 הסתמן מפנה וההשקעה הניבה רווח של 0.2 מי־ליון שקל.

המגמה בסייטקס היתה דומה. חלקה של החברה בהפסד הנקי של סייטקס בשנת 1985 היה 3.4 מיליון שקל וב־1986 8.2 מיליון שקל. במחצית הראשונה של 1987 קטן חלקה של החברה בהפסד של אותה תקופה לכדי 1.8 מיליון שקל. ב־רבעון השלישי של 1987 כבר דווח בסייטקס על רווח נקי קטן.

מדיניות וקופת הבנסות

חברות הקבוצה זוקפות את הכנ־סותיהן ממכירות המערכות עם מסירתן ללקוחות. במקרים מסויימים ניתנת ללקוחות הזכות להחזיר מערכות שנרכשו על ידיהם תוך 12 חודשים מיום התקנה. המדיניות

הקונה בקבוצה היא ליצור הפ־רשות להפסדים צפויים למקרים בהם עלולה זכות זו להתממש. גובה ההפרשות נקבע על פי ניסיון העבר.

הכנסות ועליות מביצוע עבודות נזקפות לפי שיטת התקדמות העבו־דות. בכם עלות העבודות בביצוע גדל במשך השנים האחרונות. ב־31 בדצמבר 1985 הסתכמה העלות ב־9.2 מיליון שקל, ב־31 בדצמבר 1986 ב־18.0 מיליון שקל, וב־30 ביוני 1987 ב־22.5 מיליון שקל. סכום הרווחים המשוערים שנצברו, על בסיס ההתקדמות בעבודות, עלה אף הוא והיה בהתאמה 1.1 מי־ליון שקל, 4.5 מיליון שקל ו־8.5 מיליון שקל. שיעור הרווח המשוער מהעלות עלה איפוא מ־11% במאזן ליום 31.12.85 ל־25% שנה לאחר כבן ול־38% ב־30.6.87.

תמצית המאזן ליום 30.6.1987

(במליוני ש"ח מתואמים)

	מאוחד	החברה
רכוש שוטף	53.6	7.8
השקעות	19.1	28.8
רכוש קבוע	12.4	
נכסים אחרים	1.9	
	87.0	36.6
התחייבויות שוטפות	34.2	5.5
התחייבויות לזמן ארוך ועתודות	12.5	
זכויות המעוט	9.2	
הון קרנות ועודפים	31.1	31.1
	87.0	36.6

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד

(במליוני ש"ח מתואמים)

	ינואר – יוני 1987	1986	1985
מכירות ובצוע עבודות	22.2	39.2	41.6
עלות המכירות, מו"פ, מכירה והנהלה	21.3	49.6	45.2
רווח (הפסד) תפעולי	0.9	(10.4)	(3.6)
הוצאות והכנסות מימון ואחרות, נטו	(2.1)	(2.7)	(0.6)
חלקה של הקבוצה בהפסדי חברות שלא אוחדו	(2.5)	(10.7)	(4.6)
רווח (הפסד) לפני מסים	(3.7)	(23.6)	(8.8)
מסים על ההכנסה	–	2.1	(0.2)
רווח (הפסד) אחרי מסים	(3.7)	(21.7)	(9.7)
חלק המעוט בהפסד (ברווח) נטו	(0.2)	4.5	2.7
רווח (הפסד) נקי	(3.9)	(17.2)	(6.3)

"איש השנה בשיווק" ייבחר השנה בראשונה בהנהלת איגוד המפרסמים

מאת אבי בגאנד

איגוד המפרסמים ומערכת ירחון הפרסום "אותות" מסרו בסוף השבוע שעבר את שמותיהם של חברי צוות השופטים שיקבע את הזוכים בפרסי אותות 87 על "מבצעי הפרסום הטובים ביותר לשנת 87". לראשונה יבחרו חברי הנהלת האיגוד גם על "איש השנה בשיווק", מבין מועמדים שיוצעו על ידי חברות ומפעלים.

לתחרות ניתן יהיה להגיש עבודות שבוצעו בין ה־1 לינואר ועד ל־31 לדצמבר 87, כאשר המועד האחרון להגשתן נקבע ב־31 לינואר 88. טכס חלוקת הפרסים ייערך ב־26 באפריל במלון הילטון בתל אביב.

לכהונת חברי ועדת השיפוט נבחרו השנה רוברט אריה, יועץ שיווק ומנהל בית הספר לפרסום של איגוד המפרסמים, יעקב ברק, מנכ"ל חברת רבלון, אלי גוה, מנכ"ל חברת מגה, ד"ר אברהם ג'קסון, מרצה אורח לתעשייה וניהול בטכניון, פרופ' יעקב הורניק, מהפקולטה לני־הול באונ' ת"א, ד"ר גבי ווימן, מרצה בכיר לתקשורת באונ' חיפה, ברניסלאב טאו, מנכ"ל איגוד המפרסמים, העיתונאי ומבקר הקולנוע אורי קליין, פרופ' דן לסקין, ראש המחלקה לצילום באקדמיה בצלאל, דוד רבני, מנכ"ל המכון הישראלי למחקר חברתי שימושי, איש הרדיו ד"ר יצחק רועה ועמוס שוקן מנכ"ל קבוצת "הארץ".

העורך: נחמיה שטרסלר

הבנק לפיתוח התעשיה מבקש לעסוק גם בהנפקות

מאת אריה לביא

הבנק לפיתוח התעשיה מבקש להרחיב את פעילותו ולעסוק גם בהנפקת חברות בבורסה. זאת במסגרת שאיפתו של מנכ"ל הבנק יוסי סריג לגוון את פעילות הבנק.

סריג מבקש להגיע למצב שבו הבנק יטפל במשקיעים החל מהרגע בו הם מבקשים לבדוק את כדאיות הפרויקט, דרך ההשקעה הראשונית – ומאוחר יותר על ידי ההנפקה בבורסה.

הבנק הגיש לאחרונה בקשה לבנק ישראל להרחיב את רשיונו גם לתחום ההנפקות, לאחר שהתברר שעל פי התנאים הקיימים של הרישיון אין הבנק רשאי לעסוק בהוצאת חברות בבורסה. התברר שבעת שבבנק ישראל ניסחו מחדש את רישיונות הבנקים למימון תעשיה, בתקופה שעוד מסר היה המפקח על הבנקים, לא הוכנס סעיף מתאים לעניין זה לרישיון הבנק, וכ־תוצאה מכך מוגבלים הבנקים למי־מון תעשיה, ובכלל זה הבנק לפיתוח התעשיה מפעילות בתחום זה.

הצטרף למאות החברות, המיפעלים והמוסדות הנהנים משרותינו כבר עשרים שנה

שרותי גניזה

לפני שאתה מחליט לשכור חדרים או מחסן נוספים או לרכוש ריהוט וציוד לשמירת תיקים, כדאי לך לבקש מאתנו הצעה לגניזת התיקים. תמורת תשלום חודשי זעום, נגנוז במיכל ארכיב (30x30x40 ס"מ) את התיקים ואף נמציא אותם למשרדך ללא הגבלה וללא תשלום נוסף.

בית גנזים בע"מ
שרותי תיוק וגניזה
נוסד ב־1965
רח' יהודה הנשיא 48 בני ברק 51583
טלפון: 03-774015

למכירה
מכונת הדפסה אופסט רוטטיבית
KING PRESS
שנת ייצור 1979
אורך חיתוך היקפי 578 מ"מ
רוחב גליל מקסימלי 890 מ"מ
המכונה מצוידת בשתי יחידות הדפסה ובעלת כושר הדפסה מירבי של 16 עמ' בפורמט 290 מ"מ x 420 מ"מ (פורמט חדשות).
כמו־כן ניתן לבצע 32 עמודים בקיפול דבל פרלל או קיפול לרבע
פרטים נוספים אפשר לקבל בטל. 03-5563057.
בתאריך 24/1/88 שעה 11.00 תיערך הדפסת הדגמה בדפוס. גרפופרינט תמנע 13, אזור התעשיה חולון.
המכונה נמכרת "היכן שהיא ואיך שהיא" ועל הקונה להוציאה מהאתר תוך 30 יום מתחימת החוזה.
הצעות יש להגיש למזכירות גרפופרינט במעטפה חתומה ולצרף המחאה בנקאית בגובה 10% מערך ההצעה אשר תוחזר למי שהצעתו לא תתקבל.
הצעות יש להגיש לא יאוחר מיום 28.1.88.
אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הזולה ביותר ו/או כל הצעה אחרת.
גרפופרינט בע"מ

מכרז
למכירת חנות בשטח של כ־120 מ"ר
בפרוייקט אלוני שחר
שכונת תלפיות מזרח, ירושלים
חברת "חפציבה" מזמינה בזה הצעות לרכישת חנות בשטח של כ־120 מר' בפרוייקט הנ"ל (בבנין מס' 1).
פרטים נוספים:
גובה החנות כ־5 מטר
לחנות: מחסן צמוד, שרותים ומקלט
החנות מיועדת ל"מיני־מרקט" לדיירי השכונה.
מועד מסירה: 5.3.88
מחיר מינימום נדרש
290,000 ש"ח, לא כולל מע"מ
(צמוד למדד המחירים לצרכן, חודש אוקטובר 87)
הצעות
יש להגיש בכתב לא יאוחר מיום א' 15.1.88 במעטפה סגורה, לגברת רחל כהן במחלקת מכירות, בחברת חפציבה, רח' יפו 234, ירושלים.
להצעה יש לצרף המחאה בנקאית בשיעור 5% מסכום ההצעה.
החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.
ניתן לראות את החנות באתר הבניה, כל יום משעה 08.00 בבוקר עד 14.00 אחה"צ.
לפרטים נוספים ניתן לפנות למחלקת המכירות של חברת "חפציבה" טל. 02-383436

למי שפותר - מגיע יותר!

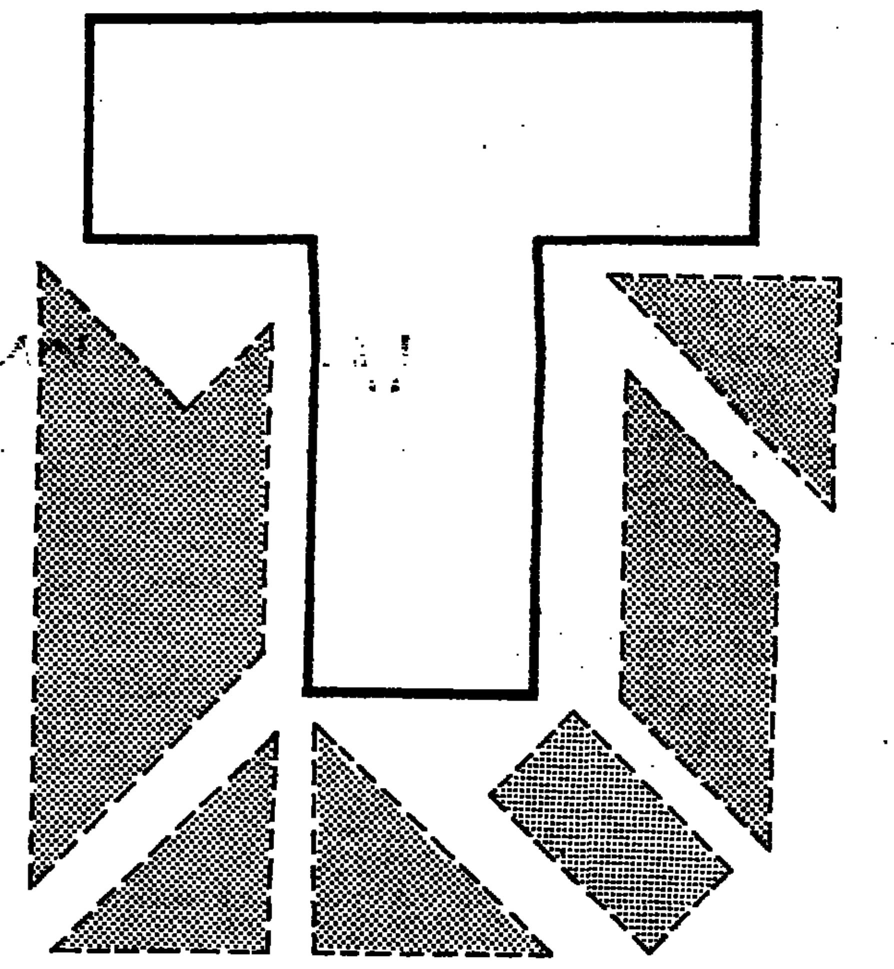

שעשוע קל להרפיית המתח...
גזור את ששת החלקים המסומנים במודעה.
אם תצליח להרכיב את האות האנגלית T, הרם אלינו טלפון -
אתה הלקוח החכם שזקוק לחברת פירסום ברמה שלך!
צוות מי־טל
שירותי פרסום ומאוחרים בע"מ
טל. 03-281188-9

המרכז הישראלי לניהול
מרכז יישומי טכנולוגיות מידע בניהול ליד המרכז הישראלי לניהול
התחרות הארצית בניהול תשמ"ח
קבלת החלטות עיסקיות בעזרת מחשב אישי
חג אורים שמח עם מערכת אישית
יבמ PS/2 לכל אחד מחברי הצוות הזוכה בתחרות הארצית בניהול תשמ"ח.
פרטים והרשמה בטלפון: 03-257202
בחסות: בנק דיסקונט | יבמ ישראל | עיתון הארץ

מכתבים למערכת הארץ

זכויות האדם בפרספקטיווה רחבה

ב־24 בדצמבר, באירוע רב רושם נחנכה באוניברסיטת בר־אילן קתדרה לזכויות האדם ע"ש ראול ולנברג. בטקס פתיחה, אשר כיבדו אותו בנוכחותם אנשים רמי־מעלה מן המערכת הפוליטית והאקדמית, נישאו נאומים רבים. אולם, ראה זה פלא, בכל המלל שהופרח לחלל האולם, אי־אפשר היה אף לחשוד שמא קורה היום בסביבתנו המיידית משהו המתקשר לזכויות האדם (או להפרתן).

מדברי הנואמים התקבל הרושם שלילה וזכויותיהם של יהודים במקומות שונים בעולם היא הקשר היחיד בינינו, כאזרחי מדינת ישראל, לבין נושא בעייתי וכאוב זה. דווקא נושא זכויות האדם ראוי שייבחן וייחקר בפרספקטיווה רחבה ככל האפשר. דא עקא, איש מבין נואמי דברי הפתיחה, להוציא השופט פרופ' אהרן ברק, לא התעלה מעל להיבט היהודי של הבעייה. מצוקתם של יהודי סוריה ואתיופיה, הדרישה לשחרר את יהודי בריה"מ, לקחי השואה, ומשמעות קיומה של מדינת ישראל מבחינתו של היהודי כפרט — כל אלו נושאים חשובים כמובן. אך האם הצד היהודי של הבעיה הוא חזות הכל? האם לא קורה כאותה בעולם בכלל ובאזורנו בפרט המצדיק אירוע מסוג זה.

הגדיל לעשות אורח הכבוד, פרופ' ארווין קוטלר, משפטן בעל שיעור קומה עולמי במלחמה על זכויות האדם. בנאום מהוקצע ומבריק עסק בהרחבה בהיבטיה הרבים של סוגיית זכויות האדם במדינת העם היהודי, ביניהן: הצורך להביא פושעים נאציים לדין, החובה להתריע את המאבק למען יהודי בריה"מ והמועצות, האנטישמיות על ביטוייה השונים, ובידודה של מדינת ישראל במשפחת העמים. רק לאחר שעה ארוכה, הרג סוף סוף מן הלייטמוטיב של הערב כולו ובבא לגנון לייחד משפטים ספורים לדרום אפריקה ומשפט אחד ויחיד לנעשה אצלנו. כאן הסתפק הפרופ' המלומד בנוסחה הנוחה בדבר ההזדקקות ל־principle of least injustice, וחזר לקרקע הבטוחה של "העולם כולו נגדנו".

בה גלין איפוא על המדינאים ופעסוטי־העם המסרבים לראות את הכתובת על הקיר, אם גם גדולי החוקרים והמרצים בנושא זה נופלים קורבן לראציונאליזציה ולעיסוק כמעט־אובססיבי בהיבט אחד בלבד (חשוב ככל שיהיה) שלו.

ש. שלזינגר
רמת־אביב

הנהגים לכנסת

בכתבה "נתיבי תחבורה" ב־9.12.87 תחת הכותרת "השוטר מעל לחוק" בצוטט ראש מחלקת התנועה ג־ב מנחם חדד, כאומר "שהציבור מקבל 'באהבה רבה' את חובת חגורות הבטיחות בערים.

תקנת החגורות התקבלה אחרי אחר האסמנות שעודרו כלי התקשורת, כניסיון עלוב להסכיח את סיבותיהן האמיתיות של תרבית תאונות (אגב רובן ככולן בכבישים הפתוחים) הנובעות ממצב הכבישים בארץ, ומהעובדה שרכב משנות ה־60 ותחילת ה־70 בכתובב עדיין וסותם כבישינו הצרים.

בעל הרכב הישראלי, שהפך זה כבר לנסחה האהוב על האוצר, מ־סיו ומכסיו, מנוצל ע"י עניינה מיותרות ומחמירה למקור הכנסה לא אכזב. המשטרה אינה עוסקת ב־מניעת תאונות, אלא שכח הרגש על עקיפת אותם חוקים הנוחים לה "והמכניסים" שלילות וביכוח.

בנדינה הדמוקרטית ביותר ב־עולם — שוויץ — קצה נפש הנהגים כהתעללות בהם ע"י המחוקקים על שבהשוואה לנהג הישראלי הרי חיים בה בגן עדן, והם הקימו השנה מפלגת נהגים מיוחדת, וכבר השנה הכניסו את נציגם הראשון לפרלמנט הפדראלי.

במדינה בה שני נציגי אגודת ישראל מצליחים "למכור תמיכתם לבחירה בכהונה וחיותרים, כופים על כולנו דת כנגיית, הגיע הזמן שנחזיר מלחמה שערה תפעל במו־כה נגד ההתעללות בבתי המשפט לתחבורה המשטרה שמנקודת מבט מניעת תאונות בפירוש אינה מ־מלאת תפקידה, כי דורשים ממנה להרבות בדוחות תנועה.

ד"ר א. מאיר

המשולש השעיר והמאמבו

שלושה דברים מסבים קורת רוח לתייר הבא לאלוהה: גוף משגע, גברים כעורכלים למכשעי נגותי עור שונים וקבצ האמבו המטריף.

כל גברי אלוהה למין הגיל הרך ועד לכבוגרים שבניהם נעים בתנועות כאילו נולדו בקצב ה־מאמבו. הדבר כה טבוע באופיו של הגבר האלוהי עד שאינו בורע לכך ופעולה זו נעשית כאילו בתוך חלק תת־הכרתי של כוחו. אם נצרף לכך את יופיים של גברי אלוהה שהם בעלי מגוון רחב ביותר של צבעים למן הברונזה הכהה, השוקולד החום ועד לבלונד (של הכוכב הבריטי) הרי שנכנו לתיירות הרבה שעות של קורת רוח.

על חוף ימה של אלוהה מס־תובבים נערי חוף לבושים בפיסת בד משולשת קטנה ביותר הנקראת "המשולש השעיר" ושאר גופם חשוף לרוח. אין להתפלא שאלוהה מושכת תיירות רבות הבאות לחזות ביפי הגוף והתנועה של גברי אלוהה הנגלים אותם ביד נדיב־ה... וכו' וכו' וכו'.

אין לי אמנם תאור ד"ך כמו לחיים גלאון (התוח הרנסאלי והס־מבה — "הארץ" (23/12/87) אבל אני מקווה שהמאסטר שלי מספיק כדי לכתוב תיאור חושני נוקב במ־דור חוג בית — ולדעתי מתאים יותר, מבחינת מין הקורא, מאשר תיאורו של גלאון.

האם אין גבול לסקסיזם? ביפן, שלפני האיידס, סוכנויות נסיעות היו מארגנות לגברים "ביקורי עבודה" אצל הנשים המסכנות בפליפינים הנאלצות לעסוק בזנות. הכתבה של גלאון מתאימה למשרד נסיעות המארגן גברים ישראליים למסעות מין לברזיל.

נורית גילת
חיפה

חוק נגד טרור

בעקבות התבטאויותיו הנחר־צות של ראש הממשלה נגד הטרור, יש בדעתי להציע הצעת חוק: כל אדם שהיה אי־פעם טרוריסט או מנהיג ארגון טרור לא יוכל לכהן בכל משרה ממלכתית שהיא במדינת ישראל.

גתאי בראל
ירושלים

יש קדושה בחינוך ובבריאות

הורגלנו במשך שנים לחשוב, שנוכח ים הערבים הסובב אותנו הרבותה שלנו היא באיכותנו: בחי־נוך, בבריאות, בצבא, במוסר וכו'. לאחרונה קראנו שמספר מסיימי בתי ספר גבוהים בארצות ערב — מצרים, סוריה, עיראק, סעודיה, ירדן וכו' — עולה כמה מונים על אלה שבישראל. "הארץ" במאמרו הראשי (מה 21.12), תחת הכותרת — "אין קדושה בחינוך ובבריאות" מנסה לשכנע את קוראיו ששמה על המעדך לקבל את עמדת שר האוצר ולהיעתר לקיצוץ בתקציב בחינוך ובבריאות.

מהיכן יבואו לנו אנשי המדע בת־חום המדעים המדויקים, הבמדעי הרוח אם האוניברסיטאות שלנו לא יהא בכוחן להעסיק מספיק מורים בעלי שיעור קומה. מה יהיה על סטודנטים מחוננים חסרי אמצעים, שחלקם יותרו ללא השכלה אקדמאית וחלקם יגרדו למרחקים ויע־דיפו להישאר שם בתום לימודיהם? החינוך אינו רק פונקציה של תקציב. בלי תקציב מספיק טופסו שנתדלדל בתחום המדעים למיניהם, לא רק מספרית אלא גם איכותית. הוא הדין בבריאות: מול הגל הגואה של אוכלוסיה מתרבה בארץ ומסביב לנו, קיים פתרון חלקי של בריאות יותר, בגבר כמות יתרה.

פחות תמותה בתינוקות, שיפור מצב בריאותם של צעירינו, רפואה טובה יותר בצה"ל, רמת בריאות גבוהה יותר בכל שכבות העם. הדו־כוח אינו יכול להיות מוסס לתחום הביך מפלגתי. החינוך והבריאות הם ערכים עליונים מנקודת ראות של היום ומחר. מי שמקצץ בתקציבם, מקצץ באיכותו של העם.

מרדכי אות־יקר
תל־אביב

אגד אצלי בבית

בפרסומת ברדיו נאמר בערך כך: אם אין לך זמן לבוא למודיעין אגד, מודיעין אגד יבוא אליך הביתה.

אלי הביתה! לא האמנתי למשמע אוזני. קסמתי מכל החסדים ומפ־עשי הנסים והנפלאות של אשפי הפרסום, אך בקשה קטנה לי אליכם. שבאחד (לא חלילה בכולם) ממספרי מודיעין אגד בירושלים, יענו — פשוט יענו.

ורדה רוזובסקי
ירושלים

כהנא או חלוקה

אני מזדהה להלוטין עם דבריו של שמעון פרס, בתרפרזה למשפטו המפורסם של בן גוריון, כי יש להיאבק באלימות כאילו אין תהליך לשלום ויש להמשיך בתהליך לש־לום כאילו אין אלימות.

יחד עם זאת מקוכתנו שלא להתעלם מהאירועים החמורים, לב־חון אותם ולהסיק מהם מסקנות. זאת חובה שכל אחד מאיתנו חב לעתיד המדינה.

המסקנה הבולטת לעין, למי שהיה זקוק להוכחות נוספות, היא כי אין סיכוי לקיום תקין למדינה דו לאומית אשר תבקש לשמור הי־מתכונת של מדינה דמוקרטית, כאשר ההבדל המהותי בין מדינה דו לאומית לבין מדינה יהודית ובה מיעוט לא יהודי — הוא בעיקרו כמותי.

כי שמבקש להיות במדינה בעלת אופי יהודי ורוב יהודי חייב לבחור בין שתי אפשרויות: דמוקרטיזת כהנא, או חלוקה.

יגאל ריינר, עו"ד
תל־אביב

מלאך מתאהב בלוליינית: ברונו גאנץ וסולווייג דומרטין

קולנוע / רחל גורדין

געגועי מלאכים

"מלאכים בשמי ברלין", קולנוע לב, ת"א

מלאכים רואים את העולם בשחור־לבן. אנשים — בצבע. המלאכים שומעים את מחשבות האנשים החול־פים על פניהם. נמאס להם להיות לנצח, להיות תמיד כמהות הדברים. הם מתגעגעים לכוס קפה או תפוח. מבקשים לקבל חום או אצבעות שחורות מהדיו בעיתון. לומר: "עכשיו. עכשיו. עכשיו" במקום "מאז" ו"לעולמים". סרטו של וים ונדרס "מלאכים בשמי ברלין" עוסק בגעגועים אלו. הוא מנסה להסתכל בחיים האנושיים במבט רענן, ובאמצעות הסיפור להחזיר לצופה את ילדותו. לרגעים זה מצליח. לרגעים — לא. בסך הכל זהו סרט יפה, עם צילומים יפהפיים של הנרי אלקן, בשחור־לבן ובצבע, ודיאלוג פילוסופי־פיוטי של המחזאי פטר הנדקה.

סיפור המסגרת דומה מעט לסרטים האמריקאיים שמשכו את וים ונדרס בעבר לארה"ב. מעשה בשני מלאכים הצופים בתושבי ברלין ומאזינים למחשבותיהם. לכל אחד מהם יש הערפות, ובמהלך הזמן, שאינו קיים עבור המלאכים, מתאהב האחד (ברונו גאנץ המצויין) בלוליינית יפה ועצובה (סולווינג דומרטין), הופעתה את הופעתה האחרונה של הקרקס, לפני שהקרקס נסגר. התשוקה לאהבתה היא הקש האחרון המעביר את המלאך לעולם של ריבוי ופירוד, עולם שבו אפשר להתנסות באהבה כמו בפרידה. והוא הופך לאדם.

מאחר שונדרס, אף כי חזר מארה"ב בהרגשה של זהות אירופאית, עדיין חש צורך לעשות מחווה לקולנוע האמריקאי — יש כאן גם מלאך־לשעבר בדמותו של פיטר פאלק, המגלם את עצמו. אז אם לא ידעתם — פיטר פאלק, הוא קולומבו, ויתר בעבר על היותו מלאך כדי להתנסות בחיים קשים של כוכב קולנוע מצליח. את הסרט מקדיש ונדרס למלאכים לשעבר — פרנסוא טריפו ויאסוג'ירו אוזו, שעליו עשה סרט תיעודי בשם טוקיו־גא, סרט המלא את אישיותו של ונדרס עצמו.

מה שהיה יפה בעיני בסרט הוא קודם כל האיחוד של הריבוי בתוך השלם, גם מבחינה צורנית וגם מבחינה תוכנית. המחשבות שהמלאכים שומעים הן מקוטעות. חלקן "טובות", חלקן "רעות". חלקן עוסקות בדברים גדולים, חלקן בקטנות. באוטובוס, לצד בחור החושב "לשם מה אני בכלל חי?" יושבת אשה זקנה מודאגת: "איך אתקיים מקצבה כל־כך קטנה?". אך במבטם האוניברסלי של המלאכים אין גדול ואין קטן. גם הרע והטוב הם רק זוויות הסתכלות אנושיות. הנאהבים־לעתיד מחפשים זה את זו במועדון לילה הומה — הם מאוחדים על־ידי מבטו של מלאך.

הדיאלוג פרי עטו של פטר הנדקה עשיר ומעניין. יש צורך ביותר מצפייה אחת כדי לקלוט אותו. מחשבותיהם האקראיות כביכול של האנשים בסרט, מאפשרות להנדקה לתהות על מהות הקיום וליהנות דווקא מטעמם של החיים הבלתי מושלמים שניתנו לאנושות. הצלם הצרפתי המצויין הנרי אלקן קולט במצלמתו להקת ציפורים המתבודדת ומתרוממת במפתיע, משנה כיוון, וגורמת לליבו של הצופה להחסיר פעימה בהתרגשות. ישנם כאן גם צילומים אופייניים לסרטיו של וים ונדרס, כגון דמותו האפלה של מלאך בחלון הקומה העליונה של אוטובוס קומתיים — צללית אנושית על רקע הבנייה השקופה של הכרך. ונדרס נוטש הפעם את מוטיב המסע ששימש אותו ברבים מסרטיו האחרים. ("אליס בערים הגדולות", "ידיד אמריקאי", "האמט", "פריז טקסס", "מצב הדברים", "במהלך הזמן"). אישיותו מורגשת בסרט, לא רק בדברים שוליים כגון אהבתו למוסיקת הרוק (הופעה של ניק קייב), אלא גם ברומנטיקה מודגשת שפוגעת, מדי פעם, בסרט. יש גם הרגשה שהדימוי היסודי פתח לונדרס ולהנדקה אפשרויות רבות. אך בשלב מסויים לא כל־כך ידעו מה לעשות בהן, ואז הסרט חוזר על עצמו.

הארץ ממליץ

מלאכים בשמי ברלין (ת"א) — שני מלאכים מבטלים עוקבים אחר מחשבותיהם של תושבי ברלין, ומתגעגעים לחיים כבני אדם. סרטו של וים ונדרס ("פריז טקסס").

תרבות רחוב (ת"א) — סרט תעודי על ילדים חסרי בית בסיאטל שבארה"ב, מאיר גם את החברה שבתוכה הם חיים.

תקווה ותהילה (ת"א, חיפה) — מלחמת העולם השניה מוצגת כהרפתקה דרך עיני ילד לונדוני. סרט אוטוביוגרפי של ג'ון בורמן ("גברים במלכות", "יער האזמרגד").

ילדה גדולה ועורבים (ת"א) — במוזיאון, שני סרטים קצרים של נירית גרונך ואיילת מנחמי עוסקים בגיל ההתבגרות מזוויות שונות.

הקיסר האחרון (ת"א, חיפה, ירושלים) — סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון משמש לבימאי האיטלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הקונפורמיסט", "הטנגו האחרון בפאריס") כהזדמנות לעסוק באפשרות לשנות ולהשתנות.

טמפופו (ת"א) — קומדיה יפאנית הבנויה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אומנות בכלל.

מגדל הדבורים (ת"א, ירושלים) — יווני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הבחורה שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

המשפחה (ת"א) — משפחה איטלקית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", "פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

סרטי בידור

שיגעון בחלל (ת"א, ירושלים) — פארודיה מטורפת על סרטי המדע הבדיוני. קומדיה אופיינית של מל ברוקס.

מחלון חדר המיטות (ת"א, חיפה) — סרט מתח על גבר המגן על פילגשו הנשואה מעורבות בלכידת רוצח מסוכן, ומסתבך בעצמו.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המגן רופאים במקרים דחופים מ־6 בערב עד לשעה 8 בבוקר בתחנה מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 20.00־8.00, בימי ו' — 15.00־8.00
טלפונים: 03־435300
שירן • שירות רפואי ביתי 24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום • 660585, 669531, מוקד לילה, שבת וחג • 226191 מנוי 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן. תל־אביב, מוקד יום • 218820, 218898, מוקד לילה • 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר
שקים — שירות רפואי לכל ת"א
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24—19: טל' 03־7549111 "שקל" קוד מנוי 222
שלית — שירות רפואי לכל (חיפה) בימי חול בשעות 19־24, בימי שישי 24־14, בשבת 24־08 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המעלית) טלפון: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קופ"ח לבית — שרות מיניים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
איתורית 7549111 1500
מד"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים הגשר 261115
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־660111
יד ביד • ארגון קהילתי לילד ולהורים תל אביב • לילה 03־226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00־17.00, 222732
ירושלים • 243358
חיפה והגליל — 229488
הגליל המערבי • 04־922222
מרכז סיוע למכורי לחץ
מטעם "מקלט"
א רה 11.00־15.00
ב רד 16.00־18.00
טל: 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב
פי אלי — האגודה לסמך הילד עזרה למכורי אלימות כלפי ילדים 16.00־20.00 א'־ה' 261070
אנוש לשירות אנוש — תמיכה טלפונית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה 03־5461727/8
שח"ל — שירותי בריאות מוסל נכרין להולי לב בגוש דן 330848
ויטל — 24 שעות קו ארום לכטים מוכות, טל: 03־5461133, 08־550506
הוועד למלחמה באיידס — המברה והסיוע לחולים, מידע מוקלט 24 שעות בטלפון: 03־290101, 03־203121 קו פתוח בכל יום ב' 23.00־19.30, ת.ד. 33602 תל־אביב.
תורנות מרקחות בטלפון — דיזנגוף ת"א 611011, 246363, 239952
ירושלים 226335
חיפה 645334

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים ביקור חולים — (נשים)
חיפה רמב"ם — (כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג.)
שערי צדק — (ילדים)
הדסה — (פנימית) תל־אביב בכלי עזיאל 1 טל' בכלי 440552
קופ"ח כללית אסטטרדם 7 232383
ירושלים מרפאת רוממה הרב 28 523191
חיפה יבנה אבן סינא 7 672288
נתניה הרצה הרצל 24 22243
רעננה פינצי חיגת ציון 43 782821
חולון אהרון הפרין 52 889153
קופ"ח עין יהב עין יהב 884854
בת ים גני בת ים הנביאים 3 5515671
פתח תקוה עין גנים חזון איש פינת גורדון 905051
הקריות תרמן מסכת מרדכי 715136

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ו' — 19.00־16.00, רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' ו־ד' 19.00־1.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד
02־304304 03־432777 04־549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.40 מסך לספרות יסודי
09.00 אנגלית ו'
09.20 השעה שלנו
10.00 שעת כושר
10.10 אנגלית ז'
10.30 פרשר נוסף
11.00 חשבון ה'
11.15 צרפתית על־יסודי
11.30 גאוגרפיה כללית
12.00 ספרות י'־ט'
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י'
13.30 היסטוריה כללית
14.00 עד כאן
14.05 האוניברסיטה הפתוחה
15.00 רכבת ההפתעות
15.20 גברת פלפלת
15.40 שעת כושר
15.50 דפי מידע טלטקסט
16.00 רחוב סומסום
16.30 מכשפלונה מכה שנית
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 זרבובים
17.40 מהלה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) רוצה פתרון
18.45 (ע) הידועים המבצאות
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 עד פה
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 לקראת שידור
21.50 שושלת
22.40 מבט הזוה
23.30 אלפרד היצ'קוק מגיש
23.55 פסוקו של יום וחדשות

ירדן ערוץ 6

18.00 רחוב קרנו (סדרה)
18.30 כשרונות צעירים
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
19.45 סרט תיעודי
20.00 חדשות בערבית
20.30 צ'ארלס האחראי
21.10 פורמה (תיעודי)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 המשווה (מתח)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 מעשיות משמחות
15.00 הדול גמירד (לילדים)
15.30 הבית המעופף (מצויר)
16.00 שוכבי הסלעים
16.30 סרט (ערבית)
18.00 משפחת וולטון (סדרה)
20.00 מופעים קלאסיים
21.00 סרט: "צוק עיוור"
22.30 מעשיות משמחות

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר
07.09 באמנה בינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פתח השיר
12.00 אמנים באולפן
15.05 באמנה בינוחה
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 החידון המוסיקלי
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד
20.30 ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון
22.30 מן המקורות
23.00 מחורי יצירות

רשת א'

16.05 דרדרעשה
17.10 צבעי וקשת, שירים
18.06 מבחת ערב
19.05 סיכום המשנה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שידורים לעולים
22.05 תפוח ועץ

רשת ב'

18.06 בעין כותבת
18.45 היום במספרים
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל
20.05 אומר בשכחון
22.05 ביטוי לבין עצמנו
00.05 יומן חצות
00.15 להיאום בחלום, שירים

רשת ג'

18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
21.05 אורות עתיק

גל"י צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 חמש עשרה קטנות
19.05 הדיו ספורט
20.05 בעיקר מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ, שירים
23.05 הלילה הוא שירים
25.05 עשרים וארבע
23.55 שירת חצות
00.05 ציפורי לילה
02.05 לא רוצים לישון
05.05 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א'

07.30 דרידקל עברית קלה
08.05 חנה עם בני הגיל
08.27 משפט ומשפחה, שידור חי
13.05 שירים עבריים
14.06 בראש צעיר, מאגזין לילדים
15.27 האוניברסיטה המשודרת
15.57 משפט ומשפחה
19.05 סיכום המשנה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרק היום בתנ"ך
19.30 שידורים לעולים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 ששים עכשיו
09.05 ביקור בית

10.05 כל צבעי הקשת
12.10 אלף־אלף ב.ב. עם אהוד מנור
13.05 בחצי היום, חדשות ופזמונים
14.06 לראות או לא לראות, תרבות ואמנות
14.30 בחזבוק, הוי ההומור
15.05 שירים ושיעורים
15.55 קראתי ספר, קוראים ממליצים
16.05 יומן כלכלה
16.30 על מסגרים ואנשים
17.05 רגעי־קסם

רשת ג'

06.04 בוורה לאחור, להיטים
07.07 שירי בוקר־בוקר
09.05 מה כו תשעה עם אבי אתר
10.05 דברים טובים, עם שמוליק איגבר
11.05 שבעים מי יודע שירי שבת השבעים
12.05 אותה יומיומית
13.05 רק בימי חול
14.00 לי ולך שיר וברכה
15.05 הרש, חדיש ומיוחד

גלי צה"ל

16.05 הבמה יומית
06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מקומות עין־חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה־בוקר, עם אלי ישראלי
10.05 עשר, שירים עבריים
11.05 גבון לעכשיו
13.05 זורה יומי
13.55 40 לשמונה, סיפור היום בתש"ח
14.05 מנימשה יומית, עם יצחק קינר
15.05 שירים לתע, עם ארז טל
16.05 ארבע אחר־הצהרים (ימים ג'־ה')

שידורי צה"ל 2

19.05 הדיו, הדיו
20.05 8 צ'
21.57 הודעות לחיילים
22.05 המסקת עשר
23.05 קול הבא זה זה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — שגעון בחלל 4.30, 7.15, 9.30
אסתר — הבטלנים מאיסתור 5, 7.30, 9.45
בית לסין — פרנקשטיין הצעיר 11.15
בן יהודה — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — נקמתו של חייל 4.30, 7.30, 9.30
גת — הקיסר האחרון 6.00, 9.00
דיזנגוף 1 — דאון דה פלורט 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — תקוה ותהילה 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 3 — לו היית כאן 11.00, 13.30, 4.30, 7.30, 9.45
דקל — באריין — אהבה משוויצת 7.15, 9.30
דרייב אין — לה במבה 7.15, 9.30, סקס 12.00
הקולנוע בית ציוני אמריקה — שמעתי את בנות הים שרות 4.30, 7.30, 9.30
הוד — ריקוד משותת 4.30, 7.15, 9.30
חן 1 — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50
חן 2 — מטאל ג'אקט 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — מתלון חדר המיטות 5.00, 7.30, 9.55
חן 4 — המכשפות מאיסטוויק 11.00, 2.00, 5.00, 7.25, 9.50
חן 5 — הצגות מעבר לפינה וד־ר־ש 7.30, 9.50
לימור — ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30, שבתון חושים 12.00 חצות
לב 1 — מלאכים בשמי ברלין 2.00, 4.45, 7.15, 9.45
לב 2 — טמפופו 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
לב 3 — המשפחה 4.50, 7.20, וקוף ת' אהון 2.00, 9.50
לב 4 — מגדל הדבורים 2, 5, 7.30, 9.50
מוזיאון ת"א — ילדה גדולה + עורבים 7.30, 9.30
מקסים — מלתעות 4 4.30, 7.30, 9.30
המוזיאון הישראלית — ללא רחמים 10
סינמטק ישראלי — מקלט בשמה האביב 7.00
מעמונים בלגלו לרווה + יונגם + מה שעשים רוצות 9.30
סינמה 2 — ילדים הורגים לאלהים 4.30, 7.15, 9.30
סינן — תוכנת רחוב 5.00, 7.30, 9.40, בשר בלו 11.45
פאר — יופיו של החטא 5.00, 7.15, 9.30
פריז — לא יבולה בלי זה 12, 2, 4, 7.15
9.30 מונגר פיוסון והגביע הקדוש 11.30 בלילה
צפון המחזרים — מאגן 4.30, 7.00, 9.30
שחף — הבלתי משוחדים 4.30, 7, 9.30
תמוז — האושר שוב מבה 7.30, 9.40
תמנת — ילדי סוליך 5, 7.15, 9.30
תל־אביב — ספורט הרמים 4.30, 7.15, 9.30
מוקם (ארמון) — ללא רחמים 9.00

כפר סבא

חן — רחוקוש 7.00, נרדפי החוק 9.15
עמל — גבר מאוהב 7.00, 9.15

ירושלים

אורגון ריקוד משותת 4.30, 7.00, 9.00
אורנ"ל — הקיסר האחרון 5.30, 8.30
אורנע — יום במלכודת 4.30, 6.45, 9.15
בית אגרון — מאחורי הסורגים 4.00
חוק התשוקה 5.45, בליה ראנר 7.30
שנת הדרקון 9.30
כפיר — ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
מיטשל — שגעון בחלל 7.00, 9.15
רון — לה במבה 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — דאן דה פלורט 7.00, 9.30, מאגן 7.00, 9.30
עדן — אבא גנב 7.15, 9.00
סמדר — מגדל הדבורים 7.00, 9.15
נמבי 11.30
אורדע — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
הדר — שגעון בחלל 4.30, 7.15, 9.30
ללי — יופיו של החטא 7.15, 9.30
רב גן 1 — מחלון חדר המיטות 5.00, 7.25, 9.55
רב גן 2 — ברוח שוה מליון 5.00, 7.30, 9.50, גברים גברים
רב גן 3 — לה במבה 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 4 — ללא מוצא 5.00, 7.25, 9.55
שבים — האלמנה השחורה 7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות — המקצוע 2 7.00, 9.15, מומתרון — הבטלנים מאיסתור 9.00

נתניה

שמחיר — יום במלכודת 5.00, 7.00, 9.30
שרון — אבא גנב 5, 7.5, 9.15
דוד — נרדפי החוק 7.15, 9.30

חולון

מתנ"ס קריית שרת — ניל ס הולגרסון 4.00
גברים גברים 7.15, 9.30
מגדל — לו היית כאן 4.30, 7.15, 9.30
רינה — ללא מוצא 7.15, 9.30
מגדל — יום במלכודת 7.15, 9.30
אירעון — אבא גנב 5.00, 7.30, 9.30

ראשל"צ

ג.ג. רון 1 — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
ג.ג. רון 2 — ריקוד משותת 4.30, 7.15, 9.30

צפת

בית אלון — מטאל ג'אקט 7.30

באר שבע

חן — מלתעות 4 4.30, 7.00, 9.30
בית העם — פשע מכתל וילדה קטנה 7.15, 9.15
הדר — ללא מוצא 7.15, 9.30
חן — האליספאזה בחזיר 4.30, לו היית כאן 7.15, 9.15

בית שאן

מתנ"ס — שם הורד 9.15

רמלה

היכל התרבות — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30

טבריה

יד שמירה — דאן דה פלורט 9.30

חיפה והסביבה

אורה — ריקוד משותת 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — מתלון חדר המיטות 4.30, 6.45, 9.15
בית העם — מלתעות 4 7.00, 9.15
חן — דאן דה פלורט 6.30, 9.00
עצמון 1 — ללא מוצא 4.30, 6.45, 9.15
עצמון 2 — תקוה ותהילה 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 — הבלתי משוחדים 4.30, 6.45, 9.10
פאר — יום במלכודת 4.30, 6.45, 9.15
קרן אור המחודש — קנגרו 4.30, 7.00, 9.15
רון — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
רב גת 1 — הקיסר האחרון 5.00, 8.30
רב גת 2 — לה במבה 4.30, 7.00, 9.15
אחוזת — אבא גנב 7.00, 9.15
סביר — בעקבות האוצר 7.00, 9.15
סביון — יום במלכודת 6.30, 9.00
ביצון — מטאל ג'אקט 9.15
סינמטק — תמיד 9.30 למות בעד תשוקה — חצות
שביט — מאגן 7.00, 9.15
היובל — מי הנערה הזו 7.00

פתח־תקוה

היכל 1 — אבא גנב 5.00, 7.15, 9.30
היכל 2 — ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — ריקוד משותת 5.00, 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — הבלתי משוחדים 7.00, 9.15
חוף — סלם נפלו על הראש 7.00, 9.15

הרצליה

מלון דניאל — המשפחה 7.00, 9.30
דוד — ריקוד משותת 7.15, 9.30
היכל — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
תפארת — הבטלנים מאיסתור 7.15, 9.15

עכו

אורדיטוריום — מטאל ג'אקט 7.00, 9.00

בת־ים

אורים — שם הורד 7.15, 9.30
עצמאות — המכשפות מאיסטוויק 4.30, 7.15, 9.30

רמת גן

ארמון — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50

רמת־השרון

כוכב — מי הנערה הזו 7.00, 9.30, בקשב השטן

רחובות

בית העם — ילדים הורגים לאלהים 8.30
הדר — ללא מוצא 7.15, 9.30
חן — אבא גנב 7.15, 9.15

התזמורת הקאמרית הישראלית
מנהל מוסיקלי: יואב תלמי

קונצרט הערב של התזמורת הקאמרית הישראלית בהיכל התרבות בת"א

מבוטל

הכרטיסים בתוקף לקונצרט מיוחד שיתקיים ביום שלישי 19.1.88 בהיכל התרבות ת"א

עמכם הסליחה

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

החלה מכירת כרטיסים לאופרה "פידליו"

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 5
רפאל פריהבק דה בורגוס — מנצח
יפים ברונפמן — פסנתרן
התכניות:
היידן — סימפוניה מס' 6
ברטוק — קונצ'רטו לתזמורת
איבר — "אסקלי"
רספיגי — "אורני רומא"
סדרה א': יום ג' 5.1.88
סדרה ב': יום ד' 6.1.88
סדרה ג': יום ה' 7.1.88
סדרה ד': יום א' 10.1.88
סדרה ה': יום ב' 11.1.88

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט מוסיקה קלאסית קלה מס' 3
רפאל פריהבק דה בורגוס — מנצח
יפים ברונפמן — פסנתרן
התכניות:
ביזה — סואיטה מתוך "כרמן"
סן־סנס — קונצ'רטו לפסנתר מס' 2
אלבניז — סואיטה ספרדית
דה פאיה — קטעים מתוך "קסמי אהבה"
דה פאיה — ריקוד מתוך "החיים הקצרים"
צ'אבי — פריליוד
גראנאדוס — נעימת ביניים מתוך האופרה "גויסקאס"
חימנז — נעימת ביניים מתוך "נשואי לואיס אלונסו"
מוצ"ש 9.1.88

ירושלים, בנייני האומה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 2
רפאל פריהבק דה בורגוס — מנצח
התכניות:
היידן — סימפוניה מס' 6
איבר — אסקלי
רספיגי — "אורני רומא"
יום ה' 14.1.88

עיריית ירושלים
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן החוק)
87/1015/במ
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי קולן אריה הורים הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה להלן הועדה בקשה להתרת הקלה בגוש 352 ברחוב עולי הגרדום בירושלים והיינה הבלטת מרפסת בשטח של 1.95 מטר ועד 25 ס"מ שטח מקו הבנין בגובה 2.20 מ'.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה מוסמכת הבנ"ל אשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 14.00־12.00.
אברהם כחילה
מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

עיריית ירושלים
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
87/930/במ
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר בנדרי הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה להלן הועדה בקשה להתרת הקלה בגוש 33 חלקה 19 ברחוב אבטליון בירושלים והיינה הקלה באחוזי הבניה 1.95% מעל 75% המותרים.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 14.00־12.00.
אברהם כחילה
מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תזמורת סימפונית ירושלים
קונצרט 5 למנויים
מנצח — נועם שריף
סולן — קרלוס בונל
קיבליוס: "סאגה"
מ. צור: סימפוניה קצרה
רודריגו: פנטסיה לבן־אצולה לגיטרה ותזמורת
ס. פראנק: סימפוניה
12.1.88 ירושלים, 9.1.88 תל־אביב, 6.1.88 ירושלים
8.30 בערב

תיאטרון ישראל
הערב יום א' 3.1
תיאטרון הבימה:
בית ספר לנשים 20.30
אנשים קשים 20.30
התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים — בקאמרי 20.00
הנבלי משה — אודיטוריום דוהל

האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים ע"ש רובין
מודיעה על
סדנאות בצוע
בהדרכת הבמאי הנודע
פרופ' יורי לובימוב
1. מבוא ויסודות למשחק ולדרמה 10.1.88 — 15.3.88
2. סינתזה בין טכניקות ברכט, סטניסלבסקי ווכטנגוב 15.5.88 — 15.7.88
על הנרשמים לעבור בחינת מיון עד ה־8.1.88.
נא לפנות למזכירות האקדמית גבעת רם ירושלים טל: 02־636232

הכנסת
ועדת המשנה של ועדת החינוך והתרבות של הכנסת לנושא
החינוך המיוחד המתייחס לילדים חריגים.
מזמינה את ציבור המעוניינים להפנות אליה אינפורמציה ובעיות בהן הוא נתקל ביחס לילדים חורגים.
פניות נא להעביר בכתב אל חה"כ אמירה סרטני, הכנסת, ירושלים.

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה למשפטים
הציבור מוזמן
להרצאת אורח (באנגלית)
של
Prof. M.P. Stathopoulos
רקטור אוניברסיטת אתונה, יוון.
על הנושא:
"SECULARIZATION OF FAMILY LAW: THE GREEK EXPERIENCE"
אשר תתקיים ביום שלישי, 5.1.88 (ט"ו בטבת תשמ"ח) בשעה 15.30 באולם עיון הדיון ע"ש ריזפלד, בספריית הפקולטה למשפטים, בהר־הצופים.

קבלת מודעות
מ־08.00 עד 21.00
אשראי מיוחד!!!
החיוב ב־2 למרץ 1988
טלפון: 03-734555, 03-738707